

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan.
Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In
Dominicas, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In
singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

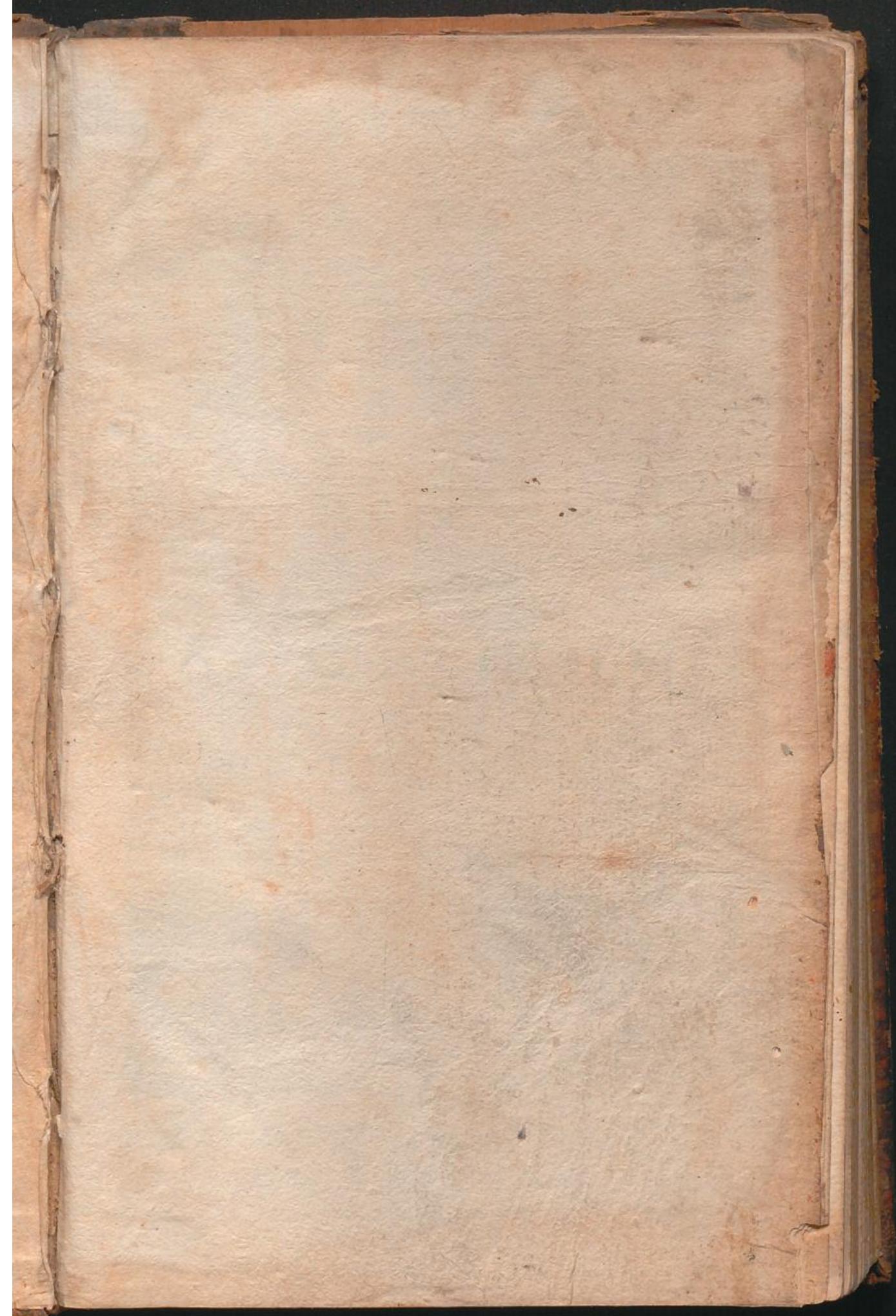
Puente, Luis de la

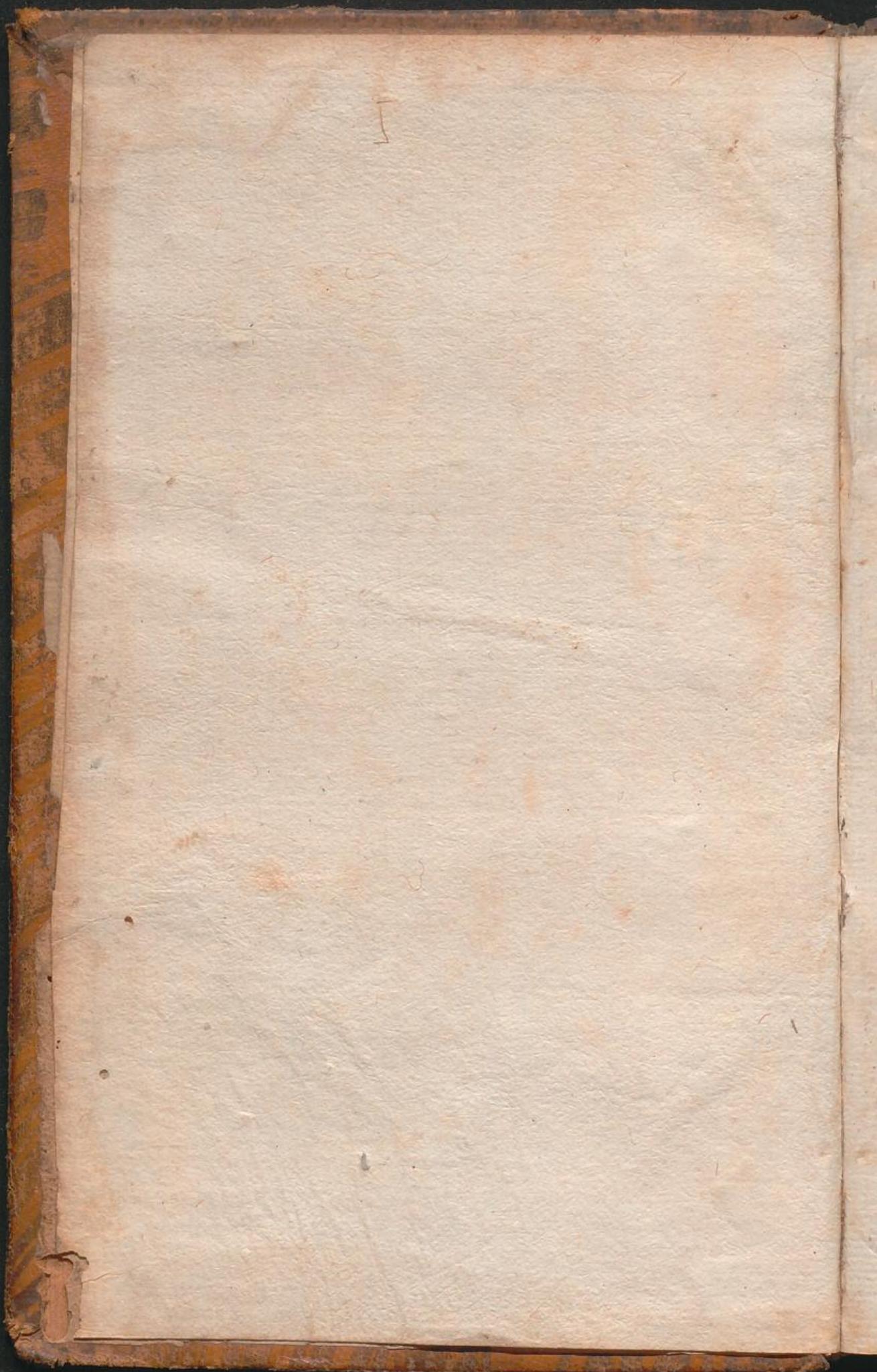
Dilingæ, 1685

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60561](#)

L. III Th. 4575.

21

SCIENTIA
SANCTORUM.

4.00 and book making minitext

Optimam partem elegit. *Lucæ c. io. v. 4 z.*

SCIENTIA SANCTORUM

Collecta

EX MEDITATIONIBUS

LUDOVICI DE PONTE, JOANNIS BUSÆI, JOAN.
SUFFREN, JULIANI HAYNEUVE, ET
ANTONII GAUDIER, &c.
E Societate JESU,

In Dominicas, Festa & ferias totius
Anni digesta.

*Cum INDICIBUS duobus. I. In singulos dies.
II. Ad Exercitia Spiritualia.*

TOMUS PRIMUS.

Post Editionem Parisiensem

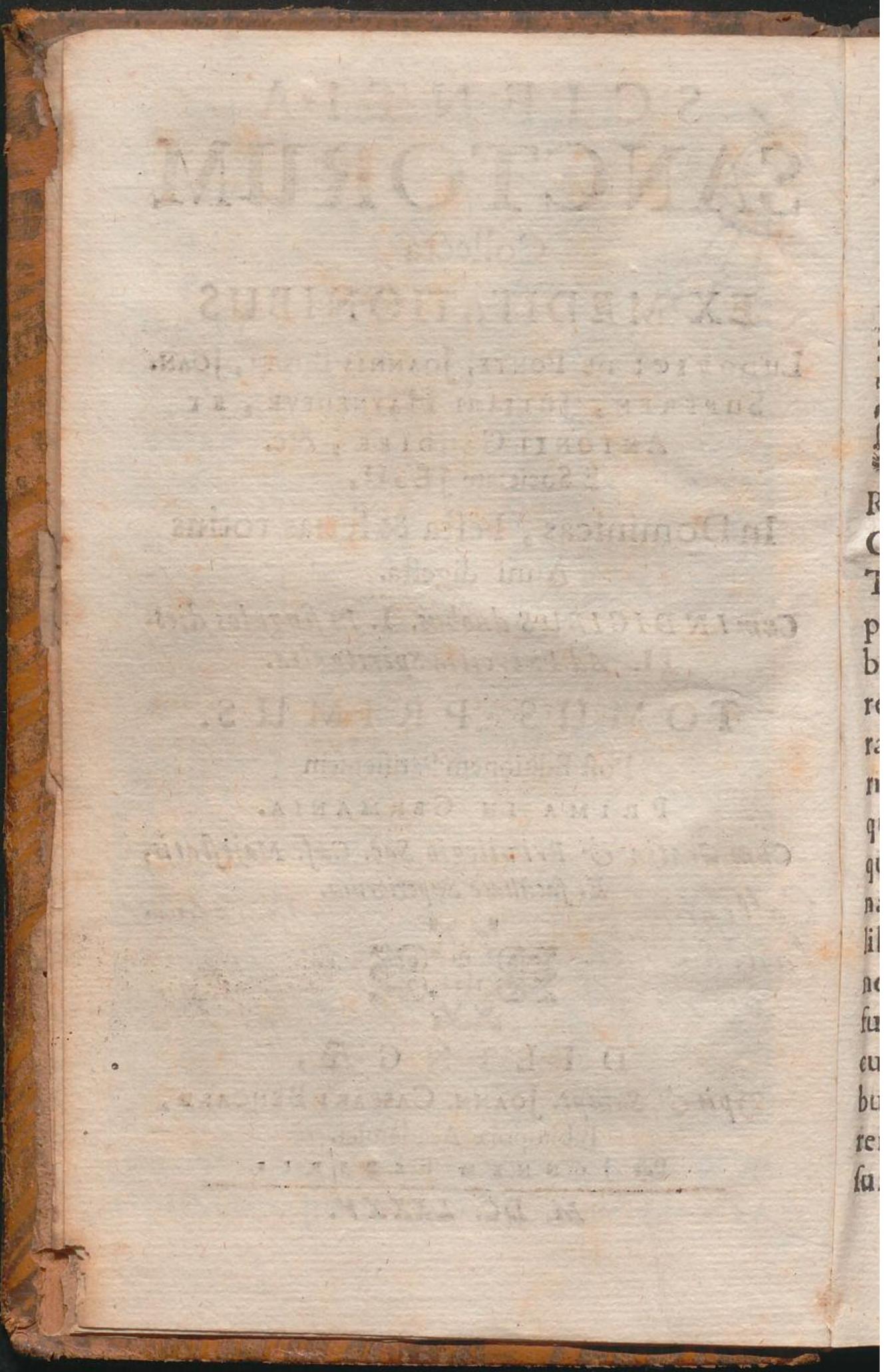
PRIMA IN GERMANIA.

Cum Gratia & Privilegio Sac. Cæs. Majestatis,
Collegii Padiborne Et facultate Superiorum. Societas
JESU
1716

DILINGÆ,
Typis & Sumpt. JOANN. CASPARI BENCARD,
Bibliopolæ Academici.

Per JONNEM FEDERIK.

M. DC. LXXXV.

PRIVILEGIVM CÆSAREVM.

EOPOLDUS Divinâ favente cle-
nentiâ electus Romanorum Impe-
rator semper Augustus, ac Germa-
niæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dal-
matiæ, Croatie, Sclavoniæ, &c.
Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ,
Carinthiæ, Carniolæ & Wirtembergæ, Comes
Tyrolis. Augustalis est munificentia eorum, qui
publicis insudant utilitatibus, curas, vigilias & la-
bores benigniore Cæsarei favoris affectu suscipe-
re adjuvandos tuendosque. Cùm itaque vene-
randæ Societatis JESU Pater Provincialis Supe-
rioris Germaniæ nobis humillimè exposuerit,
quòd, licet à sacratissimis Imperatoribus, Divis
quondam Rudolpho Secundo, Matthiâ & Ferdi-
nandis II. & III. Dominis, Magnis Propatru-
ibus respectivè, Avo ac Genitore prædecessoribus
nostris gloriissimæ memoriarum privilegio donata
fuerit, ne libri à Patribus dictæ Societatis, unâ
cum imaginibus per Typos emissi, passim à qui-
buslibet Typographis & sculptoribus impre-
tentur, & pro libitu evulgarentur citra con-
sum ejusdem Societatis; nihilominus illa expe-

riatur

PRIVILEGIUM

riatur adhuc indies hac in re magno se affici in
commodo, dum libri quidam à suis Patribus, elu-
cubrati, improbantibus ac reluctantibus Aucto-
ribus eorum in toto & in parte à lucripetis qui-
busdam Typographis subindè etiam corruptè
recudantur, & quidem sub prætextu privilegii à
Nobis desuper obtenti, & hujusmodi libris à So-
cietate JESU scriptis, temerariè præfixi, in lu-
cem prodeant cum magno Authorum incom-
modo, atque etiam, si res mala in exemplum ab-
eat, non sine gravi Religionis Catholicæ præ-
judicio; adeoque Nos demississimè, pariter ac
enixissimè rogârit, ut privilegium antehac gra-
tiosissimè concessum nostra etiam auctoritate de-
novo confirmare, corroborare & contra recen-
tem illam audaciam declarare clementissimè di-
gnaremur. Nos benignè considerantes, quām
gnaviter & strenuè dicti Patres in Vineâ Domi-
nicâ excolendâ, Catholicæ Religionis pomerijs
proferendis desudent; tum etiam quantum Chri-
stianæ rei intersit, ut Catholicorum libri ac scri-
pta & imagines hujusmodi à Catholicis & pro-
batis Typographis & Calcographis cum Theo-
logorum censurâ edantur, humillimis ipsius Pa-
tris Provincialis precibus eò annuimus li-
bentiūs, quò certius Nobis constat, quòd
omni-

CÆSAREVM.

omnium ipse scriptor optimè libros suos , ne Religioni, authorib[us]ve injuria, aut fraus aliqua inferatur, censere & recensere noverit. Ideoque privilegium à præmemoratis, Augustissimis Cæsaribus Divis quondam Rudolpho Secundo, Matthiâ, Ferdinandis II. & III. Dominis nostris Propatruelibus Magnis respectivè Avo ac Genitore sacratissimæ recordationis, dictæ societati concessum clementer confirmantes & corroborationes, nec non declarantes , nostræ intentionis nunquam fuisse, nec esse, ut in privilegiis Imperioriis ad edendum quibuscumque aliis hactenus concessis vel in futurum concedendis includantur, aut inclusa comprehensaque intelligantur, libri ab authoribus è s[ecundu]m laudata Societate JESU scripti , nisi in Concessione aliquâ expressa & specifica eorum mentio fuerit facta ; Ac proinde auctoritate nostrâ Cæsareâ omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis, Calcographis, Sculptoribus, atque aliis quamcunque librariam negociationem excentibus seriò vetamus, atque inhibemus, ac jam ante vi s[ecundu]m dicti privilegii vetitum & prohibitum fuisse declaramus , ne quis libros, vel æri insculptas imagines, ac scripta ab ipsis Patribus hactenus edita, vel imposterum edenda, ne quidem prætextu ullius privilege.

PRIVILEGIUM

vilegii nisi, ut præfertur, intra sacri Romani Imperii, Regnorūmque ac Provinciarum nostrarum hæreditariarum fines simili vel alio characteris genere aut formâ, sive in toto, sive in parte, recudere, sculpere, vel aliò recudenda, suspendâve mittere, aut impressa vel sculpta adducere, vendere aut distrahere, clām seu palām, circa præmemorati Patrum consensūs indicium, ac testimonium, quod nobis, cùm nostrum impetrare privilegium volent, ostendere tencantur, audeat, vel præsumat. Si quis autem secus faciendo privilegium hoc nostrum, & Divorum Antecessorum nostrorum temerario quodam ausu negligere, transgredi aut violare non fuerit veritus, is non solum prædictis libris & iconibus, perperam quippe recusis & adductis (quos prænominati Patres, eorūmve Mandatarii ubicunque locorum deprehensos, vel propriâ auctoritate, vel Magistratûs illius ope & auxilio sibi vindicare poterunt) de facto privandus, sed viginti insuper marcarum auri puri puti probi Ærario sive Fisco Imperiali, fraudis nimirum vindici ex uno, ex altero semisse sæpè dictis Patribus, eorūmve Mandatariis, omni spe venia ac remissio nis præcisâ pendendarum multam dare damnatutus esto. Hanc tamen legem ac conditionem

ex-

CÆSAREVM.

expressè ac disertim adjicimus , ut omnium & singulorum Operum, seu librorum quaterna ut minus exempla ad Cancellariam nostram Imperialem quamprimum per eosdem Patres, vel Typographum privilegii hujus beneficio uti volentem, transmittantur. Mandamus ergo omnibus & singulis nostris ac sacri Romani Imperii , Regnorūmque ac Ditionum nostrarum hæreditariarum subditis , cujuscunque statūs ; ordinis , dignitatis , conditionis ac fortunæ existant , tam Ecclesiasticis quàm sæcularibus præsertim verò iis , qui in Magistratu constituti , vel proprio vel Superiorum nomine , & loco jus dicunt , ac justitiæ administrationem exercent , ne quenquam hoc privilegium nostrum Cæsareum temerè & impunè transgredi aut violare patientur , quin potius contumaces , siquos fortè compererint , præscriptâ poenâ puniri , aliisque modis idoneis coerceri curent , quatenus & ipsi eandem multam evitare voluerint. Harum testimonio litterarum , manūs nostræ subscriptione , & sigilli nostri Cæsarei impressione munitarum , quas dedimus in Civitate nostra Viennâ die sextâ Maij , Anno millesimo , sexcentesimo septuagesimo septimo , Regnorūm nostrorum

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

rum Romani decimo nono , Hungari-
ci vigesimo secundo , Bohemici verò vigesi-
mo primo.

LEOPOLDUS

V. Leopoldus Guillielmus
Comes in Kinigsegg.

(L. S.)

*Ad Mandatum Sacrae Cæsareae
Majestatis proprium.*

Christoph Beüer.

PRI-

PRIVILEGIUM ET FACULTAS
Adm. R. P. Præpositi Provincialis
Soc. JESU per Provinciam superio-
ris Germanie.

Cum Sacrae Cæsareæ Majestatis rescripto, omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis, ac aliis, quamcunque librariam negotiationem exercentibus serio, finiterque inhibetur, ne quisquam libros à Societatis JESU Patribus editos, vel in posterum edendos, intra S. R. Imperii, Regnum & Dominiorum suæ Cæsareæ Majestatis hæreditariorum fines, simili vel alio characteris genere, aut forma sive in toto, sive in parte recudere, vel alio recudendos mittere, aut alibi jam impressos adducere, vendere, & distrahere, clam seu palam, citra consensum ac testimonium supra dictorum Patrum audeat vel præsumat ; Ideo Ego Benedictus Painter Societatis JESU per Superiorem Germaniam Præpositus Provincialis, juxta potestatem mihi ab Adm. Reverendo Patre nostro Joanne Paulo Oliva, ejusdem Societatis JESU Præposito Generali factam, Domino Joanni Caspero Bencard, Typographiæ Dilinganæ Possessori, & Bibliopolæ Academico, ejusque Hæredibus seu Successoribus, omnes prædictæ Typographiæ haec tenus concessas, & usurpatas facultates concedo, libros à Patribus nostræ Societatis conscriptos, singulariter

R. P. Ernici Pirhing S. I. Commentarium in quinque Libros Decretalium. &c. &c. &c.

Cæterosque omnes tam Scholasticos, quam non Scholasticos antehac Dilingæ, cum simili Cæsareo Privilegio editos, & in futurum scribendos, cum Consensu Societatis JESU recudendi, vel de novo edendi, liberam potestatem

PRIVILEG. ET FACULTAS.

statem facio. Eidemque & ipsius hæredibus Privilegi-
um Cæsareum Societati nostræ concessum, eatenus in-
dulgeo, ut Societate, & ipso invitis, nemo supradictos li-
bros recudere, nemo intra Sacri Romani Imperii fines,
& hæreditarias Sacræ Cæsareæ Majestatis Provincias im-
portare, aut venum exponere audeat.

Et quia ex prædictis libris jam antea editis, aliquos si-
ne licentia Societatis Jesu, in grave nominatæ Typogra-
phiæ, & prædicti D. Joannis Caspari Bencard præjudi-
ciū, & detrimentum, nonnulli recudere præsumplerunt;
Eidem D. Joanni Casparo Bencard de damnis illatis quæ-
renti omnia hujus Generis Privilegia hastenus illi Ty-
pographiæ competentia, & à prædecessore meo in ipsum
collata, tribuo & confirmo ; Ut iisdem omni meliore
modo, contra ante dictos, & quoscunque alios illius Cæ-
sarei Privilegii Violatores utatur, & indemnitate suæ con-
sulat, in librorum ante memoratorum, aliorumque cum
supra posito Societatis Jesu consensu Dilingæ impres-
sorum, ac imprimendorum distractione. In quorum
omnium fidem, ac testimonium, has meā manū subscri-
psi, ac Sigillo mei officii, communivi. Dilingæ 22. Junii.
Anno 1676.

BENEDICTUS PAINTER S. J.

LECTORI.

Quartuor hae editione , pie Lector , effici-
mus.

I. Librum infinitis ubique mendis scatentem,
ut s̄ exp̄issimē autoris mentein assequi nemo pos-
set , integrum damus.

II. Subjicimus *Supplementum meditationum*,
maximē ex Joanne Busæo , Joanne Suffren , &
Juliano Hayneufve è Societate Iesu in Domi-
nicas quasdam & Festa ; Item ex Antonio Gau-
dier ejusdem Societatis de Renovatione vot-
rum : de quibus omnibus in Ludovico à Ponte
nihil extat.

III. Indicem meditationum conteximus in
singulos anni dies : nisi quod diebus duobus as-
signatæ sunt , quæ justo ampliores videban-
tur.

IV. Addimus *Indicem ad Exercitia spiri-
tualia* , in quo selectas habes ex opere toto me-
ditationes , & capita ex libro *De Imitatione Chri-
sti* , iisdem accommodata . Denique *Conside-
rationes* de præcipuis Christianæ vitæ officiis in
dies singulos subjunximus.

INDEX

INDEX MEDITATIONUM.

In singulos anni dies.

D ominica 1. <i>Adventus.</i>	De Resurrectione corporum, &c. tom. I.	63
	<i>Vel De sententia judicis.</i> tom. I.	67
Fer. 2. & 3.	<i>Fundamentum de Christo rege invitante ad imitationem,</i> tom. I.	142
Fer. 4.	De decreto divino Incarnationis Verbi, t. I.	153
Fer. 5.	De infinita Dei charitate in mysterio Incarnationis, t. t.	156
Fer. 6.	De electione Matris Christi ac ejus Conceptione, t. I.	158
<i>Sabbato.</i>	De Nativitate B. Virg. t. I.	162
Dominic. 2. <i>Adventus.</i>	Vita Præcursoris, t. I.	237
Feria 2.	De vita B. Virg. usque ad Annunciationem, t. I.	162
Feria 3.	De tempore exhibitæ Redemptionis, t. I.	166
Fer. 4. & 5.	<i>De missione Gabrielis & salutatione Virginis,</i> t. I.	167
Fer. 6.	De expositione nunci ad Virginem, t. I.	170
<i>Sabbato.</i>	De assensu Virginis, t. I.	172
Dom. 3. <i>Adventus.</i>	Testificatio Joannis Baptistæ de Christo, t. I.	240
Feria 2.	Executio Incarnationis, t. I.	157
Feria 3.	De perfectionibus animæ Christi, &c. t. I.	177
	<i>Fer.</i>	

Index Medit. In singulos dies.

- Fer. 4. De protectione B. Mariæ ad Elizabethā, t. 1. 160
 Fer. 5. & 6. De ipsa Visitatione Elizabethæ, t. 1. 181
 Sabbato. De Nativitate Præcursoris, t. 1. 187
 Dom. 4. Adventus. Prædicatio Joannis, t. 2. 452
 Fer. 2. De eo quod Joseph voluit dimittere Mariam,
 t. 1. 189
 Fer. 3. & 4. De expectatione partus, t. 1. 191
 Vigilia Nativ. Profectio B. V. in Bethleem, t. 1. 193
 In Nativitate Christi, t. 1. 194
 In Festo S. Stephani, t. 2. 238
 In Festo S. Joannis Evangelista, t. 2. 476
 In Festo SS. Innocentium, t. 1. 217
 Dominica infra Octavam Nativitatis. De Simeone &
 Anna, t. 1. 211
 Vel Vita Christi ad annum 30. t. 1. 223
 29. DEC. Annunciat ad Pastores, t. 1. 196
 30. & 31. Adoratio Pastorum, t. 1. 198
 Circumcisio Christi, t. 1. 200
 2. JANU. De impositione nominis Iesu, t. 1. 203
 3. In Festo S. Genovefae, t. 2. 478
 4. & 5. Magorum profectio, t. 1. 204
 In Epiphania Domini. Inventio & adoratio Christi, t. 1.
 206
 Dom. infra Octavam Epiphania. Christus ascendit in
 templum, t. 1. 218
 Vel Quæritur Jesus & invenitur, t. 1. 220
 7. Jan. Purificatio Matri & Præsent. Filii, t. 1. 209
 8. Jan. De Simeone & Anna, t. 1. 211
 9. Jan. & 10. Fuga in Ægyptum, t. 1. 214
 11. Jan. Cædes Innocentiū & redditus ex Ægypto, t. 1. 217
 12. Jan. Christus ascendit in templum & manet, t. 1. 218
 13. Jan.

Index Meditationum

13. Jan. & 14. Quæritur Jesus & invenitur, t. I. 220
15. Jan. & 16. Vita Christi usque ad annum 30. t. I. 223
17. Jan. Vita Præcursoris, t. I. 237
18. Jan. Testificatio Joannis Baptistæ de Christo, 240
19. Jan. Christus baptizatur, t. I. 243
Dom. 2. Post Epiph. De nuptiis in Chana, t. I. 267
Fer. 2. Christus baptizatur, t. I. 243
Fer. 3. Christus in desertum secedit, & jejunat, t. I. 247
Fer. 4. & 5. Christus tentatur à diabolo, t. I. 249
Fer. 6. Sabb. De vocatione Apostolorum, t. I. 253
Quo die celebrabitur Septuagesima, omittre reliquas istas meditationes, post 23. hebdomadam post Pentecosten rejiciendas.
Dominica 3. post Epiph. De leproso sanato, t. I. 354
 Vel De servo Centurionis, t. I. 347
Fer. 2. & 3. De generali vocatione hominum, t. I. 258
Fer. 4. De resignatione ad sequendam vocationem, t. I. 264
Fer. 5. De ejectis è templo negotiatoribus, t. I. 272
Fer. 6. & Sab. De sermone Domini in monte, de octo Beatitudinibus, t. I. 274
Dom. 4. Post Epiph. Sedata tempestas, t. I. 307
Fer. 2. De triplici munere Apostolico, t. I. 285
Fer. 3. De excellentia legis Evangelicæ, t. I. 287
Fer. 4.
Fer. 5. & De oratione Dominica, t. I. 288
Fer. 6.
Sabbato. Missio Discipulorum ad prædicandum, t. I. 297
 Dom.

In singulos dies.

<i>Dom. 5.</i>	<i>Post Epiph.</i> De zizaniis, t. 1.	384
<i>Feria 2.</i>	Martyrium Joannis Baptistæ, t. 1.	301
<i>Feria 3.</i>	Miraculum quinque panum, t. 1.	302
<i>Feria 4.</i>	Christus ambulat super mare, t. 1.	308
<i>Feria 5.</i>	Petrus divinitatem Christi confitetur, t. 1.	313
<i>Feria 6.</i>	Transfiguratio Christi, t. 1.	317
<i>Sabbato.</i>	Consecuta Transfigurationem, t. 1.	319
<i>Dom. 6.</i>	<i>Post Epiph.</i> De grano sinapis, t. 1.	388
<i>Feria 2.</i>	Fili Zebedæi petunt primas sedes, t. 1.	322
<i>F. 3. & 4.</i>	De Lazaro mendico, & epulone, t. 1.	326
<i>Feria 5.</i>	De conversione Magdalenæ, t. 1.	329
<i>F. 6. & Sab.</i>	Conversio Samaritanæ, t. 1.	334
<i>Dominica Septuagesimæ.</i>	De operariis conductis, t. 1.	409
<i>Feria 2.</i>	Flet super Jerusalem, t. 2.	20
<i>Feria 3.</i>	Cæna in Bethania, t. 2.	22
<i>Feria 4.</i>	Christus à Judæa venditur, t. 2.	24
<i>Feria 5.</i>	Ésus agni Paschalis, t. 2.	28
<i>Feria 6.</i>	Lotio pedum, t. 2.	30
<i>Sabbato.</i>	De præmissis ante institutionem SS. Eucharistiæ, t. 2.	34
<i>Dominica Sexagesimæ.</i>	De semine, t. 1.	382
<i>Fer. 2.</i>	De loco, tempore, & convivis in institutione SS. Eucharistiæ, t. 2.	36
<i>Feria 3.</i>	De conversione panis in Corpus Christi, t. 2.	37
<i>Feria 4.</i>	De conversione vini in Sanguinem, t. 2.	41
<i>Feria 5.</i>	De Sacramentalibus speciebus, t. 2.	43
<i>Feria 6.</i>	De insinuatione proditionis super Cænam, t. 2.	50
<i>Sabbato.</i>	Contentio Apostolorum, & prædictio scandali, t. 2	53
	()	
		<i>De-</i>

Index Meditationum

<i>Dominica</i>	<i>Quinquagesima.</i> Prædicit Discipulis de passione sua, t. 2.	15
<i>Feria 2.</i>	Sermo Christi post Cœnam, t. 2.	56
<i>Feria 3.</i>	Oratio Christi ad Patrem, t. 2.	61
<i>Feria 4.</i>	Cinerum. Memento homo quia pulvis es, t. 1.	
		56
<i>Fer. 5. & 6.</i>	De circumstantiis Dominicæ Passionis, t. 2.	6
<i>Sabbato.</i>	De doloribus B. V. Punctum 8. & 9. t. 2.	13
<i>Dom. 1.</i>	<i>Quadragesima.</i> Christus tentatur, t. 1.	249
<i>Feria 2.</i>	Christus pergit ad hortum & tristatur, t. 2.	
		64
<i>Feria 3.</i>	Oratio in horto, t. 2.	68
<i>Feria 4.</i>	Confortatio & sudor sanguineus, t. 2.	71
<i>Fer. 5. & 6.</i>	Osculum Judæ, t. 2.	74
<i>Sabbato.</i>	Comprehensio Christi, t. 2.	78
<i>Dom. 2.</i>	<i>Quadrag.</i> Transfiguratio Christi, & consecuta Transfigurationem, t. 1.	317. & seq.
<i>Feria 2.</i>	Ducitur Christus ad Annam, t. 2.	80
<i>Feria 3.</i>	Alapam accipit, &c. t. 2.	83
<i>Feria 4</i>	Triplex negatio Petri, t. 2.	84
<i>Feria 5.</i>	Accusatur apud Caiphiam, t. 2.	87
<i>F. 6. & Sab.</i>	Iluditur apud Caiphiam, t. 2.	90
<i>Dom. 3.</i>	<i>Quadr.</i> De surdo & muto, t. 1.	363
<i>Feria 2.</i>	Trahitur ad Pilatum. Judas desperat, t. 2.	94
<i>Feria 3.</i>	Accusatur apud Pilatum, t. 2.	97
<i>Feria 4.</i>	Mittitur ad Herodem, t. 2.	100
<i>Feria 5.</i>	Barabbæ postponitur, t. 2.	102
<i>Fer. 6.</i>	Flagellatur, t. 2.	104
<i>Sabbato.</i>	Coronatur spinis, t. 2.	106
<i>Dom. 4.</i>	<i>Quadrag.</i> Miraculum quinque panum, t. 1.	302
<i>Feria 2.</i>	Producitur ad populum, t. 2.	109
		<i>Fer. 3.</i>

In singulos dies.

Feria 3.	Damnatur ad crucem, t. 2.	112
F. 4. & 5.	Bajulatio crucis, t. 2.	113
Feria 6.	De loco & tempore Crucifixionis, t. 2.	118
Sabbato.	Cruci affigitur, t. 2.	119
Dom. 5.	<i>Passionis.</i> De immunitate Christi à peccato, t. 2.	455
Feria 2.	Mysteria in Christo crucifixo, t. 2.	122
Feria 3.	De titulo crucis, t. 2.	124
Feria 4.	Partitio vestium, & blasphemiarum, t. 2.	127
Feria 5.	Orat pro crucifixoribus, t. 2.	130
Feria 6.	Secundum verbum in cruce ad latronem, t. 2.	131
Sabb.	Tertium verbum. Commendat matrem Joanni, t. 2.	135
Dominica Palmarum.	Solemnis ingressus in Jerusalem ante Passionem, t. 2.	17
Feria 2.	De tenebris & quarto verbo, t. 2.	137
Fer. 3.	Quintum verbum: <i>Sitio</i> , t. 2.	139
Fer. 4.	Sextum verbum: <i>Consummatum est</i> , t. 2.	141
Fer. 5.	De Eucharistia, ut memoriali Passionis, t. 2.	423
	<i>Vel</i> De conversione panis & vini, t. 2.	38.
		& 41
Fer. 6.	De septimo verbo: Commendat & emittit spiritum, t. 2.	142
	<i>Vel</i> De lateris apertione, t. 2.	146
Sabb.	Depositio de Cruce, t. 2.	150
	<i>Vel</i> De Christi sepultura, t. 2.	151
	<i>Vel</i> Descensus ad inferos, t. 2.	161
Dominica Resurrectionis.	De Resurrectione Christi, t. 2.	165
Fer. 2. & 3.	Apparet euntibus in Emaüs, t. 2.	180
	() (2	
		Fer. 4.

Index Meditationum

- Feria 4. & 5.** Apparet matri & annuntiatur ab Angelis resurrectio, t. 2. 169
Fer. 6. & Sabb. Apparet Magdalena, t. 2. 173
Dom. 1. Post Pascha Apparet præsente Thoma, t. 2. 190
Fer. 2. & 3. Apparet aliis mulieribus, t. 2. 176
Fer. 4. & 5. Petrus & Joannes adeunt sepulchrum, t. 2. 178
F. 6. & Sabb. Apparet discipulis, t. 2. 184
Dom. 2. Post Pascha. De ove perdita, t. 1. 393
Fer. 2. & 3. Christus dat discipulis Spiritum S. in prima apparitione, t. 2. 187
Fer. 4. & 5. Cur servaverit cicatrices in corpore glorificato, t. 2. 192
Fer. 6. & Sabb. Apparet discipulis pescantibus, t. 2. 195
Dom. 3. Post Pascha. Sermo Christi post Cœnam. Punct. IV. t. 2. 60
Fer. 2. & 3. Committit Petro oves, t. 2. 197
Fer. 4. & 5. Apparet in monte Galileæ, t. 2. 200
Fer. 6. Sabb. De mansione Christi nobiscum usque ad consummationem sæculi, t. 2. 203
Dom. 4. Post Pascha. Vado ad eum qui me misit, t. 2. 456
Fer. 2. & 3. De variis apparitionibus, t. 2. 204
Fer. 4. De actionibus vitæ contemplativæ, t. 1. 226
Feria 5. Vita activa opus habet contemplatione, t. 1. 227
Feria 6. De uno necessario, t. 1. 232
Sabbato. De præstantia vitæ contemplativæ, t. 1. 233
Dom. 5. Post Pascha. Sermo Christi post Cœnam, Punct. 3. t. 2. 63

Vel

In singulos dies.

<i>Vel</i> De providentia in orationibus exaudiendis, t. 2.	405
<i>Feria 2.</i> De vitæ mixtæ excellentia, t. 1.	234
<i>Feria 3.</i> Quomodo Christus utramq; conjunxerit, t. 1.	235
<i>Feria 4.</i> Apparet Apostolis die Ascensionis, t. 2.	206
<i>In Festo Ascensionis.</i> Ascendit in cœlum, t. 2.	209
<i>F. & Sab.</i> Triumphalis ingressus & lessio, t. 2.	212
<i>Dominica Post Ascensionem.</i> Sermo Christi post Cœnam, t. 2.	59
<i>Vel</i> Cùm venerit Paracletus, t. 2.	458
<i>Feria 2.</i> De gloria cœlesti: quid sit, de loco, & sociis, t. 2.	440
<i>Feria 3.</i> De essentiali gloria animæ & corporis, t. 2.	441
<i>Feria 4.</i> De gloria cœlesti, ut respondet octo beatitudinibus, t. 2.	444
<i>Fer. 5. & 6.</i> De gloria cœlesti, ut datur vincenti, t. 2.	446
<i>Sabbato.</i> Expectatio adventus Spiritus Sancti, t. 2.	215
<i>In Festo Pentecostes.</i> De beneficio dati Spiritus Sancti, t. 2.	219
<i>F. 2. & 3.</i> De modo quo datus est Spiritus S. t. 2	222
<i>Feria 4.</i> De gestis ab Apostolis ipsa die Pentecostes, t. 2.	227
<i>Feria 5.</i> De vita p̄imorum Christianorum, t. 2.	229
<i>Feria 6.</i> De Spiritus S. inspirationibus, t. 2.	231
<i>Sabbato.</i> De Septem donis Spiritus Sancti, t. 2.	233
<i>In Festo SS. Trinitatis.</i> Quod Deus sit unus essentia, trinus personis, t. 2.	305
<i>Feria 2.</i> De Providentia in institutione venerabilis Sacraamenti, t. 2.	418
() (3	
	<i>Fer. 3.</i>

Index Meditationum

- Feria 3. De præmissis ante institutionem SS. Eucharistiae, t. 2. 34
- Feria 4. De loco, tempore & convivis, t. 2. 36
- In Festo. Corporis Christi. De conversione panis in Corpus Christi, t. 2. 37
- Feria 6. De conversione vini in sanguinem, t. 2. 41
- Sabbato. De Sacramentalibus speciebus panis & vini, t. 2. 43
- Dominica infra Octavam Corporis Christi. De invitatis ad nuptias, t. 1. 414
- Feria 2. Ritus à Christo usurpati in consecratione. t. 2. 45
- Feria 3. De potestate conficiendi Eucharistiam, t. 2. 47
- Feria 4. Quod Sacramentum Eucharistiae sit memoria mirabilium Domini, t. 2. 421
- Feria 5. Octava corporis Christi. De supplicatione corporis Christi, t. 2. 430
- Feria 6. De Eucharistia, ut signo & causa sanctificationis, t. 2. 425
- Sabbato. De Eucharistia, ut est pignus futuræ gloriæ, t. 2. 427
- Dom. 3. Post Pentecosten. De ove perdita, t. 1. 393
- Feria 2. De S. Stephano protomartyre, t. 2. 237
- Feria 3. Conversio Pauli, t. 2. 242
- Feria 4. De iis quæ secuta sunt Sauli conversionem, t. 2. 247
- F. 5. & 6. Illustres Pauli virtutes, t. 2. 252
- Sabbato. Vocatio Cornelij & visum Petri, t. 2. 260
- Dom. 4. Post Pentecost. Christus docet è navi Petri, t. 2. 460
- Fer. 2.

In singulos dies.

Feria 2.	De adultera, t. I.	339
Feria 3.	De Zachæo, t. I.	342
Feria 4.	De Chananaea, t. I.	345
Feria 5.	De servo Centurionis, t. I.	347
Feria 6.	De sanata à fluxu sanguinis, t. I.	349
Sabbato.	De sanato ad probaticam piscinam, t. I.	351
Dom. 5.	Post Pent. De ira, t. I.	353
Feria 2.	De leproso sanato, t. I.	354
Feria 3.	De decem leprosis, t. I.	356
Feria 4.	De cæco apud Jericho, t. I.	358
Feria 5.	De cæco nato, t. I.	360
Feria 6.	De surdo & muto, t. I.	363
Sabbato.	De dæmoniaco lunatico, t. I.	365
Dom. 6.	Post Pent. Miraculum quinque panum, tom. I.	367
Feria 2.	De filia Archisynagogi suscitata, t. I.	368
Feria 3.	De filio viduæ suscitato, t. I.	370
Fer. 4. & 5.	De Lazaro suscitato, t. I.	372
Feria 6.	De concilio contra Christum, t. I.	378
Sabbato.	De sapiente & stulto, t. I.	380
Dom. 7.	Post Pent. De falsis Prophetis, t. 2.	382
Feria 2.	De semine, t. I.	384
Feria 3.	De zizaniis, t. I.	386
Feria 4.	De grano sinapis, t. I.	388
Feria 5.	De negotiatore margaritarum, t. I.	391
Feria 6.	De ove perdita, t. I.	393
Sabbato.	De filio prodigo, t. I.	395
Dom. 8.	Post Pent. De villico, t. I.	397
Feria 2.	De saucio à latronibus, t. I.	399
Feria 3.	De servo debitore decem millium talentorum, tom. I.	402

Index Meditationum

<i>Feria 4.</i>	De operariis conductis, t. 1.	409
<i>Feria 5.</i>	De vinea, t. 1.	412
<i>Feria 6.</i>	De decem virginibus, t. 1.	418
<i>Sabbato.</i>	De talentis, t. 1.	420
<i>Dom. 9.</i>	Post Pent. Flet super Ierusalem, t. 2.	20
<i>Quia circa hoc tempus occurrit Assumptio Bea-</i>		
<i>tæ Virginis ; de qua per octo dies in Proprio</i>		
<i>Sanctorum meditationes habentur, omittitur</i>		
<i>hic hebdomada. Quod si tardius Festum Bea-</i>		
<i>tæ Virginis celebretur , meditationum argu-</i>		
<i>menta è sequentibus hebdomadis repetentur.</i>		
<i>Dominica 10.</i>	Post Pentecost. De Publicano & Phariseo,	
	t. 1.	407
<i>Feria 2. & 3.</i>	Quod Deus sit, t. 2.	224
<i>Feria 4.</i>	Quod Deus sit æternus, t. 2.	299
<i>Feria 5.</i>	Quod Deus sit infinitus & incomprehensi- lis, t. 2.	301
<i>Feria 6.</i>	Quod Deus sit unus essentia, trinus personis, t. 2.	303
<i>Sabbato.</i>	Quod Deus sit infinitè perfectus, t. 2.	315
<i>Dom. 11.</i>	Post Pent. De surdo & muto, t. 1.	363
<i>Feria 2.</i>	Quod Deus sit summè bonus, t. 2.	316
<i>Feria 3.</i>	Quod Deus sit summè communicativus sui, t. 2.	318
<i>Feria 4.</i>	Quod Deus sit summè amabilis, t. 2.	320
<i>Feria 5.</i>	Qualem charitatem Deus habeat, t. 2.	324
<i>Feria 6.</i>	De quatuor excellentiis divinæ charitatis, t. 2.	329
<i>Sabbato.</i>	Quod Deus vult amari à nobis, t. 2.	334
	<i>Dom. 12.</i>	

In singulos dies.

<i>Dom. 12.</i>	<i>Post Pent.</i> De saucio à latronibus, t. 1.	392
<i>Feria 2.</i>	Quod Deus sit infinitè misericors, t. 2.	338
<i>Feria 3.</i>	Quod Deus sit infinitè liberalis, t. 2.	342
<i>Feria 4.</i>	Quod Deus sit immensus, t. 2.	344
<i>Feria 5.</i>	Quod Deus sit infinitè sapiens, t. 2.	348
<i>Feria 6.</i>	Quod Deus sit omnipotens, t. 2.	352
<i>Sabbato.</i>	De omnipotentia Dei in creatione, t. 2.	354
<i>Dom. 13.</i>	<i>Post Pent.</i> De decem leprosis, t. 1.	356
<i>Feria 2.</i>	Circa id quod initio temporis creatum est, t. 2.	356
<i>Feria 3.</i>	De opere primæ diei, t. 2.	359
<i>Feria 4.</i>	De opere secundæ diei, t. 2.	362
<i>Feria 5.</i>	De opere tertiaræ diei, t. 2.	365
<i>Feria 6.</i>	De opere quartaræ diei, t. 2.	371
<i>Sabbato.</i>	De opere quintaræ diei, t. 2.	375
<i>Dom. 14.</i>	<i>Post Pent.</i> De providentia in victu & bonis fortunæ, t. 2.	396
<i>Feria 2.</i>	De opere sextaræ diei, t. 2.	378
<i>Feria 3.</i>	De creatione hominis, t. 2.	380
<i>Feria 4.</i>	De formatione corporis Adæ & inspiratione animæ, t. 2.	384
<i>Feria 5.</i>	De approbatione totius operis ac de sabbato, t. 2.	388
<i>Feria 6.</i>	De conservatione rerum, t. 2.	395
<i>Sabbato.</i>	Quid sit providentia, t. 2.	393
<i>Dom. 15.</i>	<i>Post Pent.</i> De filio viduæ suscitato, t. 1.	370
<i>Feria 2.</i>	De providentia in gubernatione mundi, t. 2.	395
<i>Feria 3.</i>	De providentia in victu & bonis fortunæ, t. 2.	396
<i>Feria 4.</i>	De providentia Dei in advetsis & malis t. 2.	402

Q(5)

Fer. §.

Index Meditationum

- Fer. 5.* De providentia in orationibus exaudiendis, t. 2. 405
Fer. 6. De providentia in custodia Angelorum, t. 2. 407
Sabbato. De providentia in reparazione hominis, t. 2. 411
Dom. 16. Post Pent. De superbia, t. 1. 80
Fer. 2. De providentia in Ecclesia fundanda, t. 2. 413
Fer. 3. De providentia in vocatione ad fidem, tom. 2. 415
Fer. 4. De providentia in sacramentorum institutione, t. 2. 417
Fer. 5. De providentia in assignando cuique statu, t. 2. 432
Fer. 6. De providentia erga prædestinatos, t. 2. 437
Sabbato. De humilitate & resignatione pro consequen-
dis fructibus pœnitentiæ, t. 2. 438
Dom. 17. Post Pent. Quod Deus vult amari à nobis, t. 2. 334
Fer. 2. & 3. De ultimo fine hominis, t. 1. 27
Fer. 4. & 5. De triplici peccato Angeli, Adæ, & particu-
lari quocunque, t. 1. 32
Fer. 6. De gravitate peccatorum ex multitudine &
pugnantia cum ratione, t. 1. 37
Sabbato. De gravitate peccati ex vilitate hominis, t. 1. 39
Dom. 18. Post Pent. De paralytico, t. 2. 464
F. 2. & 3. De gravitate peccati ex Dei offensi excellentia,
t. 1. 40
Fer. 4. De gravitate peccati ex pœnis, t. 1. 43
Fer. 5. De proprietatibus mortis, t. 1. 45
Fer. 6.

In singulos dies.

<i>Fer. 6. Sab.</i>	Ea quæ angunt moribundum, t. I.	47
<i>Dom. 19.</i>	<i>Post Pent.</i> De invitatis ad nuptias, t. I.	414
<i>Fer. 2. & 3.</i>	De particulari judicio, t. I.	49
<i>Feria 4.</i>	De corpore anima destituto, t. I.	53
<i>Feria 5.</i>	Super illa verba: Memento homo quia pulvis es, t. I.	56
<i>F. 6. & Sab.</i>	De oblitione mortis & parabola divitis avari, t. I.	57
<i>Dom. 20.</i>	<i>Post Pent.</i> De reguli filio, t. 2.	465
<i>Fer. 2. & 3.</i>	De signis præcedentibus judicium, t. I.	60
<i>Fer. 4. & 5.</i>	Derefectione corporum & præcedentibus sententiam, t. I.	63
<i>Fer. 6. & Sab.</i>	Sententia judicis pro bonis & contra malos, t. I.	67
<i>Dom. 21.</i>	<i>Post Pentecosten.</i> De rege & servo debitore, t. I.	402
<i>Fer. 2. & 3.</i>	De inferno, quid sit, &c. t. I.	72
<i>Fer. 4. & 5.</i>	De pœna sensus & damni, t. I.	76
<i>Feria 6.</i>	De Superbia, t. I.	80
<i>Sabbato.</i>	De virtute gulæ, t. I.	83
<i>Dom. 22.</i>	<i>Post Pent.</i> De creatione hominis ad imaginem Dei, t. 2.	380
	<i>Vel Denumismate census,</i> t. 2.	467
<i>Feria 2.</i>	De luxuria & bono castitatis, t. I.	86
<i>Feria 3.</i>	De avaritia, t. I.	90
<i>Feria 4.</i>	De ira, t. I.	93
<i>Feria 5.</i>	De invidia, t. I.	96
<i>Feria 6.</i>	De de acedia, t. I.	98
<i>Sabbato.</i>	Aliqua superiorum iterabitur.	
<i>Dom. 23.</i>	<i>Post Pent.</i> De sanata à fluxu sanguinis, tom. I.	

349
Et de

Indix Meditationum

<i>Et de filia Archisynagogi suscitata, t. I.</i>	368
<i>Fer. 2. & 3. Super Decalogi præcepta, t. I.</i>	101
<i>Feria 4. Circa quinque sensus exteriores, t. I.</i>	108
<i>Feria 5. Circa internas animæ potentias, t. I.</i>	110
<i>Feria 6. De quotidiano examine conscientiæ, t. I.</i>	113
<i>Sabbato. De examine particuliari, t. I.</i>	117
<i>Inferuntur hic ante Dom. 24. Et ultimam post Pent. hebdomadæ si quæ superfuerunt post Epiphaniam.</i>	29
<i>Dom. 24. Et ultima post Pent. De signis præcedentibus judicium, t. I.</i>	60
<i>Feria 2. De sacramento pœnitentiæ, t. I.</i>	120
<i>Fer. 3. Præparatio ad confessionem, t. I.</i>	123
<i>Fer. 4. Gratiarum actio pro beneficio absolutionis, t. I.</i>	128
<i>Fer. 5. Præparatio ad sacram communionem, t. I.</i>	131
<i>Fer. 6. De spirituali communione, t. I.</i>	135
<i>Sabbato. Gratiarum actio post communionem, t. I.</i>	138

PROPRIUM
SANCTORVM.

<i>30. NOVEMBRIS. S. Andreæ, tom. 2.</i>	469
<i>3. DECEMBRIS. S. Francisci Xaverii, t. 2.</i>	471
<i>6. S. Nicolai, t. 2.</i>	473
<i>8. Conceptio B. V. t. I.</i>	158
<i>21. S. Thomæ, t. 2.</i>	190
<i>Habes, quæ hic desiderantur, in indice totius anni.</i>	
<i>25. JANUARII. Conversio S. Pauli. t. 2.</i>	242
	29. S.

Proprium Sanctorum.

68	29. S. Francisci Salesii, t. 2.	481
01	2. FEBRUARII. Purificatio B. V. t. I.	209
08	24. S. Matthiae, t. 2.	217
10	7. MARTII. S. Thomae Aquinatis, t. 2.	484
13	19. S. Josephi, t. I.	189
17	21. S. Benedicti, t. 2.	486
st	25. Annuntiatio B. V. t. I.	167, & seq.
Z-	2. APRILIS. S. Francisci à Paula, t. 2.	488
us	25. S. Marci, t. 2.	491
O	1. MAII. SS. Philippi & Jacobi, t. 2.	493
Q	6. JUNII. S. Norberti, t. 2.	496
Q	11. S. Barnabæ, t. 2.	498
3	21. B. Aloysii Gonzagæ, t. 2.	501
I.	24. Nativitas S. Joannis Baptistæ, t. I.	187
8	28. Vigilia SS. Petri & Pauli, t. 2.	197
1	29. S. Petri, t. I.	313
5	30. Commemoratio S. Pauli, t. 2.	252
8	2. JULII. Visitatio B. V. t. I.	181
2	22. S. Mariæ Magdalene, t. I.	329
1	25. S. Jacobi, t. I.	322
9	26. Parisiis 28. S. Anne, t. 2.	503
I	31. S. Ignatii, t. 2.	505
3	4. AUGUSTI. S. Dominici, t. 2.	508
8	6. Transfiguratio Christi, t. I.	317
0	10. S. Laurentii, t. 2.	511
2	15. Assumptio B. V. <i>Transitus à vita mortali</i> , t. 2.	268
8	16. Glorificatio animæ B. V. t. 2.	271
2	17. Assumptio in corpore, t. 2.	275
2	18. De humilitate B. V. quæ meruit ita exaltari, t. 2.	276
2	19. & Qualiter vixerit B. V. post adventum Spiritus San-	
20	<i>eti</i> , t. 2.	264
		Item.

Index Meditationum

Item S. Bernardi, t. 2.	513
21. & 22. <i>De devotione erga B. V.</i> t. 2.	280
24. Romæ 25. S. Bartholomæi, t. 2.	516
25. S. Ludovici, t. 2.	518
28. S. Augustini, t. 2.	521
29. Decollatio S. Joannis Baptistæ, t. 1.	301
8. SEPTEMBRIS. Nativitas B. V., t. 1.	161
14. Exaltatio S. Crucis, t. 2.	523
21. S. Matthæi, t. 2.	525
29. S. Michaëlis, t. 2.	527
1. OCTOBRIS. Angeli custodis, t. 2.	407
<i>Vel B. Francisci Borgiæ, t. 2.</i>	529
4. S. Francisci, t. 2.	532
6. S. Brunonis, t. 2.	534
9. S. Dionysii, t. 2.	537
15. S. Theresiæ, t. 2.	539
18. S. Lucæ, t. 2.	541
28. SS. Simonis & Judæ, t. 2.	544
1. NOVEMBRIS. SS. Omnia. <i>De Cœlesti gloria,</i> t. 2.	440. & seq.
<i>Vel De octo Beatitudinibus, t. 1.</i>	274
2. Commemoratio fidelium defunctorum. <i>De Purga-</i> <i>torio, t. 1.</i>	142
4. S. Caroli, t. 2.	546
11. S. Martini, t. 2.	550
21. Præsentatio B. V. t. 1.	161
25. S. Catharinæ, t. 2.	553
30. S. Andreæ, t. 2.	469
DE COMMUNI.	
P ro festis sanctorum, t. 2.	286
P ro Apostolorum. Devocatione Apostolorum, t. 1.	253
	Evange-

Proprium Sanctorum.

<i>Evangelistarum.</i> Missio discipulorum, t. 1.	297
<i>Martyrum.</i> De sermone Domini in monte, t. 1.	274
<i>Confessorum.</i> De talentis, t. 1.	420
<i>Doctorum.</i> De triplici munere Apostolico, t. 1.	285
<i>Virginum.</i> De decem Virginibus, t. 1.	418
<i>Non Virginum.</i> De negotiatore margaritarum, t. 1.	393
<i>In dedicatione Ecclesiae.</i> De Zachæo, t. 1.	342
<i>Pro Sacerdotibus.</i> De potestate sacerdotali conficiendi Eucharistiam, t. 2.	47
<i>Pro Religiosis.</i> De bono status religiosi, t. 2.	433
<i>Pro renovatione Votorum.</i> 1. Religiosi reformatio in re- novatione votorum, t. 2.	556
2. Idea Religiosæ reformationis, t. 2.	559
3. Defectus luminis spiritualis practici, t. 2.	563
4. Defectus amoris Jesu Christi, t. 2.	566
5. Levitas & inconstantia, t. 2.	569
6. Tepiditas, t. 2.	572

I N D E X

Ad Exercitia spiritualia.

PRIMO DIE.

1. <i>Editatio.</i> De ultimo fine hominis, t. 1.	27
<i>De Imitatione Christi,</i> l. 3. c. 9.	
2. <i>Medit.</i> De triplici peccato Angelorum, Adæ, & parti- culari quocunque, t. 1.	32
<i>De Imitatione Christi.</i> l. 1. c. 21.	
3. <i>Medit.</i> De gravitate peccatorum ex multitudine & pu- gnantia cum ratione, t. 1.	37
<i>De Imitatione Christi.</i> l. 4. c. 7.	

Con-

INDEX.

Consideratio. De Missæ sacrificio, sacra communione, & visitatione SS. Sacramenti, t. 2 575

SECUNDO DIE,

1. *Medit. De gravitate peccati ex vilitate hominis Deique offensi excellentia, t. 1.* 39. & seq.

De Imitatione Christi. l. 3. c. 8.

2. *Medit. De morte, t. 1.* 45. & seq.

De Imitatione Christi. l. 1. c. 23

3. *Medit. De corpore anima destituto, t. 1.* 53

De Imitatione Christi. l. 1. c. 23.

Consideratio. De examine conscientiæ, & confessione sacramentali, t. 2. 578

TERTIO DIE,

1. *Medit. De particulari judicio, t. 1.* 49

De Imitatione Christi. l. 1. c. 24.

2. *Medit. De inferno, t. 1.* 72. & seq.

De Imitatione Christi. l. 1. c. 24.

3. *Medit. De filio prodigo, t. 1.* 395

De Imitatione Christi. l. 1. c. 25. & 21.

Consideratio. De oratione mentali, cæterisque precibus, t. 2. 580

QVARTO DIE.

1. *Medit. De Christo rege invitante ad sui imitationem, t. 1.* 149

De Imitatione Christi. l. 1. c. 1. & l. 3. c. 32.

2. *Medit. De Nativitate Christi, t. 1.* 194

De Imitatione Christi. l. 2. c. 8.

3. *Medit. De Circumcisione, t. 1.* 200

De Imitatione Christi. l. 3. c. 12.

Consideratio. De lectione spirituali, sacra concione, & communicatione cum directore, t. 2. 582

1. *Medit.*

INDEX.

QVINTO DIE.

1. *Medit.* De fuga in Ægyptum, t. 1. 214
De Imitatione Christi. l. 1. c. 9. & l. 3. c. 13.
2. *Medit.* De vita Christi usque ad annum trigesimum, t. 1. 223
De Imitatione Christi. l. 3. c. 53.
3. *Medit.* De generali vocatione hominum, t. 1. 258
De Imitatione Christi. l. 3. c. 56.
Consideratio. De statu & officio uniuscujusque, deque temporis usura, t. 2. 584

SEXTO DIE.

1. *Medit.* De temptationibus Christi, tom. 1. 249
De Imitatione Christi. l. 1. c. 13.
2. *Medit.* De sermone Domini in monte, t. 1. 274
De Imitatione Christi. l. 3. c. 2. & 3.
3. *Medit.* De Christi tristitia in horto, deque sanguineo sudore, t. 2. 64. & seq.
De Imitatione Christi. l. 3. c. 29. & l. 2. c. 11.
Consideratio. De virtute, cui studere potissimum debemus, t. 2. 586

SEPTIMO DIE.

1. *Medit.* De flagellatione, t. 2. 104
De Imitatione Christi. l. 2. c. 12.
2. *Medit.* Mysteria in Christo crucifixo, t. 2. 122
De Imitatione Christi. l. 4. c. 8.
)()) () 3. *Medit.*

INDEX.

3. Medit. De resurrectione Christi, t. 2.	165
De Imitatione Christi. l. 3. c. 47.	
Consideratio. De conversione, t. 2.	588

OCTAVO DIE.

1. Medit. De cœlesti gloria, t. 2. 440. & seq.	
De Imitatione Christi. l. 3. c. 48. & 49.	
2. Medit. De quatuor excellentiis divinæ amici-	
tiz, t. 2.	329
De Imitatione Christi. l. 3. c. 5. 6. & 22.	
3. Medit. De bonis status Religiosi, t. 2.	435
De Imitatione Christi, l. 1. c. 17. & 19.	
Consideratio. De mortificatione, t. 2.	591

INDEX MEDITATIONUM. TOMI PRIMI.

Introductio totius operis.

C ^A put I. Quid sit oratio mentalis?	pag. 1
2. De modo colloquiorum.	3
3. De excellentia orationis.	6
4. De materia meditationis.	7
5. De ingressu ad orandum.	9
6. De difficultate meditandi & distractionibus.	11
7. De extrinsecis ad jumentis ad meditandum.	13
8. De examine meditationum.	14
9. De	

INDEX.

9. De variis orandi modis. 16
10. De supplendo labore meditandi. 17
11. De extraordinariis orandi modis. 19
12. De prescribendo tempore meditationi. 23
13. De usu sequentium meditationum. 25

I. PARS MEDITATIONUM.

De pertinentibus ad purgandam animam à peccatis.

1. Introductio. 26
 2. Meditatio 1. & fundamentalis de ultimo fine hominis. 27
 2. De triplici peccato Angeli, Adæ & particuliari. 32
 3. De gravitate peccati ex multitudine & pugnacia cum ratione. 37
 4. De gravitate peccati ex vilitate hominis. 39
 5. De gravitate peccati ex Dei offensi excellētia. 40
 6. De gravitate peccati ex pœnis. 43
 7. De proprietatibus mortis. 45
 8. Ea, quæ angunt moribundum. 47
 9. De judicio particulari. 49
 10. De corpore anima destituto. 53
 11. Super verba illa. Memento homo, quia pulvis es, &c. 56
 12. De obliuione mortis ex parabola divitis avaricii. 57
 13. De signis præcedentib⁹ judicij universale. 60
 14. De corporum resurrectione, & præcedentibus sententiam. 63
- 100(2 15. De

INDEX.

15. De judicis sententia.	67
16. De inferno.	72
17. De pœna sensus & damni.	76
Modus orandi pro puritate conscientiæ acquirenda.	
18. De superbia.	79
19. De vitio gulæ.	80
20. De luxuria & castitate.	83
21. De avaritia.	86
22. De ira.	90
23. De invidia.	93
24. De acedia.	96
25. De præceptis Decalogi.	98
26. De quinque sensibus exterioribus.	101
27. Circa internas animi potentias.	108
28. De quotidiano examine conscientiæ.	110
29. De examine particularis vitii.	113
30. De Sacramento Pœnitentiæ.	117
31. De præparatione ad Confessionem.	120
32. De gratiarum actione pro absolutione.	123
33. De præparatione ad SS. Communionem.	128
34. De spirituali Communione.	131
35. De gratiarum actione post Communionem.	135
36. De Purgatorio.	138
II. PARS MEDITAT.	142
I Ntroduçio.	146
I Fundamentum meditationum de Christo Rege.	149
Meditatio I. De decreto Incarnationis.	
2. De	152

INDEX.

2. De infinita charitate Dei in Incarnatione. 156
3. De electione Matris & ejus Conceptione, 158
4. De Nativitate & vita B. Virg. 161
5. De tempore Incarnationis. 166
6. De missione Gabrielis. 167
7. De expositione nuncii ad Virginem. 170
8. De assensu Virginis. 172
9. Executio Incarnationis. 175
10. De perfectionibus animæ Christi. 177
11. De profectione B. Virg. ad Elizabetham. 180
12. De ipsa Visitatione. 181
13. De Nativitate Præcursoris. 187
14. De revelatione facta Josepho. 189
15. De expectatione partus. 191
16. De profectione Beatae Virginis in Bethle-
em. 193
17. De Nativitate Christi. 194
18. De nuncio ad pastores. 196
19. De Adoratione Pastorum. 198
20. De circumcisione Domini. 200
21. De impositione nominis Jesu. 202
22. De magorum profectione. 204
23. De adoratione Magorum. 206
24. De purificatione matris. 209
25. De Simeone & Anna Prophetissa. 211
27. Defuga in Ægyptum. 214
28. De cæde Innocentium. 217
29. De Christo inter Doctores. 218
30. De

INDEX.

30. De inventione in templo. 220
 31. De vita Christi ad annum 30. 223

III. PARS MEDIT.

De vita Christi à Baptismo ad Passionem.

I ntructio. Cap. i. De actionibus vitæ activæ.	226
2. De actionibus vitæ contemplativæ.	227
3. Vita activa opus habet contemplatione.	229
4. De moderanda actione.	230
5. De uno necessario.	232
6. De præstantia vitæ contemplativæ.	233
7. De excellentia vitæ mixtæ.	234
8. Quo modo Christus concurrit ad utrumque.	235
Meditatio I. Vita præcursoris.	
1. Testificatio Joannis de Christo.	237
2. De baptismo Christi.	240
3. De jejunio Christi.	243
4. De temptatione.	247
5. De vocatione Apostolorum.	253
6. De generali vocatione hominum.	258
7. De resignatione ad sequendam vocationem.	264
8. De nuptiis in Câna Galilææ.	267
9. De ejus in templo negotiatoribus.	272
10. De sermone Domini in monte.	274
11. De triplici munere Apostolico.	285
12. De	291

INDEX.

13. De legis Evangelicæ excellētia.	287
14. De oratione Dominica.	288
15. De missione Discipulorum.	297
16. Decollatio Sancti Joannis.	301
17. Miraculum quinque panum.	302
18. De sedata tempestate.	307
19. De ambulatione Christi super mare.	308
20. De confessione Petri,	313
21. De Transfiguratione.	317
22. Consecuta Transfigurationem.	319
23. De petitione matris filiorum Zebedæi.	322
24. De Lazaro & divite Epulone.	326
25. De conversione Magdalenæ.	329
26. De Samaritana.	334
27. De adultera.	338
28. De Zachæo.	342
29. De Cananæa.	345
30. De servo Centurionis.	347
31. De Hæmorrhioissa.	349
32. De piscina probatica.	351
33. De leproso sanato.	354
34. De decem leprosis.	356
35. De cæco apud Jericho.	358
36. De cæco nato.	360
37. De surdo & muto.	363
38. De dæmoniaço lunatico.	365
39. De filia Archisynagogi.	368
40. De filio viduæ suscitato.	370
41. De Lazaro suscitato.	372
42. De concilio contra Christum.	378
43. De sapiente & stulto.	380
44. De	

INDEX.

44. De semine.	382
45. De zizaniis.	384
46. De grano sinapis.	388
47. De negotiatione margaritarum.	291
48. De ove perdita.	393
49. De filio prodigo.	395
50. De Samaritano & Levita.	399
51. De rege & servo debitore.	402
52. De villico.	405
53. De Publicano & Phariseo.	407
54. De operariis in vinea.	409
55. De vinea.	412
56. De invitatis ad cœnam & nuptias.	414
57. De decem virginibus.	418
58. De talentis.	420

INTRO-

INTRODUCTIO AD MEDITANDUM.

CAPUT PRIMUM.

Quid sit Oratio mentalis?

RAATIO mentalis est exercitatio internarum animæ rationalis potentiarum, nempe memoriae, intellectus, & voluntatis, circa Deum, & mysteria potissimum fidei, cum collocutione interna & familiari ad Deum. Unde quatuor habet partes.

Prima est exercitatio memoriae, quâ Dei Partes præsentia adducitur ante oculos, & mysterium Medit. illud, circa quod meditandum est, per puncta distinctum memoratur, & intellectui proponitur, cum fide viva, ac ferventi ipsius mysterij: sine qua languebit meditatio, nec intelligitur, *Isa. 7.9.* quod frigidè creditur, juxta illud: *Nisi credideritis, non intelligetis.*

Secunda est ratiocinatio intellectus circa propositam materiam: tum, ut eam intimè percipiat: tum, ut eliciat documenta virtutum, quæ voluntati amplectenda proponat.

Tertia est concitatio voluntatis, ut res fert

A con-

1.

2.

3.

2 *Introductio ad Medit.*

considerata, eliciendo varios actus & effectus
vel erga Deum, amoris, fiduciæ, gratitudinis,
vel erga seipsum, odij, compunctionis, desiderij meliorum, & similes: qui est finis meditationis.

4.

Quarta est petitio eorum, quæ meditando intellectimus nobis expedire, cum fiduciali colloquio, vel ad unam speciatim ex divinis personis, pro re nata, & affectu: vel universè ad omnes. In petendo autem proferemus rationes, cui exaudiendi simus, quæ potissimum sunt tres.

1. *Ratio.*

1. Ex parte Dei, quia bonus, quia ipse amat nos, quia vult à se peti, quia sic glorificabitur; & tandem per singulas ipsius perfectiones nominatim expressas, potest fieri obsecratio.

2.

2. Ex parte Christi, obtendendo illius merita universè: tum sigillatim singula ejus mysteria, & actiones, passionésque: Denique per ipsius virtutes, quibus placuit Patri, eundem Patrem obsecrando. Modo ipsum Filium rogando per amorem, quo nos amplexus est; per officium, quod gerit Mediatrix, per magnitudinem pretij, quo nos redemit. Et ipsum quoque Spiritum sanctum compellando, pro eo amore, quo Christum prosequitur, ejusque merita: in quem sine mensura effusus est.

3. Ex parte nostra, prætensa necessitate & miseria maxima. In iniquitatibus concepti sumus, intus urgemur à concupiscentijs, foris impedimur à dæmonibus, & à mundi illecebris provocamur, persequitur diabolus in nobis imaginem Dei, ut vel eo nomine debeat nos Deus ab injuria vindicare. Licebit hic particu-

lares

lares necessitates, ac proprias sigillatiū commemorare, ad divinam misericordiam magis permovendam. Aliquando etiam viri perfecti obtemdere possunt obsequia, ut Ezechias: *Memen- R. Reg,*
to Domine, quod ambulaverim coram te in verita- ^{20. 3.}
te. Et Christus ipse: Egote clarificavi super ter- ^{Ioan. 17.}
ram, & nunc clarifica me tu Pater. ^{4.}

Atque modus iste orandi traditur ab Apostolo: *In omni oratione & obsecratione cum gratiarū Philip.*
actione petitiones vestra innescant apud Deum. ^{4. 6.}

Nec istae obsecrations tam adhibentur ad persuadendum Deo, qui ingerit ipse, & præcipit, ut petamus; quam ad excitandum in nobis fervorem devotionis, & impetrandi fiduciam, quo imereamur exaudiri. Consentit prædictis illa

Augustini sententia: *Meditatio parit scientiam, Lib. de*
scientia compunctionem; compunctionis de rationē, spir. &
devotio vero perficit orationem. ^{Anno 6.} Etenim per meditationem homo in Dei, & sui ipsius cognitionem venit. Hinc compungitur, & erubescit de propria vilitate, compunctus, in Dei misericordia & bonitate conquiescit dulciter. Huc proiectus, miscet colloquia cum Deo; necessitates exponens suas, fidenterque postulans auxilium opportunum.

CAPUT II.

De modo Colloqiorum.

Non colloquiis potissimum consistit oratio, Finis quorum finis est duplex: alter confessio laudis divinæ, alter imploratio gratiæ. Ad priorem qui duplex.

4 *Introductio ad Medit.*

Primus
finis.
Eph. 5.
15.

pertinent quatuor affectus à Paulo recentissimi
Impleamini Spiritu sancto, loquentes vobis met ipsi
in psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus: can-
tantes & psallentes in cordibus vestris Domino,
gratias agentes semper pro omnibus, in nomine
Domini nostri Iesu Christi, Deo & Patri.

Primus affectus: *In psalmis.* Hic & amor in
Deum cum deliberata voluntate non disceden-
di minimum ab illius mandatis. Hoc est psalte-
rium decem chordarum, quod in oratione pul-
satur, quando anima concipit alia, atque alia de-
sideria perficiendæ divinæ voluntatis.

Isa. 6. 3. Secundus affectus: *in hymnis.* Hic est admi-
ratio & prædicatio divinarum perfectionum in
se, & operum mirabilium extra se: propter qua
Seraphim atque Cherubim incessabili voce pro-
clamat. *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Adde tu:
Bonus, misericors, sapiens, omnipotens; & si
quid aliud voles. Dicito illi cum senioribus:
Apoc. 5. 12. *Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtu-*
tem & divinitatem, & sapientiam, & fortitudi-
nem, & honorem & gloriam, & benedictionem in
sacula saeculorum. Amen.

Ps. 102. 1. Et quia major est omni laude, in vita omnes
etiam inanimis creaturas, ad eum laudandum,
ut fecerunt tres pueri in fornace; & totus ipse
in laudes effundere cum Davide, dicens: *Bene-*
dic anima mea Dominum, & omnia quæ intrâ
me sunt, nomini sancto ejus.

Tertius affectus: *in canticis spiritualibus.* Hic
est gaudium & exultatio de divino bono in se;
& quod glorificatur à Sanctis in cælo & in terra:

illuc

Caput II.

5

fici illic per possessionem plenam , istic per spem.

ipfi Unde dicunt: *Alleluja, quoniam regnavit Domi-* Apoc. 19. 6.
nus Deus noster omnipotens, gaudemus & exul-
no, temus, & demus gloriam ei.

Quartus affectus gratitudinis , agendo gratias
pro beneficiis acceptis , nec non pro collatis in
alios etiam, sive homines, sive Angelos: quin in
ipsa inanimata, quæ per se nequeunt gratias age-
re , & in ipsos dæmones , qui nolunt, quia sunt
obstinati in malo.

de. Alter finis colloquiorum est , petitio gratiae. Secundus
In petendo autem variè affici possumus : vel spiritus finis.
ni. ritu filiali erga Patrem, quâ ratione jussit nos ora-
i in re : *Pater noster, qui es in celis !* vel ; ut mendicus
qua à prædivite petit ; nam *Dives est in omnes, qui in-* Rom. 10.
ro- vocant illum ; vel , ut æger medico infirmitatem ^{12.}
tu: suam exponit ; vel ut discipulus à magistro edo-
z si ceri cupit : vel si eò fiducia surgat, tanquam spon-
is : fa cum dilecto suo colloquatur. Sed in his om- Rom. 8.
tu: nibus Spiritus sanctus est præcipius director , ^{26.}
di: qui & postulat pro nobis gemitibus inenarrabili- Serm.
bus , suum affectum inspirans , qui est maximè ^{45. in}
ne: opportunus. Quare Bernardus rectè dicit : *De-*
trà votionem esse linguam animæ , & qui illam te-
nent , optimè loqui & conversari posse cum Verbo
eterno. Licet etiam colloqui nobiscum ipsis , ar-
guendo , increpando , excitando , ut saepe in
Hic Psalmis : *Quare tristis es anima mea ? Spera in Ps. 41. 6.*
se: Deo. Nonne Deo subiecta erit anima mea ? Sur- Ps. 61. 2.
ra: gam , & ibo ad Patrem meum. Sanctos etiam
alloquemur , tum gratulando ipsis bona sua , tum
nobis similia postulando.

A 3

CAPUT

CAPUT III.

De excellentia Orationis.

Virtutes Ræstantia appareat , quòd in ea exerceantur
Orat. tam sublimes actus, ut in præcedentibus capitulo ostensum est. Quare Chrysostomus eam comparat Reginæ cum amplissimo comitatu. Aliæ enim virtutes præcedunt , quibus præparatur anima orationi , fides, humilitas, reverentia, intentio pura : aliæ comitantur , charitas , religio , devotio , intellectus , sapientia , aliaque dona Spiritus sancti : aliæ sequuntur , ardentia desideria , & exercitia virtutum , obedientiæ , patientiæ , temperantiæ , & reliquarum.

Oratio facit similes Angelis; Seraphinis, per ardentein amorem; Cherubinis, per scientiæ plenitudinem; Thronis, per altissimam in Deo quietem; Dominationibus, per dominium appetitūs proprij; Potestatibus, per imperium in dæmones; Virtutibus, per admirabilium operationem; Archangelis, per fortitudinem in arduis: Angelis, per obedientiæ promptitudinem; denique omnibus Spiritibus cælestibus, per sanctitatem & sapientiam.

Fructus. In oratione non ipse homo tantum cum Deo
ser. 45. loquitur: sed vicissim Deus cum homine: **Lo-**
1. Pet. cutio autem Verbi (ut ait Bernardus) est infusio
1. & Phil. doni. Inde latitia spiritus inenarrabilis pax exupe-
+ 7. rans omnem sensum: Quare audiam, quid loqua-
Pf. 48.9. tur in me Deus, quoniam loqueretur pacem in ple-
hem

bem suam, & super Sanctos suos. & in eos, qui convertuntur ad cor.

Oratio est connexa cum omnibus virtutibus, ^{Col. 9. 6.}
ut Cassianus docet: quod oratio perfecta, sine
istis esse non valeat: neque istae absque oratio-
ne acquiri vel conservari possint, ex quo neces-
sitas orationis commendatur. Oratio est finis
omnium virtutum: quia per orationem inhære-
tur Deo, unione intima: quo refertur quidquid ^{Clim.}
boni in vita agitur. Ibi Deus reddit centu-^{gradus.}
plum pro iis, quæ ipsius causâ contempsi-
mus, vel toleravimus, & arrham præbet vitæ
æternæ.

CAPUT IV.

De Materia Meditationis.

Materia est universè, quidquid divinitùs **Materia.**
revelatum est. Potest autem distingui,
juxta conditionem meditantum, tripliciter.
Nam aliqui peccatores sunt, sed cupiunt resipi-
scere: vel, si peccatum reliquerunt, adhuc
subjacent vitæ prioris passionibus, quas morti-
ficare desiderant. Unde Purgativam adhuc
viam ingrediuntur. Alij, his superatis difficul-
tibus, profectui virtutum, & ampliori lumi-
ni cœlestium acquirendo intendunt, quæ est Via
Illuminativa. Alij denique progressi sunt ad fa-
miliarem & intimam cum Deo unionem, quæ
dicitur Via Unitiva.

Via Purgativa convenit meditatio circa ipsa
peccata: ut cognoscatur eorum multitudo &

A 4 gravitas:

8 *Introduct. ad Medit.*

gravitas: tum dolor concipiatur admissorum, atque horror peccandi. Ad quem finem juvant, quæ timorem incutiunt, qui est initium sapientiæ: qualia sunt novissima nostra, mors, judicium, & infernus: de quibus, ut de aliis, ad ritè confitendum, & ad justificationis gratiam percipiendam, agitur in prima parte meditationum. Id ubi incipiens peregit, quo etiam à reliquis peccatorum purgetur, incumbet in meditatione mysteriorum vitæ Christi Domini, & maximè ejus infantiæ (de qua est secunda pars Meditationum) studens evadere quasi modò genitus infans.

2. Viæ Illuminativæ, quæ est jam purgatorum & in virtute proficientium, convenit meditatio,

gestorum Christi per tempus suæ prædicationis, nec non Passionis obitæ: Nam proficimus a-

gendo & patiendo: utriusque documenta præ-

buit Christus eximia in vita & morte sua, cuius

In ps. 49. conversatio fuit, ut August. ait: *Mira facere & mala pati.* De his tractatur in III. & IV. parte Meditationum.

3. Viæ Unitivæ convenit meditatio, tum Christi humanitatis jam resuscitatæ & glorificatæ, tum Divinitatis in Trinitate personarum, divinarumque perfectionum, quæ tractantur in V. &

Ps. 107. VI. parte. *Montes excelsi cervis, petra refugium*

I&S. *herinaceis.* Alta Divinitatis juga petunt agiles

Cassian. & expediti ab omni terreno affectu: imperfectionis

Coll. 10. autem petra est refugium. *Petra autem erat*

Christus, ejusque humanitas.

Istæ sex partes Meditationum sunt instar sex alarum

alarum Seraphim, quibus ad Deum attollimur, indéque purgati, illuminati, atque consummati, regredimur ad perficiendos alios: quia non debemus profectu proprio esse contenti, nisi & alios juvemus. Deinde ita ex his Meditationibus aliæ aliis convenienter: ut quivis exercere se possit aliquando in omnibus, tametsi non eodem modo. Nam Perfectus, ex quibuscumque colliget fructum unionis: Incipiens autem seu Proficiens, pro sua necessitate, juvari poterit ex qualibet etiam Meditatione. Sed & Imperfectus potest aliquando assurgere ad actus unionis: ut & Perfectus timore concuti, ob admissa peccata. Et est varietas ingeniorum: ut quidam à suppliciis minus percellantur, ad detestanda peccata: magis autem ex consideratione divini amoris. Ordinariè autem, viâ incedendum est cujusque gradus propriâ, & Meditationes adhibendæ ac accommodatæ.

CAPUT V.

De ingressu ad orandum.

ANTE orationem præpara animam tuam, & Eccl. 19.
Anoli esse quasi homo, qui tentat Deum. Huc Materia pertinet præparatio certæ materiæ, & digestio præparata: in puncta: alioqui anima evagabitur per varia sine fructu. Licet autem sequi impulsum Spiritus sancti, si quando trahit aliò à materia proposita, dum non leviter fiat.

Primùm igitur cogitabimus Deum præfitem, qui cùm sit ubique, non acceditur ad illum sentia.

A 5

pas-

10 *Introduct. ad Medit.*

passibus corporis, sed fide vivâ præsentia ipsius.

Variè autem cogitari potest præsens, vel tanquam mare immensum me circumvallans, & continens, vel tanquam intrâ me existens per essentiam, præsentiam, & potentiam. Et hoc

Mat. 6.6. est, quod ipse Dominus jussit: *Cum oraveris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora Patrem tuum.* Pete secretum cordis, & occlude ostia sensuam tuorum. Quod si in hac repræsentatione præsentia Dei, sentiat se homo affici singulariter, morari in ea licebit: ordinariè autem non, nisi ad se sistendum mente coram Deo: à cuius conspectu in reliquo etiam orationis cursu non est discedendum, ut monet David:

Ps. 18.15. *Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper,*

Ps. 54.13. sed præcipue in colloquiis, quando effundo orationem meam in conspectu ejus, & tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

Reverentia.

Secundò exhibenda est profunda reverentia Deo præsenti, tum gestu corporis, tum animi sensu, semel iterum ac tertio flexo poplite venerabitur illam majestatem, tanto majori jure, quam id præstatur Regibus terrenis: dein etiam procidimus ad terram, exemplo Christi, qui

Heb. 5.7. *preces supplicationesq; cum clamore valido, & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia.*

Oratio præparat.

Post hæc in loco orationi designato genua flectam, & cruce me signabo, præmittens illud: *Per signum Crucis de inimicis nostris libera nos DEUS noster:* ne ab illis impediatur in orando. Tum invocabo SS. Trinitatem: *In nomine Patri, & Filij, & Spiritus sancti,* in cuius virtute insti-

instituo, orationem auspicari. Sunt, qui præmit-
tant etiam confessionē generalem. Quia *Justus Prov. 18.*
in principio orationis accusator est sui. Et sunt, qui ^{17.}
ab actione gratiarum ordiantur, ut S. Basilius
monet: in quo sequi licet propriam devotio-
nem. Sed illud tamen ab omnibus servandum,
ut aliquā brevi precatione dirigatur præsens o-
pus ad gloriam DEI, & postuletur gratia rectè
perficiendi.

CAPUT VI.

*De difficultate meditandi, & de
distractionibus.*

Meditatio, quæ est operatio mentis, & dis- Difficul-
cussio propositæ materiæ, magnam habet tas Me-
difficultatem, ut absque evagatione fiat: de quo ditat.
etiam Sancti queruntur. *Cogitationes meæ, in- Job. 17.*
quit Job, *dissipatæ sunt, torquentes cor meum:* ^{11.}
Et David: *Cor meum dereliquit me.* Provenit au- *Ps. 39.*
tem ex diversis causis. Vel à dæmone satagente ^{13.}
impedire fructum orationis, vel ex conditione
phantasiæ per se vagæ & volubilis, vel ab affe-
ctibus immortificatis, mentem ad se rapienti-
bus, vel à curis sollicitantibus animam, atque
pungentibus, vel à remissione & ignavia, vel de-
nique à defectu discursu.

Universè oportet rem meditandam probè
concipere: deinde circa illam expendere causas,
effectus, circumstantias. Velut in mysterio In-
carnationis; primò rem ipsam, prout fides do-
cet, menti distinctè objiciam: deinde conside-
rabo

rabo causam motivam tanti operis, quæ fuit bonitas & misericordia Dei, non merita hominum: tum fine, ostensionem divinæ bonitatis, & reparationem generis humani, postmodum fructus, justificationem, resurrectionem, & glorificationem nostram: item damna aliqui obventura: denique circumstantias loci, temporis, & modi, & qualem carnem & animam assumperit. Cæterum in singulis punctis immorandum est, quoad fructus eliciatur, nec ad alia properandum: Et quia, cum à Spiritu sancto peculiariter impellimur, succedunt omnia, oportet etiam, quando extraordinario illo ductu destituimus, per ordinarium gratiæ auxilium, quod non negatur volenti, adniti, quantum possumus, qui conatus, ut minus habeat internæ consolationis, forte plus meriti, ob majus nostrum studium, & conflictus difficultatem.

Mat. 14. Aderit Christus laborantibus in remigando, &
32. tranquillum faciet.

Reme-
dia.

Adversus evagationes & ariditatem Spiritus juvant ista. 1. Humilitas ex cognitione propriæ infirmitatis, & confusione, quod ita cum Deo versemur. 2. Constantia propositi non admittendi ullam cogitationem alienam, conatusque

Gen. 15. repellendi, exemplo Abrahæ, qui à sacrificio abigere volucres perseveravit, donec ecstasi correptus, meruit de maximis divinitus edoceri.

3. Oratio, quâ petatur à Deo remedium. Cor

Pſ. 39. meum dereliquit me: complacet tibi Domine, ut eripias me. Et: Anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me Domine, defecit spiritus meus.

13.

142. 7.

mēns. 4. Fiducia, quōd Deus aderit conanti- 4.
bus, cūm ipse jubeat orare. Dicam : *Declinate Ps. 118.*
à me maligni, & scrutabor mandata DEI mei. 115.
Et : *Venite adoremus, & procidamus, & plorē-* Ps. 94. 6.
mus ante DEUM, qui fecit nos.

CAPUT VII.

*De quibusdam extrinsecis adjumentis
ad meditandum.*

ET si meditatio est opus intellectūs : juvatur Admini-
tamen ab imaginatione, linguā, & sensi- cula me-
bus. I. Phantasia, et si alioqui impedit, cūm va- dit.
ga est : tamen confert vis illius ad repräsentan- I.
dum intus rem per imagines, ut quasi præsens Imaginatio.
cernatur. Quare id erit faciendum in exordio
meditationis, pro qualitate rei meditandæ. Ut
si de inferno, cogitetur locus tanquam carcer,
obscurus, arctus, profundus, horridus, igni-
vomus, quo detineantur damnati. Si de Christi
Nativitate, specus ventis pervia, in qua jaceat
Salvator. Verūm, qui difficulter efformant hāscē
imagines corporeas, potiūs abstineant, ne caput
lædant : qui verò facile, & vehementer concipiunt,
caveant tum à læsione capitū, tum ab
elusione diabolica, quā fit ut phantasma pro re
acciipiatur, & putetur divina ostensio, quæ est
imaginationis propriæ figmentum.

II. Juvat lingua, sive oratio vocalis ipsam 11.
meditationem, præcipue in ariditate & distra- Lingua.
ctionibus ; nam excitatur ad attentionem ani-
ma, & ad torporem excutiendum. Fit autem
dupli-

dupliciter : vel cum mens ex affectu prout impicit
in verba minimè præmeditata, aut composita :
vel cum aptam aliquam precationem ab alio
compositam in eum sine in excitandi seipsam,
assumit.

III. **Sensus.** **III.** Quod ad sensus externos attinet, qui-
dam sunt collectiores, vitatis omnibus objectis,
occlusisque sensibus : alij autem aspectu cœli,
aut pœ imaginis, vel etiam conventu pio per-
moventur, & motibus cœteris, ut tensione pe-
ctoris, geniculatione frequenti, prostratione
corporis, expansione brachiorum, statione : alij
aliter afficiuntur, vitanda autem in publico, quæ
insolita sunt.

CAPUT VIII.*De examine faciendo super Medi-
tatione.*

Quid ex- **C**onfert multum ad fructum, ut super me-
aminan- **G**editatione jam peracta instituatur examen.
dum. Id, quod circa alias quoque orationes vocales,
præsertim longiores facere, operæ pretium erit.

I. Examinabo accessum ad meditandum :
an præparata sufficienter materia : an præsentia
Dei ante oculos studiosè posita : an opus illud
purâ intentione in Deum direxerim, & obtu-
lerim, gratiâ dignè perficiendi postulatâ. Quod
si minus præstiterim, dolebo, cum proposito
emendationis.

II. Examinabo progressum orationis : distra-
ctusne, atque aridus, an collectus & devotus
fue-

fuerim, an multus in discursibus, & parùm affectibus intentus: an bona desideria ac propria in posterum conceperim: & quâ reverentiâ in colloquiis cum Deo meo habuerim. Si quid bene gestum, Deo referam acceptum, gratiasq; agam: quod si minus, ejus rei causam investigabo, ad removendum.

III. Examinanda sunt ipsa lumina in meditatione percepta, & affectus spirituales, dispi- ciendo, quò ducant animam, & quales in ea pariant effectus, ut discamus varios spiritus discer- nere.

IV. Dispiciendum quâ ratione exequi valea- mus, atque in praxim quamprimum deducere, quæ intelleximus, nobis esse facienda: nam ar- bor infructuosa exscinditur: Justus autem erit *ps. 1.3.* tanquam lignum, quod plantatum est secus decur- sus aquarum, quod fructum suum dabit in tem- pore suo. Cæterū fructus meditationis esse *Fructus* debent, reformatio morum, vitatio culparum medit, etiam levium, declinatio occasionum mali, & quarumvis imperfectionum, refrænatio passio- num, victoria difficultatum in exercitio virtu- tum, superatio tentationum: studium laboran- di ac patiënti in iis, quæ sunt proprij statûs, & vocationis accurata exercitatio: denique imita- tio Christi, in charitate, humilitate, patientiâ, obedientiâ, Crucis amore, mortificatione, cæ- terisque virtutibus, ac præsertim, quâ quisque maximè indigere se sentit.

C A P U T I X.

De variis orandi modis.

Quæ est hominis infirmitas, ut spiritualium rerum tedium facilè concipiatur, ad illud vitandum excogitati sunt à viris sanctis diversi modi orandi. Tres S. P. noster Ignatius quām accommodatissimos tradit.

I. Modus est, quo Decalogi præcepta, aut vitia capitalia, aut internæ animæ potentiae, ipsiq; sensus exteriores pro materia meditandi assumuntur. Qui modus convenit viæ purgativæ, ac de illo agetur in I. parte Meditacionum, ubi propriæ de iis capitibus considerationes proponentur.

II. Modus, cùm Psalmi alicuius versiculos, aut alia Scripturæ sententia, aut etiam Hymni Ecclesiastici pars ad meditandum proponitur, eliciendo ex ea spiritum fructumque latentem. Itaque singula verba pensitanda sunt, &c, quò spectent, considerandum. Nam si Deus in proposita sententia loquatur homini, aut docet, aut præcipit, aut corripit, aut terret: vel contrà, erigit, solatur, allicit: & pro affectu flectendus est animus, Deoq; subjiciendus. Si autem homo loquatur Deo, ut passim in Psalmis, aut laudat & gratias agit, aut petit peccatorum veniam, vel liberationem à malis, aliae beneficia: Induendus porrò est ille affectus, quem verba præ se ferunt, vel ejusmodi sententia debet assumi, quæ conveniat affectui, quem volumus in nobis

excitare.

excitare. Convenit iste modus viæ Illuminatæ, quæ scrutatur mysteria divinorum eloquiorum, ad proficiendum in spiritu. Praxis tradetur in 2. & 3. parte Meditationum, circa orationem Dominicam, & salutationem Angelicam, & alias Christi Domini sententias, quæ in primis efficaces sunt. Nam *labia ejus lilia distillantia Cant. 5. myrrham primam*. Et ipse de se : *Verba, quæ 13. ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt, quod 10an. 6. Petrus agnovit, cùm dixit : Verba vita aeterna 4. 6. 19. habes.*

III. Modus constat variis affectibus per intervalla respirationum, non enim hæretur diu-
tius in verbo aut parte aliqua sententiæ, nisi
quantum inter unam aut alteram respirationem
intercedit, veluti carpendo cursim ex proposi-
tis fructum, & alium post alium affectum con-
cipiendo, & quasi jacula in cælum jaciendo.
Quod exprimere videtur David in illis verbis :
Os meum aperui, & attraxi spiritum : quia man- psal. 18. data tua desiderabam : quasi ad singulas attra- 13. stiones funderet orationem. Convenit hic mo-
dus viam ingressis Unitivam.

III.

CAPUT X.

De supplendo labore meditandi.

Tripliciter se habent homines in meditan- Diversi-
do : quidam plus ratiocinationi dant, mi- tas me-
nus affectui ; alij plus affectui, sed cum ratio- ditat.
cinatione, alij simplici intuitu rei in affectus
assurgunt : quæ est contemplatio. Verum ad

B

hanc

Simile.

hanc fere non perveniunt , nisi qui in meditando & inquirendo , se diu exercuerunt . Velut cum puella nubere volens , de sponsi conditio- ne multa exquirit , sed omnibus compertis , ad solam illius mentionem , aut subitum conse- ctum , tota exhilarescit , nequicquam expen- dens singula , ob quæ est sibi amabilis : sed ex præconcepta cognitione subito exardescens . Ita , qui diu multumque per meditationis stu- dium in Christi Domini gesta inquisierunt , & deprehenderunt , qualis , quantusque sit , tandem absque alio discursu , ad quamvis occasione , in eum rapiuntur , atque ita de aliis meditationis argumentis . Quia tamen in nobis facilius de- lentur spiritualium rerum imagines , oportet etiam , exercitatos viros renovare subinde ip- fas meditationes , quibus foveatur ac confir- metur notitia illa habituata , luménque rerum divinarum .

DEI bo-
nitas.

Cæterum solet Deus quosdam etiam minùs in meditando antea versatos prævenire in benedictionibus suis , & speciali lumine perfusos su- bito illustrare , atque ob oculos intuendum po- nere , unde in varios affectus incalescant . Idcirco , qui debilitate capitis , aut alio impedimen- to prohibentur meditationi intendere , hanc rationem poterunt servare : ut proposita si- bi aliqua certa materia , cælesti lumen implor- rent , quod suppletat conatum laborēmque me- ditandi : præsertim , quia ex præterito usu acce- dit semper aliquod juvamen , cum non planè sint res ignotæ , & nunquam antea perpenſæ . Ade- rit

rit DEUS, qui non deserit in se confitentes. Triplex autem notitia universè spectatur: sui ipius, Christi Domini, DEI ac ejus perfectio-
num & operum: quæ notitiæ ita sunt connexæ
inter se, ut ex alia in aliam facilè fiat gradus inter
meditandum: & habent singulæ proprios quo-
dam affectus.

CAPUT XI.

De extraordinariis orandi modis.

ORATIONIS donum à Spiritu sancto est, illic promissum: *Effundam super domum Da-* Zach. 12. *vid & super habitatores Ierusalem Spiritum gra-* 10. Rom. *niæ & precum:* nam, *nescimus, quid oremus.* Si. 8. 2. *Cum oportet.* Non tamen uno modo Spiritus san-
ctus docet orare, ut valde sit reprehensibile,
quod quis velit, omnes alios tenere eum mo-
dum, quem ipse probat, ac sequitur: cùm Spi-
ritus sit unus & multiplex.

Porrò generatim modi orandi sunt duo, alter ordinarius, de quo hactenus dictum est; alter Sap. 7. verò extraordinarius, isque multiplex. Sed 22. hunc nec postulare, nec expertere quidem licet;
quod id sit præsumptionis, & periculo illusio-
nis expositum, *transfigurante se diabolo in An-* 2 Cor. 11. *gelum lucis:* oblatum autem à Deo submissè & 14. caute oportet admittere, servatis documentis,
quæ 3 p. medit. 19. traduntur, & p. 5. ubi de ap-
paritionibus Christi: juvat tamen quædam non
ignorare ad hunc modum pertinentia.

Est igitur sciendum, quod quemadmodum in parte animæ sensitiva habemus quinque sensus exteiores, quibus res sensibiles & delectabiles percipiuntur: ita proportione quadam in parte rationali sunt actus illis similes, quibus invisibilis DEI & delectabilia percipiuntur: unde existit cognitio quædam experimentalis divinorum: quæ tantò præstat notitiæ ratiocinationibus comparatæ, quantò degustatio mellis ante ecclit omnem de ea re discursum. Hinc existit mystica Theologia, quæ est sapientia, sive sapida scientia Dei. de qua Dionysius, & alij Patres, & nominatim Bonav. de 7. itineribus æternitatis, in 6. itinere. Sed in hujusmodi, ut Bernardus ait, *Non capit intelligentia, nisi quantum experientia attingit.*

I.
Visio.

Job 33.2.

Ps. 45.
II.

Primus modus communicationis est, velut aspectui objiciendo aliquod mysterium in tam claro lumine, ut videre homo sibi videatur ipsum rem: quamvis ea visio non excludat fidem. Hanc notitiam comitatur jubilus, qui est gaudium velut exilentis animæ prælætitia, ob tam eximiam charitatem; quale apud Job: *Deprecahitur DEUM, & placabilis ei erit, & videbit faciem ejus in jubilo.* Ad quod invitamur à DEO ipso: *Vacate & videte, quoniam ego sum DEUS.* Sed vacare oportet à terrenis. Tales illustrationes immittere solet Deus servis suis, sed tanquam fulgurationes transeuntes: ut subito cernant quasi oculis mysterium quodpiam, aut fidei veritatem: ex quo mirifici in anima affectus relinquuntur. Quin ipsi peccatores non-

nonnunquam similiter illustrantur , ut perspiciant vel peccati malitiam , vel quid aliud, unde penitus immutentur. De quo in P. 5. de conversione Pauli.

Secundus modus per internum auditum : quando Deus ita se interius communicat, ut quædam spiritualia verba formet, quibus doceat animam , vel voluntatem suam circa rem aliquam disertè intimet. Ubi non res ipsa cernitur , ut in primo modo , sed percipitur , quid Deus velet , ad cuius vocem difflit in affe^tus Sponsa : *Anima mea liquefacta est, ut dilectus locutus est. Cant. 56.* Huic internæ locutioni similes sunt inspirations internæ : quæ communiter Justis , ac ipsis peccatoribus immittuntur : quæ sunt voces Dei , sed non illo modo expressæ. Ambos modos per visum & auditum insinuat Job : *Auditu auris Iob. 41.*
audivi: nunc autem oculus meus videt te. Sed 5.
 præstat visus , ut habens plus claritatis : quia res *Psal. 48.*
ipsa cernitur, non dicitur solùm. Ergo audiam, 9.
quid loquatur in me Dominus.

Tertius modus per internum olfactum , quo III.
 præsentitur quædam rerū divinarum quasi fragrantia, valde reficiens confortansque animam , ut dicat : *Curremus in odorem unguentorum tuorum. Cant. 14.*
rum: Et Bonav. de Joanne Apostolo refert, orare solito : *Odor tuus, Domine, excitavit in nobis concupiscentias æternas.* Sicut canis , vestigia feræ odoratus , non desistit iis insistere, donec reperiatur : ita anima suavitate æternorum intime delinita , ad ea se extendit , nihil morata , quid-

quid est extra illa. Solent, qui ad Religionem vocantur, aliquid de hoc odore percipere, quando per difficultates quascunque, à proposito nequeunt retardari.

IV. Quartus modus per internum gustatum, quo
Gustus. fiunt homini Deus & divina supra mel & favū : contraque planè desipiunt omnia mundana : & solet is sapor etiam in sensum redundare, ut Da-
Ps. 83. 3. vidi contingebat : *Cor meum & caro mea exulta- taverunt in Deum vivum.* Per hunc saporem sit nobis suave jugum Domini, & exercitatio vir-
Ps. 10. 30. tūtum alioqui difficilium : *O Domine quam ma- gna est multudinis dulcedinis tuae, quam abscondisti timentibus te!* quasi dicat : magna & multa est dulcedo: Quippe unaquaque virtus suam habet propriam, & eam magnam dulcedinem, unde existat fervor operandi. Verum etsi non datur cuivis ille sublimis gustus : aliquid tamen de illo communicatur justis ordinariè, & ipsis pec- catoribus, ut ablatentur à sensuum voluptati- bus : sed illis in primis datur, qui Christi amo- re, se penitus abdicarunt omnibus desiderabi- libus.

V. Quintus modus per spiritualem tactum, quo
Tactus. Deus velut tenetur arcto complexu: *Tenui eum,*
Cant. 3. 4. *nec dimittam.* Quin & osculū expetitur : *Oscu- letur me osculo oris sui.* Et vicissim Deus, subiecta capiti leva, dextra sua amplexatur sponsam. Hæc est quædam adhæsio, de qua scriptum est : *Qui adhæret Domino, unus Spiritus est:* ut absit hinc omnis carnalis cogitatio. Hi sunt spiri- tuales quasi sensus, quos Deus tribuit, ut pla- cer.

et. Nos interea mortificemus sensus nostros exteriores ut participare possimus de interioribus: nam teste Gregorio: *Vbi externus sensus clauditur: mox internus aperitur.* Contra vero teste Augustino: *Internus sensus dormit, si suis externis voluptatibus se tradit.*

CAPUT XII.

De praescribendo tempore meditationi.

Orationis duplex tempus esse potest: unum Oratio-
quotidianum & statum, alterum extraor- nis tem-
dinarium, cum ad unam vel plures hebdomadas, pus du-
ceteris curis sepositis, homo se tradit divino- plex.
rum commentationi, quod ob plures causas sus-
cipi potest. I. Ad feriam conversionem, per Extraor-
accuratam & generalem confessionem. II. Ad dinaris.
comparandum mysticæ hujus Theologiæ u-
sum per plures hebdomadas, sub aliquo spiritua-
li duce. III. Ad consulendum Deum de vita
statu, vel etiam de negotio aliquo gravi susci-
piendo. IV. Quando aliquis vir in hoc genere
exercitatus, sentit se languere, ad excitandum
spiritum. V. Quando etiam nihil horum sub-
sistit ad fruendum Deo per otium,

Ordinarium & quotidianum tempus non Ordina-
potest omnibus idem praescribi; utile foret manè rium
aut vesperi horam unam ponere, exemplo tempus.
Christi, cum objecit Apostolis: *Non potuisti una Mat. 26.
hora vigilare mecum? Si minus liceat horam da- 40.
re, saltem medium; aut quartam partem & in*

festis amplius aliquid. Sed quod constitutum semel fuerit , vel ex obligatione instituti , vel ex devotione , debet inviolabiliter observari : alioqui semel aut iterum omittendo , fit ut penitus negligatur. In quo imitabimur Danielem :

Dan. 6.**10.**

qui nec metu mortis intermisit ternum quotidie precationis tempus ; unde meruit à leonibus illæsus servari. Ita nos ob consuetum orationis tempus non patiemur jacturam aut damnum in cæteris negotijs : ob quæ alioqui solemus à consuetis exercitijs avocari.

**Jacula-
toriæ
preces.**

Juvant orationem frequentata per diem ad Deum suspiria , quas jaculatorias vocant orationes , quibus devotio in meditatione concepta fovetur : & qui illi non vacant , per ea supplant illius vices & fructum. Et est eo facilius , quòd brevius , & potest affectuosiùs fundi : neq; enim Deus in multiloquio exaudit : & ita etiam impletur Christi præceptum: *Oportet semper ora-*

Lue. 18. re & non deficere : & illud : *Reliquæ cogita-***1.****Ps. 75.****II.**

*tionis diem festum agent tibi. Nam istæ oratio-*nes sunt veluti reliquiæ ex meditatione præcedenti , quas S. Chrysostomus vult minimum ad horas singulas frequentari : ut sint quasi quadam spirituale horologium : & frequentabantur olim , teste Cassiano , à sanctis Ægypti incolis inter labores manuum assidue , cum ingenti fructu : qui potest ex contrario æstimari. Nam si quis tam esset impius , ut per momenta in Deum contumelias jaceret , quantum is sibi malorum cumularet : tantumdem vir pius me-
ritorum ,

ritorum, per religiosos affectus identidem expressos, sibi procul dubio conquiret.

CAPUT XIII.

De usu sequentium meditationum.

VARIUS usus potest esse sequentium meditationum. I. Ut serviant lectioni spirituali, in qua Deus velut loquitur legenti ea, quæ scripta sunt intus, mentem de iis illuminans, affectumque movens; quare debent attentè legi, neque cursim, sed cum Meditatione quadam, & petita gratia cum fructu legendi: *Loquere Domine, quia audit servus tuus.* Reg 3.9.

Usus
med. seq.
I.

II. Ut præbeant inateriam meditationis, juvat enim ad colligendam mentem, quando super punctis meditationis aliquid prælectum est, & possunt inde colligi certa puncta meditanda, quot sufficiant: affectus autem, petitio-nes, & colloquia non sunt concepiis verbis ex libro sumenda, sed sugerente spiritu formanda.

II.

III. Ut Patres spirituales inde suos instituāt, & informent in ratione meditandi, suppeditatis punctis meditandi, pro capacitate & necessitate cuiusque; quin & ad exhortandum & exti-mulandum ad perfectionem pro ratione status, conferre possint. Ob quos fines in meditatio-nibus afferuntur multa ex sacris litteris & Pa-tribus, & habent, in quo exercere se possunt, incipientes, proficientes, atque ipsi perfecti.

III.

B 5 PRI-

PRIMA PARS MEDITATIONUM.

De pertinentibus ad purgandam animam à peccatis.

Introductio ad hanc I. partem.

Meditatio, ut ait sanctus Bernardus, facit ad puritatē cordis: & quod S. Petrus inquit, *Fide purificans cor da eorum*, tunc præcipue contingit, si mysteria fidei accurata consideratione expendantur: cūmque omnia juvent, potissimum illa, quæ viæ purgatiæ conveniunt. Hunc spe-
ad. 15. etant triplicis generis actus.

I. Humilitas duplex. I. Cognitio sui, & contemptus, unde exi-

stit virtus humilitatis. Porro hæc est duplex: una eorum qui nunquam animam lethali culpa fœdarunt; qui nihilominus humiliari debent ex consideratione sui nihili, quod ex se sunt, tam quoad naturam, quam quoad gratiam, quò faciunt Meditationes 6. partis. Altera est eorum, qui aliquando se iniquinarunt: isti autem humiliari debent suarum intuitu misericordiarum, & his conveniunt Meditationes I. partis.

II. Dispositio. iustificat. II. Genus actuum est illorum, qui ad justificationem disponunt, ut sunt timor divinæ iustitiæ, spes misericordiæ, dolor de peccatis, confessio, satisfactio.

III.

III. Genus actuum, quibus remanentes ex III. Pas-
peccato mali habitus, & inordinatae passiones sio mor-
mortificantur: nam æquum est, quod poscit A. tificationis
postolus: *ut sicut exhibuistis membra vestra nis.*
servire injustitiae ad iniquitatem: ita nunc exhibi-
bentis servire justitiae in sanctificationem. Et si-
cet portavimus imaginem Adæ terreni, ita por-<sup>Rom. 6.
19.</sup>
temus eis cœlestis. Imò qui ferventiores sunt,<sup>1. Cor.
15. 49.</sup>
non debent esse contenti illa paupertate, quam
per indulgentiam permittit Apostolus, sed
potius obaudire debent Prophetæ consulen-
ti: *Sicut fuit sensus vester, ut erraretis à Barao.*
Deo: decies tantum iterum converentes require-^{4. 28.}
tis enim. Cæterum convenit etiam justos, qui
longius progressi sunt in via spirituali, aliquando
se referre ad meditationes purgativæ, siquidem
moranemur. *De propitiatio peccato noli esse sine Eccli 5.*
metu. Et. *Ne verearis usque ad mortem justifi-*<sup>5. c. 18.
22. Apoc.
22. 11.</sup>
cari: Et, Qui justus est, justificetur adhuc.

MEDITATIO PRIMA

¶

FUNDAMENTUM RELI- QUARUM.

De ultimo Fine hominis.

PRÆLUDIUM I. Pro loci compositio-
ne, cogitabo Deum quasi mare immensum,
ex quo manant veluti rivi creaturæ omnes, at-
que ad eundem revertuntur.

PRÆLUDIUM II. Petam lumen cognoscen-
di pe-

di penitus finem meum, atque ad eum actiones vitæ meæ deviantes dirigendi: illud usurps. 42. 3. pans: *Emitte lucem tuam & veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.*

PUNCTUM PRIMUM.

Quis sit finis hominis.

I. **V**idelicet, ut DEUM laudet ac revereatur; Finis eique serviens, tandem salvus fiat: quod ait Apostolus, *Haberis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam eternam.* Quasi primus dicat finis proximus pro hac vita, & sanctitas a-hominis. *& actionum; ultimus autem, felicitas eterna.* Circa quod expendam, quod non sum creatus ad indulgendum cupiditatibus; vel ad ambiendum honores, vel opes cumulandas, quod plerique tamen faciunt: sed ad cultum deferendum Deo debitum, ejusque mandatis ac voluntati servendum, quod per pauci seriò præstant.

II. **Q**uod spectat ad futuram vitam, cum humana conditio nihil tale postularet, bonitate suâ Deus destinavit hominem, ut Deum clare in se ipso videret, eoque frueretur, summo bono; quod est similem fieri Deo: qui è beatissimus est, quod se ipsum videt, & amat. *Scimus* (inquit S. Joannes) *quoniam, cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti* 1. *Iean.* *est.* O finem altissimum! & tenebatur alioqui 3. 2. homo, absque tali mercede Deo suo omne obsequium præstare. Præstabo igitur tanto studiosius. Sed proh dolor! quam aliter mea in hac te-

hactenus vitam impendi. Dimitte, Domine, dimitte, ut plangam paululum, hanc supinam in tanto negotio negligentiam, antequam vadam ad terram tenebrosum & opertam mortis caliginem. Dimitte, Domine, dimitte propter temetipsum.

III. Quem non promovet tam excellentis finis amor, deterreant mala, quæ deficiente ^{Damna-} à fine suo consequuntur. Et quid est in hac vita boni, quod vicissim tantam sarciat jacturam? nam, quid prodest homini, si universum mundum lucretur: anima verò sua detrimentum patiatur? Ergo age, anima mea; illuc contende, propter quod condita es, illum satage comprehendere, qui est omne bonum, & extra quem nullum est verum bonum, is est centrum ^{s. Aug.} tuum, in quo solo potes adipisci quietem. ^{1. conf.} Fecisti enim nos ad te, Deus; & inquietum est cor ^{c. i.} nostrum, donec requiescat in te.

PUNCTUM II.

Quis sit finis aliarum rerum.

UT juvent hominem, ad finem suum consequendum, tam in hac vita, quam in altera sicut ait David: *Dedit illis regiones gentium, Ps. 104. & labores popolorum possederunt, ut custodiant iustificationes ejus, & legem ejus requirant.* Circa quæ tria consideranda veniunt.

I. Munificentia Dei erga hominem, in cuius liberum tot, tamque varia condidit: non ad necessitatem modò vitae, verum etiam ad oblectationem: quare, quod ipsis creaturis Deus dedit, mihi

35 *Pars I. Meditatio I.*

mihi præcipue dedit , propter quem illæ sunt.

Dan. 3.

57.

Benedicite ergo omnia opera Domini Domino :
pérque singula discurrendo , per cælos elemen-
ta , plantas , aliisque pro singulis gratias agam.

Creatu-
rarum
obse-
quium.

II. Quod , cum ipsæ creaturæ obsequium
suum tam fidele mihi præstent : contra ego eis
abutar : siquidem non utor , ut mediis , ad finem
meum consequendum ; sed tanquam in fine
proprio , in illis acquiesco , quæ est inordinatio
maxima : idque facit omnis peccans , vel ipsa
naturali creaturarum inclinatione reclamante ,
quæ proinde liberari à servitute ipsa cupiunt ,
quam serviunt peccatoribus. Et verò , si pos-
sent , subducerent se à sensibus eorum , ne illos
oblectarens , quando in Dei offensam cedit , ve-
réque ipsi peccatores digni essent tali subtractio-
ne , nisi ratió divinæ providentiæ eam vetaret ,
quæ *Solem oriri facit super justos & injustos , &*
pluit super bonos & malos. Deflebo meam &
mílum ingratitudinem , in tanto abusu dono-
rum Dei , & mediorum consequendi finis.

Matt.
5. 45.

Notitia
DEI ex
creatur.

Rom. 1.
20.

III. Serviunt etiam creaturæ ad finem homi-
nis : quia ex ipsis Creator illarum cognosci po-
test , & amari : & invitant quodammodo ipsæ-
met hominem ad divinas perfectiones contem-
plandas , quæ in eis sunt adumbratæ. Nam invi-
sibilia DEI per ea , quæ facta sunt , intellecta con-
spiciuntur : sempiterna ejus quoque virtus & di-
vinitas.

PUNCTUM. III.

Usus re-
ctus.

I. **E**X duobus punctis præcedentibus , tan-
quam ex præmissis certis & necessarijs ,
colli-

De ultimo fine hominis. 31

colligitur illa conclusio, & vitæ regula, oportere hominem indifferentem esse circa usum omnium creaturarum: ut vel utatur, vel abstineat, vel hoc aut illo modo utatur, prout ad finem suum ultimum conducit. Quæ indifferentia est apex perfectionis, & origo omnium bonarum actionum, contraque est peccatorum omnium radicitus extirpatio.

II. Hinc aggrediar perscrutari cor meum circa affectiones rerum creatarum, divitiarum, bonorum, voluptatum, cognitorum & amicorum, aliorumque omnium, quæ suspecta esse possunt: & sicubi hæret affectus, enitar evellere, meque in indifferentia vera constituere, in manus Dei projiciendo, qui maximè illis providet, qui se totos ipsi committunt, sicut etiam promittit: *Querite primum Regnum DEI, & hæc Matth. omnia adjicientur vobis.*

Mortificatio.

6.33.

III. Et quia huc assurgere non est virium hominis: auxilium divinum suppliciter implorabo.
De his punctis plura in sexta parte.

PUNCTUM IV.

Altera conclusio ex iisdem principijs sequi- Deteresta-
quitur: quod peccatum super omnia mala tio pec-
detestandum sit: quippe quod solum privat ho-
minem suo fine, eique directè adversatur, præ-
sertim mortale: quare in Scriptura dicitur Deus
factis malis abnegari, venter esse Deus, & pecu- Tit. 1. 16.
nia idolum: quia Deus honore finis ultimi pri- Phili.
vatur, peccando: isque in creaturam transfer- 319. Eph.
tur, quæ Deo præfertur. s. s.

ME-

MEDITATIO II.

De triplici peccato , Angeli , Adæ , & particulari quocunque.

Astimatur gravitas peccati in hac meditazione ab exemplis , quæ meritò formidare debemus , atque ex eis cognoscere imbecillitatem nostram , ne fidamus nobis ipsis.

Pro introductione hujus & sequentium meditationum cogitabo , Deum pro tribunali sedentem , aspectu formidoloso : à facie cuius fluvius igneus rapidusque egreditur , ad hauriendos peccatores : me verò multorum criminum reum , catenis vincitum , coram illo assistere , sententiam promeritam excepturum .

PUNCTUM PRIMUM.

Lapsus Lucifer , & sequacium Angelorum.

I. **A**ngelus qualis fuerit creatus. *Tu singnaculum similitudinis , plenus sapientia & perfectus decore , in delitiis Paradisi fuisti : omnis lapis pretiosus operimentum tuum.* Hi lapides fuerunt. 1. quod purus spiritus sine ulla corporis angelicæ mixtione. 2. quod immortalis , ut nec posset mortui dignitates. 3. quod intelligens , & mira ingeni subtilitate ornatus. 4. quod liber , ac dominus suarum actionum. 5. quod sapiens , omni scientia praeditus rerum creatarum. 6. quod potens super omnes creature. 7. quod sanctus à donis gratiarum. 8. quod incola cœli Empyrei. 9. quod capax

pax videndi Deum in semetipso : & cum spe cer-
ta id assequendi , modò perstitisset.

II. Quod ingratus ex iis ipsis donis accepit II.
ruinæ occasionem , inquit Scriptura : *Elevatum Ingtati-*
est cor tuum in decore tuo. *tudo.*

III. Quod in momento deturbatus est. *Vi-* *Ezech.*
debam Satanam, tanquam fulgur de celo caden- *28. 1.*
tem: nec ullus ei relictus pœnitentiæ locus, idque Ultio
ad nostram instructionem : ut monet S. Petrus DEI.
Si enim Deus Angelis peccantibus, non pepercit, 2. Pe. 24.
sed rudentibus inferni detractos in Tartarum tra-
didit cruciandos , quanto magis nos ?

IV. Applicabo hæc tria ad me, æstimans bo- IV.
na accepta : ingratitudinem à me redditam, abu- *Refle-*
sūmque donorum , ac promeritum judicium : *xio.*
tantò magis , quod non unum , ut Angelus , sed
plurima peccavi : nō cogitatione tantùm, ut ille ,
sed verbo & opere : nec in uno genere , ut ille ,
superbiæ : sed in multis , & quod maximum est ,
contra sanguinem Christi , in quo redemptus &
sanctificatus sum, cùm non item Angelus. Con-
cutiar debito timore à periculo , in quo versatus
fui : mirabor patientiam & longanimitatem Dei
& meum judicem deprecabor.

PUNCTUM II.

I. *Peccatum Adæ , in quo similiter tria*
considerabo.

Qualis creatus sit , videlicet 1. ad imaginem I.
& similitudinem ipsiusmet Dei. 2. Gratiâ Dona
donatus : quâ erat Filius DEI adoptione. 3. Adæ.
Cum justitia originali : quâ appetitus plenæ 1. 2. 3.
C ratio-

4. rationi subjectus erat. 4. Immortalis, ut posset non mori, si vellet: & immunis ab æruminis & miseriis, quas nunc patimur. 5. Dominus creaturarum factus, & indita illarum cognitione imbutus, ut omnibus nomina imponeret. 6. In loco deliciarum constitutus, transferendus aliquando in cælum cum glorificato corpore ad visionem DEI.

II. *Quam ingratus extiterit, nam Eva acquievit serpenti pollicenti: Nequaquam moriermini, sed eritis sicuti dij. scientes bonum & malum.*
**Ingrati-
tudo.**
Genes. 3.
 4. Adam etiam, quem saltem oportebat sapere, indulxit mulieri, ut gustaret de fructu, contra præceptum DEI.

III. *Quæ sit pœna consecuta.* 1. Spoliati sunt gratia adoptionis. 2. Exuti justitia originali, rebellante appetitu. 3. Necessitati moriendo facti sunt obnoxij, & tot tantisque miserijs, quas posteri etiam magno sanè suo damno experiuntur: qui etiam nascimur filij iræ, quia in Adamo peccavimus. Atque ex eo peccato tanquam origine pullularunt plurima alia, quotquot ab hominibus perpetrantur. IV. Denique genus humanum factum est reum æternæ damnationis, actumque in exilium, ut in sudore vultus sui pane suo vescatur, vitamque sustentet: terra etiam ipsa propter hominem à Deo maledictioni devota.

IV. *Expendam, quod ego similiter diaboli temptationibus circumveniri me quam sapissime passus sim, carne ut altera Eva, spiritum pelli- ciente: quodque per superbiam, Dei similitu- dinem*

dinem affectaverim, arrogans mihi non mea,
sed Dei: & tandem, quod pro una Adæ inobe-
dientia, ego innumerabiles admiserim.

V. Quod Adam diuturnam valde pœnitentia- V.
tiam egit, toto vitæ tempore, quam extraxit ad Pœnæ
nongentos annos. *Et eduxit illum, ut ait Sapiens,* gravitas.
à dilecto suo, cuius exemplo seriam agam pœni-
tentiam, Deo supplicans, ut nunc feriat, urat
& fecerit, modò in æternum parcat. Sapiens.
10. 2.

PUNCTUM III.

Circa peccatum quodcumque lethale.

I. Ogitatione in infernum descendens, ibi I.
Contemplabor complures, qui ob unum Pœna u-
aliquid peccatum mortale sempiternas pœnas nius pœ-
luunt, alij ob aliud: & ex iis aliqui, qui vixerunt cati.
aliquando piè & sanctè: sed per remissionem, in
peccatum lapsi in eo mori permitti sunt, justo
Dei judicio: atque ita delinquentes in uno, *fa-* Iac. 2.
cti sunt omnium rei, sicut ait S. Jacobus, hoc ^{10.}
est perinde æternæ damnationi addicti, et si non
pari pœnæ.

II. Considerabo, quod idem mihi contingere potuerit, qui sæpe sæpius peccavi, & infernum II.
in singulis promerui: quod autem secùs eve- Refec-
xio.
nerit, non ullis meritis meis, sed bonitati sin-
gulari Dei erga me adscribam, simul gratias
agens, & constituens firmiter non abuti am-
plius Dei patientia, & commissa per debitam
pœnitentiam expiare.

III. Expendam, quod præservatum esse à III.
damnatione, cum illam meritò poteram incur- Præser-
rere,

vatio

quid.

Psal. 85.

rere, perinde est, atque ex ipso inferno fuisse
ereptum: ut dicere possim: *Confitebor tibi Do-*
mine: quia misericordia tua magna est super me,
& eruisti animam meam ex inferno inferiori.
Jam, si quis inde ereptus fuisset, locūsque pœ-
nitentiæ ipsi datus, qualem & quantam libentif-
simè perageret? quām se gratum exhiberet?
Faciam ergo id ipsum.

PUNCTUM IV.

I.
Passio
Christi
pro pec-
catis.
Luc. 23.
31.

Astimanda est gravitas peccati, præcipue
ab exemplo Christi, quod efficacius
multò est tribus reliquis. Nam, *si in viridi ligno*
talia fiunt, & Filius Dei tanta debuit pati pro
expiandis peccatis alienis; *in arido quid fiet?*
quantum suppliciorum reservabitur ipsi pecca-
tori? 2. Itaque repræsentabo mihi Christum
per omnes passionis suæ partes, pro me ex-
solventem; variōsque affectus excitabo in me,
modò timoris à tanta severitate judicii; modò
compunctionis, quod causa extiterim; modò
vindictæ de meipso: sed & certos Christi cru-
ciatus certis peccatorum generibus applicabo,
tanquam pro illis infictos, ut fel & acetum pro
gulla coronam spineam pro superbia, flagella
pro carnis indulgentia, atque ita de aliis: & tan-
dem à Christo supplex petam mihi efficaciter
applicari fructum ipsius passionis: &
pro ea gratias agam.

ME-

MEDITATIO III.

De gravitate peccatorum ex multitudine, & pugnantia cum ratione.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **M**ultitudo colligenda est ex decursis omnibus vitæ partibus & officiis, atque fieri debet cum sensu animi, qualis Ezechiæ Regis. *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.* Ac præter mihi cognita, ne dubitem restare complura ignota, pro quibus David : *Ab occultis meis munda me Domine.* ps. 18.
2. Fugiunt autem nos vel per oblivionem, vel ob subtilitatem ; ut interni motus superbiæ, sinistræ intentiones, omissiones : vel ex ignorantia, & circumventione inimici per speciem boni operis. 3. Ex utrisque notis & ignotis colligam immensum numerum, ut dicere possim cum Davide : *Super capillos capitis mei multiplicata sunt iniquitates meæ:* & cum Manasse : *Super a- renam maris.* Unde laudabo patientiam Dei, qui non unam aut alteram à me injuriam, quod ipsum apud homines vix toleratur, sed innumerabiles sustinuerit.

PUNCTUM II.

Astimabo jam ex multitudine gravitatem meorum peccatorum: nam si quodvis lethale est instar lapidis molaris, quo deprimimur in profundum abyssi; quam deprimunt tot, talesque.

C 3

lésque 2.

I.

Gravitas
peccato-
rum.

Luc. 17.

38 *Pars I. Medit. III.*

- lésque lapides? Nectitur ex tot peccatis velut ca-
 3. *Pe. 3.* tena ferrea, ad infernum usque pertingens, quā
 4. peccator constrictus illuc pertrahitur, quem-
 2. admodum Lucifer cum suis à cælo ipso detra-
 ctus est rudentibus inferni, ut ait S. Petrus. 2.
 Sunt etiam instar crudelium ferarum, quæ ani-
 mam circumstant ad laniandum ac devoran-
 dum. *Aperuerunt super me os suum, sicut leo*
rapiens & rugiens. 3. Sicut denique debitum
 illud decem millium talentorum, cui solvendo
 nemo est, quamvis omnia ejus bona divandan-
 tur. 4. Et augetur malum, quod in eadem
 peccata sæpiissime relapsus sum: *Sicut canis ad*
vomitum reversus, & sicut sus lota in voluntabro
luti, Sed adhuc scinel: *Domine! patientiam ha-*
Mat. 18. be in me, & omnia reddam tibi, per gratiam
 26. *tuam,*

PUNCTUM III.

1. *Pecca-*
tum cō-
tra ra-
tionem. 1. **E**t cùm homo ad imaginem & similitudi-
 nem Dei factus sit, per peccatum jumen-
 tis insipientibus comparatur, & eis similis effi-
 citur, si minùs quoad substantiam animæ, cer-
 tè quoad vitam & operationes: nam operari est
 vivere. 2. Deinde assiduitate peccandi habitus
 contrahit bestiales, quibus quasi in naturam
 versis, continenter agitat ad malum. 3. Et
 postremò quid deformius, quām rationem an-
 cillari sensui spiritum carni: Quin homo fit ser-
 2. *Pet. 2.* vus diaboli & peccati, à quo enim quis supera-
 18. *tus est, hujus & servus est.* Et omnis, qui fa-
 cit,

De gravitate peccati.

39

vit peccatum, servus est peccati. Certè & diabolus & peccatum plūs valent in animā peccantis. ^{Ioan. 8.8} _{34.}

MEDITATIO IV.

*De gravitate peccati ex vilitate
hominis.*

PUNCTUM PRIMUM.

Quid sit homo secundūm corpus?

Ex limo terræ, sēnum & flos agri, vapor ^{Utilitas}
ad modicum parens, umbra fugiens, *Qui corporis*
brevi vivens tempore, repletur multis miseriis, & ^{Iob. 14.19}
innumeris necessitatibus est obnoxius: & hic
eum, à quo juvari potest, tam audacter offen-
dit, & eum, *Qui perdere potest in gehennam?* ^{Mat. 10.28.}

PUNCTUM II.

Quid sit homo quoad animam?

1. **E**x nihilo creatus: *Substantia mea tanquam ps. 38.6.*
nihilum ante te: & in nihilum recideret, Vilitas
nisi à Deo conservaretur: & sine quo nihil po- ^{animæ.}
test agere. 2. Deinde in peccatis secundūm a- ^{1.}
nimam conceptus est, & immoderatis passio-
nibus agitatur intus; fortis autem ab invisibilibus
inimicis incessanter appetitur: unde passim pec-
catis involvitur, ut melius foret, si natus non
esset. 3. Et tandem, ut ait S. Augustinus, *nul-* ^{3.}
lum est peccatum, quod unquam fecerit homo, solilog.
quod non possit facere alter homo? ita ex se miser ^{cap. 5.}
est, & totus, quasi ulcus, unde sanies fluit, nisi
sanetur

sanetur à gratia. Et hic irritabit illum, à quo solo
è tantis malis vindicari potest?

PUNCTUM III.

*Quām sit exile bonum, quod homo
quisque habet.*

I. **P**rimum comparatione aliorum omnium
hominum: plura enim in aliis sunt, quibus
carent singuli. 2. Deinde quid sit præ omni-
bus hominibus & Angelis. 3. Et tandem quid
respectu Dei; nam *omnes omnino gentes quasi
non sint, sic sunt coram eo: & quasi nihilum* &
*inanereputata sunt ei, & tanquam momentum
statera sic est ante te orbis terrarum, & tanquam
gutta roris antelucani, quæ descendit in terram.*
Quid sunt stellæ in præsentia Solis? Nec appa-
rent quidem. Quid bona omnia creata in unum
hominem congesta sive corporis, sive animi?

Lue. 18. *nihil. Nemo bonus, nisi solus Deus.* Et tantil-
lus non veretur liberimè hunc offendere? hunc
Iob. 42. irritare? propterea *agam penitentiam in favil-
la & cinere.*

MEDITATIO V.

*De gravitate peccati ex Dei offensi-
Excellentia.*

PUNCTUM PRIMUM.

*Perpendam divinas perfectiones, ex
quibus potissimum aggravatur peccatum.*

I. Bonitas. I. **E**st bonitas, ob quam Deus est dignus in-
finito amore, quali se ipse amat & beati-
clarè

clarè eum videntes, toto corde in eum feruntur, nec possunt non ita ferri ; tanta est illius amabilitas : & hunc ego flocci habui ?

II. Immensitas , quâ replet omnia , notitiâ-
que infinita. Itaque in sinu , quasi Dei , existens ,
non tantum in conspectu , non dubitavi ea pa-
trare , quæ serenissimi ejus oculi execrantur. O-
culi enim ejus mundi sunt , nec vident malum ,
nec respicere ad iniquitatem sine horrore possunt .

III. Omnipotentia , quâ rebus omnibus dat
esse & operari , ut ipsæmet actiones malæ , quâ
sunt aliquæ res , exerceri sine illo nequeant ;
concurrit autem pro bonitate sua , ut naturæ
cursum teneat , & libertatem humanam servet.
Igitur cooperatione divina ego abutor , & eam
servire facio meæ cupiditati.

PUNCTUM II.

*Ex beneficiis acceptis à liberali DEI ma-
nu aggravatur peccatum.*

I. Ple creavit , conservat , & gubernat. *Hac-* I.
*I*cine reddis Domino , popule stulte & insipiens ? Benefi-
nunquid non ipse est Pater tuus , qui possedit te , & cia-
fecit & creavit te ? Deum , qui te genuit , dereli- Deut.
quisti , & oblitus es Domini Creatoris tui ? En , 32.6.
quot verbis similibus inculcat , ut indignitatem
offensæ apprehendam .

II. Redemit , & quonam modò , & quanti ? II.
ipse Pater , Pastor , Medicus , Magister , & Sal-
vator meus , & hunc , peccans iterum crucifixi ,
& ostentui habui .

C 5

Heb. 6.6.

III.

III.

III. Sanctificavit. Huc spectant Sacramenta idcirco instituta, præsertim Baptismus, Eucharistia, Pœnitentia; nec non sancti Spiritus internæ inspirationes & auxilia, millæque media divinitùs oblata, & ipse tandem sanctificationis finis, promissa Resurrectio, & gloria. Quæ cùm ita sint, quid ni dicam majori jure, quam Joseph, quando pelliciebatur ad peccatum;

Gen. 39. *Quomodo possum hoc malum facere, & peccare in Dominum meum?* Et illud Saulis ad David:

I. Reg. *Justior tu es, quam sim, ego autem reddidi tibi mala.*

24. 18.

PUNCTUM III.

Propter quid offenderim DEUM.

Causæ
peccan-
di.

Ierem. 2.
12.

Gen. 25.
33.

Propter levissimam rem, sive voluptatem, sive lucrum, sive auram popularem: tales mihi Deos fabricans, & barabam Christo præponens: *Obstupescite cœli, & portæ ejus desolamini vehementer.* Duo enim mala fecit populus meus: *Me derelinquerunt fontem aquæ vive, & foderunt sibi cisternas, cisternas disipatas, quæ continere non valent aquas.* Pejus hoc, quam quod Esaii primo genita sua vendiderit pro lentis edulio: quæ ille recuperare amplius non potuit; At, quæ est bonitas & misericordia DEI, mihi licet, gratiâ ipsius.

PUNCTUM IV.

Sap. 5.
18.

Stupor & exclamatio, qui me tam ingratum terra sustinuerit? neque armaverit DEUS crea-

De grav pec. ex pœnis. 43

creaturas ad ultionem inimici, quin servire eas
mihi fecerit, solem, astra, elementa, plantas,
animalia, & ipsos Angelos.

MEDITATIO VI.

De gravitate peccati ex pœnis.

PUNCTUM I.

Ex pœnis temporalibus, quæ infligi à DEO
solent in bonis, tum externis, tum corpo-
ris, & in vita ipsa. Certè tria illa, fames, bellum,
bestientia, quorum data est optio Davidi, &
peccatis venire solent.

PUNCTUM II.

Pecatum est malum tantò majus illis omni-
bus pœnis, ut simul omnes non sufficient Peccatum
pœna
majus.
solvendo debito pro uno peccato mortali.

I. Ratio: Quia istæ pœnæ privant hominem
bono aliquo creato & finito: culpa autem bo-
no infinito. Et sicut Deus absolutè solus est
bonus; ita illud absolutè est malum, quod pri-
vat Deo, reliqua secundùm quid mala. Quare
bene Eleazarus olim respondit: *Præmitti se mal-* 2. Mah.
le in infernum, quām prævaricari legem DEI. *c. 6. 23.*

II. Ratio: Hinc fit etiam, quod Deus cum
reliqua mala inferre valeat, nam non est malum Amos. 3.
in civitate, quod Dominus non fecerit, (culpæ
tamen auctor esse non potest. Item, cùm Filius
DEI ad omnia alia se demiserit mala, peccatum
vel minimum non potuit admittere.

III.

III. Ratio. Quod mala cætera adhibentur à Deo in medicinam peccati, nemo autem sapiens medicus intulerit majus malum ad curandum minùs. Certè Christus ideo tot illa & tanta per-
passus est, ut medicinam faceret peccato.

PUNCTUM III.

*Majus
æternæ.*

Ex comparatione æternæ pœnæ. Nam ma-
la omnia præsentis vitæ nec computantur
in parte in supplicii culpæ debiti, sed de integro
punitur peccator in inferno, quamvis summa in
hac vita fuerit passus. Id autem justè fit: nam,
cùm peccatum sit habendum infinitum à maje-
state infinita Dei offensi, debet quoque pœna
esse infinita. Talis est inferni pœna, eò quod
privat Deo. Sed quia hæc amantibus duntaxat
*Augusti.
in Ps. 49.* pœna est, non contemnitibus, ut ait Augustinus:
ideo istis decreta est pœna sensus inferni, præ
qua præsentes videri umbra debent.

PUNCTUM IV.

*Peccati
pejus in-
ferno.*

Tandem, vel ipsæ inferni pœnæ simul omnes
non æquant peccati malitiam, ut si optio
detur vel illas subeundi, vel peccatum admitten-
di, prius omnino præoptari debeat. Sed hæc col-
latio non est necessaria, quando dari ne-
quit casus, ubi alterutrum sit necessa-
riò eligendum.

DE

DE NOVISSIMIS.

MEDITATIO VII.

De proprietatibus Mortis.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **Q**uod sit certa & inevitabilis: & ita quidem, ut Deus præfiniverit diem & horam, quæ præteriri non poterit. Proinde convenit, ut omnem vitam ponam in servitio Dei, à quo per momenta penderit. 2. Porro Deus aliquando vitam prorogat ultra naturales causas, vel ad preces, ut Ezechiæ, & iis qui suscitantur à mortuis; vel ob alia consilia suæ providentiarum. Aliquando etiam minuit, vel Nemalitia mutet intellectum; vel contra in pœnam. *Viri sanguinum non dimidiabunt dies suos.* Et pro expiando peccato in hac vita: ut ille Prophetæ, qui quod cibum sumisset contra prohibitionem, ab alio circumventus, occubuit à leone.

^{1.}
Mors
certa.

^{2.}

4. Reg.

^{2.}

2. Reg.

Sap. 4. II.

Psal. 54.

3. Reg.

13. 34.

PUNCTUM II.

2. **Q**uod dies, locus & modus latent: hoc tam men homo scit, quod veniet uti fur. Atque id ita ordinavit Deus, ut advigilaremus. *Vigilate: quia nescitis diem, neque horam:* Et, *Estote parati,* quia, quâ horâ non putatis, *Filius hominis veniet.* Quam rem pluribus parabolis inculcavit, ut de

^{1.}

Vigilantum.

Mat. 24.

42.

Mat. 5. 2.

de

2. de decem Virginibus. 2. Recolam igitur causis auditos, aut visos & quotidie eveniunt improvisi, & per eos admoneri me intelligam, cui perinde possint contingere. 3. Cogitabo etiam quovis mortali peccato me reddi dignum tali animadversione. Nam Christus de quibusdam ruina oppressis pronunciavit: *Putatis, quod prae omnibus Galileis peccatores fuerint, quia talia*

Eccl. 21. passi sunt: non dico vobis, sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis: quasi dicat, non gravissima tantum peccata merentur talem animadversionem, sed quæcunque, nisi pœnitentiâ expientur. Et ausim, vel horam in peccato permanere? quis me securum reddit, cum Christum sciam comminari omnibus? ergo ho-

Eccl. 30. mo, Miserere animæ tuae placens DEO.

34.

PUNCTUM III.

1. *Q*uod semel tantummodo mori datur: *Sta-*
Mors ir- *tutum est omnibus hominibus semel mori:*
repara- *proinde, si semel male, caret remedio in omnem*
bilis. *æternitatem: uti contra, absque periculo jactu-*

Heb. 9. *ræ est mors semel obita in gratia Dei. Ubi ce-*

Eccl. 11. ciderit lignum, sive ad Austrum, sive ad Aqui-

lonem, ibi erit. 2. Hinc obstupescam, qui
3. *fiat, ut homo ista pro certissimis habens ex fide*
divina tam incurius vivat suæ salutis. 3. Deinde
excitabo meipsum ad curam majorem, & fer-
vorem suppliciter orans, ne ad Aquilonem mi-
hi cadere contingat. Discutiam quoque, quid
hoc momento foret mecum, si mors ob-
repereret.

ME-

MEDITATIO VIII.

Ea, quæ agunt moribundum, vel sunt
præterita, vel præsentia, vel futura.

PUNCTUM PRIMUM.

1. Ræterita in primis sunt peccata, quæ tunc 1.
uno agmine obsidebunt animam, ac im- Memo-
portunt, se ingerent, ut impleatur illud; Cir- ria præ-
cum dederunt me dolores mortis, & torrentes ini- teritorū.
quitatis conturbaverunt me, dolores inferni cir- Ps. 17. 5.
cum dederunt me, præoccupaverunt me laquei
mortis. Quare de propitiatio peccato noli esse sine Eccl. 5. 5.
meta. 2. Deinde occurret animo jactura facta 2.
temporis in rebus inutilibus, & vanis, pro qui-
bus poteram multa mihi merita cumulare. 3. 3.
Neglectus etiam mediorum, quibus juvari po-
tui, præsertim Sacramentorum. 4. Tunc pro-
posita concipiā bene agendi, quando copia
agendi non dabitur; & illa fortè inutilia, quod
extorta necessitate, ac minimè sincera. Ut
quondam Antiochi Regis; de quo Scriptura:
Orabat sc̄elestus hic Dominum, à quo non esset Mach. 6.
misericordiam consecuturus. Itaque hora illa re- 5.
vellabit fraudes, quibus nunc circumvenimus à
mundo & diabolo; & ostendet sero vanitatem
esse, quæ modò suscipimus. 6. Proinde disce 6.
nunc sapere, ut non defrauderis à die bona, & Ecol. 14.
particula bona diei non te prætereat, quo minus 14.
in bono semper proficias.

PUN.

PUNCTUM II.

Ræsentia quoque affligerunt, quando non
deseritur sine dolore, quod cum amore
possidetur. Sunt autem triplicia. 1. Bona ex-
terna. O mors quam amara est memoria tua
hominis, pacem habenti in substantiis suis! & eò
magis, si cum peccato fuerint acquisita, in quos
dicetur: *Panis ejus in utero ejus vertetur in fel,*
divicias, quas devoravit, evomer. 2. Personæ
conjunctæ & charæ, à quibus divellemur; *Sic-*
cine separat amara mors? Vosne etiam reliquen-
di? 3. Corpus ipsum, diutina atque arcta so-
cieta cum anima conjunctum; & cum cor-
pore, simul omnium, quibuscum corpore frui-
mur, æterna jactura facienda est.

Uii. II. Inquiram in me, an horum aliquid in-
ordinate diligam, & nunc potius istis moriar;
quam cum deserenda sunt.

III. III. Expendendum etiam quam sit absur-
dum, ob ea quæ mox amittenda sunt, æternam
vitam in discrimen vocare.

PUNCTUM III.

Futuro-
rum ti-
mor. **D**Enique affliget timor futurorum, ut cum
quis jamjam expectat definitivam senten-
tiā, in qua agitur de opibus, honore, & vita:
nec satis ei constat de eventu. Hic etiam agitur
de bonis & vita æterna, & sententia erit irrevo-
cabilis: & tam incerta, ut nec justus sciat: *Va-*
trum amore vel odio dignus sit: & quamvis nihil
sibi censens: non tamen in hoc justificatus sit. 2.
Accedes

Accedet tentator, calcaneo maximè insidians, il-
lùdque ingerens, *Si justus vix salvabitur, impius 1. Pet. 4.*
& peccator ubi parebunt? qui & aliis mille mo-
dis turbare phantasiam, & illudere homini po-
test, & solet. Nunc despiciam, quid tunc maxi-
mè terrere me possit & occurram, & pro felici
morte Crucifixum deprecabor.

M E D I T A T I O I X.

De particulari Iudicio statim à morte.

PUNCTUM PRIMUM.

I. **Q**uæ personæ interveniunt. 1. Anima judi-
canda, exuta corpore, & iis quæ corpus I.
comitantur, perinde rustici, ac Regis: & quæ Judicio
animam sequuntur: scientiæ nihil conferent, assisten-
sola juvabunt bona opera. 2. Cingent latera An-
gelus custos, & malus, diverso affectu, prout erit tes.
diversa conditio animæ: nam bonæ applaudet 1.
bonus, malus mœrebit; econtra, si mala sit. 3. 2.
Assidebit judex Deus, invisibilis quidem, sed
certis signis suam præsentiam manifestans, in-
finitè sapiens, justus, potens, à quo non appel-
latur: & in oculis ponentur omnia, quando li-
bri aperientur nostratum actionum, ut non sit
tergiversationi locus.

II. Cogitabo me assistere; atque ut salutarem II.
timorem concipiam, videre judicem ipsum ira- Timor.
to vultu, & accusatorem diabolum gestientem,
ac in me impletum illud: *Diabolus stet à dextris Ps. 108. 6*
eius: cùm indicatur, exeat condemnatus. Contrà

D

verò,

verò, ut spem excitem, aspiciam benevolum
judicem & Angelum custodem arridentem mihi,
atque abigentem à me dæmonem, illis
verbis: *Increpet in te Dominus, Sathan! qui elegis*

Zach. 3. hunc: numquid non iste torris est erutus de igne?

2.

PUNCTUM II.

1. **T**empus & locus judicij hujus 1. Tempus est
Tempus momentum illud, quō anima solvitur à
& locus corpore: in eo accusatio, sententia, & execu-
tio perficiuntur. O momentum æternitatis
2. principium, sive gloriæ, sive poenæ! 2. Locus
3. est ille ipse, ubi homo moritur. 3. Quid si hoc
Gen. 19. momentum, quid si hic locus decernet? uxor
26. Lot, ubi se convertit retro, ibi judicium tulit.

PUNCTUM III.

1. **I.** Rdo judicialis. Accusatores erunt tres:
Accusa- 1. Diabolus, qui per excellentiam dici-
tores. tur *Accusator fratum*: accusabit de iis, quæ
1. ipsius instinctu peccavi, & cùm interna nostra
Apoc. 22. non perspiciat, affirmabit plura ex conjectura,
10. 2. vel etiam malitia. 2. Erit conscientia, mille te-
stes: híc omnia patebunt, unde animam exti-
Luc. 12. muler, de qua istud est: *Cùm vadis cum adversa-*
58. *rio tuo ad principem, in via da operam liberari ab*
illo, ne forte trahat ad te judicem, & judex tradat
te exactori, & hic mittat te in carcerem. Adversa-
rius est conscientia, à qua in via liberatur, qui
in hac vita eluit peccata. 3. Quodammodo erit
ipse Angelus custos, cuius posthabui monita,
& officiis ingratus fui.

II. Exa-

De Iudicio particulari.

§ I

II. Examen erit 1. accuatissimum, usque ad verbum otiosum, nec de commissis tantum, sed etiam de omissis, ac de mediis non adhibitis, de his conneglectis inspirationibus, de beneficiis posthadtiones bitis, tam communibus, quam privatis: ac de ipsis circumstantiis bonorum operum: Quod pertinet illud: *Ego justicias judicabo.* 2. Fiet hoc *Psal. 74.* examen in tanta luce, ut anima conspiciat omnia mala sua: & gravitatem illorum aestimabit, & quæ pro peccatis non habuit, non advertit, vel oblita est, representabuntur ei omnia: si- cut dicit Dominus. *In tempore illo frutabor Ierusalem in lucernis,* abditos quoque angulos: nec Babylonem tantum, sed & Ierusalem, justos ip- sos. *Heu non intres in judicium cum servo tuo Do-* *mine, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.* 3. At vicissim Deus bona opera ju- storum etiam minuta, usque ad calicem aquæ frigidæ, producet & representabit animæ, ad ipsius mirificam consolationem: *Opera enim il-* *lorum sequuntur illos.* *Sopōt. 12.* *Apoc. 14.* *13.*

PUNCTUM IV.

Examine facto, anima primùm expoliabitur *Privatur* donis, quæ residua erunt, ad eum modum, donis, quo degradatur sacerdos, sacræque vestes de- trahuntur, ad insignem ignominiam, tanquam indigno munere, ac dignitate sacerdotali, ut ita tradatur in manus judicis secularis, morte mul- standus. 2. Donum fidei ab eo aufertur: quod non studuerit vitam agere fidei suæ conformem. 3. Deinde spei donum, quod media neglexerit,

D 2

per

52 *Pars I. Medit. IX.*

per quæ debuerat ad speratum bonum aspirare.
4. Præterea spoliabitur gratiis gratis datis , si
quas habuit, propter bonum aliorum: quod vel
iis non usus bene sit ad finem, propter quem da-
tæ erant; vel quod aliis intendens seipsum ne-
glexerit: quod est inordinatum. 5. Ipsæ etiam
virtutes morales acquisitæ in eo deficient. 6.
Scientæ etiam erunt ad majorem cruciatum,
quod scientiam salutis postposuerit illis. 7. Uni-
cus manebit character Baptismatis : & si quem
alium accepit: ut appareat, à qua conditione
exciderit, illudaturque illi ab Infidelibus, eo
nomine, quod, cùm posuerit tanti ædificii fun-
damentum, non valuerit consummare. Igitur
Ezec. 25. 26. in talē complebitur illud Ezechielis: *Denu-*
dabunt te vestimentis tuis, & tollent vasa gloria
tua, & dimittent te nudam, & ignominiam plenam.

PUNCTUM V.

Mat. 25. **S**Ententia Christi in peccatricem animam: *Di-*
41. *scedite à me maledicti in ignem aeternum, qui*
Senten- *paratus est diabolo & Angelis ejus. Quo ipso mo-*
tia Impii mento destituetur divina protectione: quâ
etiam peccatores illuc usque prosequitur Deus,
& ab Angelo custode deleretur, illud usurpan-
Ierem. *te: Curavimus Babylonem, & non est sanata:*
51. 9. *derelinquamus eam, utique in manus fævissimi*
leonis, qui cum tripliū è lectulo delicato &
corona amicorum, in puncto ad inferna depor-
tabit. Quid tam subita & tam dispar conditio,
rerumque omnium permutatio in infelici ani-
ma efficiet? ô juste Iudex! *Cum veneris judicari,*
noli me condemnare.

PUN.

PUNCTUM VI.

Sententia pro anima justa: *Venite benedicti Patrum mei, percipite regnum, quod vobis preparatum est ab origine mundi.* Et: *Euge serve bone & fidelis, intra in gaudium Domini tui. Suscipiet eum Angelus custos, ac pluribus comitantibus deducet in cœlum, nisi fuerit purganda,* In illo autem primo ingressu, & quasi occursu torrentis voluptatis quomodo afficietur? ô verè pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum! *Mors Ps. 115.* autem peccatorum pessima. Petam illam mihi: & quoniam in illo iudicio non est locus patrocinii, nunc purissimam Dei Matrem ferventer compellabo: *Maria Mater gratiae, Mater misericordiae, tu nos ab hoste protege, & hora mortis suscipe.*

Sententia
Iusti.

Matt. 25.

34. Matt.

25. 21.

Ps. 15.

Ps. 33..

22.

MEDITATIO X.

De corpore, animâ destituto.

Hac meditatio est imago mortis spiritualis, qua homo passionibus suis moritur, qua propterea mortificatio dicitur.

PUNCTUM PRIMUM.

Quale remanet corpus? 1. Destitutum motu membrorum, & usu omnium sensuum, nec illorum objectis afficitur. 2. Pallidum, deforme, & foetidum redditur, & mox in corruptionem vergit; estque horrori, quod vivum delectabat.

Corpus
mortuum.

1.

2.

3. Et abat. 3. Proinde solitarium relinquitur cadaver, & quamprimum efferri curatur.

II. II. Dum vivo, mortuum imitabor in his tristis Mori in bus. 1. In sensuum mortificatione, etiam à licet
vita.

1. 2. non necessariis, & quasi carerem sensibus,
non afficiar. 2. Non cōsiderando, quod res sunt:
sed quod erunt postmodum squalidæ & terebrantia.

Isa. 40.7. *Omnis enim caro fœnum, & gloria ejus quasi flos agri.* 3. Nihil curando, quod relinquar, & me

Pſ. 30.12. vitent alii, ut cadaver, quod de se David: *Qui videbant me foras fugerunt: oblivioni datus sum, tanquam mortuus à corde: factus sum tanquam vas perditum, quoniam audi vivituperationem multorum commorantium in circuitu; hoc est, crucifixum esse mundo, ut pro mortuo me habeat, & trahet; & mihi mundum, ut id perferam, quasi insensibilis factus, ad mundi vexationem.*

PUNCTUM II.

I. *Cadaver omnibus caret.* *V*estis, lectus, & habitatio defuncti corporis: pro veste linteum, quo involvitur; vel si quid pretiosum additur, mox sepeliendo

Isa. 14. detrahitur, pro lecto humus: *Et subter illud ster- netur tinea, & operimentum ejus erunt vermes:* pro habitatione erit fossa septempedalis, ac si qua moles superstruatur, quid ea confert exanimi? Pudeat mollitiei & superfluitatis dum vivo circa ejusmodi.

II. *Religiosus* Imitabitur Religiosus conditionem cadaveris 1. In studio paupertatis, ut vilissima quæque in vestibus, lecto, & habitatione præceptor: neque moveatur, quomodo cunque circa ista

2.

3.

ista habeatur. 2. In studio castitatis: ut sicut per mortem fū divertium perpetuum ab omnibus oblectamentis & curis mundi: ita ego per votum castitatis penitus iisdem moriar. 3. In studio obedientiæ, ut instar cadaveris, me versari sinam sine contradictione.

PUNCTUM III.

I. **E** Latio ad sepulchrum 1. In feretro, alienis humeris, per plateas effertur exanimis, qui paulò ante obibat omnia alacer. Quare nunc è cubiculo, è domo egrediens per compita incedens, memorabo diem illum, cùm tantò aliter agetur mecum. 2. Effertur cum comitatur aliis cantu, aliis fletu prosequentibus, vel honoris ergò: sed ea quid prosunt exangui? imò damnato cedunt ad cruciatum. 3. Infertur in sepulcrum, cooperitur humo, lapide clauditur, mox à verminibus depascendus, æternumque memoria delendus, vel si etiam honorificè celebratur, id animæ quantum confert, præsertim æternis ignibus addicet? unde bene quidam dicebat: *O Aristoteles! laudaris ubi non es, cruciaris ubi es.*

1.
Iter ad
sepul-
chrum.

2.

3.

II. Ergo discam, vanos honores pro nihilo habere, me ipsum parvi pendere, neminem asper- Docu- nari: quando omnes futuri sumus mox per mor- mentia. tein æquales. Dicam autem animæ meæ: Vide, quām foves & ornas, cui servis carni puditis- simæ: quin pro ancilla eam habeto, & servire tibi facito. Nec istum sepulturæ honorem polliceri tibi potes: cùm possit contingere, quod

II.

56 *Pars I. Meditat. XI.*

Ierem. Regi Ioacim, *Qui sepultura asini sepelitur, putrefactus & projectus extra portas Ierusalem*, quod
22. 19. & Iezabeli factum: tūque forsitan promeritus
es ob tua peccata.

4. Reg. 9.

35.

MEDITATIO XI.

Super illa verba: Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem reverteris.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo ex pulvere.

Ecccl. 10

9.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.

249.

250.

251.

252.

253.

254.

255.

256.

257.

258.

259.

260.

261.

262.

263.

264.

265.

266.

267.

268.

269.

De parabola divitis avari. 57

Propterea: *In domo pulveris, pulvere vos conspergite*, hoc est, qui domus luteas habitatis, in ^{Mich. 1^a} suum principium resolvendas, pulvere vos conspergite, ritu Pœnitentium.

PUNCTUM III.

Cur dicat, *Memento: quia pulvis es, non auctoritas tua* Pulvis es tem, fueris? Nempe, quia de facto est, sicut de terra constans, ita ad terrena proclivis, & instabilis, ut pulvis, quem projicit ventus à facie terræ, tum inconsiliis & bene cœptis: tum ob vitæ mortalis casus, & incertitudinem. Optimum esto consilium, quoties aliquod apparet bonum meos percellit sensus, mihi objiciam statim: atqui hoc totum pulvis est, & ego ipse pulvis sum, postmodum exsufflandus.

PUNCTUM IV.

Omnia mihi occidunt sententiam istam, ac præcipue calyriæ & ossa defunctorum, inter quæ versans, & illud audire mihi videar: *Memor esto iudicii mei, sic enim erit et tuum, mihi heri, et tibi hodie, pro hodierno haberi debet,* <sup>Eccel. 38.
28.</sup> quod vita mortali clauditur, quia brevis & incerta est.

MEDITATIO XII.

De oblivione mortis, ex parabola divitis avari. Luc. 12.

PUNCTUM I.

Triplex fallacia ex obliuione mortis exem-

D 5

plo

§ 8 Pars I. Medit. XII.

- Mortis plo hujus divitis. 1. Pollicetur sibi longam vitam, cùm dies illa esset postrema. Tales reprehendit Iacobus Apostolus, quòd audeant dicere, faciam cras hoc vel illud: *Qui ignoras, quid erit in crastino, qua enim est vita tua? vapor est ad modicum parens: pro eo quod dicere deberet: si vivero, si Dominus voluerit.* 2. Quod promittat sibi quietam bonorum usuram, unde ait: *Animæ, habes multa bona reposita in multis annos, requiesce, comedere, bibere, epulare:* Cùm alioqui bona hæc auferri possint: ac si maneant, continget tibi illud: *Cum ētis diebus vita suæ comedit in tenebris, & incuris multis & in ærumna atque tristitia.* 3. Supina negligentia salutis animæ bonorumque æternorum.

PUNCTUM II.

- Mala ex D Amna hujus oblivionis. 1. Quòd serò agnoscet errorem suum, quando remedium non oblivious ne. subest; ut stulti illi in libro Sapientiæ, Semet propteræ insensatos confitentur, quare & huic divitiæ dicitur: *Stulte!* 2. Quod noctu abripiantur è vita: *Hac nocte scilicet in ipsis tenebris peccati, ut ab interioribus transeant ad exteriores & æternas.* Averte à me Domine, dicio mihi prius: *Dispone domui tuæ, quia morieris, da tempus pœnitentiæ.* Etsi illud optimum, ut quotidie id mihi intimari putem, & ita semper sim paratus. 3. Quòd ægrè & inviti moriuntur; quare dicit: *Animam tuam repetent à te, mali scilicet dæmones;* justis autem in desiderio est: *Educ de custodia animam meam, ad confitendum tibi.*

PUN-

PUNCTUM III.

Quae autem parasti, cuius erunt? hoc postre-
mum oblivionis damnū: quod quasi semper
victuri non prospiciunt in posterum. Tua cer-
tē non erunt, quia diviti dicitur: *Cum interie- Ps. 48.
rit, non sumet omnia, neque descendet cum eo glo-
ria ejus.* Non sic justus, non sic, quorum opes
sunt opera bona, quæ sequuntur ipsos. Interroga-
bo etiam te: & hæc anima cuius erit? *Quam da- Mat. 16.
bit impius commutationem pro anima sua, quo- 25.
minus in potestatem diaboli veniat?* dicam Deo: *Ps. 118.
tuus sum ego, salvum me fac.* 94.

PUNCTUM IV.

Obliviosi conditio representatur in Balthasa- Exem-
plum.
re Rege Babylonis, cui operam danti co-
messationibus, visa est manus scribens in pariete:
*Mane, Thecel, Phares, Numeravit Deus Regnum D.am. 5.
tuum. & complevit illud. Appensus es in statera,
& inventus es minus habens. Divisum est regnum
tuum, & datum est Medis & Persis:* ita Daniele
interpretante, & eādem nocte id totum subse-
cutum est; & quadrat in illum divitem ac simi-
les. *Mane, numeravit: Stulte! hæc nocte repe-
tent animam tuam à te. Thecel, appensus es, utiq;
minus habens inventus es;* qui idcirco vocari
stultus. *Phares, divisum est: & hæc, quæ parasti,*
*cuius erunt: auferentur videlicet à te,
& dabuntur ei, quem ignoras.*

D 6 DE

DE JUDICIO UNIVERSALI.

MEDITATIO XIII.

De signis præcedentibus judicium.

PUNCTUM PRIMUM.

**Causæ
iudicii.**

I.

**x Cor. 4.
2.
5.**

3.

Lue. 21.

**videant descendenter cum potestate magna &
majestate, sicut prædixerunt Angeli : Qemad-
modum vidistis eum ascendentem in cælum , ita
veniet.**

CAusæ universalis Iudicii. 1. ut sententia la-
ta in particulari judicio; ejusque æquitas in-
notescat toti mundo: atque, ut suppleatur, quod
defuit, nam de corpore ibi nihil fuit decretum :
& contingit damnati hominis corpus in ho-
nore esse, beati autem ignominiosè haberi :
debet autem participare gloriæ aut pœnæ, prout
in hac vita servivit justitiæ , aut iniquitati. 2. ut
justis honor coram omnibus habeatur , qui in
hâc vita fuerunt contemptui. Ac in primis, ut ju-
stificetur Deus in judiciis suis , qui justos premi-
nunc, malos autem, exaltari permisit : quod sa-
pientissimè fuisse dispositum , dies illa manife-
stabit: propterea, *Nolite ante tempus judicare.* 3.
ut mali & impii videant gloriam Christi, præser-
tim ii, qui viderunt humiliatum : ideoque judi-
cium in valle Iosaphat constituetur, circa Ierusa-
lem & montem Olivarum, ubi crucifixus Domi-
nus fuit, & ascendit in cælum , ut ibidem illum

veniet. Ergo letentur cœli, & exultet terra: quoniam venit judicare terram in equitate, & populos in veritate sua.

Ad. I.
II.

Pf. 95.
II.

PUNCTUM II.

Signa præcedentia. 1. erunt plurima, *Omnem Signa I.*
Senim creaturam armabit Deus ad ultionē, & *sap. 3.*
pugnabit cum illo orbis terrarū contra insensatos. *I•8.*
Et merito: quia omnibus abusi sunt peccatores.
2. erunt terribilia. *Sol obscurabitur, & luna non dabit lumen suum, sed convertetur in sanguinem.* *Mat. 24. 20.*
Stellæ cadent de cælo, & virtutes cœlorum move- *29.*
*buntur, erunt terræ motus, terrorēsq; de cælo: mare mugiet, & arescent homines præ timore & expe-
tatione impendentium: Nam obscuratio solis portendet æternas tenebras, suffusa luna sanguine, iram judicis implacabilem: cadentes stellæ, præcipitationes in abyssum, etiam hominum aliquando clarorum, fremitus maris apertique terre hiatus, & omnium confusio elementorū, imaginem referet furentium dæmoniorum in capita hominum, & infernale chaos representabit: in quo nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat. Arescat autem impius præ timore, ex sic- *Iob. 10.*
cante ossa spiritu tristi ex conscientia factorum: 22.
at electi cum timore simul fiduciam habebunt:
memores Christi verborum: *His fieri incipientibus, respicite & levate capita vestra, quia appro-* *Luc. 21.*
puinquit redemptio vestra. *28.**

PUNCTUM III.

Conflagratio Mundi, de qua S. Petrus: *Ad Ignis fi-
veniet nismundi,*

2. Pet. 3. veniet dies Domini sicut fur, in quo cœli magno impetu transient, elementa vero calore solventur, terra, autem, & quæ in ipsa sunt, opera exurentur: nempe plantæ, animantes, homines ipsi residui, & quicquid ad usum & luxum humana fecit industria, palatia, moles, urbes, amœnitates omnes: nam, ut ait Ioel.

Joel. 2. 3. Ante faciem ejus ignis vorans & post eum flamma exurens, quasi hortus volvatur terra coram eo, post eum solitudo deserti, neque est, qui effugiat eum. Ignis iste cruciabit

Malis crudelis. malos: justi autem per illum purgabuntur. Permanebit autem usque ad finem judicii, etiam resurrectione facta: & in corpora damnatorum serviet, etiam ante sententiam, & ea pronuntiata, tanquam fluvius rapidus trahet eos secum in tartara. At verò justorum, resuscitatorum corpora non poterit lædere, Deo intercidente flamam ignis: ut ea verba Basilius interpretatur.

in Ps. 22. Mala. Tunc implebitur: Ecce dies venit succensa, quasi caminus: & erunt omnes superbi, & facientes im-

4. E. pietatem, stipula: & inflammabit eos dies veniens, qua non derelinquet in eis radicem & germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiae, & egredimini, & salietis, sicut vituli de armento, & calcabis impios, cum fuerint cinis sub plana pedum vestrorum.

PUNCTUM IV.

Mat. 24. 36. Dies incerta. **D**E die illa & hora, qua evenient ista, nemo scit, neque Angeli cœlorum, neque Filius hominis, nisi solus Pater: Et non solum non potest à longè prænosciri hora illa, sed nec jam instans

pra-

præsentietur: ac ita, incautos, & nihil minus cogitantes, imò nuptiis & comedationibus operam dantes, ex improviso corripiet ignis ille: quemadmodum diluvium in diebus Noë inopinantes obruit, & flamma cœlitus Sodomitas absumpsit: quibus exemplis Dominus est usus ad improvisam sui adventūs, & conflagrationis mundi quasi irruptionem indicandam.

MEDITATIO XIV.

De Resurrectione corporum, & de præcedentibus sententiam.

PUNCTUM PRIMUM.

Resurgent mortui, Mittet Angelos suos cum Resurrec-
tuba & voce magna, & congregabunt electos &c.
ejus à quatuor ventis, à summis cœlorum usque ad ^{Mat. 24.}
terminos eorum. In momēto & in ictu oculi, in no- ^{31.}
vissima tuba, canet enim tuba, & mortui resurgent ^{1. Cor.}
incorrupti, quoniam ipse Dominus in jussu & in ^{15. 51.}
voce Archangeli, & in tuba Dei descendet de cœ- ^{4. 25.}
lo, & mortui, qui in Christo sunt, resurgent primi: ^{Apoc. 10.}
& dabit mare mortuos, in ipso erunt, & mors ^{13.}
& infernus dederunt mortuos suos: & judicatum
est de singulis secundūm opera ipsorum. Ad hanc
citationem comparabunt magni & parvi: &
corporibus momento reformati, animæ è cœ-
lo & inferis revocatæ, ut prius, unientur. O vo-
cem potentem, malisque terribilem, quam ut
tunc latus excipiam, audiam modò illam: ^{Eph. 5.}
Surge, ^{14.}

64 Pars I. Medit. XIV.

Surge, qui dormis, & illuminabit te Christus.

1. Cor. II. Porro corporum erit diversitas: nam omnes
 15. 51. quidem resurgent, sed non omnes immutabimur.
 1. 1. Mali sortientur immortalia quidem: sed pati-
 Corpora bilia & fœda, quæ subire animæ exhorrescant.
 malo- Ibi se mutuò insectabuntur anima & corpus,
 rum. illa quod ob corporis rebellionem in ea mala
 de venerit, istud autem, quod, eum frænari
 corporis concupiscentiæ ab anima debuissent,
 contra indulxit ei omnia; ex quo etiam crescat
 utriusque tormentum: 2. At justi sortientur cor-
 pora imparibilia & gloria: unde sibi mutuò
 gratulabuntur anima & corpus de mortificatur
 sensualitate.

PUNCTUM II.

- Indicis **A**dventus Iudicis. 1. gloria & majestas ejus
 gloria. erit præ sole & luna, & stellis, quam vel ip-
 si dæmones coacti venerabuntur, pro Deo ipsum
 agnoscentes, ut tunc vel maximè, *Omne genu ipsi*
 flectatur cœlestium, terrestrium & infernum, &
 omnis lingua confiteatur quia Dominus I E S U S
 I. *CHRISTUS in gloria est Dei Patris, ubi juxta*
 Phil. 2: *promissum. Ponentur inimici ejus scabellum pedū*
 10. *ipsius. 2. Comitus erit Angelorum omnium, ut*
 ipsemet promonuit: Cum venerit Filius hominis
 in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo. Qui ut
 Ps. 109. *credi porest, lucidis, instar solis, vestientur cor-*
 poribus, ad Regis sui magnificentiam corpo-
 2. *reis oculis, etiam impiorum subjiciendam. 3.*
 2. Comi- *Mat. 24. Tunc apparebit signum Filii hominis in cœlo: &*
 tatus. *tunc plangent omnes tribus terra & videbunt Fi-*
 Mat. 25. *limm*

De Resurect & preced. sentent. 65

lum hominis venientem. Plangent inimici crucis : exultabunt , qui carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. 4. Thronum judici exhibebunt splendidissimæ nubes , è cuius vultu ac oculis micabunt radii placidissimi adversus justos : in malos autem ira & indignatio , ut illius aspectum sustinere nequeant. Quin etiam vulnera ipsa amorem spirabunt , & accendent in pectoribus justorum : confusione autem & fletum movebunt in expertibus illorum fructus , & maximè Iudæis , qui illum pugerunt. 5. Sed & beatissimæ Virginis B. V. M A R I Æ , tanquam Regis Matri , suus thronus collocabitur , non secùs: ac Salomon matri suæ fieri voluit: non jam , ut deprecetur pœnas , sed ut confundantur , qui in tempore usi non fuerunt illius patrocinio , aut etiam injuriis eam affecerunt: & ut quæ præ omnibus compassa est Christo patienti , præ omnibus conglorificetur jam regnanti. Circum ponentur etiam sedes Apostoli Apostolis Domini , juxta Magistri promissum : Mat. 19. Amen dico vobis , quod vos , qui secuti estis me , in regeneratione , cùm federit Filius hominis in sede majestatis suæ , sedebitis & vos super sedes duodecim , judicantes duodecim tribus Israël.

PUNCTUM III.

S Egregatio bonorum à malis. *Exibunt Angeli , & separabunt malos de medio justorum , si- cut pastor separat oves ab hædis , & statuet qui- dem oves à dextris , hædos autem à sinistris. In hac vita sunt omnes permixti , & plerumque melior* 33. *Separatio.* Mat. 13. 49. 25.

E pejore

pejore loco, sive dignitate, sive opinione hominum, sive successibus. Tunc mutabuntur vices, manebuntque perpetuæ quo gaudio justorum, & qua iniquorum confusione? Iuvat nunc tene
Ps. 44.
10.
Luc. 14.
10. re novissimum locum, ut dicatur tibi: *Ascendo superius, non contra. Ibi assistet Regina à dextris Regis in vestitu deaurato. Proterea neminem in hac vita contemne, quia fortè præcedet te*

c.

PUNCTUM IV.

I. Patebūt
consciē-
tiæ.
1. Cor. 4.
5. **A** Pertio conscientiarum, de qua Paulus: *Nolite ante tempus judicare, quoad usque veniat Dominus, qui judicabit absconditatem ebra- rum, & manifestabit consilia cordium, & tunc laus erit unicuique à Deo. Conscientiæ sunt libri, qui aperientur tunc ad judicandum, qui modò sunt clausi: tunc autem patebunt singulis omnes. Studiosè nunc oculo peccata, & gravissimè fero propalari vel uni vel alteri, imò vix non subticeo in confessione: & quò modò sustinebo coram Angelis, & hominibus cunctis planè nudari, & ostentui haberi?*

II. Opera
bona. **P**roducentur etiam in lucem omnia bona justorum unde laudem referant, nec mala eorum tegentur: quæ tamen ipsis confusione non erunt, quando ab illis se expediverunt per gratiam Dei, & cedet in confusione malorum, qui fortè minus peccaverunt, nec se tamen à peccatis per pœnitentiam exemerunt. Malis etiam ipsa bona patrata augebunt ignominiam, quod à cœptis destiterunt.

PUN-

PUNCTUM V.

Accusatio reorum. 1. Diabolus accusabit, & Accusa-
dicet ad Iudicem ego hos non creavi, pro tores.
eis non sum passus &c. & tamen mihi servive- 1.
runt, te neglecto. Ita S. Basilius. 2. Christus ip- Orat. 1.
sorum conscientias repræsentando reprobrabit de amore
beneficia, tum communia, tum privata in- Dei &
singulos, & quid tandem facere potui, quod Proxi-
non fecerim? 3. Angeli custodes sua objicient mi. 2.
officia: & justi quoque, qui nostræ saluti ope- 3.
ram aliquam impenderunt: & denique ipsa nos accusabit vehementissimè conscientia.

MEDITATIO XV.

Sententia Iudicis pro bonis, & contra malos.

PUNCTUM PRIMUM.

Sententia pro justis: blando vultu & voce sic Sentent. 5.
Salloquetur, *Venite benedicti Patris mei possi- ad justos*
dete paratū vobis regnum à constitutione mundi. Mat. 2.5.
Venite, undenam? qui aliquando vocati pa-
ruistis, & tollentes crucem secuti estis me; veni-
te de Libano, quæ est Ecclesia, in qua regene-
rati, & aliti in cedros pulcherrimas exrevistis:
venite de tribulatione magna, ablutis stolis
vestris in sanguine meo: venite de cubilibus
leonum, de montibus pardorum, de societate
hominum crudelium, qui vos persecuti sunt, &
afflixerunt. O audiam primò vocantem! sequár-
que,

que, ut secundò audire merear in die illa invitantem: *Benedicti Patris mei*, ô compellatio

psal. 33. optatissima! quisnam eam promerebitur? *Innocens manibus & mundo corde; hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salvatori suo.* Benedicti, non Abrahæ, Isaac, aut Jacob, qui benedixerunt filiis suis aut Moysis, qui populo benedixit: sed Patris mei, paterno prorsus

Ephes. 1. affectu, *Qui benedixerit vos in omni benedictione*

3. *spirituali per gratiam, nunc autem per gloriam:* & est benedictio ejus efficax, ne frustrari potest. *Possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* Quodnam regnum? quod solum est verè regnum, & per excellentiam tale. Quomodo paratum? in misericordia & beneplacito divino, idque à constitutione mundi, quando præparabat cœlos, sedem hujus regni constituens Empyreum cœlum, & vobis paratum præ tot aliis. *Esurivienim & dedistis mihi manducare: siti vi, & dedistis mihi bibere &c.* Admiratio capiet justos, quòd ob tam exilia merita tribuat regnum, & quidem tale; & quòd tanti faciat opera misericordiæ, si bique exhibita imputet, quæ pauperibus, quos & fratres vocare non deditur. Verè igitur, *Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur.*

Opera
miseri-
cordiæ.

Mat. 5. 7.

Cæterum, non illa, tantum in remuneratione adducet; sed omnia alia, & unicuique speciatim illa, quibus excelluit, interius repræsentabit, ut Martyri, quòd pro se vitam posuerit; Virgini, quòd se Deo iñmaculatam servaverit? Religioso, quòd, relictis omnibus, sibi fideliter adhæserit.

PUN-

PUNCTUM II.

SEntentia in reprobos, formidabili vultu vo-
céque pronunciata. *Discedite à me.* Hæc est
pœna damni exclusio à regno à visione & frui-
tione divina, ab amore ab omni favore & bene-
ficio, à cœlesti sede, à consortio Beatorum, An-
gelorum, hominum. *A me.* qui principium &
finis omnium sum, Creator vester, Redemptor,
Deus. Qui ad id tantummodo in vobis ero, ut
quoniam sine me esse non potestis, non planè in
nihilum redigamini, sed vivatis ut nunquam mi-
seri esse destinatis, *Maledicti per omnia maledi-
cti*, in corpore, anima, potentissim illius, in sen-
sibus, in loco, in sociis, in rebus omnibus, non
dicit, *Patris mei*. quia Deus mortem non fecit,
nec maledictionis auctor est, sed eam sibi pecca-
tores consciunt. *Dilexit maledictionem,* & ve- *psal. 108*
niet ei: & noluit benedictionem, & elongabitur ab *18.*
eo. Quæ rabies tunc damnatorum? Iruguit Esaii
ob præceptam sibi à Jacob benedictionem,
quantò magis isti ob superinductam sibi amplius
æternam maledictionem: unde etiam in male-
dicta prorumpent, in matrem, quæ genuit, in lac,
quod luxerunt, in Deum ipsum justum pecca-
torum vindicem. O I E S U! qui *maledictum Galat. 3.*
factus es, ut nos à maledicto vindicares, ne,
quælo te, illius infastæ maledictionis pœnam
incurram. *In ignem aeternum:* hæc est pœna, quæ *Pœna*
vocatur sensus, quia peccator non tantum pri-
sensus.
vatur summo bono, sed etiam afficitur summo
malo. Ergo ait: *Discedite in ignem aeternum.* Non
E 3 tantum

*In im-
pios sen-
tentia.**Maledi-
ctio.**Galat. 3.*

tantum, qui durabit in æternum; sed, qui etiam in æternum cruciabit. Non vos tantum à meo conspectu, & bonis excludo, ab jicioque, quod fortassis parvi feceritis, si liceret, ut prius, uti creaturis, ad explendas cupiditates: sed omni ex illis consolatione exutos æternis cruciatibus addico. *Qui paratus est*: sicut Empyreum cœlum justus, ita infernalis ignis peccatoribus paratus est: cujus indicia præbent profundæ voragini,

- Isa. 30.* in variis terræ locis evomentes ignem. *Præparata est ab heri Tophet à Rege præparata, profunda & dilatata, nutrimenta ejus ignis & ligna multa, flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens ē.* Sic describitur infernus, qui Tophet dicitur à loco incendii, ubi cremabantur infantes idolo Moloch consecrati: quod is locus, imaginem repræsentet inferni, & est idem locus, qui gehenna dicitur, quo nomine Christus infernum expressit ab eadem similitudine, *Diabolo & Angelis ejus*: ut quibus vivendo adhæsistis, eos habeatis supplicii socios & tortores. Non ait: paratus vobis, sicut dixerat de regno; quia quoad se, voluit omnes salvos fieri, neminem ex proposito perire, quamquam & de Angelis idem est verum: sed significat ignem illum ab initio in Angelos prævaricatores excitatum fuisse; homines verò ipsos, dum eos imitantur, sibi quoque illum procurasse, communè inque fecisse: *Esurivi enim, & non dedistis mihi manducare: sitivi, & non dedistis mihi bibere, &c.* minor obicit, ut ex iis judicium fiat de majoribus. Nec illa parva censi debent, quando ait,

Quod

Dæmo-
nes socij

Ratio.

Quod uni ex his meis minimis non fecistis, nec mihi fecistis. Est autem procul dubio non parvum Christo ipsi misericordiam denegasse, quod fit, quando pauperi non præstatur: quandoquidem contestatum reliquit sibi præstari, aut negari, quod pauperi vel præstatur, vel negatur. Nihilominus cætera quoque objiciet unicuique suggillatim, quorum erit reus.

Opponent aliqui bona, quæ fecerunt, ut illi: *Domine nonne in omni tuo prophetavimus, dæmonia ejecimus, virtutes multas fecimus?* Quibus respondebit: *quia nunquam novi vos.* Quod si hæc divina dona non juvabunt: quanto minus scientiæ, aut dotes naturales? illa autem non proderunt: quia peccatis propriis obscurata sunt. Et quia, dum aliis per ea prosumus, nobis per bona opera non consulimus.

Qualiter hanc sententiam excipient reprobi? nam, si præ timore arescebant ad signa tantum Dominici adventus, quid jam iras experti, quantum illa, tantum fuerant signa?

PUNCTUM. III.

I. Executio sententiæ: *Et ibunt hi insuppli- Execu-*
cium aeternum, justi autem in vitam ater- tio.
nam. Primum damnati illo ipso momento, de-
 hiscente terra, cum toto exercitu dæmonum
 haurientur, ac implebitur illa maledictio: *Ve- Ps. 54.*
niat mors super illos, & descendant in infernum 16.
 viventes: *ibi erit fletus & stridor dentium.* *Matt. 8.*

II. De quorum casu justoque judicio lauda- Iustorū
 bunt sancti Dominum, tanquam demerso Pha- trium-
 raone phus.

raone cum exercitibus suis, & dicent: *Dexter*
Exod. 15. *Domini fecit virtutem, dextera Domini percussio*
^{4.} *inimicum. Et illud: Magna & mirabilia sunt ope-*
Apcc. 15. *rata tua: justæ & verae sunt viae tue. Deinde ipsi*
^{5.} *cum Christo ascendent in cœlum, eo sensu lax-*
titiæ, quem mortalis homo adhuc concipere
Ps. 123. *nequit, concinente illud: Benedictus Deus, qui*
^{6.} *non dedit nos in captionem dentibus eorum.*

MEDITATIO XVI.

De inferno, quid sit, & loco, æternitate,
sociis, tortoribus.

PUNCTUM PRIMUM.

Defini-
tio.

1.

2.

Quid sit infernus. Et carcer perpetuus ac du-
risimus, omni genere incommodorum re-
fertus, iis coercendis, qui cum peccati mortalis
conscientia impoenitentes ex hac vita discesse-
runt. Est status omnium bonorum vacuus; &
contra, omnium malorum aggregatione cu-
mulatus. Nullum quippe illic adest bonum, vel
ex iis, propter quæ vita præsens modò à ple-
risque diligitur: nullum ibi deest malum, quod
in hac vita toleratur. Quare discurre per singu-
la; & cogita hæc præ illis esse veluti picta; &
præter talia, superesse pejora, qualia assequi
non potes cogitando: quod præsentibus sint
dissimilia, & sine comparatione atrociora. Et
ego defugiam modò modicum laborem, ut in
illas non deveniam? Sed cumulum compler,
quod non habeant finem: ut nec ipsa æternitas.

Et

Et postquam millia millium annorum effluxerint, semper quasi incipient.

PUNCTUM II.

Aternitas hæc malorum provenit ex his causæ causis. 1. Quia damnati ipsi sunt immortales: non tantum secundum animam, sed etiam tatis, secundum corpus. In illis diebus *Quærent homines mortem, & non invenient eam, & desiderabunt mori, & fugiet mors ab eis: Quid ipsum desideriū cùm impleti non poterit, ipsos aget in rabiem.* 2. Locus similiter est æternus, terræ centrum: nam terra in æternum stabit. 3. Ignis ejus inextinguibilis, & æternus erit. Nam *Flatus Domini, sicut torrens sulphuris succendet eam, hoc est,* Isa. 30: 3. Deo ita volente, ac faciente, conservabitur ignis, ac si fluvius sulphuris indeficiens suppeditaret ei materiam sine intermissione. Porro illi ignis sic uret, ut non consumat, quæ incendit: & ita nec ipse consumetur urendo. 4. *Vermis eorum non morietur. Hic nascetur ex conscientia peccati, tanquam putredine: quæ cum vigeat semper, & apprehendatur immobiliter, morsus quoque vermis perpetuus existet.* 5. Decretum Dei immutabile: *In inferno nulla est Redemptio, quo sanguis Christi non derivatur.* 6. Culpa manet semper, ac proinde comes illius poena: permanet autem culpa, quia est impoenitentia. Quare cùm homo in peccato mori non refugit, hoc ipso elegit in eo perdurare in perpetuum.

E §

PUN.

PUNCTUM III.

Conti-
nua pœ-
na.

Iob. 24.
19.

Impa-
tientia.

ps. 75.
23.

Infernus

August.

Calidiss.

Continuitas pœnarum : ut nec intermissio fiat, nec variatio cum aliquo levamine. Documento sit dives Epulo, cui vel aquæ gutta denegata est ad tantillum refrigerium. Quin pœna ipsa ex accidenti augebitur, sive etiam ex accessu plurium in dies damnatorum : quando, ut legitur, apud Iob) *Ad calorem nimium transient ab aquis nivium* : & extremorum inter se acris pugna magis subjectum affligeret. Præterea, nec ex habitu quodam patiendi minetur doloris sensus ; potius crescat, crescente ipsa impatientia doloris, furore ac rabie : nam *superbia illorum, qui te oderunt, ascendit semper.*

PUNCTUM IV.

1. **L**oci ipsius peculiariæ ærumna. 1. Nam subterraneus & tenebricosus erit præ Ägyptiacis tenebris : quo nullus radius penetrare poterit : & ipse ignis quoque nullam mittet lucem, Deo intercidente flamمام ignis, id est, prohibente. Tam etsi ea etiam esse poterit ejus natura, ut non evaporet flamمام, sed tetrum solimmodo fumum, ut alicubi videmus ex spissa & pingui materia ; vel, ut ne fumum quidem : quia ille ignis non resolvetur, ut communis noster. 2. Erit angustimus præ infinita corporum multitudine, ut planè compacta sint futura atque compressa inter se. 3. Nulla aspirabit illuc aura, & ita vocatur à Ioanne *Stagnum ignis*

ignis & sulphuris: quo immersi delitescent. 4. Erit fœtidissimus, vel ex afflatu ipsorum corporum, & reliqua loci fœditate. Denique æternūm clausus: quod si modò alicui exire datur, is sua Fœtitormenta circumfert: post judicium verò nemini. Apoc. 19.
20.

4.

Æterni
clausus.

PUNCTUM V.

TOrmentum à sociis. Erunt ibi ex Angelis omnium ordinum; erunt ex omni statu & conditione hominum; & multi, qui nobis aliqua necessitudine fuerunt in vita conjuncti. Omne ibi discrimen dignitatum cessabit, omnis titillus: pares erunt omnes. Accedet odium mutuum Odium, implacabile, ut nemo alterum ferre possit; & præ impatientia & rabie sibi mutuo conviciabantur, & impotent: atque id atrocius, quo furent in vita conjunctiores, præsertim si in malo. Videlicet uti carbones accensi, si cumulentur, se vicissim magis accendunt: ita isti infernales titiones, ob mali acerbitatem, irritati, in semet iras exacuent, atque convertent. Et erit illud eis intolerabile, quod separari nunquam poterunt: neque diuturnitate pacari animi, aut reconciliari voluntates valebunt.

PUNCTUM VI.

Immanitas tormentorum. 1. Ipsi se invicem torquebunt, dicentes & facientes sibi mutuo quam pessimè poterunt: ut in præcedenti punto. 2. Dæmones in primis exagitabunt illos, & terrificis umbris infestabunt. 3. Vermis conscientiæ, dum homo cernet, quemadmodum

E 6 potuit

Torto-
res

2.

3.

potuit ista mala præcanere, gratiamque Dei neglexit: *Mandasti Domine: & ita fit, ut inordinatus animus sibi ipsi sit pœna.* 4. Manus Dei invisibilis super illos aggravata. Illo enim mandante, & vim ignis ministrante, excruciantur infelices. Unde ira in Deum exardescentes, blasphemо ore illum proscindent; extincturi, si possent. Quæ rabies adeò non levat pœnam, ut multum adaugeat. *Heu! horrendum est incidere in manus Dei viventis!*

MEDITATIO XVII.

De pœna sensūs, & pœna damni.

PUNCTUM PRIMUM.

Sap. 11. **I**N omnibus sensibus torquebitur: *Nam per quæ peccat quis, per hac torquetur.* Oculi ab aspectu contubernialium, quos angue pejus oderit, & à spectris horribilibus, & à patratorum peccatorum formis invisis. *Auditus* à blasphemis, & maledictionibus, nec non ab inconditis vocibus, & ejulatibus, & quasi ferarum rugitu & ululatu. *Odoratus* à mutuo corporum fædre, sulphure, & omni immunditia. *Gustatus* ab ingestō sapore hærente palato, quovis absynthio & felle amariore, cum stomachi convulsione & nausea, nec non à canina fama, & siti inextinguibili, ut apparet in Epulone. *Tactus* toto corpore diffusus ab acutissimis quibuscque doloribus per omnia membra: quales ex notis morbis possumus conjectare: in eo autem sensu potissimum

De pœna sensus & damni. 77

tissimum punientur, quo maximè peccaverunt.
Et operæ pretium ducemus in hæc omnia mala
incurrere, ob brevem & exiguam voluptatem?

PUNCTUM II.

POENA ignis: cuius erunt proprietates: 1. ^{1.}
Ut adhærescat damnato, & ubique eum cir- Ignis in-
cumferat. 2. Quod, cum sit idem, inæqualiter ferni
cruciet pro ratione meritorum & eam partem quid?
magis, qua homo peccavit, attemperante Deo ^{2.}
illius vim & operationem. 3. Quod exurit, non
lucet: ac licet, ut dicit Malachias. *Erunt omnes* ^{3.} *Mal. 4r.*
peccatores stipula, quod statim eos flamma cor-
ripiet: non consumentur tamen, ne cruciari de-
sinant. Audi homo, *Quis poterit habitare de vo-* ^{Isa. 33.}
bis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis ^{14.}
cum ardoribus sempiternis?

PUNCTUM III.

POENA potentiarum internarum. *Phantasia* Pœna
vexabitur tristibus imaginibus. Quale de Æ- potētia-
gyptiis olim scribitur, quod personæ illis truces ^{1.}
apparentes, pavorem illis præstabant: & transitu rum in-
animalium, & serpentum sibilatione commoti tre-
mebundi peribant. Hinc appetitus sensitivus per ^{Sap. 17.}
varias passiones distrahetur, & quasi lacerabitur ^{49.}
ab ira, tristitia, pavore, agonia, desperatione,
invidia, rabie.

Memoria jactabitur fluctibus cogitationum,
tum rerum præteritarum, tum imminentium,
quæ se importunè objicient, ac ingerent: nec
ex

ex ulla re solatium poterit accipere; & ipsæ olim
perceptæ voluptates tormento erunt.

3. *Intelligentia turbata, & excæcata abetribit
in judicando, & pœnas inflictas injustitiæ divi-
næ adscribet.*

4. *Voluntas in malo indurata, & obstinata erit,
ut Deum ipsum oderit: & amicos ejus: neque in
ulla re miser homo implere voluntatem suam
poterit, unde aliquod levamen accipiat.*

PUNCTUM IV.

*Pœna
damni
similitu-
dine ex-
plicatur.*

Restat pœna *damni*, quæ ex quibusdam simili-
bus, licet infinitè distantibus, æstimari po-
test. Veluti, si quis excidat hereditate amplissi-
ma, si copiâ maximarum deliciarum privetur,
si vita hac longè charissima per mortem exuatur
intempestivè: sed hæc vilia sunt, nec conferen-
da. Plus valet, quod viri sancti divinitùs illu-
strati vel ad cogitationem solam tantæ jacturæ
deficiant animis. Porro damnati, etsi non per-
cipiant intimis sensibus magnitudinem jacturæ,
quam faciunt; poterunt tamen ex malis, quæ
perferunt & patiuntur, ex parte aliqua conjecta-
re. Nam Deus, qua ita severè vindicat peccata:
haud dubjè non est in remuerando minùs libera-
lis, quam in puniendo justus. Intuebuntur etiam
aliquid gloriæ cœlestis specimen, ex aspectu
Sanctorum in die Iudicii, quodq; illos in beatas
cæli regiones subiectos cognoscent, ipsis ad tar-
tara detrusis: neque tamen honesti amor, aut
Dei, erit causa dolendi de amissio illo bono: sed
quod illius usura à tot malis eos vindicasset,

&

& magna procul dubio quiete beässet.

Cæterum jactura illa erit tanta, quantum est Dolor bonum, videre Deum sicuti est: & frui posses- damna-
sione boni infiniti modo excellentissimo; item torum.
quanti est corpora immortalia & imparibilia
gestare, & potentias omnes animæ, tum exter-
nas, tum internas, habere perfectas, & circa ob-
jecta ipsis convenientissima occupatas. Frui
etiam loci pulchritudine, incredibili, & socie-
tate jucundissima hominum & Angelorum, abs-
que omni amaritudine, vel offensione atque
id totum in æternum. Amen.

MODUS ORANDI PRO
puritate Conscientiæ acquirenda.

IN introductione Cap. 9. dictum est de tribus orandi modis, quorum unus confert ad purgandam conscientiam: versatur autem circa se-
ptem vitia capitalia, Decalogi præcepta, tres
animæ potentias, & quinque sensus interiores.
Subjicientur porro de singulis partibus medita-
tiones: ac priuò de septem vitiis, quo sunt alio-
rum vitiorum fontes, & in septem capitibus
draconis significantur, qui in septem nationi-
bus terræ Palestinae, quæ subigendæ fuerunt,
ut Iudæi illam possiderent. Subegerunt autem
paulatim, non primo statim appulsi: quod ipsum
nobis contingit. Nam licet per contritionem
& confessionem delata sit culpa, remanent pra-
væ consuetudines, effrenatæ que passiones, sen-
sim

sim edemandæ. Sicut Moyses Istraël dixit : *Ipse Deus consumet nationes has in conspectu tuo pannatim & per partes : non poteris eas detere pariter.*

Circa singula peccata considerabuntur tria.

1. Quomodo peccatur, etiam venialiter. 2. Damna provenientia, & pœnæ in hac & in futura vita debitæ. 3. Præmium vincentis.

MEDITATIONES SU-

PER CAPITALIA PECCATA.

MEDITATIO XVIII.

De Superbia.

PUNCTUM PRIMUM.

Quid sit & quomodo peccatur ?

Superbia æctus.

*Isa. 10.
13.*

*2.
3.
4.*

Vitia.

Est appetitus excellentiæ inordinatus, de bonis sive corporis, sive animi. Habet quatuor actus 1. Cùm tribuit sibi, quod est Dei, veluti dicens: *Quis noster Dominus est?* 2. Cùm à Deo recognoscit, sed tanquam debitum suis meritis, quod est gratiæ. 3. Cùm plura præsumit, quam habeat. 4. Cùm in habitis se excellere putat alios, aut cupit certè, quod sibi cedant.

Ex superbia multa oriuntur virtus. 1. Vana gloria, qua appetitur æstimari & laudari ab aliis. hujus actus sunt; gloriatio de bonis habitis, ac si ea non accepisset à Deo ; vel de iis etiam, quæ non habet ; vel etiam de malis. Deinde studium placendi hominibus propter laudem, denique inane

inane gaudium, quod placeat illis, & in aestimatione sit, & est vana gloria detestabilior de bonis animi, praesertim virtutibus, quod haec corrumptat. 2. Ex superbia oritur jactantia; cujus actus sunt, laudare seipsum; venditare, quae non habet, aut exaggerare, quae habet, & inaniter propalare, quae suppressa forent. 3. Ambitio honorum & dignitatum, quae inordinata est, cum appetit supra merita, aut mediis non convenientibus, aut affectu nimio, quasi finem constituendo. 4. Praesumptio, qua, laudis appetitu, majora suis viribus praesumit, & audet. 5. Hypocrisis, simulando bonam intentionem, cum sit vana, aut bona operando, causâ gloriae. 6. Pertinacia, ubi par erat cedere alieno iudicio, vel cum tuetur suum, ne errasse videatur. 7. Contemptus aliorum, non inferiorum tantum, sed etiam aequalium & superiorum. *Superbia enim ascendit semper.* Unde existunt innumerabilia peccata, discordiae, rixae, maledicta, ^{Ps. 73.} inobedientiae, blasphemiae. Circa haec meditans, ingrediar in meipsum, & recognoscam in singulis meos defectus, memet acriter reprehendens! Miser, quid habes, quod non accepisti? Iam ^{1. Cor 4. 7.} dives factus es; jam saturatus es, jam solus regnas? ^{Apoc. 3.} Et nescis quia tu es miser & miserabilis, & pauper, Eccl. 10; & cacus, & nudus? Quid suberbis terra & cinis? 9. 25. 4. Pauperem superbum odit Deus.

PUNCTUM II.

Damna superbiæ. Ea indicantur illis verbis: ^{Pœna} *Quis se exaltat, humiliabitur.* Ubi triplex ^{superbiæ} *Ubi triplex* ^{Mat. 23.}

F

Pœnæ

I. pœna significatur. 1. Et quod spolietur bono habitu. 2. Et quod frustretur desiderato. 3. Et quod pro exaltatione subeat humiliationem. Sic Lucifer amisit gratiam & dona, quibus ornatus fuerat, non attigit, quoad spicavit, & pro excelso solio, præcipitatus est in profundum luti. Quod exemplo Christus gloriantes discipulos repressit: *Videbam Satanam, sicut fulgur de cœlo cadentem. Ita Adam, Nabuchodonosor, Herodes, & alii.*

Lue. 10. 18. 2. Derelictio iusta.
3. Confusio.
Isaia. 14. 10. Mat. 7. 3.

Deinde superbos destituit Deus extraordina-
riis auxiliis, & labi sinit etiam in fœda pecca-
ta, quæ est pœna maxima. De Anania & Saphira
affirmat Basilius, quod affectantes gloriam
ex venditis facultatibus, permitteente Deo, par-
tem sibi reservaverit, unde & laudem facti, &
vitam ipsam perdiderunt. Denique consideran-
da est æterna confusio, quam subibunt elati,
quando eis improperebitur à superbis dæmoni-
bus: *E tu vulneratus es. sicut & nos? nostri similis
factus es. detracta est ad inferos superbia tua. O
trabs superbiaz in oculo, que non sinis videre!
Amove, ut videam, IESU humillime!*

PUNCTUM III.

Mat. 23. 12. Merces humiliū triplex. Exempla.

Merces humilium *Qui se humiliat: exaltabi-
tur.* Primò educitur ex statu abjectionis, &
miseriis. 2. Deinde conservata ipsi manent do-
na accepta. 3. Demum ad ampliora evehitur.
Peccator seipsum humilians, eruitur à peccatis,
recipit amissam gratiā, exaltatur ad dignita-
tem Filii Dei. Sic Publicanus descendit justifi-
catus

De Superbia. 83

8

Ecatus coram Deo, præ superbo Pharisæo; & impius Achab, quia se humiliavit, avertit intentatum supplicium. Quod si peccator humiliatur exaltatur: quomodo justus humilitatis studiosus? augebitur haud dubiè copiosis gratiæ donis. Ergo, quanto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam: Sic Dei 20. Ecol. 3.

Mater exaltata est propter humilitatem suam,
quin ipse Filius Dei. Nam generalis est regula
absque exceptione: *Qui humiliat se, exaltabitur.* Mat. 23.

Insurgam in meos circa hoc defectus, con- 12.
trariisque actibus eos extirpare conabor, initio 2.
facto ab humiliatione in rebus externis, quæ Extirpa-
faciliore est. Nihil porto, teste Bernardo, faci- tio vi-
liss est volenti, quam humiliare seipsum. Nam, Serm. 2.
si exaltare me velim, erunt, qui obsistant: si au- qua-
tem humiliare, nemo repugnabit. Est autem drig.
expedita ac unica ratio vincendi superbiam,
humiliatio: ut idem ait Bernardus.

MEDITATIO XIX.

De uitio Gulæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Est cibi & potūs inordinatus appetitus: pec- Gula
catur autem quinque modis. 1. Si contra pecca-
præceptum vescamur vetitis ab Ecclesia, vel ab tur.
instituto, vel ex voto. 2. Si immoderatè in quan- 1.
titate, cum gravi valetudinis corporis incom-
modo, vel attingimus pericula, aut bibimus. 3. 2.

三

judicij

3. judicij turbationem, vel amissionem. 3. In qualitate, si exquisitis & prætiosis supra statum, gulae causâ. 4. In circumstantiis, si tempore aut loco non convenienti, aut sæpius, quâd par est, aut contra regulam tui instituti. 5. In modo, se nimis avidè & indecenter ingurgitando, quasi in cibum absorptus, vel ob solam oblectionem. De his examinabo meipsum, quòd vix absque culpa vescar, & proponam meliora.

PUNCTUM II.

Pœnæ. **P**oenæ in gulosos. Ipsa gula secum pœnam adfert. *Vigilia, & cholera, & tortura viro insibi ipsi frunito.* Læditur enim sanitas & mors acceleratur. *Eccles. 31.* Et, cui va: cui rixa? cui sine causa vulnera? *Prov. 23.* nomen his, qui morantur in vino, & student calicibus epotandis? *29.* Et Christus monet: Attendite *Luc. 11.* vobis, ne forte graventur corda vestra crapula & ebrietate, & superveniat in vos repentina dies illa. Amplius ineptum reddit orationi, & indignum spiritualibus consolationibus, quòd indulgeat carnalibus: facit inertem ad res magnas divini obsequij, & qui à tam infirmo hoste superatur, quomodo vincet fortiores?

2. **D**eus ultor. Deinde considerandæ pœnæ à Deo inflictæ ob gulam. Primi parentes è paradise pulsi fuerunt. Iudæis in deserto carnes appetentibus, cum haberent cælestè manna, *Ira Dei ascendit super eos, & occidit pinguis eorum, cum adhuc essent in ore ipsum.* Alias occisa sunt vingtini tria millia, quando sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere, videlicet in

ve-

venerationem Idoli. Quin Propheta *occisus est à leone*, quòd comedisset contra Dei mandatum. ^{3.} In altera etiam vita peculiariter cruciebūtur. Ut *Infernus* *Luc. 16.*
 ille dives, qui epulabatur quotidie splendide: po- ^{24.}
 stea verò expetiit, vel guttam aquæ: quæ ipsi est
 denegata. Et contra Babylonem pronunciatur: *Apo. 18.*
Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit: tan- ^{7.}
tum date illi tormentum & luctum. Heu nolim, ^{Genes.}
ut Esau pro obsonio vendere primogenita mea! ^{25. 38.}

PUNCTUM III.

Merces temperantiæ. Ilsa sibi est merces, quando sanitatem tuetur, & vitam producit: animum autem aptat suis functionibus, & dominari facit appetitui, & capacem reddit cælestium, & ad magna expeditum. *Vitia compri-*
mit, mentem elevat, virtutem largitur.

Deinde remunerat abstinentiam Deus melioribus deliciis spiritus, ut fecit erga Danielem & socius. Moysem etiam & Eliam per jejunium ad sui consortium assumpsit, & in Transfiguratione adhibuit testes. Post hanc verò vitam assidere facit mensæ suæ, & singulariter reficit abstinentes. O, sim ex illis! *Crucifigam nunc car-* ^{2.} *Gal. 3.*
nem meam cum vitiis & concupiscentiis, ut illic ^{24.}
epulari valeam. Per sicut, fel. & acetum illud
tuum te obsecro, bone I E S U, merear pla-
care te cum Ninivitis, & pro tot
culpis satisfacere.

MEDITATIO XX.

De Luxuria, & bono Castitatis.

PUNCTUM PRIMUM.

I. **Luxuria** Quid sit. Est inordinatus appetitus delectationis carnalis Peccatur. 1. Cogitatione, si cogi- cùm voluntas in rem cogitatam consentit, vel tatione. deliberatè se oblectat ipsa cogitatione absque proposito perficiendi rem, quæ vocatur morosa delectatio: vel si minus deliberatè oblectatur, saltem negligenter repellit cogitationem, aut ejus causam. 2. Peccatur verbo, aut aliquo sensuum exteriorum; verbo, proferendo inhonestus auditu, sponte præbendo aures talibus; visu cùm spectantur provocantia, vel leguntur: odoratu & gustatu, cùm inde pellicimur ad inhonestus tactu, cùm mollioribus quis utitur, cum irritamento libidinis: nam tactus alioqui corporum est consummatio peccati, & pertinet ad opus 3. peccatur opere consummato; vel se polluendo, vel alteri commiscendo: & hoc pro qualitate personæ est multiplex peccatum: si alter sic voto castitatis obstritus, aut religiosus, aut conjugatus, aut si consanguinei. Extra etiam commisionem merus tactus suimet, vel alterius causa delectationis, est peccatum mortale.

PUNCTUM II.

Poenæ
1. **Sibi ipso.** Pœnæ. 1. Quæ ex ipso peccato nascuntur, nam Blande ingreditur, sed in novissimo moro Proverbiis debitis
32.

debit, ut coluber, & sicut regulus venenum diffundet, Morbi, infamia, depauperatio, mors, sunt luxuriæ fructus, & Paulus incestuosum Tradidit ^{1. Cor. 5.} Satana in intritum carnis, ut in corpore à demone cruciaretur.

2. Pœnæ à Deo inflictæ in hac vita. Diluvio obruit mundum; Sodomam incendit: ex Israëli. Deus ultisuna die viginti tria millia occidit: nepotem ^{tor.} Iacob, ob fusum semen, morte percussit; filios Heli perire fecit in bello; Samson autem, ob mulierem, in servitutem. Quid David, quid ^{3.} Infernus Salomon propterea passi sunt? Quod si isti: quin ^{sap. 11.} tu times? Pœnæ futuræ: *Per quæ quis peccavit* ^{17.} in ita acerbissimè cruciabitur: pro oblectatione cogitationum horrendis vexabitur imaginibus, sensis singuli proprio afficiuntur tormento: totus homo immersus stagno igni & sulphuris pro brevi voluptate æternum ardebit. Ergo ^{1. Cor. 6.} fugite fornicationem, ait Paulus, fuga est præsens ^{18.} remedium. Unde etiam ait: *Fornicatio nec nominetur in vobis.* Ipsum nomen usurpari non debet, ne iei imagine repræsentata, polluat mentem.

PUNCTUM. III.

Bonum castitatis comparatur lilio, ob sex Actus 6.
Bactus tanquam folia candidissima. 1. Custo- Castit. dia visus & auditus: ne quid subeat in animum impuri. Hi sunt custodes castitatis. 2. Tum aliorum sensuum odoratus, gustatus, & tactus mortificatio: ne quem igniculum suppeditent. 3. Sermones, & motuum omnium corporis, ge-

F 4

stuūm-

stuumque modestia virginalis , nec non ipsius
 vestitus moderatio , ac decens composito : ut
 nihil insit solutum , ac leve . 4. Circumspecti
 familiaritas & conversatio cum hominibus , ca-
 vens , ne quid subrepat à puritate alienum . 5.
 provida declinatio occasionum , tam interna-
 rum , quam externarum , Internæ sunt , super-
 bia , in quam Deus animadvertere solet per
 missione lapsus: unde humilietur homo , & con-
 fundatur ; deinde ira , quam exاردescit sanguis :
 tum orium , per quod diffuit mens , & totus
 homo . Externæ autem sunt variæ , à loco , à
 tempore , à sociis . *Qui amat periculum , peribit in*
27. *illo . 6. Putritas cordis ab incursu malarum lig-*
6. *gestionum ; & corporis , ab involuntariis etiam*
motibus & illusionibus , tam per vigiliam quam
per sonnum , quantum homini possibile est .

PUNCTUM IV.

1.
Favor
Angelo-
rum . **M**ultiplex favor Dei erga castos . 1. Favor ,
 præsidium Angelorum peculiare : nam hi
 delestantur sui similibus , libenterque illis assi-
Dan. 3. stunt , sic in fornace tribus pueris adfuit Ange-
50. lus , *Et excussit flamمام ignis , & fecit medium*
fornacis , quasi ventum roris flantem . Ita in ardore
tentationis exutiunt flamمام , ne mentem
subeat per consensum : & rore cælesti ardorem
earnis restingunt : atque in gratiarum actio-
nem , pro victoria erumpere animam faciunt ,
2.
Dei .
Cant. 2. *unà cum tribus pueris in camino ignis . 2. Favor*
16. *à peculiari ipsiusmet Dei protectione , qui pas-*
Dan. 13. *citur inter lilia . Quare ingruenti tentationi ob-*
23. *jiciam*

ſic iam illud Susannæ: *Melius est mihi, quām peca-*
care in conſpectu Domini. 3. Favor, quod pro ſpre-
tiſ nuptiis Deus ſibi peculiарiter animam deſ- Nuptia-
pondet: juxta promiſſum Chriſti: *Qui uxorem rum cœ-*
reliquerit, centuplum accipiet in hac vita: Non leſtum.
centum uxores, ſed quod excedit centuplo o- *Luc. 18.*
mnes conjugales voluptates. Norunt caſta pe- Filliorū
ctora. 4. Favor, multiplicatio prolis: ne vel hic spiritua-
fructus deſit prolis, ſunt multiplicia opera bona, lium.
quibus ſe exercet, qui diuiſus non eſt per curas 4.
matrimoniales, ſed uni Deo lucrifacit: ut ſit
non ſolum frater, & ſoror: verū etiam *Mater*
Christi, quod ipſe Dominus afferuit. Quare non
dicat Eunuchus: *Ecce ego lignum aridum: quia hac* Mat. 12.
dicit Dominus Eunuchis: Dabo eis in domo mea 50.
locum & nomen melius à filiis & filiabus: nomen Isa. 56 3.
ſempiternum dabo eis, quod non peribit. 5. Favor: Extraor-
quod, quia ſupra hoīiniem ſe per castimoniam dinaria.
attollunt, Deus extra ordinem caſtos exaltat. Sic
B. Mariam, ut fieret Mater Dei; Ioannem, ut di-
leetus haberetur, & in ſinu recumberet, & tam
ſubliimes futurorum revelationes acciperet: E-
lias, Eliſæus, Daniel, ejusque ſocii mirificati
ſunt ob meritum caſtitatis. 6. Favor: quod Se- 6.
quuntur Agnum, quo cunque ierit, ſingulari ſo- Sequia-
cietate ei inhärentes. O liceat mihi, Agne inno- gnum.
centiſimæ, una tecum per iſta cœli ſpatia diſ- Apoe. 14.
currendo modulari canticum novum, quod in- 4.
coiquinatæ ſolum animæ cantare poſſunt.

Iſtæ ſex pærrogatiꝝ erunt mihi munimenti
adversus temptationes: mēque obſfirmado; di-
cens cum S. Iofeph: *Quomodo paſſum hoc malum*

F s facere,

Gen. 39.9. facere, & p̄eccare in dominum meum? Quin palium, & adhuc facultates omnes, honorem, vitam ipsam posthabeo, ut merear, uti Ioseph ad regnum Ægypti, ita ipse ad complexum cælestis Sponsi per studium castitatis aliquando pertingere.

MEDITATIO XXI.*De Avaritia.*

PUNCTUM PRIMUM.

Avaritiâ
pecca-
tur.

Quid sit Avaritia. 1. Est inordinata appetitio divitiarum. Peccatur autem. 1. Si aliena concupiscat, contra præceptum decimum, vel etiam sibi usurpet, invito domino, contra leptimum. 2. Si male utatur propriis non impertiens egentibus, quando ex iustitia, vel ex charitate misericordiaque tenetur. 3. Si nimio studio feratur, ut propterea negligat alias obligationes quibus tenetur: vel admittat aliqua alia peccata, ut sunt mendacia, perjuria, fraudes, vio-
1 Tim. 6. lentiæ. Nam Radix malorum omnium est cupiditas. teste Paulo. 4. Si voto paupertatis adstri-
ctus usurpet sibi aliquid de communibus absque Superioris licentia, vel alienet, dando, vel donatum accipiat sine ejusdem facultate, vel si concessis utatur affectu inordinato tanquam propriis, vel si queratur & murmuret, cum subtrahuntur. 5. Si quis opera virtutis exerceat præcipue sine lucri vel lucri causâ omittat exercere. Avaritia vocatur à Paulo *Idolorum servitus*, quia,

Ephes. 5.
Col. 3. 5.

quia, tanquam Deo cuidam, servitur cupiditati,
& omnia ejus causâ fiunt: Absit à me hæc im-
pietas.

PUNCTUM II.

POenæ avari. 1. Ipsa avaritia est avari ultor, ^{Dñna 3.} miserrima servituti illum premens, quam sentit in conquirendis tuendisque bonis. Item ^{1.} tanquam spinæ animam illius pungunt, tuim curæ, tum remorsus conscientiæ, ut nec terrænis quiete fruatur, & cælestia amittat; velut Iudas avarus, qui inter cœlum & terram medius crepuit. 2. Solet eam Deus in hac vita punire: ut Achæ, quod surripuisset de spoliis, ^{2.} Deus ul- jussu Dei lapidatus est; Nabal, quod Davidi tunc tor. egenti denegâsset subsidium, Deo animad- vertente, extictus est, Iezabel ob adeptam vi- neam, Deo disponente, à canibus devorata est; Ananias & Saphira ob partem pretii defrau- datam conciderunt repente mortui: Giezi, ob accepta munera contra Elisæi mandatum, le- prosus evasit: Iudas furari solitus de oblatis, & magistri venditor ex avaritia factus, suspen- dio voluntario interiit. Et ecce quomodo hæc pestis omne genus hominum corripit, à Regi- bus usque ad Apostolum? 3. Æterna subsequen- ^{3.} tur eos egestas, qualis illa Epulonis: & memo- ria prioris abundantia excruciat magis.

PUNCTUM III.

PRæmia virtutis oppositæ. 1. Duobus modis ^{Avaritia} avaritia vincitur, vel frænando inordinatum ^{vincitur}

Mortificatio. appetitum habendi, vel renunciando rebus habitatione. bitis & speratis; quò sic appetitus ipse ab animo radicatus evellatur. Uterque modus potest intelligi per paupertatem spiritus, cui promittitur regnum cœlorum, sive hoc sit vita æter-

Rom. 14. na, sive, quod Paulus etiam vocat regnum cœlorum in hac vita, *Iustitia, pax, gaudium in Spiritu Sancto.* Est autem justitia meliorum di-

vitiarum copia, nempe bonorum operum. Pax autem est à molestarum curarum perturbatione quies, quales ingerit avaritia: denique gaudium spirituale à pacata conscientia. 2. Qui

**2.
Libera-
litate.**

**Bue. 6.
38.**

**pro. 11.
24.**

**3.
Præmio
cœlesti.**

victa cupiditate distribuit sua liberaliter in pauperes, Deum erga se liberalem experietur,

tum in temporalibus, tum in spiritualibus bonis refundendis, sicut promisit: *Date & dabi-*

tur vobis: mensuram bonam & confertam, & coa-

gitatam; & supereffluentem dabunt in sinum ve-

strum. Addit: Eadem quippe mensura, quā mensi-

fueritis, remetetur vobis. Quasi dicat: Si vestra

creverit liberalitas: etiam divina erga vos, qui-

bus suffragatur Sapiens: Alii dividunt propria &

ditiones fiunt: alii repetunt non sua, & semper in

egestate sunt. Anima, quæ benedicit, impingua-

bitur: & qui inebriat, ipse quoque inebriabitur. 3.

Peculiare præmium iis promittitur, qui de facto

omnia sua relinquunt, centuplum in hac vita,

& postea æternum, cum prærogativa considen-

di ad judicandum tribus Israël. Tu qui propter

nos egenus factus es, & in testimoniu mori nu-

dus voluisti, aufer à me omne caducum deside-

rium, ut tux opulentiaz particeps in cœlo fiam!

Con-

Concipiendi sunt affectus in primo puncto indicati. 1. Ut habitis contentus sim, quamvis ^{Proposita quin-} modicis: neque appetam aliena. 2. ut iisdem ^{que.} bene utar, & liberaliter in pauperes. 3. ut sine affectu habita possideam, quasi non habens. 4. Ut libenter etiam experiar defectum, causa Christum imitandi. 5. Serviam Deo non ob temporalia, sed quia dignus est, & ut assequar ^{xterna.}

MEDITATIO XXII.

De Ira.

PUNCTUM PRIMUM.

Ira est appetitus inordinatus vindictæ, cum ^{1.} accensione sanguinis circa cor. Peccatur Ira cogi-
tante, si concipiat odium personæ offenden- tationis,
tis, si ulcisci proponat, si saltem desideret ei
quidpiam mali evenire, si gaudeat de malo eve-
niente, aut tristetur de illius bono. 2. Peccatur ^{2.}
verbo, cum ex affectu vindictæ prorumpitur in Verbi,
convitia, aut detractionem, aut imprecations
malas, aut contentiones, rixásque verborum. 3.
Operæ, cum ex vindicta infertur aliquod dam- ^{3.} Operis,
num in corpore aut rebus, propria auctoritate:
vel si à Magistratu flagitatur, id sit ex odio per-
sonæ, non sincero amore justitiae: vel si inexo-
rabilis planè homo sit ad condonandum. Porro
ex ira existunt lites, factiones, bella.

Ira affinis est impatientia, quæ propriè non ^{4.}
est appetitus vindictæ, sed immoderata tristitia <sup>Impa-
tientia ex</sup>

ex incommodis occurrentibus, & conatus repel-
lendi illa. Ex quo affectu nascuntur variæ pec-
cata. Deum quidem, per modum querelæ, &
aliquando cum expressa blasphemia; in alios
autem, exhibendo se morosum & asperum, &
inquietum contra honum pacis: imò in ipsas be-
stias, præ impatientia, sæviendo, aut in res etiam
inanimas involando. Præterea in seipsum in-
surgit, mortem optando, vitæ tædio, ex impa-
tientiâ malorum, vel morsu, aut simili impetu
in semet irruendo.

PVNCTVM II.

Poenæ. i. *Ipsa ira est sibi pœna, quia est velut phrenesis quædam, mentisque insaniam; imo quasi malus dæmon possidens hominem. Similia enim obsessis à dæmone agit. Deinde sic turbat animam, ut incapacem reddat cœlestium, & in habitantibus Spiritus Sancti, qui non requiescit nisi super quietum & humilem.* 2. Deus ulciscitur ultiros, jam à principio. Ultio dabitur septuplum de Caïn, de Lamech verò septuagies septies. Sed illud præcipuum, quod Christus pronuntiavit: *Ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri, reus erit iudicio.* Antequam prodeat foras ira, jam apud Denim instituitur iudicium. *Qui autem dixerit fratri suo, Raca, reus erit concilio.* Si eruipat in signum, de ampliore pœna consultatur. *Qui autem dixerit, Fatue, reus erit gehennæ ignis.* Hic jam hoc ipso est reus æternæ damnationis, quando aper tam contumeliam jacit. *Quid si pejus aliquod in-*

inferat? 3. Illic dupli torquebitur igne, ira-
cundiæ & flammæ: nam eo, quod impatiens
tissimè feret flamas, nec vitare poterit, Infernus
bie percitus augebit incredibiliter cruciatum
In quo differunt animæ justæ purgatorii; quod
pœnas ferunt patienter, indéque referunt so-
latium suæ conscientiæ.

Hinc dicam primò declinare omnem motum Fuga.
iræ; qui suspectus est, quando etiam sumitur
zele iustitiæ, ne subsit appetitus propriæ vindictæ. Secundò, insurgentem initio opprimam, initio.
ne invalescat: nam scintilla unâ augetur ignis, Eccl. II.
ut Sapiens ait; nec est facile auctum extingue- 34.
re.

PVNCTVM III.

BOnum compressæ iræ, sive mansuetudinis &
patientiæ, quibus frænatur. Nam mansuetu-
do aversatur nocere cuiquam & comem se exhi-
bet etiam inferentibus injuriam; patientia su-
stinet mala illata, ne idcirco homo exorbitet
aut indignum aliquid faciat.

Fructus.

Fructus istarum virtutum sunt. 1. Pax cordis, 1.
quia Mansueti possidebunt terram: in potestate Mat. 5. 4.
habebunt seiplos, & In patientia vectra poside- 19.
bitis animas vestras. 2. Mansuetudo reddit ama- 2.
biles: Qui in mansuetudine opera sua perficit, su- Eccl. 3.
per hominum gloriam diligitur. 3. Patientia au- 19.
tem facit spectandos & admirabiles apud alios: 3.
Melior est patiens viro forti, & qui dominatur Pro. 16.
animo suo, expungatore orbium. Faciunt Deo 32.
amabilem, & accessum ad Deum pandunt,
exem-

96 Pars I. Meditatio XXIII.

exemplo Moysis, ob insignein mansuetudinem:

Quare jubet Paulus: *Volo viros orare omni loco,*

I.Tim. 2 levantes puras manus sine ira & disceptatione. 4.

3. Tales habent Spitem Christi. Vnde Discipu-

4. lis cupientibus venire ignem de cœlo in Sama-

Luc. 9. 5 ritanos, quod non recepissent ipsos, Dominus

5. ait? *Nescitis cuius spiritus estis: meus certe non*

est ultionis spiritus, sed benedictionis. Vnde

I.Pet. 2. Petrus de illo: Cum malediceretur, non male-

dicebat: cum pateretur, non comminabatur.

MEDITATIO XXIII.

De Invidia.

PUNCTUM PRIMUM.

Invidia
ex su-
perbia.

Invidia est tristitia de bono proximi, quâ no-
strum excedit, vel obscurat. Oritur ex su-
perbia, & comitem habet iram; & ita utrisque
actus, veluti odium proximi quia illius succes-
sus me obscurant, gaudere de proximi depressio-
ne, tristari de laude, minuere illam, detrahere.

Materia.
invidiæ.

Invidia distingui potest, juxta genera rerum
quasi objecta invidiæ. 1. De bonis externis aut
corporis, quod præcellat divitiis, dignitate, ho-
nore, gratia hominum, corporis dotibus. Et
hæc est mundana. 2. De bonis intellectualibus.
3. De bonis virtutum. 4. De ipsamet charita-
te & gratiis gratuitis: quod est peccatum in
Spiritum Sanctum, quale fuit Luciferi, ut ideo
struxerit homini insidias ad peccandum. *In-*
vidiæ enim diaboli mors introivit in orbem terra-
rum;

Cap. 2. 30

rum: Quare invidi illum imitantur: proh res
indigna!

PUNCTUM II.

POENÆ. i. Ab ipsamet invidia: nam exsiccat pœna
offa, foveatur perinde bonis ac malis even- sibi ipse
tibus, & difficile curatur, quia, quod vilis sit 1.
animi, celatur. 2. Ab exemplis, Caïn occidit prov. 14
fratrem, voluit occultare Deocrimen, despè- 10.
ravit de venia Joseph à fratribus per invidiam Exempla
venditus evasit illorum dominus. Dathan &
Abiron in Moysen insurrexerunt, & absorpti
sunt à terra. Saül in Davidem insanivit, & per-
iit. Iudæi Messiam suum crucifixerunt, in ca-
put suum. 3. In inferno crudeliter eos rodet glo- 3.
ria Sanctorum, præsertim ex collatione abje- Infernum
ctionis propriæ, atque miseriæ. Quare Væ illis,
qui in via Cain abierunt! Similiter fratres suos
prosequentes. Et errore Balaam, mercède effusi
sunt: malis consiliis eosdem subvertere studen- Judas,
tes. Et in contradictione Core perierunt, non fe- v. 17.
rentes sibi alios præferri.

PUNCTUM III.

BONUM contrariae virtutis quam mortificatur
invidia. Ea est charitas, in tribus præsertim Chari-
actibus. 1. Insurgentis motus invidiæ statim tatis
opprimit. 2. Caudet de bono proximi, ac de pro- actus.
prio. 3. Optat alios excellere omnibus bonis, 1.
nihil inde sibi decedere putans. 2.
3.

Vrgemur ad hanc virtutem, quod gloriā Dei De glor.
& commune bonum oportet præferre proprio:

G

quare

98 *Pars I. Meditatio XXIV.*

quare si ita Deus disponit, ut alii excellant, excelsi animi est gratum id habere. Proinde non ut Iosue feremus ægrè, quòd alii prophetent:

N. 11.

28.

Io. 3.29.

sed cum Moysè dicemus: *Quis tribuat, omnis populus prophetet?* Nec invidiâ tangemur, ut discipuli Ioannis, quòd Iesus baptizaret, & ad eum fieret concursus: sed respondebimus cum Ioanne: *Qui habet sponsam, sponsus est; amicum autē Sponsi gaudet propter vocem Sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est, illū oportet crescere, me autem minui.* Deinde, si gaudeam de bono proximi, facio illud meum; & demereor Deum, ut me pluribus augeat. Si doleo de illius malo, Deus viciscim me à propriis expediet. Præterea sic agendo referam fructus charitatis; *Qui sunt pax, & gaudium in Spiritu Sancto:*

Rom. 14.

17.

Et imitabor statum Beatorum, ubi singuli sua conditioне contenti per unionem charitatis communicant in bonis omnium; tanquam de propriis exultando, gratiāsque agendo. Itaque amulemur omnes in bono, contendentes ad summam virtutem, non studio vincendi, sed Deo placendi quām maximè.

MEDITATIO XXIV.

De Acedia.

PUNCTUM PRIMUM.

Acedia
pecca-
tur.

ACEDIA est tristitia inordinata & tedium ac-tuum studiosorum laudabilium. In quo peccatur variè. 1. Peccatum nimius timor dif-ficultatum, quæ virtutem comitantur, unde tedium.

dium. 2. Pusillanimitas , unde etiam occultantur talenta , nec exeruntur. 3. Languor in exequendis obligationibus , cum repugnantia , & ex necessitate magis , quam voluntate , & ob fines viles. 4. Inconstantia in bonis actionibus , vel variando ex tædio , vel non perducendo ad exitum. 5. Diffidentia superandi difficultates , usque ad desperationem. 6. Aversio à spiritualibus viris , quod nobis non sapient spiritualia , vel quod ab eis moneri sit odiosum. 7. Otiositas & somnolentia , maximè in spiritualibus. 8. Evagatio per varia ad levandum tædium , vel laxando frænum cogitationibus quibuscunque , vel solvendo linguam , cæterosque sensus in omnia obvia , vel etiam de loco in locum obeundo , ut nullibi nulla in re consistere valeat. 9. Ex tota hac hominis habitudine sive dispositione oriuntur innumerabiles culpæ omissionis , & negligentiae infinitæ in omnibus actionibus debitiss.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

PUNCTUM II.

Dama Acediæ. Est valde periculosa , & Damna proclivis ad lapsum , arcet consolationes divinas , dat locum temptationibus dæmonis . *Qui assumptis secum pluribus nequioribus , occupat dominum illam , tanquam vacantem . Multam quippe malitiam docuit otis fatis , & de tali dicitur : Per agrum hominis pigri transivi , & ecce totum repleverant urticae , & operuerant superficiem ejus spine 30. & maceria lapidum destrueta erat . Horrida nimurum fit anima & pervia viatoribus , hoc est ,*

1.

*Lac. 11.
26.**Eccl. 33.**Prov. 29.**Prov. 24.**Prov. 30.**Prov. 20.*

100 Pars I. Meditat. XXIV.

4. e. 28. dæmonib⁹. Qui propter frigus arare noluit, menē
 19. dicabit aestate, & non dabitur illi. Qui sectatum
 2. Iusti. otium, replebitur egestate. 2: Quin justi ipsi ab
 Jerem. acedia patiuntur damna. Nam Meledictus homo,
 48. 10. qui facit opus Domini fraudulenter, sive negli-
 Apoc. 3. genter, & tepidi revomuntur à Domino, & onus
 16. Christi suave, fit ipsis grave Pigrum dejicit ri-
 Prov. 18. mor: Remittit studium, metu difficultatis. Et
 8. e. 21. desideria occidunt pigrum, quia vult & non vult:
 25. 3. Sicque augitur sine fructu. 3. Sed & in altera
 Mash. 25 vita, Quia talentum domini sui defudit, ejicitur in
 28. Ego 30. tenebras exteriores: Sicut & Iudæi ignavi exclu-
 si sunt à terra promissionis, diobus exceptis
 impigris, qui ad pergendum cæteros, hortati
 fuerant.

PUNCTUM III.

Bona & FRuctus ex victoria acediæ. 1. Fit labor levis
 fructus & fructuosus, qui aliqui gravis, & inutilis
 1. est acedioso, & talibus dicetur: *Iugum meum*
 Mat. 11. *suave est, & onus meum leue*. Et hi una hora pro-
 30. merentur, quantum alii *Toto die portantes pon-*
 Mat. 20. *dus diei & astus*: quia cum fervore laborant,
 12. 2. Singulariter placet Deo, quod ei alacriter
 7. serviatur. *Hilarem datorem diligit Deus*; Sicut
 ipse impertit hilariter hominibus, quæcunque
 donat, & talium petitiones & desideria cordis
 exaudit: quin prægustare facit lætitiam, qua in
 cœlo Sancti obsequuntur Deo. O Deus! Redde
 Ps. 50. 14 mihi lætitiam salutaris tui, & Spiritu principali
 Ps. 18. 6. confirmame. Fac, ut quemadmodum tu Exulta-
 Ps. 118. sti, ut gigas ad currēdam viam longè difficilli-
 32. mam:

mam:ita & ego. Viam mandatorum tuorum cu-
curri, cùm dilatasti cor meum.

MEDITATIO XXV.

Super Decalogi Præcepta.

Habetur Zachariæ Cap. 5. Ego video volumē Visio.
volans, longitudo ejus viginti cubitorum, & ^{Zach. 5.} altitudo ejus decem cubitorū. Et dixit ad me, Hec ^{3.} est maledictio, quæ egredietur super faciem omnis terræ, quia omnis fur, sicut ibi scriptū est iudicabitur, & omnis juratus ex hoc similiter iudicabitur: Educam illud (scilicet volumen) dicit Dominus & veniet ad domum furis, & ad domum jurantis in nomine meo mendaciter, & commorabitur in medio domus ejus, & consumet eam, & lingua ejus, ut lapides ejus. Haec tenus visio. Tale quid in meditatione hac ob oculos ponemus, librum, ex quo peccata mea contra Dei præcepta consignata sunt, similique supplicia eis debita, quem jam super me advenientem intuebor ad perden- dum me cum omnibus.

Præcepta considerari possunt dupliciter: & qua continent, quod est de necessitate salutis, & qua, quod est perfectionis: vel secundum id, quod ad litteram vetant, aut præcipiunt, & secundum spiritualem sensum: atque hic etiam in ^{Sensus} ^{præce-} ^{ptorum.} ipsis meditationibus indicatur.

PVNCTVM PRIMVM.

Quomodo circa singula peccetur?

Peccata
contra
decem
præce-
pta.

In primo præcipitur *cultus Dei*. Quò pertinent
virtutes, *Fidei, Spei, Charitatis, & Religionis*,
Contra quas peccatur contrariis actibus.

Contra *Fidem*, per idolatriam, aut infidelitatem.

Cōtra 1. ratem aliam, & per solam dubitationem. Sed
^{1,} & est quoddam genus idolatriæ, pertinaciter
J. Regis. 13. suo judicio adhærere. *Quasi peccatum enim*
Phil. 3.19 ariolandie est repugnare, & quasi scelus idolatriæ
Colos. 3.5 nolle acquiescere. Et sunt, quorum Deus venter est
Tit. 2.16 Et avaritia est idolorum servitus, Et quidam di-
cunt se nōsse Deum, factis autem negant.

2. Contra *Spem* peccatur per diffidentiam;
obtinendi veniam, aut consequendi gloriam,
vel contra per præsumptionem ea assequendi,
non adhibitismediis necessariis.

3. Contra *Charitatem*, cùm Deo præponitur
creatura, & hujus voluntas divinæ præfertur.
Vel, cùm tepidè amatur, adeò non ex toto
corde, mente, & viribus.

4. Denique contra *Religionem*, si debitus cultus
negligatur.

Cōtra II. In secundo præcepto prohibetur *juramen-*
De jura-*tum*, si absit veritas, aut necessitas, aut reve-
mento. rentia: quare peccatur, si aliter sentiam, quā in
jurando affirmo, vel, si non intendam implere,
quod promitto, vel si non impleam juratum,
cùm est bonum. Si sit malum, peccatur im-
plendo, sicut & jurando. Deinde si necessitas
absit

absit interponendi divinam testificationem,
quia tunc leviter juratur. Denique si absque re-
verentia, quæ divino nomini summa debetur.
Huc potest referri votum, præsertim juratum,
in quod peccatur, differendo executionem, ut
negligenter exequendo.

Contra

III.

In tertio præcipitur *Sanctificatio Festorum*, De Festis
quæ perficitur, audiendo Missæ sacrum, &
vacando ab operibus servilibus, aliisque agen-
do, quæ divini sunt cultus. Peccatur autem
contra agendo.

Contra

IV.

In quarto præcipitur *Honor parentum*, qui De ho-
non consistit in externa solùm reverentia, sed note pa-
magis in obedientia præstanda jussis illorum, rent.
& in subveniendo etiam necessitatibus corpo-
ralibus. Nec parentibus solùm carnalibus ob-
servantia, obedientiisque debetur, sed aliis
etiam superioribus, tam spiritualibus, quam
civilibus: quim omnes, ut suadet Apostolus, *Phil. 2.2*
honorare se mutuò debent: *Superiores sibi invi-*
cem arbitrantes. Et tandem D. Petri consilio pa-
rendum est: *Subiecti estote omni humana crea-* *1, Pet. 2.*
tura propter Deum.

13.

In quinto prohibetur *Homicidium*. Quò spe-
ciant, quæ de ira dicta sunt *Meditatione 22.* Cōtra V.
sed & spirituale commititur homicidium sui *De ho-*
ipsius, cum peccando, vita gratiæ perditur, & *miciid.*
Paulus monet: *Spiritum nolite extinguere: Id, Heb. 6.6.*
quod fit divinas inspirationes veluti suffocan-
do. Christus etiam ipse crucifigitur; quando. *Qui* *Theſ. 5.*
semel illuminati sunt, Ego gustaverunt donum cæ- *Occiso*
leſte,

Spiritual. Ieste, prolabuntur rursum crucifigentes sibi metip-
sis Filium Dei, & ostentui habentes. Quia faciunt
id, propter quod oporteret Christum secundo,
mori, nisi prima mors pro infinita sua virtute,
ad omnia suffecisset. Præterea occiditur spiri-
tualiter proximus, quando ei scandalum præ-
betur, & occasio peccandi, & cum spiritualia
ipsi auxilia non præbentur: sicut occidit paupe-
rem, qui egenti non succurrit.

Contra VI In sexto: *Non mœchaberis*, prohibetur adul-
terium & omnis luxuria, de quo Meditat. 20.
**De for-
nicatio-
ne.** dictum est.

**Adulte-
rium spi-
rituale.** Porro spirituale adulterium committitur,
quando adhæretur creaturæ, posthabito Deo ve-
ro animarum Sponso. Genus etiam adulterii
est, quo opera bona verbâque divina adulteran-
tur, quando non diriguntur in finem debitum.
Oblivio etiam Dei per nimiam ad creatâ effu-
sionem cordis, similis est adulterio, & quædam
rejectio sponsi.

**Contra VII de
furto.** In septimo *Furtum vetatur*, de quo in avari-
tia Medit. 21. Furtum autem spirituale est, cum
gloriam soli Deo debitam ex bonis omnibus
mihi vendico, vel cùm tempus Dei obsequio
debitum suffuror, ut inaniter consumam, vel
cum pro injuria Deo peccatis meis illata non
reddo gratiam, vel cum voluntatem meam jam
Deo dicatam subtraho, faciens pro libitu meo:
vel cùm usurpo mihi judicium de intentione
faciliisque proximi, quæ ad divinum spectant
tribunal, vel si cum principe latronum diabolo
prædas

prædas agam de animabus, Charitatem aliásque virtutum opes diripiendo, vastando.

In octavo prohibetur *Falsum testimonium*, quò Contra spectant peccata linguae, quibus honor aut fama proximi læditur, da quibus meditar. 22. falso te Item judicium temerarium huic refertur, & fictio, ad decipiendum proximum, per mendacium, hypocrisim, adulacionem, & simulata officia.

Est etiam quoddam falsum testimonium in ipsum Deum, cum de illius bonitate, justitia, aut providentia non sentio, prout dñebo, vel ita vivo, ut sim causa cur nomen ejus blasphemetur, aut lex ejus minori sit in pretio. Denique Deo mentior, cum non impleo vota, vel etiam proposita bona leviter depono.

Nonum & decimum præceptum in sexto & IX. & X. septimo continentur. Ista perpendes dolore & pudore afficiar, quod vel in uno peccans, *fatus sim omnium reus.* Et est quodvis peccatum ^{Iacob. 2.1.} mortale quædam infidelitas, homicidium, adulterium, furium, &c. ut expositum est. Quare in meipsum, ut talem sancto zelo invehar, exprobrans mihi ipsi, quod talis fuerim. *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei,* quia non custodi- ^{psal. 118.} erunt legem tuam.

PUNCTVM II.

Poenæ in transgressores præceptorum. Moy- ^{Deut. 27} ses multas & horribiles maledictiones in ^{15.} Dei nomine denuntiat: suprema illa erit gra- Maledi- yssima, quam infliget Christus: *Ite maledicti etiones.*

Math. 25 in ignem eternum. At scio Domine! quod me-
41. mineris, ut parcas. Memento, quod pro nobis
Gala 13. factus sis ipse maledictum, ut nos a maledicto
liberares.

Decem Deinde decem plagæ Ägyptiis infictæ cum
Plagæ submersione in mare, repræsentant multiplicia
Ägyp- flagella peccatorum, cum suprema tandem in
tiorum. tartare detrusione. Tales etiam illæ septem
plagæ, per Angelos immittandæ ante diem ju-
dicii, quæ mortales reddent præ stupore atto-
Eecl. 23. nitos. Præterea solent peculiaria peccata pro-
12. priis vindicari pœnis. *Vir multum iurans imple-*
Prov. 30. *bitur iniquitate, & non decedet a domo illius pla-*
17. *Benedi-* ga. Et Oculū, qui subsannat patrem, aut matrem,
etiones. effodiant illum corvi de torrentibus, & comedant
Deut. 38 illum filij aquilæ.

I.

PUNCTVM III.

*P*RÆMIA observatæ legis. Moyses vicissim in
Observatores legis multas confert benedi-
ctiones, temporales quidem pro conditione il-
lius testamenti, sed in quibus spirituales tan-
tò ampliores indicentur pro filiis novi testa-
menti. Sed nec temporales istis negantur,
Mat. 6.3 quando Dominus filiis suis promisit: *Et hac*
3. *omnia adjicientur vobis: nam qui aperit manum*
Psal. 14 *suam, & implet omne animal benedictione, quan-*
4. 16. *tò magis filios?*

Porro spirituales benedictiones comprehen-
duntur illo triplici genere bonorum, honesto,
Psal. 18. utili, delectabili. De honesto est illud: *Lex Do-*
Prov. 3.2 *nini immaculata, convertens animas, sapientiam*
præstans

præstans parvulis. De utili: *Longitudinē dierum, & annos vitæ, & pacem apponent tibi si præcepta mea cor tuum custodiat.* De delectabili: *Iustitiae Domini rectj, lètificantes corda.* De utroque, *Prov. 3 nempe utilitate & suavitate: Indicia Domini de- Ps. 18. 9 siderabilia super aurum & lapidem pretiosum, & dulciora super mel & favum.*

Colligi possunt tres affectus. 1. Dolor ob tan-
tum bonum legis à me neglēctum, cùm trans- Affectus
gressio contra extiterit mihi triplici modo one- doloris.
rosa. Nam de honestat hominem, multa affert
secum damna, & aculeo suo mordet conscienciam. 2. Fiducia consequendi omnes illas bene-
dictiones, quam ingenerat fidelis custodia man- Fiduciæ
datorum, juxta illud: *Homo sensatus credit legi, Eccel. 33. 3 & lex illi fidelis.* Credit legi, promissa obser-
vatori bona redditum iri confidens: neque fal-
lit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne di-
xeris cum impio: *Vanus est, qui servit Deo, & Mal. 3. 14 quod emolumentum, quia custodivimus præcepta 18. ejus? Quin convertere ad Dominum, & videbis, Prog. 3. 3 quid sit inter justum & impium, & inter servientem Psa. 118. 97. Deo, & non servientem ei.* 3. Studium legis: 3.
Circumda eam gutturi tuo, & describe in tabulis Amor cordistui. Tabulæ istæ sunt tres, memoria, à qua legis.
nunquam excidat; intellectus, qui assiduè de
illa meditetur; voluntas, quæ ardeat illius de-
siderio. *Quomodo dilexi legem tuam Domine?*
tota die meditatio mea est.

MEDI

MEDITATIO XXVI.*Circa quinque sensus exteriores.***PVNCTVM PRIMVM.****1.**
Visus.

Quomodo circa eos peccaverim, i. *Visu*, obiectando me sine discrimine, quorumvis aspectu, vanitatis aut curiositatis, aut etiam sensualitatis causâ, nec cavendo noxia. In modo etiam, subliimes aut vagos oculos circumferendo, in quibus maximè enitet modestia.

2.
Auditus.

Auditu, patulas præbendo aures quibusvis sermonibus otiosis, vanis, scurrilibus, & nominatim detractoriis: contra verò, averlando pios sermones, monitaque salutaria.

Odoratus,
Gustus.
Tactus.

Deodoratu, gustu & tactu dictum est circa peccata gulæ, & luxuriæ, sicut & de peccatis linguae in præcedentibus, quæ varia sunt, in Deum aut proximum. Lingua enim, teste Iacobu, est universitas iniquitatis; & ignis inflamas rotam nativitatis nostræ, hoc est universam vitæ propriæ periodum.

Iac. 3. 6.

Sed & ex circumstantiis peccatur lingua, cum verba à conditione statûs abhorrent, vel loco, aut tempore indebito, vel contra peculiarem regulam silentii religiosi. Huc spectare possunt motus corporis, gestusque immodesti, nam, teste Sapiente: *Amictus corporis & risus dentium, & ingressus hominis enuntiant de illo.*

**Ecl. 19
17.****PUNCTUM II.**

Damna ex incustodia sensuum. Nam, ut ait Propheta: *Ascendit mors per fenestras nostras.*

Circa quinque Sensus exter. 109

stras. Et *Oculus meus deprædatus est animā meā.* *Thre. 3.*
Sic Eva decepta, Dina oppressa, David expu-^{51.}
gnatus, & est tanquam urbs patens absque muro- *Prov. 25.*
rum ambitu, quæ facilè capitur. Deinde per sen-^{28.}
sus invadunt animam in ille rerum phantasmatum;
quæ passiones appetitus comovent, & quando
non aliud, certè confundunt interiorem ho-
minem, ut colligere se nequeat, & tandem
exire foras, & evagari ipsum etiam cogunt.
Propter hoc prohibiti sunt cœli ne darent rorem, &^{Agg. 1.}
terra prohibita est, ne daret germen suum. Priva-^{10.}
tur talis anima cœlesti influxu, redditurque in-
fœcunda & sterilis.

Aptè huic conuenit illud: *Vas, quod non ha-* *Num. 19.*
buerit operculum, nec ligaturam desuper, im- ^{15.}
mundum erit.

Ergo audi consilium bonum: *Sepiaures tuas*
spinis, & linguam nequam noli audire, & ori tuo *Ecol. 28.*
facito ostia, & seras auribus tuis, & attende, ne ^{28.}
forè labaris in lingua, & cadas in conspectu ini-
micorum insidiantium tibi, & sic casus tuus in-
sanabilis in mortem.

PUNCTUM III.

Bona ex sensuum custodia provenientia. 1. ^{1.}
Dum occluduntur sensus vanitatibus, ape- *Mortifi-*
riuntur Deo, cui placet valde mortificatio illo- *sensuum*
rum: fit enim anima *hortus conclusus*, in quo li- *bona.*
benter diversatur sponsus, impletus Christi mo- *Mat. 6.6.*
nitum. *Cum oraveris, intra in cubiculum tuum,*
& clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito. 2. ^{2.}
Qui sensibus rectè utitur, & ex Dei voluntate
vicissim

Ier. 3. 11. vicissim per eos haurit, quo juvetur in spiritu,
 & in Deum attollatur. Porro, sicut fons de eodem
foramine non manat dulcem & amaram aquam :
 ita non convenitur quibus sensibus benedicimus
 Deum, iisdem abutamur ad illius offensam. 3.
 Modestia lensuum & exteriorum motuum edificat mirum in modum intuentes, & ad viden-
 dum proprius, quod intus est, allicit. *Modestia*
vestra, inquit Paulus, *nota sit omnibus hominibus*
 quippe ad exemplum conferens plurimum,
 motivum autem addit, *Dominus enim prope est*.
Sic vos gerite, ut qui in Dei præsentia versa-
 mini. 4. Propria cuique sensui reddetur mer-
 ces post resurrectionem, tanto delectabilior
 præsenti jucunditate, ut operæ pretium sit mo-
 dò sensus mortificare, ut illic satientur.

MEDITATIO XXVII.

Circa internas animæ potentias.

PUNCTUM PRIMUM.

1. *Peccata*
Intellege-
rebus
 2.
 3.

Peccata ex parte Intellectus 1. Ignorantia eo-
 rum, quæ sunt creditu necessaria, vel quæ agi
 debent, tum universè ab omnibus, tum ab uno
 quoque speciatim, pro statu suo & officio. 2. In-
 consideratio in agendo, non satis pensando,
 quid licitum, aut illicitum sit. 3. Temeritas in ju-
 dicando proximum, in quo sum injurius Deo,
 cuius partem mihi assumo, de occultis censem-
 do, deinde etiam proximo, quem inconsulte
 damno. Quin mihi ipse noceo, quia permittit
 Deus

Deus nos labi in ea , de quibus temerè alios jūdicamus. 4. *Instabilitas* judicii , quā fit, ut bona proposita facile mutem , & quibusvis apparen-
tibus suggestionibus carnis , aut dæmonis , fa-
cile abducatur ; & prout phantasia est vaga , ita
etiam mens quovis feratur. 5. *Pertinacia* pro-
prii judicii , flecti nescia. Hinc inobedientiae,
rebelliones, contentiones, elusiones , errores ,
Præcipitabit me, inquit Iob, *consilium meum* 6. *Iob. 18. 7.*
Prudentia carnis , qua perspicaces sumus ad
pervidenda quæ carnalibus mundanisque desi-
deriis serviunt. Unde fraudes & doli excogitan-
tur , adhibenturque passim. Huic vitio adnexæ
sunt stultitia , ineptitudo , & traditas circa divi-
na. Quàm enim sunt perspicaces ad terrena,
tam sunt habetes ad cœlestia. *Animalis* enim ho-
mo non percipit ea, quæ sunt *Spiritus* Dei, stultitia ^{1. Cor. 2.}
enim est illi & non potest eaintelligere. Et *Quacun-* ^{1. 4.}
que ignorat, *blasphemat*. 7. *Curiositas* sciendi , *ep. v. 10.*
quæ non expediunt , aut quæ supra captum , aut
inutilia , & à statu meo aliena, aut nimio cum
affectu, aut ob finem vanum, vel etiam malum,
aut per media illicita : quæ omnia prohibentur
illâ sententiâ. *Non plus sapere, quàm oportet sape-* ^{Rom. 12.}
re, sed sapere ad sobrietatem, ^{3.}

Iam cùm mens debeat esse lux actionum. *Si*
oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum te- ^{Matt. 6.}
nebrosum erit. Et, Si cacus eaco ducatum præstet, ^{23.}
ambo in foveam cadunt. Idcirco petam à Spiritu
Sancto dona ejus septem adversus hæc totidem
vitia, ut fiat intellectus meus, sicut argenteum, ^{c. 15. 14.}
Purgatum terræ, purgatum sepulchrum. ^{Ps. 11. 2.}

PUN-

PUNCTUM II.

Volun-
tatispec-
data.

Peccata propterea voluntatis. Vocatur *propria*, & hoc ipso prava, quia cum fuerit a Deo creata, ut divinae voluntati subjaceat, ita homo sibi facit propriam, ut nullo respectu, vel Dei ipsius, feratur in res quaslibet, sed tantum, quod sibi placent.

Tripli-
cia.

1.

2.

Isa. 583.

3.

Serm. de
Resur.

Ie. 5. 3.

Luc. 22.

42.

Hinc oriuntur peccata omnia, quae ad tria capita possunt revocari. 1. est *Inobedientia*, legum omnium contemptrix, tum divinarum, tum humanarum, & Religiosi status in primis ruina: qui totus in propria voluntatis abnegatione consistit. 2. *Intentio prava*, qua etiam bona actiones & alioqui Deo placitare redduntur vitiosae. Ecce in die jejunii vestri invenitur voluntas vestra. 3. Quærere tantum quae SUA sunt, unde usurpat sibi quævis, nullo respectu justi vel injusti. Recte igitur Bernardus dicit. *Cesset propria voluntas, & non erit infernus.* Imò ipsamet in hac vita est sibi infernus: nam quæcumque nos affligunt, sed cruciant, quia voluntati repugnant nostræ. Fiant igitur voluntaria per electionem, & jam non infernus nobis erunt, sed ignis purgans peccata. Itaque Dominum meum imitabor dicentem, *Non quero voluntatem meam, sed ejus, qui misit me.* Et iterum, *Non mea voluntas, sed tua, fiat.* Proinde non queram amplius, quae mea sunt, sed quæ

I E S U Christi, & proximorum.

PUN-

PUNCTUM III.

DE potentiis internis materialibus, una est *Imagi-*
Phantasia, quæ est in star cujusdam aulæ, natio,
infinitis rerum omnis generis imaginibus re-
fertæ, quarum contemplatione sese oblectat
ipsa phantasia, modò in has, modò in illas
intenta, & trahit secum intellectum rationa-
lem, ut iisdem intendat, ex quo peccata plu-
rima omnis generis proveniunt.

Altare potentia est *appetitus sensitivus*, quasi *Appeti-*
mare fluctibus vehementibus exagitatum, quia *tus sen-*
non aliud sunt passiones amoris, odii, deside-
situs.
tii, fugæ, iræ, quæm fluctus turbulentissimi. Ista
sunt instrumenta, quibus dæmon utitur ad nos
pertrahendum in peccata. Ista bella movent
spiritui: nam, quod nolo malum, hoc ago. Quin
ipsæmet passiones inter se pugnantes animam *Rom. 7.*
trahunt. Sæpe enim in aliud voluptas, in aliud
ei contrarium ambitio trahit. *Infelix ego homo!*
quis me liberabit de corpore mortis hujus? O custos *Iob. 7. 20.*
hominum, quare posuisti me contrarium tibi, *&*
factus sum nihil met ipsi gravis.

MEDITATIO XXVIII.

De quotidiano examine conscientiæ.

Commendatur à SS. Patribus hoc exerci-
tium: nam tenemur dupli debito erga
Deum; altero gratiarum, ob beneficia quotidie
accepta; altero resipiscentiæ à culpis quotidie-

H

nis,

nis, quibus Deum offendimus. Et convenit à gratiis ordiri, ut prius reddamus Deo honorem, tum facilius veniam impetremus.

PUNCTUM PRIMUM.

I.
Gratia-
rum a-
ctio.

Commemoratio beneficiorum, tum com-
munium, tum peculiarium, & illius diei
nominatum, cum humili gratiarum actione,
consideratâ simul excellentiâ donantis & pro-
fuso amore; ex parte verò accipientis, pro-
pria indignitate. Igitur gratias agam, quia
me creavit, redemit suo sanguine, vocavit ad
fidem & gratiam, sibique me incorporare di-
gnatus est: tum quia alit, vestit, conservat,
tueturque ab innumerus periculis corporis,
multò autem magis, quod ab animæ; & eam
quotidianis inspirationibus ad bonum exsus-
citat. Provocabo Angelos & Sanctos ad lau-
dandum Deum, gratiasque agendum.

PUNCTUM II.

Petitio
gratiæ.

- 1.
- 2.
- 3.

Petitio gratiæ, ad cognoscenda & deflen-
da peccata, quæ tripliciter est necessaria.
1. Ut memoria juvetur ad reminiscendum. 2.
Ut illustretur mens ad aestimandum. 3. Ul-
urgeatur voluntas ad dignè detestandum.
Hic funiculus triplex, oblivio, ignorantia,
torpor, quo teneri constrictus à diabolo
homo solet, quo minus se à peccatis
expedire possit.

PUN-

PUNCTUM III.

Xamen & inquisitio commissorum. Ubi Examen proponam mihi ante oculos Deum omnium inspectorem ac judicem, qui *in lucernis* scrutabitur *Ierusalim*, ut dicit per Prophetam, *Soph. 11. 12.* occultissima quæque vel etiam minutissima in lucem producturus, quin justicias ipsas judicaturus, operaque bona, quæ sæpius malis circumstantiis depravantur. In conspectu igitur hujus inspectoris ac judicis mei inquiram in omnes cogitationes, verba & opera; nec modò commissa, sed omissa, neglectaque dispiciam: ac de occnlis, à quibus mundari David flagit, sollicitus ero: num aliquid admiserim per ignorantiam aliquam culpabilem, aut illusione Diaboli persuasus, bonum esse, quod secùs erat, ut cum iram pro zelo sum interpretatus.

Materiam examinis præbebunt, quæ de 7. Materia
vitiis, & decalogi præceptis, sensibüsque & po- exami-
tentiis supra sunt explicata. In examinando, nis.
per spatia diei ordine discurram: & si boni
aliquid reperero à me factum, humiliter Deo
referam acceptum, de malis autem confundar,
Et confitebor ad versum me injustitiam meam
Domino, paratus etiam confiteri Sacerdoti, *Psal. 31.*
non excusando aut minuendo, sed potius exag- 5.
gerando cum veritate, ad majorem
meam confusio-

nem.

H

PUN-

PUNCTUM IV.

Dolor.

Dolor de amissis quām maximus conci-
piendus, qui procedat ex vero amore Dei,
qui tantæ est efficaciæ, ut deleat peccata etiam
mortalia, & in gratia hominem constituat, ac
si contingat ea nocte mori, etiam sopitum,
sufficiat ad salutem. Ita cum diceret David,
Ps. 31.5. *Consebor adversum me injustitiam meam.* su-
Reg. 12. bjecit statim, & tu remisisti impietatem peccati
mei. Et objurgatur idem à Nathan Propheta
de homicidio & adulterio, cum pœnitens dixi-
set. *Peccavi Domino,* adjecit Propheta, *Domini-*
nus quoque transtulit peccatum tuum. Tanta est
vis veræ contritionis, & tanti refert ita se recon-
ciliare Deo ante cubitum, cum proposito in
tempore confitendi, quod est necessarium. Iu-
vat ad excitandum hunc dolorem collatio pri-
mi & tertii puncti inter se; beneficiorum Dei,
& redditarum à me offensarum. Item medita-
tiones de peccatis, præsertim quinta supra pos-
ta, & trigesima prima sequens.

PUNCTUM V.

**Propositi-
sum.**

Firmum propositum deinceps non peccandi
concipiam: quod ut si mihi sit, occasiones
sigillatim vitare proponam, per quas labi solitus
sum: & quia sine Deo nil possum, hunc obnoxie
obsecrabo per Filii sui sanguinem pretiosum. Con-
cludam autem cum recitatione Dominicæ pre-
cationis, præsertim in tribus ultimis petitionibus
immorando, & cum Deo colloquendo.

ME.

MEDITATIO XXIX.

De examine particulari circa speciale aliquid vitium.

Commendatur à Cassiano Col. 5. c. 14. &
à B. Patre Ignatio modus traditur. Sic ho-
stes facilius expugnantur, quando se junctim in-
vaduntur: & ita egerunt filii Israël in expu-
gnanda Palæstina.

Porro tria tempora hiic exercitationi assi-
gnantur: matutinum, pomeridianum, vesperti-
num, exemplo Divid *Vespere, & manè, & meri-*
dien narrabo, & exaudiens vocem meam. Quid nar- ^{Ps. 54.}
raret, nisi miseras suas coram Deo effunderet? ^{18.}
Daniel quoque tribus diei temporibus flectebat
genua sua, & adorabat, confitebaturque coram *Dan. 6.*
Deo suo. ^{10.}

PUNCTUM PRIMUM.

Manè, ubi vestes indui, hæc præstabo. 1. Po- ^{1.}
sitis genibus gratias pro ejus noctis quie- Matuti-
te, & conservatione à peccatis agam, tum, bre- num e-
vi reflexione facta dispiciam, si quid à vesperti- xamen.
no examine peccatum sit, & deflebo. 2. Inten- ^{2.}
tionem puram Deo offeram circa omnes ejus Oblatio.
diei actiones; cupiens, & petens acceptari à Deo
in unione Christi meritorum, ut illis conjun-
ctæ, reddantur acceptæ in conspectu Dei. ^{3.} ^{3.}
Proponam vitare omnem culpam, & speciatim, Proposi-
quam expugnandam suscepi. Hoc est videlicet, tum.

H 3

quod

Ps. 100.
8.

quod agebat David. *In matutino interficiebam omnes peccatores terrae, manè & in tempore peccata prævertere;* quod propositum ut sit efficacius, juvat ea breviter prævidere ac recolere, in quibus pro ratione statūs, & conditione mea plus subest periculi, ad ea me præmuniendo certis rationibus, cum divina ope. Illud etiam prove-
Etioribus in spiritu potest conferre, ut molesta quædam, & ingrata sibi objiciant, ad eaque superanda, si contingant, seipso animent, atque obfirment, quò paratiōres sint ad eventus, imò optent sibi evenire, juxta illud. Probame Domine, Et tenta me, ure renes meos, Escor meum, quia misericordia tua ante oculos meas est, quâ confusus, nihil metuo. Et si istud minus mortificatis non est semper usui, quia possent deterreri, & in contraria impelli,

Ps. 25. 2.

*Examen
meridia-
num.*

*Christus
crucifi-
xus.*

Alterum tempus est meridianum. Tunc, implorato lumine divino, discutiām, an & quoties deliquerim in speciali vitio, quod persequor, ac pro numero & gravitate meipsum arguam inconstantiae acriter post tam seria proposita, & inquiram de modo & occasione lapsūm, cum instauratione propositi.

Iuvabit ad se confirmandum, comēmorare, Christum per id tempus cruci affixum fuisse, & perseverāsse constanter plures horas in acerbissimis doloribus; sub idem etiam tempus ascendiisse in cœlum, laborum fructus percepturum. Qua utraque consideratione animari possum

ad

PUNCTUM II.

De examine particulari. 119

ad vineendum, dicā inque Domino. *Indica mihi, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari in cipiam post vestigia gregum,* irrationalium vide-
licet cupiditatum.

*Cant. 1.
7.*

PUNCTUM III.

Tempus tertium examinis particularis ante *Vesper cubationem.* Præstabo quæ in meridie, ac-
si sæpius deliquissem, eò me acriùs objurgabo,
non despondebo tamen animo, quia *septies ca- det justus, & resurget.*

*Pro. 24.
16.*

Similis collatio erratorum fiet inter diem *Collatio*
& diem, & inter hebdomadas, ut constet fru-
ctus, & emendatio. Tandem proderit, quan-
docunque peccatur, tunisonē pectoris, aut
alio signo semet statim corripere: nam sic re-
tinebitur melius numerus culparum, & cautior
reddetur homo à lapsu: & fiet, quod illic dici-
tur. *Septies cadet justus, & resurget, quia statim* *Prov.*
24 16.
se colligit & resipiscet.

MEDITATIONES

*Ante Confessionem Sacra-
mentalem, & sacram Commu-
nionem.*

Quoniam ad parandam conscientiæ mun-
ditiam, quod in hac parte meditationum
agitur, confert plurimum frequens usus & pius
istorum Sacramentorum, de iis aliquas medita-
tiones visum est proponere.

H 4

ME-

MEDITATIO XXX.

De Sacramento Pœnitentiaæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Pœnitentiaæ
excellen-
tia.

I. Isa. 43.
25.

2.

1. Cor. 11.

3.

Nah 1.9.

3.

Zach. 13.

1.

Quod eximum sit beneficium Dei, Sacramentum Pœnitentiaæ. 1. Quia cum solius Dei sit peccata remittere, ut dicit ipse per Isaïam. *Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me*, voluit tamen hanc potestatem cum hominibus communicare, perinde peccato obnoxiiis & ejusdem Sacramenti operi indigentibus, ut peccatoribus animos adderet, quando ipsi Sacerdotes eadem laborant infirmitate, unde compati possint. Contulit autem potestatem absque omni restrictione, aut exceptione illius generis, peccati, vel numeri culparum, si vel septuagesies septies, quod est, vel si infinites homo peccaverit. Ex quo apparet bonitas Dei, quæ sic est prona & facilis ad agnoscendum, imò opere agnoscere.

2. Quod Deus severissimum judicium, quod post hanc vitam manet, commutaverit in hoc placidissimum Sacramentum Pœnitentiaæ, modo uti velimus, juxta Paulis sententiam. *Si nos met ipsos judicaremus, non utique judicaremur.*

Quia ut alibi dicitur, *Non consurget duplex tribulatio.*

3. *Hic est fons patens domui David, & habens tantibus Ierusalem in ablutionem peccatoris & menstruata.*

PUN-

PUNCTUM II.

Quod actus cofitendi sit præstantissimus ob
adjunctas virtutes, quæ simul excentur. Actus
virtutum

1. Est fides, qua creditur, talem potestatem ho-
minibus datam esse à Deo, & quasi claves regni confes-
sionis.
2. Spes, qua contra usum aliorum
tribunalium per confessionem facti speratur
absolutio à reatu.
3. Charitas, ex qua procedit
dolor peccatorum, & studium recuperandæ
gratiæ, qua inhæreamus Deo.
4. Humilitas in
aperiendo secreta cordis homini, ad sui con-
fusionem, ut velit haberi pro eo, quod est pec-
cator.
5. Obedientia, in exequendo præcepto,
quamvis difficiili, confessionis, subjiciendoque
se homini, paratum ad facienda injuncta.
6. Iu-
stitia quando ad satisfaciendum Deo pro offen-
sis, personam sumit ipsem accuseris, & te-
stis, sententiæque executoris.
7. Fortitudo in
superanda vehementi inclinatione, ad oc-
cultanda excusandaque peccata, quod fecit
Adam in paradiſo, & pro magno prædicat S.
Iob. Si abscondi, quasi homo peccatum meum. Iob. 31.
33.
8. Imò, nonnunquam plus requiritur fortitudinis
ad seipsum in hac re vincendum, quam fuerat
necessaria ad præcavendum peccatum.

Hinc constat, humilem confessionem esse
opus magni meriti, prædictosque actus ma-
tuncon-
gno fervore concipiendos esse, quò sit confes-
fitendi
sio fructuosior. *Puer ab Eliseo suscitatus osci- 4. Reg. 4.
avit septies, ita nos per hos septem actus, qua- 31.
G*totidem respiraciones, recipimus vitam gra-

H 5

tiæ:

tiae: & æquum est, ut cùm in hoc Sacra-
mento dimittantur peccata septem mortalia,
& dona septem Spiritus Sancti conferantur,
vicissim DEO hósce actus totidem offera-
mus.

PUNCTUM III.

3. Fructus Fructus Sacramenti hujus considerandi
sunt, qui reduci possunt ad tres, de quibus
Rom. 14. dicitur. *Regnum Dei est justitia, & pax, & gau-*
17. *dium in Spiritu Sancto.*

- Iustitia.** 1. Est *Justitia*, hoc est, gratia sanctificans
animam, gratiamque Deo faciens, & consti-
tuens filium Dei. Cui adnexa est *charitas*, cæ-
teraque dona Spiritus Sancti, virtutésque in-
fusae. Quod si jam justificatus ad Sacramentum
Apoc. 22 accedit, recipit augmentum gratiæ: nam, *Qui*
11. *justus est, justificetur adhuc.* 2. *Pax*; utique cum
2. par. 2. Deo, sed & ab aliis inimicis; quales sunt ipsa
Pax. 2. in primis peccata, deinde dæmones, & pas-
siones propriæ. Primos hostes, hoc est, pecca-
ta penitus delet. Secundos fugat, quippe non
sustinent dæmones, manifestari medico mor-
Pro. 16. bos animæ. Tertios subigit Spiritui, sicut ait
7. *Sapiens: Cum placuerint Domino via hominis*
inimicos quoque eius convertet ad pacem. Neimpe
tentationes & internæ difficultates occultatæ
non sinunt animam quiescere, expositæ autem
3. Patri spirituali remittunt impugnationem. 3.
Gaudiū. *Gaudium in Spiritu Sancto, depulsa nube tristi-*
tiæ, ex aculeo conscientiæ, & serenitate redi-
ta ex testimonio remissionis peccatorum, &
meliore

meliore spe salutis: quod experiebatur David:
Auditui meo dabis gantium & lœtitiam, & ex- ps 50.10:
ultabunt ossa humiliata. Ipsi ossa reviciscunt,
quæ exsiccabat tristitia.

Ex horum consideratione fructuum excita-
bo meipsum ad superandas difficultates con-
fessionis, tum etiam ex eo, quod Christus tan-
tò majora præstiterit, ut mihi veniam para-
ret peccatorum. Denique, quod potuisset
graviora his mihi imponere, ad remissionem
obtinendam, qui alioqui reus eram æternæ
confusionis, quare in me quadrat illud servi 4. Reg 5.
dictum ad Naamen: *Pater, et si rem grandem* ^{13.}
dixisset tibi Propheta, certè facere debueras:
quantò magis, quia nunc dixit tibi: Lavare,
& mundaberis? Ergo pro anima tua non con-
fundaris, dicere verum: *Est enim confusio ad-*
ducens peccatum, & est confusio adducens glo-
riam & gratiam. ^{Ecccl. 4.} _{24.}

MEDITATIO XXXI.

Præparatio ad Confessionem.

Ante judicium Sacramentale instituam ego ^{Actus}
ipse mecum judicium de meipso. Ubi Ra- Pœnit.
tio ipsa sit judex, decernens de gravitate culpa-
rum, & severam indicens pœnam. *Conscientia*
accusator occuratissimus nihil indiscretum re-
linquens; *Timor* autem divini judicii, quasi li-
ctor, me ad quævis pro avertenda severitate il-
lius judicij velut adstringens, paratumque ex-
hibens,

hibens. Denique *dolor* sit exactor pœnæ. Et est quod S. Gregorius ait: *Conscientia accusat, ratio judicat, timor ligat, dolor excruciat.* Potro judicium hoc privatum peragam, supremum judicem Deum ante oculos constituens, inspectorem totius meæ actionis: ut inde exstimuler ad severius procedendum adversum me, quod exoptabat S. Job: *Quis tribuat, ut veniam usque ad solium ejus? ponam coram eo judicium, & os meum replebo increpationibus.* Et Isaïas: *Reduc me in memoriam, & judicemur simul.*

*Job. 23.
4.
Isa. 43.
26.*

PUNCTUM PRIMUM.

Sunt
partes
pœni-
tentiaz.

Contri-
tio.

Confes-
sio.

Satisfa-
ctio.

Quod Deus voluerit, ut actus hominis ipsius, essent pars Sacramenti Pœnitentiaz, ut qui nostris actibus Deum offendimus, nostris quoq; divina ope factis impetraremus veniam, Quare convenit, ut quam exactissime perficiantur, sicut universè monemur: *In omnibus operibus tuis præcellens esto.* Sunt porro tres, *Contritio, Confessio, Satisfactione:* Quæ respondent tritici generi culparum, cogitationis, oris, & operis, pro singulis speciatim implorabimus gratiam; pro contritione à Spiritu Sancto, qui est amor, ex quo debet manare contritio; à Filio, pro confessione, ut qui est sapientia, faciat me cognoscere exactè omnia, & integrè confiteri: à Patre pro satisfactione, ut cuius est potentia, conferat fortitudinem ad exequenda opera satisfactionis, fructusque faciendo pœnitentiaz.

PUN-

PUNCTUM II.

REQUISITA AD PRÆDICTOS ACTUS. AC PRIMÒ Confiteo quod
ad contritionem non sufficit dolor ex me-
tu servili supplicii, qui vocatur atritio, sed de-
bet ex amore Dei super omnia proficisci, qui
vocatur contritio. EST AUTEM CONTRITIO MENSU-
RA GRATIÆ IN SACRAMENTO CONFERENDÆ, UT PRO
MAGNITUDINE CONTRITIONIS, DATUR GRATIA MAJOR
VEL MINOR. EX QUO INTELLIGITUR, QUANTI REFERAT
DOLOREM ESSE QUAM MAXIMUM. AD QUEM EXCI- SIMILIA.
TANDUM JUVANT ALLATA SUPERIÙS MED. V. QIBUS
ADDI POSSUNT ISTA.

I. QUOD SI MATER AMARISSIMÈ FLET SUPER MOR-
TEM UNIGENITI, QUOMODO NON EGO SUPER MORTE I.
UT MATER
SPIRITUALI ANIMÆ MEÆ, UNICÆ & DILECTÆ, QUAM UNIGENITI
IPSE INTEREMI PECCANDO? *Luctum*, inquit Ierem. tum.
unigeniti fac tibi, planetum amarum. ET VERÒ *Ier. 6, 26.*
PLANETUS SUPER FILIO EST INUTILIS, ISTE VERÒ SUPER
ANIMAM, REDDITILLI VITAM. NEC SOLÙM FLENDUM,
QUIA MIHI PERIIT ANIMA, SED QUIA PERIIT DEO, CU-
JUS IN PRIMIS ERAT. ERGO, *Domine, erue à fra-* *ps. 21, 21*
mea animam meam, & de manu canis unicum
MEAM.

II. DE CHRISTI MORTE EST APUD ZACHARIAM,
Plangent eum planetu, quasi super unigenitum. II.
UT CHRI-
EGO AUTEM PECCANDO PRÆBUI OCCASIONEM MORTI
STUMCRU.
EJUS, IMÒ, RURSUM MIHIMET IPSI *Filiū Dei cruci- cifixum.*
fixi, & ostentui habui. ET QIBUS NON LACRYMIS *Zach. 12.*
TANTUM FACINUS EXPIABO?

III. SPONSA MÆRET DE AMISSO SPONSÖ, CUM
QUO OMNIA AMISIT, & ANIMA DOLORE SATIS UNQUAM
POTERIT

126 *Pars I. Meditatio XXXI.*

poterit jacturam cœlesti sponsi , omniūmque ,
quæ sibi contulerat charismatum? Viduata por-
ro caret etiam fructu prolis bonorum operum.
Quod si istæ considerationes lacrymas amoris
non eliciunt , accersantur aliæ , à severitate di-
vini judicii , & suppliciorum , quæ timoris la-
crymas provocent , unde ad amorem fiat gra-
dus.

PUNCTUM III.

Cōfessio **R** Equisita ad Confessionem. I. Propositum
I. **R** certum confitendi omnia , superata omni
integra. confusione. Nam , si pudore nunc vincaris ,
Ios.7.25. quomodo feres confusionem judicij tremendi ?
s. Reg. & cùm tua delicta perspecta sint Deo , ut quid
12.13. refugis eadem ministro illius manifestare ?
præsertim , quòd manifestatio hæc est tibi ad
vitam , non sicut illa *Achan* , cùm iussus est
confiteri furtum , & dare gloriam Deo , ob quod
lapidatus est : sed qualis fuit Davidis apud Na-
than , à quo retulit responsum , Et *Dominus*
transtulit peccatum tuum. Quare expedit , ut
confessio inchoetur ab eo peccato , de quo mox
erubescimus: ut Goliat prostrato , phalanges re-
liquæ facile profligabuntur.

II. II. Propositum cum omni demissione con-
Cādida. fitendis , ut sit confessio clara & simplex , absque
excusatione sui , vel accusatione alterius , ut fe-
cere primi parentes ; item absque diminutione
peccati , vel etiam exaggeratione , quæ obstet
veritate , in qua potest subesse superbia per
ostentationem humilitatis.

III. Ut

III. Ut velit Confessarii monita patienter, III.
libenterque audire, ut audivit David reprehē- Humilis
sionem Prophetæ. *Anti tacens, & pro reveren-* Ecclesiastes 32.
tia accedit tibi bona gratia. 9.

Conferet ad hæc, intueri personam Confes- Sacer-
sarii tanquam Dei ipsius, Deumque in illo in- dos
terius & exteriūs venerari, nam & ideo sacer- Dei Vi-
dos non utitur verbis precatoriis in absolven- carius.
do, sed absolutæ potestatis. *Ego te absolvo.* O
quanti istud salutis verbum comparari dignum
est? & amittes tu ob levissimum pudorem? Au- Eccl. 20.
di Sapientem. *Quām bonum est correptum ma-* 4.
nifestare pœnitentiam? sic enim effugies volun- Ezekiel.
tarium peccatum. Si manifestaveris Omnia 18. 22.
iniquitatum tuarum non recordebitur Dominus.

PUNCTUM IV.

Circa Satisfactionem. I. Paratus ero præ- Satisfactione.
stare omnia, quæ mihi fuerint à Confessa-
rio injuncta, vel ad medicinam peccato facien- I.
dam, vel ad satisfaciendum: Deo pro injuria,
nam cùm gratis mihi remittatur pœna æterna
culpæ mortali debita, inque temporariam
committetur, convenit, ut hanc tota voluntate
suscipiam, sicut David. *Ego in flagella paratus* Ps. 37.
sum, & dolor mens in conspectu meo semper; quo- 18.
niam iniquitatem meam annuntiabo, & cogitabo
pro peccato meo.

II. Iuverit memoria acerbissimæ pœnitentiarum, II.
quam Christus in passione sua subivit pro pec- Memo-
catis meis, ne pro magno mihi sit, tantò mino- ria pas-
tem pro reatu me peragere. Confert etiam pœ- fionis
Christi,
nas

Purga-
torii.

nas purgatorii cogitare, quæ cùm gravissimæ
sint, licet eas nunc redimere minori multò satis-
factione. Quin hæc ipsa satisfactio acceptatur à
Deo ad novum augmentū gratiæ & gloriæ, quod
purgatorii cruciatibus non est concessum.

III.
Proposi-
tum e-
mēdan-
di.

Ier. 31.
21.

III. Necessarium est, serium propositum non
peccandi in posterum, sine quo est constitutio fi-
cta, confessio sacrilega, satisfactio inutilis, &
absolutio iurantis ab effectu, quin nec venialis
culpa absque simili proposito remitti potest.
Quamobrem, ut monet Ieremias, *Statue tibi
speculam (explora peccata tua) pone tibi amari-
tudines (amarè illa defle) digire cor tuum in viam
rectam, in qua ambulasti, quod est, propone
ex corde vitam tuam corrigerem.*

MEDITATIO XXXII.

*Gratiarum actio pro beneficio ab-
solutionis.*

Confes-
laudis.
Ose 14.
2.

Vitulila-
biorum.

Duples est confessio, & peccatorum, & lau-
dis divinæ: convenit autem, ut hæc illi suc-
cedat, quod suadet Oseas. *Convertere Israël, ad
Dominum Deum tuum, quoniam corruisti in ini-
quitate tua. Tollite vobiscum verba, Edicite ei,
Omnem aufer iniquitatem, E accipe bonum &
reddemus vitulos labiorum nostrorum. En humilis
confessio peccati, cùm autem Omne aufer iniqui-
tatem, propositum autem emendationis ibi. Ea
accipe bonum, deniq; gratiarum actio sunt vitu-
li labiorum. De qua etiam David, *Sacrificium
laudis honorificabit me, & illic iter, quò ostendam
illæ**

illi salutare Dei, nempe gratitudo, pro accepta
gratia, est via ad perfectam salutem consequen- Gratitu-
dam. Ideo Christo tantopere placuit Samarita- do.
nus ille, qui cum aliis novem à lepra munda-
tus, rediit unicus ad gratias agendas.

Opportunum fuerit in templum se recipere,
& coram venerabili Sacramento opus hoc pera-
gere gratiarum, memorando dulce illud ver-
bum ac potens: *Absolvo te: quod auditui meo de- ps. 50:10
dit gaudium, & exultare fecit ossa humiliata.*
Constant autem gratiæ tribus actibus, agni-
tione beneficii, laude auctoris, oblatione cer-
ti operis in illius obsequium.

PUNCTUM PRIMUM.

Agnitio beneficiorum Dei in Sacramento Benefi-
ciorum. 1. Quod omnia cia con-
peccata mihi condonaverit, etiam ea, quæ non fessi-
fuerim confessus per oblivionem, aut ignoran- 1.
tiam inculpabillem. 2. Quod animum pacaverit 2.
meum à passionibus internis agitatuin. 3. Quod 3.
à morte æterna, & ea, quam privatio gratiæ,
& amicitiæ divinæ affert, me vindicaverit. 4. 4.
Quod in misericordia sua prævenerit me, ut 5.
titè obirem Sacramentum, auxiliaque nunc of-
ferat oportuna ad vincendas tentationes, per-
manentiumque in gratia. 5. Quod repleverit in
bonis desiderium meum, donans gratiam & cha-
ritatem, virtutésque reliquas infusas, aut si
aderant, novis augens incrementis. 6. Quod 6.
renovaverit, ut aquilæ juventutem meam, de-
positis actibus veteris hominis alacré mque red-
dens

dens ad opera virtutum , & viam mandatorum
Dei novo fervore decurrēdam.

PUNCTUM II.

Confessio laudis pro iisdem beneficiis. Qua-
drat illud Canticum Davidis, *Benedic anima*
mea Domino, & omnia, quæ intra me sunt, nomini
sancto ejus, quod licebit percurrere. Orabo sup-
plex, ut impleatur in me illud. Qui sperant in
Domino, mutabunt fortitudinem, assument penas
sicut aquila, current & non laborabunt; ambula-
bunt, & non deficien.

PUNCTUM III.

I. **R**ecidi- **O**blatio operis pro beneficiis. I. Præcipuum
va ca- est cautio à recidivo, quod monuit Domi-
venda. nus. *Ecce sanus factus es, jam noli peccare, ne de-*
Ioan. 5. teritus tibi aliquid contingat, ne ut canis revertar
ad vomitum, aut locum des septem aliis spiriti-
2 Pet. 2. bus nequioribus, & fiant novissima pejora priori-
bus. *Luc. 11. Et est signum non seriæ pœnitentiæ, mox*
26. secutus lapsus, & tali convenit illud. Qui bapti-
Eccl. 24. zatur à mortuo, & iterum tangit eum, quid profi-
30. cit lavatio illius? sic homo, qui jejunat in peccatis
suis, & iterum eadem faciens, quid proficit humili-
Prov. 24 liando; sed orationem illius quis exaudiet? Nec
16. ideo tamen animum despondebo, nam septies
cadit justus, resurget.

II. **P**œnitē- **II.** Implebo statim injunctam pœnitentiam,
tia non aut si minus licet totam, saltem ejus partem,
differen cum affectu obedientiæ, & cum fervore amo-
ris, cupiens multò plura præstare, dicāmque
cum

Grat. act. pro benef. absol. 131

cum servo illo debitore. Patientiam habe in me, Mat 20.
Et omnia reddam tibi.

III. Comparabo me ad sacram Eucharistiam III.
percipiendam, quo opere non est aliud efficacius ad gratiam referendam. Quid retribuam S. Ev-
Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? Calicem charistica sumptio
salutaris accipiam, Et nomen Domini invocabo. Ps. 115.
12.

MEDITATIO XXXIII.

Præparatio ad sacram Communionem.

DE excellentia & fructu Sacramenti hujus considerabitur in 4. parte; ubi de institutione; & in 6. parte, inter beneficia. Nunc considerationes tantum aliquæ proponuntur præparatoriæ ad sumptum. *Dignitas visitantis, vilitas visitati, modus, finis.*

PUNCTUM PRIMUM.

Dignitas visitantis. Perfectiones divinæ in Christo considerandæ sunt, & qua est in se Excel-
infinitus, & qua extra se est principium, finis- lentia
que omnium, & cùm tantus sit, non fuit ei satis Divini-
induisse carnem nostram, nisi etiam singulis tatis
fæse hominibus corporaliter communicaret, & Christi.
in eis sedem thronumque collocaret, quo ac-
cederemus cum fiducia misericordiæ conse-
quendæ, auxiliique opportuni.

Deinde consideretur idem Christus, qua ho-
mo. Is est, qui in utero Virginis conceptus, mo- II.
satusque novem mensibus, tabernaculum Huma-
nitas.

suum innumeris & amplissimis ornavit donis.
 Qui, adhuc ex utero, sanctificavit precursum,
 ejusque matrem Spiritu Sancto replevit, quidni
 ad me veniens, & in me existens, pariter fa-
 ciat suæ gratiæ participem? Iam natus, & in
 præsepio locatus, adoratores suos Pastores &
 Magos magnis impertit bonis, & qui ipsum
 intra me venerabundus excipio, exoscular, in-
 donatus relinquat? Iam natu grandis obibat
 regiones beneficiendo & sanando omnes, &
 ad me ingressus non similia præstabit? Caro
 illa tot cruciata suppliciis, & sanguis ille per
 tormenta effusus pro salute mea, in Sacra-
 mento sumpta, non operabuntur in me salutis
 effectum? Hic est qui spoliavit infernum, in
 cœlos ascendit, & sedet à dextris Dei, dans
 bona hominibus. Hic egit mortalis. *Magistrum,*
Medicum, Redemptorem, Pastorem, & Sacerdo-
tem pro me, haud dubiè talern se nunc quo-
 que exhibebit animæ meæ, quando tam beni-
 gnè ad eam ingredi non deditur.

**Officia
Christi.**

Ergo ad illius me pedes provolvam cum Mag-
Luc. 7. dalena, lavans eos lacrymis contritionis, cùm
38. *Syrophœnissa tangam* fiducialiter *eius vestimenti*
Affectus *fimbriam*, ut sanus fiam. Immittam in latus ma-
Mat. 9. nusque *eius manum meam & digitos*, exclau-
28. mans cū Thoma, *Dominus mens, & Deus mens.*
Ioan. 20.
23.

PUNCTUM II.

**Vilitas
hominis**

Vilitas visitati. Is est homo, ad quem diver-
 tit Deus. O vile hospitium, nec vile tan-
 tum,

tum, sed immundum & horridum! Lingua hominis, quā primū excipit Christum venientem, est universitas iniquitatis; guttur, quo demittit, gurges crapulæ, & sepulchrum patens, fætorem omnem exhalans; pectus & interiora, quò inducitur, est sentīna pravarum cogitationum & appetitionum.

Talis est homo ex se, nisi tu, Domine, laveris illum, & ornaveris; & vel fuisse aliquando talem, sufficit, ut indignus reputetur favore tam eximio visitationis tuæ: visitas tamen, & mansionem apud eum facis, & cænas cum illo:
O inclina cœlos tuos & descende! adhuc tecum
cælestium virtutum comitatum, quo adorne-
tur thalamus animæ meæ, ad dignè te exci-
piendum. O Spiritus Sancte, & Sanctificator!
Oratio.
qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus
& animam, ut dignum Filii Dei habitaculum
effici mereretur, plenitudine gratiæ præpa-
rasti, da, ut qui eundem Dominum excepturus
sum, si minus pari, quod fieri nequit, purita-
te, saltem non indignè suscipiam.

PUNCTUM III.

Modus visitandi hominem. Suffecisset, si Modus,
modò se in Sacramento præsentem exhibuisse aspiciendum & adorandum, ut olim ser-
pentem æneum; vel ad summum, si tangeendum,
ut virtus de illo exiens sanaret nos ab infirmi-
tibus animæ spiritualibus. At voluit intimè
nobis copulari & in ipsa viscera pervadere, Mandu-
ideoque in cibam se tradidit. Et impletur hic cariulus

Ierem. 31 etiam illud. *Homo circumdabit virū*, complecti-
tur enim Christum, perfectum Deum & homi-
nem, non brachiis, sed intimis visceribus,
quoad sacræ perdurant species divini Sacra-
menti.

PUNCTUM IV.

Finis.

1. Finis visitandi hominem, nempe ut ei specia-
tim illa conferat, ob quæ mortalis olim ve-
nit in mundum. Itaque venit 1. Ut Salvator,
quo pretium sui sanguinis mihi communicet.
2. Ut medicus, ad tollendas ægritudines per
3. opportuna pharmaca. **3.** Ut magister, ad in-
4. struendum & illuminandum. **4.** Ut sacerdos
5. per hoc sacramentum applicaturus mihi fru-
ctum sui cruenti sacrificii. **5.** Sicut nutrix, ut
lactet me sua dulcedine, pacis osculum præbeat,
sibique adstringat amplexu charitatis, implea-
Cant. 1.1 türque illud sponsæ desiderium. *Osculetur me
osculo oris sui.* Sed & alia similia licet cogitare,
quod veniat, ut pastor me requirens, ut defen-
sor, ad protegendum, ut ignis, ad purifican-
dum & accendendum cor meum charitate.

**Propria
egestas.**

Post hæc, vel potius inter hæc, dum singulas
causas considero veniendi, vicissim necessita-
tem meam conferam: veluti quam indigeam
Salvatore, medico, magistro, & reliquis. Hinc
partim admirabor dignationem Dei, partim
vota inflammata concipiam, fruendi tam mul-
tiplici bono. Admirabor: nam quid opus era-
ob eos fines sic se demittere? Elias & Elisæus su-
per defuncti pueri membra seipso contraxe-
runt,

nunt, membra membris jungentes, ut illum ad vitam revocarent. Sic se Dominus majestatis in panis particulam restringit, ut vitam mihi redat, & poterat id solo natu facere. Quando autem venire ipse vult ad sanandum me, qui satis exardescam in illius desiderium? Dicam: *Excita* Oratio.
potentiam tuā, & veni, ut salvū me facias. Utinam Ps. 79, 3,
disfrūperes cœlos, & descenderes, à facie tua montes Is. 64. 1.
defluenter, elata corda amore liqueferent, Ps. 8.
Rorate cœli de super, & nubes pluant justum. His-
ce & similibus sententiis me accendam cupiditate participandi divina mysteria, in ipso puncto maximè communionis: nam hic ci-
bus, quò pro fit, quàm avidissimè capiendus sumētis.
est. Sed & contemplatione tantæ puritatis & sanctitatis, ô velim purior esse astris! Certe dabo operam, ut me à præcedenti communio-
nem die ita mente & corpore custodiam, ut in nulla re vel levissima delinquam, ut sicut à media nocte jejonus esse ab omni cibo & potu
debeo, ita sim à culpa jejonus.

MEDITATIO XXXIV.

De spirituali Communione.

Servit hæc cōmunio præparationi. I. ad com-
munionem Sacramentalē: deinde audien-
dæ Missæ cum fructu. Nam sicut Sacerdos cele-
brans offert sacrificium in gratiarum actionem Com-
munio
spiritualis
ad quid?
pro acceptis beneficiis, ad propitiationem
peccatorum pro vivis, & defunctis, & ad im-

petranda nova dona, tum sibi, tum aliis, toti-
que Ecclesiæ: ita audiens Missam, potest ad eos-
dem fines Deo offerre, quod ibi peragitur.
Item, sicut celebrans consumit sacramentaliter
oblationem, ita audiens potest spiritualiter
manducare, & participare de oblatis per actus
internos fidei, spei, & charitatis, dicente Do-
mino. *Ego sum panis vite, qui venit ad me, non
esuriet, & qui credit in me, non sicut in aeternum.*

*Ioan. 6.
35.*

PUNCTUM PRIMUM.

*Actus fi-
dei 4.*

Colunæ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Exercenda viva fides circa hoc Sacramentū
quæ quatuor nititur, quasi columnis; *Sapiē-
tiā* Dei, qua valet invenire modos ineffabiles
communicandi se mortalibus; *Bonitate*, qua
propendet ad se communicandum; *Omnipoten-
tiā*, qua potest, quidquid vult, denique *Ve-
ritate*, quæ mentiri non potest; revelavit au-
tem nobis, in hoc Sccramento se verè tradere
seipsum in cibum ac potum.

His nixa fides, renuntiānsque sensibus, firmi-
ter credit, verè & realiter sub illis speciebus
contineri Christum Dominum, verum Deum &
hominem, cum omni gloria, quam in cœlo
habet, & sicut ibi divinitatis suæ conspectu, &
præsentia humanitatis satiat, beātque Sanctos
ita in isto Sacramento repleti bonis animas
esurientium. Expediens fuerit ad actuandum
magis hanc fidem percurrere perfectiones di-
vinas Christi sigillatim, tum etiam humanas,
& quæ egit tulitque propter nos, eliciendo
actus fidei circa singulas; quòd hic lateat ille
immen-

immensus, omnipotens, &c. & ille pro me natus, passus, &c. sit ille medicus, magister, &c. qualia in præcedenti med. fuerunt indicata.

Professio

Prositebor quoque, me ita certò credere ac si præsentem Christum oculis cernerem, nec scius gaudere de hac latente ipsius præsentia; proque ista dignatione æquè gratias agere.

PUNCTUM II.

Excitanda certa spes percipiendi fructus pro- Actus
missos participantibus hoc Sacramentum, Spei.
si vel solo desiderio illud sumam, quales sunt. Iean. 6.
Qui manducat hunc panem, vivet in eternum. Et 5051. Se
Qui manducat meam carnem, & bibit meū san-
guinem in me manet, & ego in eo. Et. Sicut misit
me Pater & ego vivo propter Patrem. qui mandu-
cat me, vivet propter me. Nam potentia Dei non
est alligata Sacramentis, quin similes effectus
conferre possit & velit, præsertim desiderantibus
eos ardenter, cum præcipue non est oppor-
tunum, sumere ipsum Sacramentum, votoque
saltem sumitur. Quare dicam cum Centurione.
Domine non sum dignus, ut intres sub tecum meū, Ceturio
sed tantum dic verbo & sanabitur anima mea. Et Mat. 8. 8
cum pia muliere, Si tetigero tantum fimbriam vestimenti ejus salva ero. Luc. 8. 4
4.

Quod si aspectus ænei serpentis sanabat sau-
cios : quidni aspectus fidei in Salvatorem mun-
di multò magis animam sanet ? Si sola um-
bra Petri curabat omnes : utique & devota
memoria hujus divini Sacramenti, quæ plus
est, quam umbra.

Serpens.

PUNCTUM III.

Charitatis actus.

Exercendi sunt actus charitatis, quibus unimur Deo, & convenimus huic maximè Sacramento, quod est unionis. Amabo igitur illas perfectiones Dei, quæ in primis eluent in isto Sacramento, bonitatem, charitatem, potentiam, liberalitatem, vicissim optans me ipsi liberalem exhibere. Cupiam Deo inhærente perfectè, & sine intermissione, ejusque similitudinem vivam per virtutum actiones in me exprimere, ac potissimum per idem cum Deo velle & nolle. Velim ex animo, ut omnes Christum in hoc Sacramento agnoscant, & venerentur, atque divitias in eo latentes participant, gratias agentes & benedicentes Deo pro tam eximio dono. Offeram me totum Deo, qui cùm in omnibus suis operibus mirabilis sit, in isto etiam summè amabilis. Proponam igitur amare illum extoto corde, mente, anima, fortitudine, & viribus: tum quia per seipsum dignissimus est, & omni amore major: tum ob tam eximia beneficia, quibus prævenit nos.

MEDITATIO XXXV.

Gratiarum actio post Communionem.

Magi refert bene utillo tempore, quo apud nos Christus demoratur post sumptam Eucharistiam, nam & tunc habet locum Christi ipsius dictum: *Quamdiu sū in mundo, lux sum*

*Io. 6. 51
Eccl. 14.
14.*

sum mundi, & illud Ecclesiastici consilium,
Non defrauderis die bono, & particula boni do-
ni non te prætereat.

PUNCTUM PRIMUM.

Excitanda primùm est fides ardenter præ- Fides
sentia Christi, & quod ille talis, & tantus ja præsen-
mihi adsit, quia verò Rex non venit absque co- tiæ Chri-
mitatu, me circum Angelis vallatum intuebor, sti.
& percusus tantæ majestatis reverentia, con-
fundar apud me ipsum, dicámque Domino cum
S. Petro. *Exi à me, quia homo peccator sum : vel Luc. 18.*
cum Elisabetha, unde hoc mihi ut veniat Domin⁹ c. 2. 3.
meus ad me? & illud? Quid est homo, quod memor Psal. 8. 5
es ejus? & ô Domine Dominus noster quā admirabile est nomen tuum? Atque isti humilitatis & re- Psal. 8. 2
verentiæ sunt affectus. Deinde excitabo affectus Affectus
gratiarum, vel cum Seraphim & Cherubim qui laudis.
incessabili voce proclamāt Sanctus, Sanctus, San- Isa. 6. 3
ctus Dominus Deus Sabaoth. hoc est, exercituum,
sive virtutum. Vel cum pueris Hebræorum. Ho-
sanna filio David, Benedictus, qui venit in nomine
Domini, Hosanna in altissimis. Vel cum tribus
pueris in fornace invitabo omnes creatureas,
Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate Mat. 21.
& superexaltate eū in secula. Licebit etiam sigil- 9.
latum invitare ad laudandum Deum novem Dan. 3.
choros Angelorum, tum singulos Sanctorum 52,
choros, Patriarcharum, Prophetarum, Aposto- Invita-
lorum, Martyrum, Confessorum, Sacerdotum, etorum.
Virginum, Viduarum, Sanctorumque omnium.

Quin meas ipsas potentias animæ , internas
externasque provocabo ad glorificandum
Deum. Vos oculi mei, quibus datum est cerne-
re in hoc sacratissimo velamine Dominum ma-
jestatis, tu lingua, labia, palatum , pectus , quæ
tactu illius sanctificamini , tu mens , voluntas,
Ps. 102. 1. memoria, quas reficit hoc celeste manna. *Ez*
Dan. 3. omnia, quæ intrâ me sunt, benedicite Domino, qui
56. est laudabilis & gloriosus in secula.

PUNCTUM II.

1. *Vnio cñ Christo per amoitem Cao. 3. 4.* **P**ost affectus submissionis & tantæ laudis,
Ps. 141. 3. **P**me conferam ad hauriendum fructum ex
Christi præsentia, ac primò per amorem arctè il-
lum complector cum sponsa. *Inveni, quæ diligit*
Rom. 8. que vita, neque creatura alia potest me separare à
38. charitate Dei, quæ est in Christo Iesu Domino meo:

2. *Miserix explicatio. Lue. 10.* **D**einde Effundam in conspectu ejus orationem
tribulationem meam ante ipsū pronun-
tiabo , sigillatim exponens necessitates meas
spirituales, & vitia, à quibus maximè impu-
gnor, & postulans ab eo remedium, qui medi-
cus est, lumen à magistro , auxilium à potente,
& ut impleatur in me illud ad Zacheū. *Quia ho-*
die huic domui salus à Deo facta est. Vrgebo autē
instanter, ac velut Iacob cum eo luctans: Non
dimittam, nisi benixerit mihi.

PUNCTUM III.

Apoc. 3. 20. **C**onvenit tanto hospiti munus aliquod of-
ferre. Ille quidem dicit: *Sto ad ostium, &*
pulso,

Grat. actio post Communionem. 141

pulso, si quis andierit vocem meam, & aperueris januam, intrabo ad illum, & canabo cum ipso, & ipse tecum. Quare videtur cœnam expetere.

Ille quidem sua secum infert fercula, quibus Oblatio animam pascat, delicias spirituales, sed & passus sui.

ci vult à nobis. Apponam ergo ipsi, quod futurum est ei gratissimum, in primis cor meum, quod & petit: *Fili, præbe mihi cor tuum.* Imò *Prov. 13.*

Domine, libens offero: accipe, & quia tuum 26.

erit, fac, ne deinceps quidquam in illud subrepatur, quod alienum sit à te. Sed & *corpus meum Rom. 12.*

offerо, hostiam viventem, sanctam, Deo placentē: 1.

cupiens mortificationem tuam, bone Iesu! in cor- 2. *Cor. 4.*

pore meo circumferre; & ibi me præcipue mor- 10.

tificare, unde maximè impugnor.

Præter has spirituales dapes, è re fuerit, *Ecclesi.*

Christum ipsum in pauperibus pascere, si faculta-

tas subsit. Religiosus autem vota sua paupertatis,

castitatis, & obedientiae opportunè renova-

bit. Sed & aliquid peculiare offeram eo die per-

siciendum, quem in affectibus pietatis tradu-

cam, implens illud: *Fasciculus myrræ dilectus Cant. 1.*

meus mihi, inter ubera mea commorabitur: Et 15.

Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus. Gal. 2. 10.

Et, *In fortitudine cibi istius ambulabo usque ad 3. Reg.*

montem Dei Horeb. Orabo tandem, ut postquā, 19, 3.

consumptis sacrī speciebus, corporalem suam

præsentiam subtraxerit, peculiari tamen pro-

tectione sua non me unquam destituat, affi-

duam mihi sui ipsius memoriam jugiter inge-

rendo.

MEDI.

MEDITATIO XXXVI.

De Purgatorio.

Scopus hujus meditationis est excitare eos,
Scopus. qui in via purgativa sunt, ad opera satisfactoria pro peccatis suis suscipienda, & vivant etiam ut miserti animarum purgatorii, si eas suffragiis sublevare velint.

PUNCTUM I.

Pūrgatorium **Q**uod Deus constituerit, ut homo quicunque mortalis peccati reus, etiam post de-
ad quid? letam culpam, & æternā pœnam condonatam, debitor maneat subeundi aliquam satisfactio-
nem temporariam, quam si in præsenti vita non exsolverit, persolvat post mortem, priusquam ad gloriam Beatorum admittatur. Atque ad eam
rein destinavit Deus locum inferioribus ter-
ræ partibus, quo anima à proprio Angelo de-
ducitur purganda. Circa hanc fidei veritatem
suscipiam primùm justitiam Dei, qui quamvis liberaliter remittit culpam pœnamque æter-
nam; tamen non relinquit prorsus peccatum impunitum. Vnde etiam in ipso Sacramento penitentiæ voluit satisfactionem aliquam injungi à Sacerdote pro delicti modo. Verum su-
Iac. 2. 13 perexaltat misericordia judicium; siquidem lo-
co tantorum & sempiternorum suppliciorum; ad correctionem nostram, temporali contentus est animadversione. Cooperabor igitur divinæ
justitiæ,

**Iustitia
Dei.**

justitiae, & libenter à meipso pœnas exigam,
quas ille constitui; parùm putans, quòd in hac
vita perpetior, pro debitis in altera peccato
meo æternis cruciatibus.

Deinde expendam, quod si minus nunc ex-
solvero debitum istud, erit mihi luendum post ^{2.}
mortem, quando divina id justitia postulat, & ^{Puritas}
nemo, nisi planè omni debito solitus, atque ^{necessa-}
^{ria.} purgatus in cælum admittitur. Atque utinam
modò ita viverem, ut nihil post ea repurgan-
dum supereffset.

Præterea considerabo, quòd nō solum reliquæ ^{3.}
peccatorum mortalium exsolvendæ sint, verùm Venialia
etiam venialium, & quotidianarum culparum tollēda.
reatus, nisi pœnis voluntariis in hac vita tolla-
tur, erit in altera per ignem expiandus, sicut
dicit Apostolus: *Et salvi erunt sed tamen quasi 1. Cor 3.*
per ignem. Ex qua re colligam quātupere Deus 15.
omne peccatū detestetur, quando neque justos
& amicos suos ob leves culpas ad conspectum
suum admittit; sed in dirum carcerem prius
macerandos, expurgandosque detrudit.

PUNCTUM II.

Quod in Purgatorio est pœna damni, dila- ^{Pœna}
tio nimirum visionis beatificæ. Hanc ani- ^{damni}
mæ justæ graviter sentiunt, postquam à corpore causæ
solutæ purius intelligunt, quantum sit illud bo- ^{1.}
num, quo adhuc carent. *Vnde spes, qua differunt,* ^{Prov. 13.}
afflitit animam. Deinde charitas in illis ani- ^{12.}
mabus est expeditior ab omni distractione, quò
feruntur in Deum intensius: sicque est eis acer-
bior

Ps. 119. 5 bior separatio à Dei visione. Quare intimis sensibus dicunt: *Hec mihi, quia incolatus meus prolongatus est.* Tertiò aguntur ab ignoratione temporis, in quod earum liberatio differenda sit, nam etsi divinæ se committunt voluntati; duratamen est eis incerta expectatio, præsertim dum considerant olim se minus fuisse sollicitas de videndo quam primum Deo; ut meritò nunc puniantur dilatione incerta, quando maximè cuperent Deum videre. Postremò inde etiam cruciantur, quod à Christi humanitatis conspectu, ejusque matris, & à commercio reliquorum Sanctorum jucundissimo arceantur.

PUNCTUM III.

Ignis Inferni, & Purgatorij. **Q**uod in Purgatorio sit pœna etiam sensus à vero igne, qualis est inferni, & multò, quām noiter sit acrior: agit autem cruciatque tanquam instrumentum divinæ justitiæ à Deo supra natum motus, ad animas ipsas excrucias; sīcque

Mal. 3. Velut aurum & argentū percolandas, expurgandasque, ut Malachias loquitur. Neque ibi est quod à sensu doloris animam avertat, ac distrahit; sicut in hac vita complura sunt. Quare illa pœna putatur gravior omni alia vitæ mortalis, etiam quorumvis Martyrum, Christique ipsius. Ergo vivam, ut tali purgatione non sit opus.

Affectus timoris **I.** Concipiam ex his tres affectus. Primus esto timotis divinæ justitiæ, quando sic animadvertisit in amicos, vel ob leves culpas, quos alioqui amat, & à quibus amatur, ita, ut majoriterori sit ista

sit ista animadversio, quām damnatorum in inferno, quod illi capitales inimici sint, & irreconciliabiles, isti autem dilecti, & electi. Secundò eliciam propositum satisfaciendi potius in hac vita, ubi mitiori pœna licet debitum solvere, & ubi satisfactio ipsa simul valet ad meritum gratiæ & gloriæ, quod in Purgatorio non habet locum. Proinde rogabo Deum, ut quod minus sponte meâ præstitero, ipse tribulationibus immissis suppleat, quod futuras pœnas prævertam.

^{2.}
Satisfac-
tio.

Tertiò, exhorrescam etiam peccata venialia ^{3.}
quæ similiter in vita altera expiantur. Proinde Venia-
super fundamentum, quod est Christus, super lium fu-
edificabo non lignum, & stipulas, sed aurum & ga.
argentum, & lapides pretiosos: nam illa, ut ait ^{1. Cor. 3.}
Paulus, ignis exuret: *salvus tamen fiet homo æ-*
dificans; Sed quasi per ignem.

PUNCTUM IV.

Ex parte animarū purgantium duo sunt consideranda. 1. Quod pœnas sustinēt patienter, conformantes se divinæ voluntati & justitię, quam impleri in se gaudent. Ex quo discam adversa patienter ferre, quæ mihi purgatoriī ignis loco sunt, cùm alioqui minus crucient, & conferrant etiam ad meritum, & à Deo ob eum finem immittantur, ut per ea satisfaciam pro debitiss peccatorum. Denique cùm omnia, quæ Dei sunt, amabilia justo; sint pariter ejus justitia. 2. Quod animæ purgantes vehementer expetunt Experiū subsidia viatorum per opera satisfactoria, aliā que suffragia.

K

que

que suffragia. Quòd si crudelis haberetur , qui proximum igne fortuito circumventum cerneret, & cùm posset , non eriperet : quomodo excusari poterit Fidelis, qui, quoad potest, animabus defunctorum in tali necessitate non succurrit ? Cogitabo , quid mihi tunc fieri velle, illudque similiter aliis præstabo. Et reddit Deus

*Mat. 5.
7.*

*Gratæ
sunt er-
ga nos.*

*2. Mac.
12. 46.*

vicem,quia *misericordes misericordiā consequen-*
tur: excitabóque alios , qui mihi subsidium fe-
rant, cùm illuc pertigero. Quin animæ ipsæ à
nobis adjutæ, cùm in *co:sp ectum Dei* venerint,
gratas se exhibebūt, pro nobis Deum obsecran-
do. Denique licet opus *satisfactorium* quod a-
nimab⁹ applico, mihi ipsi detrahām , quoad ef-
fectum satisfactionis : ea tamen spiritualis ele-
mosyna meritum & charitatem auget, compen-
satque jacturam. *Sancta igitur & salubris est cogi-*
tatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur.

INTRODUCTIO SECUNDÆ PARTIS. DE EJUS SCOPO.

UONIAM meditationes viæ *Il-*
luminativæ, uti vocant, tres partes
continent, nempe *Infantiam*, *Pra-*
dicationem, & *Passionem*, seu mor-
tem Salvatoris , per quas tenditur ad viam
unitivam, quæ in diabús postremis partibus
potissimum à nobis tractatur , in prioribus il-
lis scopus meditanti propositus esse debet per-
fecta Christi Domini *imitatio*. Nam sicut su-
premus

premus ille Rex, atque dux noster *venit in hor-*
rum Ecclesiæ militantis, hunc scilicet mundum, *Cant. s.*
in quo meteret myrrham molestiarum & cala- 1.
mitatum, quas ab *infantia* pertulit, *cum aroma-*
tibus odoriferarum virtutum : proponeret itē
doctrinam suam tanto cum affectu ac gustu,
quasi *favum mellis comedere*, donec tandem
vino amoris inebriatus, nudus in ara crucis ex-
piraret, tanto desiderio amarissimum alioqui
passionis calicem exhaustiens, quasi *lacē tempe-*
ratum ebiberet; ita & nos tanquam amici charis-
simi eniti debemus, ut tria & his similia in vita
nostra exprimamus: Ut 1. *metamus myrrham*
mortificationis cum aromatibus virtutum, quo
passionibus inordinatis edomitis, puritatem ejus
repræsentemus. 2. Mox excellentem ac planè
cælestem ejus doctrinam ruminantes, tanquam
favum dulcissimum cum melle virtutum ejus he-
roicarum mistum comedamus. 3. Demum vino
perfecti amoris inebriemur admisto consola-
tionum lacē, ut affectibus terrenis exuti, vel
in ipsa cruce, si Deo ita placuerit, mortem ip-
sam subire pro ejus amore non reformidemus.

Cùm verò ordinatæ charitatis gradus tres re-
periantur, videlicet *inchoatæ, proficientis, ac per-*
fectæ; eodem modo in hac meditationum viæ
illuminativæ divisione tres sunt partes, *Infan-*
tiæ, Prædicationis ac Passionis Christi, toti-
démque fines, ad quos illæ diriguntur : ea ta-
men ratione, ut eæ meditationes, quæ de *Infan-*
tia sunt, ad teneriorem quendam amorem, tan-
quam *lac & mel*, divinarum consolationum,

animos, tironum præcipue, deducant, quod facilius deinde ad heroicarum ejus virtutum imitationem excitentur. Neque in hoc triplici fine consistendum, sed conandum insuper, ut Christum verum Deum ac hominem, certa atque integra cognitione intelligamus, infinitam personæ illius dignitatem, atque inæstimabiles divitias & gratiæ thesauros penetrantes, atque ex hac cognitione *ignis* ille amoris in *meditatione* *Serm. de exardescit*, quo ad perfectam ejus imitationem, *perf.* velut inflammati rapiamur, donec in nobis fiat *form. hō* illud, quod S. Gregorius Nyssenus de quovis *Christ.* Christiano affirmandum dicebat, ut *Christianus sit alter Christus*, humilitate, patientia, reliquaque virtutibus quibus illius in nobis formam imprimamus.

S. Ignat. Quod uti melius assequamur, perpendenda nobis erunt, in hisce meditationibus præcipue *in exerc.* hebd. 1. circumstantiæ. 1. Personarum, quæ in eo mysterio sunt, excellentia, & interiores affectus. 2. Earrundem *verba* & modus proferendi. 3. Earum *opera*, *actiones*, *virtutesque*. 4. Earum *percessiones* ac tormenta, ut ex singulis fructum aliquem spiritalem ad nos derivemus, horum omnium imitationem, aliisque pios affectus, de quibus initio primæ partis dictum, in nobis excitemus.

Et hæc omnia in quovis meditationum puncto servanda erunt, sed præcipue circumstantia personæ, v. c. Christi D. & B. Virginis, consideranda erit, ut illius amorem ac heroicas virtutes & intellectu capiamus, & vita ipsa imitemur. Quod uti melius assequi possimus, non parum

De Christo Rege invit. ad imit. 149
parum conferet prima meditatio , quæ h̄ic sub-
jicitur de excellentia Regis nostri cœlestis ,
qui nobis ad imitandum proponitur.

FUNDAMENTUM SECUNDÆ PARTIS. MEDITATIONUM.

*De Christo Rege invitante ad sui
imitationem.*

PUNCTUM PRIMUM.

Ouod Christus datus sit nobis in Regem , quod confitetur ipse Psal- Christus
mo. 2. *Ego autem constitutus sum Rex.* *Rex ab eo super Sion.* *Psal. 2.*

I. Hoc Rege melior, aptiorque dari nequit: nam & est homo , unde compati possit sui similibus , & DEUS , unde opitulari : & quod ait S. Leo : *Nisi Deus verus esset , non adferret serm. 1.* *remedium , & nisi esset verus homo , non præbēde Nat. ret exemplum.*

II. Deinde considerentur in Christo omnes regiæ virtutes : *Sapientia* , qua novit indigētiam nostram : *Omnipotentia* ad sublevandum : *virtutes* . *Misericordia* ad miserandum : *Bonitas* , ut velit : *Providentia* , ut studeat nobis consulere : *Liberalitas* & *Magnificentia* , quâ opes omnes , ac semetipsum impertit : *Justitia* & *Providentia* in gubernando : denique *Æternitas* : *Regnum*

150 Fundam. II. Partis Meditat.

enim ejus regnum æternum , quod non cor-
tumpitur.

III.
Compa-
ratio cū
Regi-
bus.

2. Cor. 8.

Matt.

15.

Dan. 3¹.

2.

III. Comparetur hic Rex cum terrenis Re-
gibus. Hi tributa imponunt, ille aufert : imò ex-
solvit ex proprio ære suorum debita : Isti suos
exhauriunt, ut ipsi abundant : ille *egenus factus*
est, ut illius inopia nos divites essemus. Isti in re-
gendo à recto sàpe deflectunt, ignorantia,
passione, aut malitia : ille nunquam, quippe in-
finitè sapiens, justus & bonus. Isti graves leges
imponunt, quas ipsi non servant : ille suaves,
præítque exemplo. Istorum regna quainvis au-
rea, argentea, ærea, aut ferrea, tandem com-
minuuntur, quia basi nituntur fictili : illius
non erit finis.

IV. Hinc varii affectus concipiendi, veluti
Affectus gratiarum actionis ad Patrem pro tam nostri
amante, & absolutissimo Rege : gaudij & gra-
tulationis, quod liceat tali Regi familiarem at-
que intimum effici, quod apud mortales Reges
tanti sit : desiderij ac studij omnia exantlandi
tanti Regis gratiâ.

PUNCTUM II.

I.
Christi
hortatio

Joan. 12.
26.

Q Uemadmodum hic Rex suos subditos al-
loquatur & invitet. I. ait, decretum sibi
esse, iuxta æterni Patris præceptum, dæmoni,
in mundo & carni, vitiisque omnibus bellum indi-
cere, ut iis debellatis, cælestem Patris regiam
triumphator obtineat. Porro, qui sequi se ve-
lint in hac expeditione, conformari ipsos de-
bere suo Duci, ut cum illo similiter regnent,
juxta

De Christo Rege invit. ad imit. 151

juxta illud : *Si quis mihi ministrat , me sequatur* : Motiv.
& ubi ego sum , illic & minister meus erit. II. Ad imitat.
sequendum alliciunt ista. 1. Vocantis dignitas , 1.
& mille nomina, quibus obstrictus ei sum. 2. Ju- 2.
stitia causæ : ut hostes infensissimos proflige-
mus , cujus rei utilitas est potissimum mea. 3. 3.
Exemplum Ducis , qui ut præiret, è cælo venit : *Iud. 7.*
quique majori jure, quam Gedeon, aut Abime- 17. 17. 9.
lech , illud requirere à nobis potest : *Quod me* 48.
facere videritis , facite. 4. Promissio certissima 4.
victoriae & coronæ , si per nos non steterit. 5. 5.
Denique secutura inde gloria DEI Patris , & *Osee.*
ipsius Christi. His tanquam funiculis *Adam* , 11. 3.
& vinculis charitatis trahis nos , ô Rex. ô si
obsequamur !

PUNCTUM III.

I. **Q**uòd pauci sequantur Christum. Omnes Diversi-
quidem , ut ait D. Bernardus , Christia- tas se-
ni volunt pervenire ad Christum : sed pauci quentiū.
ipsius vestigia sequi , quibus juravit Dominus : 1.
Quòd nemo virorum illorum , qui vocati sunt , Bern.
gustabit canam meam. Et quia vocavi , & re- ser. 21.
nuiſtis , ego quoque in interitu vestro ridebo. II. *Luc. 14.*
Aliqui sequuntur , sed eminus , quoad præcepta 24.
tantum , ut ille adolescens , qui tristis abiit , cum *Prov.*
audiret à Domino : *Si vis perfectus esse , vende ,* 24.
qua habes , & da pauperibus , & habebis thesau- 2.
rum in cælo , & veni sequere me. 3. Alii per o- Mat. 19.
mnia ducem suum sequuntur , posthabitis etiam 3.
concessis voluptatibus , divitiis , honoribus , in Mat. 19.
voluntaria paupertate , castitate , & obedientia , 29.

qualem ille vitam amplexus est , quibus nunc
centuplum promittitur , & in posterum vita æ-
 terna : quamvis non tam ob eximiam remune-
 rationem , quam ob immensum debitum , quo
 obstringimur , amandi hunc Regem , eique mo-
 dis omnibus inserviendi , id præstari conveniat :

Eccles. 13. & quia , ut ait Sapiens , *Gloria magna est sequi
 Dominum* : eoque major , quò propius sequi-
 mur , sat agentes illud implere : *Perfecti estote* ,

sicut Pater vester cælestis perfectus est : Et adeò ,
 sicut Rex noster , quem Pater nobis ad imitan-
 dum proposuit . Qui autem specialiter ad hoc
 vocati non sunt , promptum nihilominus ani-
 mum , studiumque suum offerant , usurpantes

Mat. 54. illud : *Paratum cor meum , Deus , paratum cor*

Ps. 107. *meum.* 4. Sunt alii , quibus satis non est ita

s. Christum sequi , nisi alios quoque ad idem pelli-
 ciant , ac convocent , ut est in Proverbiis , *ad ar-*

Prov. 9. *cem* Christianæ perfectionis , quales sunt Reli-
 giosi illi , quorum est institutum , Apostolorum
 instar , non modò saluti & perfectioni propriæ ,

3. verùm etiam proximorum incumbere .

MEDITATIO I.

*De Decreto Divino Incarnationis Verbi ,
 pro reparatione Hominis.*

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Decre-
tum. **Q**uid DEUS ab æternitate statuerit huma-
 num genus in Adamo lapsum reparare , tum
 miseri-

misericordiâ divinâ , tum miseriâ nostrâ id flâ-
gitante.

I. Condiderat ad imaginem suam tum An-
gelos , tum homines : sed cùm ex illis plurimi Angelis
peccâissent , voluit in eis justitiæ suæ severitatem justus.
exercere : in his autem misericordiæ divitias o-
stendere. Quod ex parte Dei suadebat ipsa mi-
sericordia , quia cùm in Angelis peccantibus ex-
ercuisset justitiæ severitatem , decebat ipsum in miseri-
homine saltem misericordiam exhibere , quæ cors.
maximè appareat in condonatione peccatorum,
ne justus tantùm & rigidus , nullóque modò
misericors haberetur.

II. Ex parte verò hominis misericordiam di-
vinam provocabant duæ causæ. 1. Quòd alie- Causæ.
nâ unius culpâ reliquos infecerat , & reos con-
stituerat , absque propria singulorum voluntati-
te : & quòd non pauci , sed totum genus hu-
manum interibat , mundúsque iste causa homi-
nis creatus frustrabatur penitus suo fine , dum
nulli prorsus hominum ad salutem consequen-
dam usui erat futurus. Non conveniebat au-
tem , ut DEUS totum suum opus , omne scili-
cet genus hominum , interire , providentiāmq;
suam circa mundi conditionem proposito fine
universè fraudari. Quare ad misericordiam di-
vinam inflextendam , nos etiam illa duo effica- Ps. 50. 6.
citer allegare possumus , & quòd culpa aliena in Ps. 137.
peccatis concepti , & quòd opus manuum DEI Sap. 11.
simus. Nihil enim odisti , Deus eorum quæ feci- 25.
sti , & operi manuum tuarum porriges dexteram.
2. Causa , quòd homo diaboli fraude inductus

Serpen- est. Isenim, cùm in Deum nihil posset, à quo
tis ten- fuerat damnatus, iram suam in Dei imaginem
tatio. convertit. Quare hominis causam Deus ut suam
 suscepit, ne malignus contra Deum gloriaretur,
 quasi in Deum egregiè ultus, dum ab ejus ob-
 sequio hominem abalienâisset : sícque statim
 Deus ipsi denuntiavit fore, ut qui mulierem de-
Gen. 3. ceperat, à muliere vinceretur : *Ipsa conteret ca-*
15. *put tuum.* Et quia eodem livore nunc etiam
Pſ. 37. impetimur à dæmone, licebit ad Deum simili-
22. ter clamare : *Exurge Domine, judica causam*
meam.

PUNCTUM II.

I. Quid Deus Pater, ad remedium peccati,
Optimū ipsum Filium suum voluerit incarnari. 1.
medium Habuit alios modos; vel per meram condona-
satisfa- tionem; vel si per modum satisfactionis, po-
 tut creare hominē peccati expertem; vel per a-
 liquem Angelorum salutem afferre: sed ele-
 git, quod optimum: non enim aliis reparator
 aptior, non medium efficacius, non redemptio
Rom. 5. copiosior repetiri potuit: ut *ubi abundavit deli-*
20. *ctum, superabundaret & gratia.*

II. II. Confert culpam hominis cum remedio.
Opposi- Ille superbivit, divinitatem scientiamque Dei af-
tx pec- fectavit: *Eritis sicuti Dii, scientes bonum & ma-*
cato. *lum:* quo meruit cum tota stirpe deleri in per-
Gen. 3.5. petuum. Contra verò Deus in remedium abji-
Phil. 2.6. cit se: *Exinanivit semetipsum, formam servi*
acciens, in similitudinem hominum factus, ut
homo gloria & honore coronaretur; imò fiat
Deus,

Deus, in Christo quidem per unionem personæ, in reliquis verò per gratiæ adoptionem. Prorumpam igitur in laudes tantæ bonitatis, Moysis verba usurpans : *O Dominator Domine Deus misericors & clemens, patiens & multæ miserationis, ac verax, qui custodis misericordiam in millia, qui auferas iniquitatem & scelera, atque peccata, nullusque apud te per se innocens est. Venerabor tanti mysterij majestatem, facie pedibusque, more Seraphim obvelati, cùmque iitdem clamans : Sanctus, Sanctus, Sanctus: plena est omnis terra gloriæ ejus.*

Exod.

34. 8.

III. Gratias agam pro tam stupenda adinventione, qua vilitatem assumens meam, suam impertiit celsitudinem. Discam meipsum abjectum ad actio-

III.
Gratia-

cere propter eum, qui se ita abjecit propter me : & æmulabor charitatem, qua summum, quod potuit, fecit mea causa, & vicissim quicquid sum & valeo, ipsi reddam, nec sic quidem satis meo debito facturus. Et postquam Deus me tanti de Nati-

Leo
Serm. I.
vit.

PUNCTUM III.

Quod Deus isto facto omnes divinas perfections insigniter expresserit. 1. Bonitatem infinitam, dum summè se homini comunicavit unione hypostatica, qua torum genus humanum fit Deo agnatum. 2. Charitatem, quia non potuit nobis majus bonum velle, neque magis illud velle: siquidem, ut illud assequemur, Filium suum unigenitum dedit, quo vicissim facto voluit, nos unum secum facere charitate.

Virtute:
I.
2.

3. ritate. 3. Misericordiam , qua ut subveniret nobis,miseriarum nostrarum capax fieri voluit,
Heb. 4.5. & participes:unde etiam disceret *compati infirmatibus nostris*, tentatus per omnia absque peccato. 4. Justitiam , quam cum negligi non oporteret , transtulit in se debita nostrorum peccatorum : in eo summè misericors , quod per rigidam justitiae exhibitionem voluit nobis esse misericors , sibi rigidus. 5. Sapientiam in concilianda justitia & misericordia ; in copulandis rebus tam dissitis , Deo & homine, æterno & temporali, passibili & impassibili. 6. Omnipotentiam , quia hoc est divinorum operum maximum : *Verbum caro factum*. 7. Sanctitatem omnem atque virtutes , quarum vivum exemplar constituit in Christo, ut nos ad imitandum provocaret.

MEDITATIO II.

De infinita Dei charitate , quæ elucet in mysterio Incarnationis , & de fine illius.

Io. 3.16. **M**ateria hujus meditationis sumetur ex verbis Christi : *Sic Deus dilexit mundum , ut Filium suum unigenitum daret : ut omnis , qui credit in eum , non pereat , sed habeat vitam æternam.*

PUNCTUM PRIMUM.

Quis dilexit , & quem ? 1. Deus dilexit , qui nullius indigens extra se , nec amare opus habuit

I.
Deus di-
lexit.

habuit aliquid extra se, seipso infinitè beatus : amavit igitur me ex mera gratia. 2. Dilexit au- tem mundum, hoc est peccatores contempto- res ipsius majestatis. In hoc commendat charita- tem suam : quod cum inimici essemus, ita dilexit. 2.
Mundū.
Rom. 5.
3. Conferam, quām sint diversa Dei & homi- num studia : illius, in diligendo ; hominum, in posthabendo illius præcepta, & tam eximiā charitatem. Applicabo hæc omnia ad me sigilatim, quod ego sim ille, ita à Deo dilectus, & ille vicissim ita in Deum ingratus. 3.
Antithe- sis.

PUNCTUM II.

Quantūm dilexit? Primo ex dono intelli- ge : ut Filium suum unigenitum daret. A- mor Dei erga creaturas non verbis constat, sed factis : & quo plus quemquam diligit, majora ei præstat. Quando igitur summum, quod ha- bet, mundo donat, infinitè illum amat. Exag- geratur iste amor, si consideretur, in qualem tam eximum donum conferatur, in mundum ingratissum, qui pro dono reddit Deo omne ingratus genus flagitij & offendæ. O, reddam ego me- liorem vicem Deo meo, quicquid sum & va- leo : idque non verbo aut lingua, sed opere & veritate! 10. 3. 18.

PUNCTUM III.

Quare ita dilexit? ut incarnaretur Filius Dei, Causæ nempe, ut omnis, qui credit in eum, non dilectio- pereat: sed habeat vitam æternam. 1. Ut libe- remur ab interitu, hoc est à peccato, quod est 10. 3. 16.
mors 1.

mors animæ , & à servitute diaboli , à gehenna
 æterna. 2. Ut vitam gratiæ & gloriæ adipisca-
 mūr. 3. Nemo à participatione tanti fru-
Io. 3. 16. ctus excluditur , ait enim : *Omnis , qui credit ,*
Tres fi- uiique fide viva , *qua per dilectionem operatur.*
nces In- Hinc collige triplicem quasi finein mysterij In-
carna- carnationis. 1. Ut patefaceret nobis Deus the-
tionis, sauros suæ bonitatis , potentiaæ , aliarumque per-
 1. fectionum , ut in prima meditatione hujus par-
 2. tis est ostensum. 2. Ut liberaremur ipsi à tan-
 3. tis malis. 3. Ut cum Deo æternum regnare-
 mus. Hoc quasi triplici funiculo devincit nos
 sibi Deus , ut ipsum toto corde redamemus :
 tum quia ob infinitas suas perfectiones dignissi-
 mus est : tum , quia est salus , redemptio , beatitu-
 tudo , & corona nostra.

MEDITATIO III.*De electione Matris , ac ejus Conceptione.***PUNCTUM PRIMUM.**

cur Deus **V**oluit habere Matrem , cùm potuisset cor-
ex Ma- pus jam perfectum sibi assumere , ut dedit
tre? Adæ. Causæ potuerunt esse istæ 1. Ut utrum-
 1. que sexum insigni honore afficeret ; viruin ex
 sumptione naturæ ; fœminam , ex ea carnem
 accipiens : videlicet propter omnes venit , & ita
 voluit etiam hanc fœminam huic mysterio coo-
 2. perparari. 2. Ut , quia nobis (ut ait D. Bernardus)
 unus vir , & mulier una , vehementer nocuere ,

per unum nihilominus virum , & mulierē unā,
omnia restaurentur. 3. Ut nobis loco Matris
esset, & apud Filium advocata : nam is etiam
Deus est, & judex, & eatenus timendus. 4.
Ut infans factus , & subditus Matri , subjectio-
nis nobis præberet exemplum.

3.

4.

PUNCTUM II.

Quod hanc inter mille elegerit, non ob ejus Electio
propria merita , sed potius , quia in Ma- Matris
trem elegit, ideo in eam contulit tot illa , tantá- gratuita.
que ornamenta , quibus digna Dei Mater effi-
ceretur. Gratulabor ipsi , ac beatam dicam :
quia fecit mihi magna, qui potens est.

PUNCTUM III.

Electio Dei Matris est planè singularis : un- Singula-
de etiam dicitur *Electa*, ut *Sol*; quasi unica ris.
inter creaturas, uti unicus est in mundo Sol. *Ephes. I.*
Quod igitur universè de electis dicitur , *Elegit* 4.
nos, ut essemus sancti & immaculati in conspe- Cant. 6.
citu ejus, in charitate, id singulariter in Dei Ma- 9.
trem convenit. 1. Electa est , ut esset sancta : *Electa.*
ut quæ editura erat Sanctum Sanctorum, esset 1.
quoque ipsa Sancta Sanctorum. 2. Electa est, 2.
ut immaculata esset , & supra omnes pura : ut Imma-
quemadmodum Christus, qua Deus, Patrem culata.
habet ipsum puritatis fontem : ita & qua homo,
purissimam haberet Matrem. 3. Electa est, ut 3.
tal is esset in conspectu Dei , non foris tantum , In con-
& ad oculum : sed intenta semper, ut Deo pla- spectu
ceret. Nec id solum , sed etiam in conspectu Dei.
incarnati

incarnati Verbi, cui erat materna obsequia exhibitura. 4. Et postremò, Electa est in charitate, qua nimirum à sanctissima Trinitate supra omnes creaturem dilecta fuit; à Patre quidem, quòd Mater esset futura unigeniti Filii sui; à Filio, quòd sua ipsius Mater, à Spiritu Sancto, quòd ipse obumbraturus esset Matri Virgini, Dei Filium concipienti.

PUNCTUM IV.

Privilegia Conceptio-
nis B.M. Virg.
1.
Immaculata.
2.
Sine fo-
mitie.

COnceptio B. Mariæ. Quando venit plenitudo temporis, concepta est B. Maria, quam esse Matrem Dei decebat, & qualem posuit sapientia divina sibi Matrem præparare, quatuor imprimis insignitam prærogativis. 1. Concepta est absque labe originali, quia id Filius Dei ex ea nascituro debebatur. Nec ideo non est B. Virgo per Christum redempta: nam cùm duo sint redemptionis bona, vel à peccato mundari, vel ne illud incurras, præservari: istud est præcipuum perfectissimaque redemptio. Præservata autem est à peccato, dum felix illius anima præventa est infusione divinæ gratiæ & charitatis, ne ipsa corpori infusa, ex carne ab Adam prosemnata culpam originalem contraheret. 2. Omnis mali fomitis & concupiscentiæ expers fuit: quales primi parentes conditi sunt, quod posterior Eva non debuerit esse inferior priore, cùm creata est: ut nec secundus Adam inferior extitit primo, sed tantò superior. Et præservatio ab originali culpa hoc postulabat, ut rebellione carnis, pugnáque

que cū spiritu careret: quando hæc pugna præcipitus est effectus culpæ originalis, à qua Dei Mater fuit exempta. 3. Confirmata fuit in gratia, ut ab ea excidere nunquam posset per lethale peccatum, nec verò per veniale de charitatis fervore remittere. Quin ita in Deum ordinata fuit illius charitas, ut in actionibus suis omnibus id semper ageret, quod optimum, Deoque maximè gratum esse intelligeret: quæ est perfectio beatæ vitæ. 4. In ipso conceptu tanta ei copia gratiæ habitualis, cælestiumque charismatum donata est, quanta nulli alij, etiam Angelorum, contigit; imò quām vel accessio- ne insignium meritorum nemo potuerit æquare. Quòd si talis concepta est, quantum erit illud gratiæ, quod excellentissimis suis promeritis per omnem vitam accumulavit? quantum porro gloriæ, tum gratiæ primùm infusæ, tum reliquis vitæ meritis respondens? utique immensum gloriæ pondus sortita est. Nec vanum est, quòd tanta illam gratia perventam dicimus, præ omnibus etiam cælestibus, quantò præ omnibus tantò differentius nomen hæreditavit, ut Mater Dei nominetur, & sit.

MEDITATIO IV.

De Nativitate & vita B. V. usque ad Annuntiationem.

PUNCTUM PRIMUM.

Nativitas ejus gaudiū attulit universo mundo. Ipsa Trinitas sanctissima gavisa est, gaudiū quando affert.

quando illa nata erat, per quam exhibere mundo gloriam suam, salutemque nostram operari decreverat. Ipsi Angeli in cælo, Patresque in limbo, & in terra Justi credi possunt in usitato lætitiae sensu fuisse à Deo perfusi, quamvis ejus causa non esset omnibus perspecta. Nimirum ut aurora solet prænuntia solis exhilarare animos, ita Mariæ ortus mundum lætificavit: quod si multi in nativitate Præcursoris gavisi sunt, quanto major in nativitate Genitricis Dei fuit causa gaudendi? Porro est quædam ejus nativitas spiritualis, cum peculiaris quædam devotione erga Dei Matrem in corde nostro oritur, signum haud dubium appropinquans ad nos iustitiae solis: adeo, ut B. Anselmus non dubitet affirmare eam devotionem, signum esse æternæ prædestinationis, ipsa Dei Matre impetrante nobis certa salutis media. O Virgo potentissima! In electis tuis mitte radices.

*Ecccl. 24.
13.*

PUNCTUM II.

De no-
minis B.
Mariæ.

1.

2.

Luc. 2.

35.

3.

oblig.

Nomen ei impositum *Mariæ*. Credibile est divino instinctu: nam & variæ nominis ejus notiones aptè significant hujus puellæ excellentias. 1. Exponitur stella maris, & est *Maria* faustum sidus mare hujus sæculi navigantibus. 2. Mare amarum, est *Maria* pelagus gratiarum, in qua omnes, tanquam in mare fluminæ confluxerunt, quia & amaritudinibus redidavit, cuius animam pertransivit gladius. 3. Domina exaltata, utique Domina suarum appetitionum. Item Angelorum, quia super omnes exaltata,

exaltata, immò si ita loqui fas est, etiam Dei ipsius,
quando Christus ei subditus erat. 4. *Illustra-*
ta, sive illustrans: nam & sibi & alijs lumen ac-
cepit, quæ Apostolorum magistra meruit appell-
lari. *O Maria, oleum effusum nomen tuum!* Il. *Cant. I.*
luminans, sanans & exhilarans. *z.*

*Luc. 2.
51.*

4.

*Cant. I.
2.*

PUNCTUM III.

Triennis præsentatur in templo. 1. *Voluit Præsent.*
Deus eam ab infantia sibi dicari, & quasi B. V.
in domo Regia educari, quām filio suo destina-
verat sponsam; quām velut invitans, ait: *An-*
di filia & vide, obliviscere populum tuum & do-
mum patris tui, & concupiscet Rex decorem tuū.
Obaudivit virgo ac libentissimè obsecuta est;
tum parentum voluntati, quia, Deo inspirante,
illam præsentare Divino servitio voluerunt; tum
divino instinctui, interius eam moventi; nam &
rationis usum jam tunc habuisse (si non antea
ex utero Matris, sicut Joannes) credendum est.
Felices, quos Deus tempestivè accipit à sæculo
malo. 2. *Consideranda pietas parentum Jo-*
chimi & Annæ, qui obsequentes divinæ inspi-
rationi, filiam unicam obtulerunt, ut Anna al-
tera Samuelem, postquā ablactatus fuisset. Of-
feram & ego me, libertatem & amorem omnē. 28.
1. *Reg. I.*
3. *Puellæ promptitudo & fervor. Lætata, in-*
quit, sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Ps. 131. 5.
Domini ibimus. Ingressa templum, alacriter
gradus concendit per hoc innuens, quanto fer-
vore ad culmen perfectionis ferebatur, ut ei
optimè conveniat illud: *Beatus vir, cuius est*

2.

L 2

auxiliaria

auxilium abs te: ascensiones in corde suo dispositum:
ibunt de virtute in virtutem, videbitur Deus
Deorum in Sion. Superatis gradibus, humili pro-
sternitur, & ipsa semet penitus Deo offert &
consecrat; non ad tempus, ut aliæ virgines sole-
bant: sed in perpetuum. Ascendit oblatio in
Gen. 8. *conspectu Dei, in odorem suavitatis, Odora-*
21. *tusque est Dominus odorem suavitatis, & ait:*
Veni sponsa mea, Ponam in te thronum meum,
in te habitabo.

PUNCTUM IV.

Vita B. **V**Itæ ratio in templo. 1. Proficiebat ætate
V. in tē- & Spiritu, quasi lux splendens, & crescens
plo. usque ad perfectam diem. 1. Per singulas a-
1. ctiones augebatur charitate & gratia. 2. Sin-
Crevit. gulas faciebat omni contentione & studio pos-
2. sibili. 3. Discretè & constanter operabatur. 4.
3. Pios ubique affectus miscebat, & quasi condie-
4. bat qualcunque actiones. Quare admirati An-
Gat. 6. geli dixisse videntur. *Quæ est ista, quæ progredi-*
tur quasi aurora consurgens? Quæ non retroce-
dit, sed crescit semper; Puchra ut luna? plena
gratiæ, Electa, ut Sol? non habens parem; Ter-
ribilis, ut castrorum acies ordinata? omnibus in-
structa virtutibus, sub regimine invictæ chari-
2. tatis. 2. Consideranda sunt exercitia illius men-
Exerci- talia, quæ comparari possunt Scalæ Jacob:
tia men- Gradus autem fuerunt: *Lectio, Meditatio, O-*
talia B. *ratio, & Contemplatio.* Lectioni Sacræ Scri-
V. pturæ insistebat: lecta, meditando ruminabat,
tum orationes ferventissimas ad Deum funde-
bat:

bat: & denique per contemplationem Deo inhærebat, liquidissimas hauriens voluptates. Sic ascendebat B. illa anima, sed & descendebat ad opera manuum in usus templi: inter ipsa autem opera à Deo nunquam recedens. Porro Angeli etiam ipsi ascendebant & descendebant: quia solent sic occupatos sua visitatione consolari, ferréque in cælum preces.

PUNCTUM V.

Virginitatem vovet, videlicet cupiens quam Vovet
maximè placere Deo, & tota ipsius esse: virginis
planè non cogitare, quæ mundi sunt. *Hortus conclusus, foror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.* Conclusus & communitus per votum,
ut nulli pateat accessus, præterquam sponso:
unde illud: *Quomodo fiet istud?*

*Lue. 1.
34.*

PUNCTUM VI.

Nihilominus despontatur viro, præscia divinitus, voto suo id nihil obfuturum: vofsatur. Init ita Deus. 1. Ut mysterium celaretur dia-
bolo; dum putaret Mariam more aliarum con-
cepisse. 2. Ne haberetur adultera, cum pepe-
risset. 3. Ut haberet vitæ solatum, & auxilium
in educatione Filij.

PUNCTUM VII.

1. **D**esideria incensa adventū Salvatoris. So-
let Deus eximium aliquid collatus, de-
siderium ejus excitare, quo præparetur animus.
2. Deinde charitas Virginis, quâ ferebatur in

*i.
Defide-
ria In-
carna-
tionis.*

L 3

Deum,

ii.

Cant. 8. Deum, accendebat desiderium videndi illum in
terris conversantem, ut in Canticis: *Quis mihi dedit te fratrem meum, fugientem ubera Matris meae, (factum hominem) ut inveniam te foris, & deosculer?* **3.** **Zelus.** **3.** Prætereaurgebat illam zelus
divinæ gloriæ, à cuius notitia & obedientia totus mundus abertabat, nec non cura salutis hu-
manæ: ut proinde voces illas Patrum assidue u-
Psal. 79. surparet: *Excita potentiam tuam & veni, ut sal-*
3. & 84. *vos facias nos, &c. Et salutare tuum da nobis.*
8.
Io. 45. 8. *Aperiatur terra, & germinet Salvatorem.*

MEDITATIO V.

De tempore exhibitæ Redemptionis.

PUNCTUM PRIMUM.

**Promis-
sa Re-
demp.**

Cum homo peccasset, & mortis sententiam Deus in illum ferret, misericordiæ recordatus, statim ei remedium promisit, persemen mulieris, quod est Christus. Magni interest, ut, qui lapsus est, continuò resipiscat: dum autem futurum Mediatorem Deus promittebat, ad pœnitentiam & reconciliationem jam tunc invitabat, nam in fide veniri justificari statim potuerunt.

PUNCTUM II.

**Oppor-
tuno té-
pore.**

Quam opportunitatem Deus caprat sui consilij exequendi. Attollam oculos in perso-
nas divinas decernentes, sicut olim. *Faciamus hominem: ita jam subveniamus lapso. Dein con-
vertam*

vertam me ad homines in terra degentes, omni flagitorum genere coopertos, cum summa veri Dei ignoratione, imò etiam sibi divinitatem arrogantes, & ipsum quoque Dei populū, planè moribus corruptum, itaque affectum, ut non esset venientem Salvatorem recepturus, sed ei potius necem illaturus. Atque hoc mundi statu, ut veniat, decernitur: quasi captata occasione, ut per improbitatem sui populi neci datus, hanc ipsam verteret in remedium, quod & factum. Vide charitatem non aversantis peccatoris: vide misericordiam tali modo subvenientis.

PUNCTUM III.

Cur non venerit ab initio, duæ sunt causæ. Causæ
1. Ut morbo invalesce, magis appa- dilatio-
reret necessitas remedij, ac medici virtus. 2. nis.
Ut magis desideratus veniret, plurisque fieret
beneficium. Gratulabor mihi, quod me vive-
re contigerit, postquam exhibitus est, ut partici-
pare valeam copiosius de plenitudine illius.

MEDITATIO VI.

*De missione Gabrielis, & Salutatione
Virginis.*

PUNCTUM PRIMUM.

Expeditur legatio ad Virginem. 1. *DEVS S. Trini-*
mittit: summa dignatio! *Quid est homo,* tatis le-
L 4 *quod gatio.* I.

- Psal. 85.** quod memores ejus , aut Filius hominis , quoniam
visitas eum . 2. Mittitur Angelus Gabriel , cuius
Eze. I. notio nominis est , *Fortitudo Dei* , quasi quòd
87. nuntiaret , quamvis difficile , Dei virtute per-
ficiendum foret , apud quem *non est impossibile*
3. *omne verbum* . 3. Mittitur ad Virginem , non
celebrem mundo , sed fabro desponsatam , in
4. civitate ignobili . 4. Summa legationis , ut ve-
lit esse *Mater Dei* . Etsi Deus potest , quidvis
jure suo à creatura requirere , vult tamen ob-
sequium nostrum esse voluntarium , quo sit sua-
vius : sic neque per gratiam ad hominem venit ,
5. nisi volentem . 5. Legationes Dei ad singulos
hominum sunt inspirationes sanctæ , quæ pro
talibus reverenter excipiendæ sunt , & obse-
quenter .

PUNCTUM II.

Saluta-
tio An-
geli.

I.
Ave.

2.
Gratiâ
plena.

Salutatio Virginis . Gabriel in assumpto aëreo
corpore decorus & gravis , sanctorum moniam re-
ferens , ingressus conclave , reverenter Virginem
salutat . Sic nuntij Evangelici toto habitu cor-
poris præferant modestiam , atque interiorem
animi compositionem . 1. AVE , pax tecum ;
securam esse vult . O Ave , quæ Evæ nomen
commutasti , illiusque maledictionem in bene-
dictionem . 2. *Gratiâ plena* : non compellat ex
nomine MARIA : sed novum ei nomen impo-
nit , *Gratiâ plena* : quo in primis gaudere debeat .
Plena vocatur per excellentiā : nā etsi alij quoq;
pleni dicti sunt gratiâ ; at hæc præ omnibus ;
quippe

De missione Gabrielis, & Salat V. 169

quippe capacitas vasis amplior, quantò Patris
Dei dignitas antecelluit omnes alias: debuit
enim accipere gratiæ tantum, ut digna fieret
Mater Dei. 3. *Dominus tecum: omni modo, quo* ^{3.}
est in justis: sed in te excellentius, tecum per ^{Domi-}
gratiam & peculiarem providentiam, & mox ^{nus te-}
etiam habitaturus corporaliter in utero tuo. Ab-
stinuit à verbo, est, fuit, aut erit: quia sine varia-
tione semper tecum: In æternum non commove- ^{Psa. 146.}
beris. 4. Benedicta tu in mulieribus, expers male-
dictionis illius: in dolore paries: siquidem absque ^{4.}
illecebra concipies. Item illius, quæ opprobrio & tu in
erat in populo Iudaico, sterilitatis; nam virgo mulieri-
concupis: sed inde potissimum benedicta, quia ^{bus.}
in Filio tuo benedicentur omnes gentes, atque
ita omnium benedictionum Mater existes. O
benedic te in vita mea, & tu me benedictio-
num Filij tui participem facito!

PUNCTUM III.

QUomodo Maria excipit salutationem? 1. *B V. vir-*
Castæ, sola, sine teste, ad viri affatum turba- ^{tates.}
tur. 2. *Humiliter, dum audit sua præconia. hæret.* ^{1.}
3. *Prudenter examinans qualis esset ista salutatio.* ^{2.}
4. *Silenter, verecunda tantum vultus mutatione*
loquens. Pulchra sunt genæ tue, sicut turturis, avis ^{Cantus 9}
castæ & verecundæ. O si Eva sic excepisset ver-
ba serpentis!

PUNCTUM IV.

ANgelus instat. 1. *Removet timorem: Ne ti-* ^{Evangelis.}
Ameas: est proprium boni Angeli sedare tur- ^{Instat}
batos. ^{Angelus.}

L §

batos

batos animi motus, quod est necessarium ad divina excipienda: quamvis ea Mariæ turbatio caruerit vitio, imò fuerit laudabilis. 2. Fiducia causam indicat; *Invenisti enim gratiā apud Deū*: ô securum mentis solatum! ab hoc fonte manant reliqua, quod *gratiā plena*, quod *Dominus tecum*: quod *benedicta sis*: O, inveniam gratiam apud Filium tuum, Virgo Mater benedicta!

MEDITATIO VII.

Expositio nuntii ad Virginem.

PUNCTUM PRIMUM.

I. **Qualem concipiēt?** **Luc. 1.** **3. I.** **2.** **3.** **4.** **5.** **Isa. 9. 6.**

Nunciat, quod sit editura filium, & qualem eum, ac quantum. 1. *Vocabis nomen ejus Iesum*, quod Deus vocari jubet, id in re est: erit igitur Salvator. 2. *Hic erit magnus*, & natura, quia Deus: & officio, quia mediator Dei, & hominum: & donis, quia, *Unxit eum Deus participibus suis*; itaque absolute magnus & excellenter. 3. *Filius Altissimi*, non ut alij justi per adoptionem, sed naturalis. 4. *Dabit illi Dominus sedem David*, thronum & imperium in illo Davidico significatum, non quale illud fuit, sed excellentius. 5. *Et regnabit in domo Iacob in aeternum*, non in carnali domo Iacob, sed in spirituali, in Ecclesia credentium, idque *in aeternum*. Qui igitur tantus est, ecce eum concipies, & paries: eò usque se demittere, ut cōcludatur in utero tuo, & fiat infans. *Parvulus quippe natus est nobis*, & *Filius datus est nobis*, & *factus est principatus super humerū ejus*. Hic clavillus excisus è monte fine manibus, implebit terram.

PUN-

PUNCTUM II.

Respōsum Virginis: *Quomodo fiet istud? quo-* Respon-
niam virum non cognosco. 1. Elucet eximius sum Vir-
castitatis amor, quod tanto promisso non capi- ginis,
tur: quin consultum vult suo pudori & voto, atq;
nuntium examinat ex debito suo. Sic cautos pro
castitate esse, oportet; nec per speciem boni in
pericula irruere. Didicerat ex Isaia, quod Messia
siam Virgo conciperet: Cū ergo promittere-
tur ei Messias in filium, an modò id fiat à Prophe-
ta indicato, prudenter exquirit. 2. Prudentia ref-
ponsi. 1. Non præceps, bis prius interpellata, Pruden-
tandem loquitur. 2. Patrum & necessarium, ut tia.
non potuerit esse magis. 3. Modestum ac humi-
le: servavit consilium Sapientis: *Adolescens lo-* Eccl. 32.
quere in tua causa vix: si bis fueris interrogatus, 10.
habeat caput responsum tuum.

PUNCTUM III.

Respōsio Angeli, rem divinitus patrandum
esse. 1. *Spiritus Sanctus superveniet in te;* ita
ut quæ antea plena es, superimpleat te magis ac
magis gratia sua, ad dignè concipiendum talem
Filium. 2. *Virtus Altissimi obumbrabit tibi:* ut
absque concupiscentiæ æstu concipias, ipso ope-
rante, sine viro. 3. Id autem fiet, quia, *Quod*
nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. San-
ctum nascetur, quia ex modo conceptus fui, non
erit culpæ obnoxius, ut cæteri filij hominum.
Debebatur, Filio Dei, ut quando nasci homo di-
gnabatur, ita conciperetur, ut ratione sui con-
ceptus non contraheret culpam: contraxisset
autem,

Opus
Spiritū
Sancti.

2.

3.

autem, aut certè reus fuisset contrahendi, si ei
viro conciperetur. Amolitur ergo Angelus hu-
jus rei lūspicionem, aīque sanctum nasciturum
non ut Mater ejus, quæ per præventionem gra-
tiæ præservata est à culpa originali; sed plane
sanctum, ac proinde absque viri ope concipi-
dum. O superveniat in me Spiritus Sanctus, &
etiam atque etiam suā gratiā impleat! obum-
bret autem adversus ardorem perversarum cu-
piditatum, in *estu umbraculum*.

PUNCTUM IV.

Exempl.
Elisa-
beth.

2.

3.

Assenti-
tur.

Angelus fidem facit exemplo Elisabethæ.
1. Inducit hoc exemplum ut innotesceret
Virginis: unde non parum lætitiae erat percep-
tura. 2. Quia solet Deus fidem sibi habentibus
signum aliquod exhibere ad fidei solatium: si-
cut in incredulos animadvertere: ut cùm Zacha-
riam cæcitare percussit. 3. Sed illud potissimum
divinis dictis assentiendi fundamentum esse
monet: *Quia non erit impossibile apud Deum*
omne verbum, facere potest, quicquid dixerit.
Discam, ego quod sterilis parit Ioannem, id est,
gratiam, contingere spiritualiter, quando pec-
cator concipit, & parturit spiritum salutis, bo-
norūmque operum. Virgo etiam parere potest,
si filios Christo generet spirituales.

MEDITATIO VIII.*De assensu Virginis.***PUNCTUM PRIMUM.**

Resignatio Virginis in qua eluceti. 1. *fides sin-*
gularis, quod Virgo esset conceptura & pa-
ritura.

ritura. 2. humilitas eximia , dum se ancillam dicit , quæ Mater DEI salutabatur. 3. Obedientia ad omnem Dei voluntatem.

PUNCTUM II.

Expendenda sunt singula verba. *Ecce usur- Ecee.*
E pari solet ad indicandum aliquid singulare.
 Sic Gabriel dixerat : *Ecce concipies : vicissim Vir-*
go : Ecee ancilla , quasi dicat iurmerita , & lon-
gè à tanta dignitate. Solent Sancti , dum exal-
tantur , suum imperfectum ante oculos ponere ,
indéque humiliari. Ancilla , nomen est inter Ancilla
homines vile , apud Deum autem honorificum. Domini
Ancilla fuit 1. Quia Domini se totam esse co-
gnoscebat , tum jure creationis , tum , quia se il-
li mancipaverat , à cuius servitio nunquam dis-
cessit. 2. Quia voluntatem Dei semper specta-
bat , non suam , quod est servi. 3. Quia non ob
mercedem serviebat , ut mercenarius , sed cogi-
tabat se teneri ad omnia , illud implens. Cùm Luc. 17.
facietis omnia , quæ præcepta sunt vobis , dicite , 18.
quia servi inutiles sumus , quod debuimus facere ,
fecimus. 4. Non sibi laborabat , sed Domino ,
gloriam illius tantum quærens , ut cum sponsa
dicit. Omnia poma nova & vetera , dilecte mi , Cant. 7.
servavi tibi. 5. Non Domino solùm , sed cæ- 13.
teris etiam domesticis serviebat , more ancillæ
infra omnes abjiciens sese , ut ei conveniat istud
Abigail ad David ; Ecce famula tua sit in ancil- 1. Reg.
lam , ut lasset pedes servorum domini mei. Sic af. 25. 41.
fecta erat B. Maria Mater Dei , quæ inde etiam
ancillæ sortè gloriabatur , quòd sciret Filium suū
à Pro-

Isa. 44. à Prophetis servum nuncupatum. Exultabo &
 1. ego tali nomine cum Davide dicens. *O Domi-*
 Ps. 115. *ne! ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. Fiat mi-*
 16. *hi. Humilis obedientia & resignatio, ac si di-*
 Fiat mi-
 hi. *catur: quamvis indignam me sentiam tanto mu-*
nere, subjicio tamen me divinæ voluntati. E
si quidem Deus consensum à me requirit pro
sua bonitate, qui jure suo potest pro libitu dis-
ponere, permitto me ipsi. Et tandem opus hoc
omnipotentiæ Dei est, qui dicendo fiat, creavit
cælum & terram, dicat ille, & factum erit. For-
tè etiam prævidens passiones Filij & suas causâ
Filij, hoc verbo acceptavit omnes, séque obtu-
lit paratam. Secundum verbum tuum; potest
sic exponi, quasi Angelum alloquatur, secun-
dum verbum, quod dixisti. Potest & ad Deum
referri, ad quem elevata mente dicat. Secun-
dum verbum tuum, prout dispositi. Quin se-
cundum verbum tuum, qui est Filius tuus, &
vult fieri etiam servus. Fiat igitur in me, quod
ille vult. Sic ego me in manus Dei resignare
discam.

Secun-
dum ver-
bum
tuum.

PUNCTUM III.

1. *Angelus*
latus.
 2. *Redit.*
 3. *Prom-*
ptitudo.
 Job. 38.
 35.

Recessus Angeli. 1. Exultavit Angelus, tum
 de tam sublimi legatione à se obita, tum de
 optato illius exitu. 2. Mox se proripuit, & in
 cælum remeavit: ita nos obitis mysteriis debe-
 mus ad DEUM, & ad interiora nos referre. 3.
 Reddita Deo ratione legationis, iterum se ex-
 hiber promptum ad alia obsequia: ita & nos.
 uno expleto ministerio, non dicemus, satis est,
 sed

sed alacres erimus ad plura. Est id Sanctorum Angelorum, ut significatur apud Job. *Nunquid mittes fulgura, & ibunt, & revertentia dicent, adsumus.* 4. Credibile est, quod Angelus Gabriel apud Cælites deprædicaverit prudenteriam, humilitatem, reliquamque sanctitatem Virginis Mariæ. Tu imitare.

Laudes.

MEDITATIO IX.

Executio Incarnationis & corporis assumpti qualitates.

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo ipsa Verbi Incarnatio peracta sit. In momento, quo B. Virgo consensit, sanctissima Trinitas operata est totum mystrium, formando corpus perfectum ex purissimo sanguine B. Matiæ, creandoque animam rationalem, utrumque autem personæ Verbi Divini uniendo, ita ut eadem fieret persona Dei & hominis, atque ita unus & idem esset Deus & homo. 1. In hoc opere complacuit sibi Beatissima Trinitas, tanquam se in primis digno singulare Personæ divinæ peculiarem habuere exultantem rationem. *Pater*, ob adimpletam promissionem suam, & quia in hunc hominem Deum summo, præ omnibus simul creatis, amore duciebatur. *Filius*, ob arctissimum complexum assumptæ naturæ, in qua totum genus humanum cognatum sibi fecerat, quare incepit hominem amare, tanquam se. *Spiritus Sanctus*, quod opus

*Lætatur
SS. Tri-
nitas.*

Isa. 2. 1. opus id esset eximii amoris, & ita ipsi peculia-
riter, attributum, quodque super Christum ipse

2. Spiritus Sanctus absque mensura requievisset. *2.*
Humanitas. Exultavit ipsa Humanitas assumpta, circum-

3. spiciens, quo esset evecta. *3.* Tum Mater in
B. Virgo. cuius thalamo fuere nuptiae istae admirabiles,

Dei & hominis celebratæ. Nam & hoc credi-
bile est, quod hoc arcanum tunc ipsi fuerit re-
velatum, ut penitus in illud introspiceret. At

Luc. 1. si ad Elisabethæ gratulationem ita exultavit spi-
ritus ejus in Deo salutari suo: quanto majorilæ-
titiæ sensu perfusa est, cum intra viscera ejus
tota Trinitas illud perficeret?

Est cur etiam exultemus nos ipsi, propter
quos id totum peractum est, qui in Christo
evecti sumus ad quandam cum Deo cognatio-
nem, tantum, ne degeneres sumus.

PUNCTUM II.

*Christi
corpus
mortale.*

Cur mortale & patibile corpus accepit? E-
tenim quod esset Deus, & qua homo, ab
originali culpa immunis, debebatur ipsi immor-
talitas, & imparabilitas, cum contraria sint pœna
peccati. Item, quia secundum animam beatus,
& clara Dei visione fruens, debuit corpus ha-
bere gloriosum. Voluit tamen ea assumere ad
commendationem charitatis, & ad exemplum
humilitatis, dum quasi culpæ reus, quæ non
rapit, exolvit. Contra ego reus pœnas debi-
tas refugio.

PUNCTUM III.

*Car in-
fans?*

Cur corpus infantile accepit, & in utero
formari voluit, cum potuisset aliunde acci-
pere

pere corpus perfectum? 1. Ut per omnia fratribus assimilaretur, & tenerius ad amandum pelliceret nos infans Deus. 2. Ut tanta demissio nos permoveret. Cæli te non capiunt, & clauderis in utero Virginis! 3. Ut ingrediens mundum, patientiae & mortificationis daret documenta. Ut enim clauderetur utero & inde alegretur, captusque sensibus in abdito illo per novem menses delitesceret; & is quidem, qui iudicio integro rationis, internisque sensibus pollebat, mirum quantæ vexationis fuerit?

1.

2.

3.

MEDITATIO X.

De perfectionibus animæ Christi, & de affectibus illius in ipso conceptu.

PUNCTUM PRIMUM.

QUæ dona Christi animæ infusa in ipso conceptu? Quanta debebantur Filio Dei. Ioan. 1.
14.
Unde à Ioanne dictum est. *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratia & veritatis.* Et à Ioanne Baptista. *Non ad mensuram dat ei Deus Spiritum. Pater enim diligat Filium, & omnia dedit in manu ejus.* Gratiæ
Christo
datæ.
Ioan. 3.
34.

1. Puritas sine macula, quippe erat agnus Dei, qui tollit peccata mundi, ideoque ipse impeccabilis. 2. Sanctitas in summo gradu supra Angelos, scilicet non solum fuit à culpa remotissimus, sed interna etiam sanctitate simillimus Deo. 3. Visio clara Dei, quæ est gratia consummata, & qui illam sequitur,

1.

2.

3.

M amor,

- amor, & fruitio gaudii ineffabilis, de quo in-
Pj. 44. 8. telligi potest illud. *Propterea unxit te Deus oleo*
4. *lætitia præ confortibus tuis.* 4. Omnes thesauri
5. sapientiæ & scientiæ Dei, unde novit omnia,
6. non præsentia modò, sed præterita, ac futura;
7. quippe iudex omnium actionum constitutus. 5.
8. Potestas miraculorum pro nutu voluntatis. 6.
9. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium,
Zach. 3. dimitendi peccata, flectendi corda, largiendi
9. gratias spirituales, & Sacra menta constituendi.
Apoc. 1. 7. Gratia capitis Ecclesiæ militantis, & trium-
10. phantis, atque hujus tam Angelorum, quam
hominum, à quo proinde influxus in totum cor-
11. pus manet, & est ipse prædestinatorum primus,
Rom. 8. Primogenitus in multis fratribus, ad cuius exem-
29. plar cæteri prædestinantur, conformes fieri ima-
Zach. 3. gini Filii Dei. Hi sunt *septem oculi in lapide uno*
9. apud Zachariam, & *Stellæ septem cirea Filium*
10. *hominis à Ioanne visa.*

PUNCTUM II.

*4. Affe-
ctus
Christi
erga
Deum.*

Quos in Deum affectus elicuit Christus in
momento conceptionis, quando visa Dei
facie, clarè aspergit, quantis bonis præventus
fuisse? Quatuor velut flumina ex Praradiso ab
illa anima beata magno impetu eruperunt;
amoris in tantam bonitatem; gratitudinis ac
studii referendæ vicis, humilitatis, recog-
noscendo ex se, qua homo, non ea habere,
sed gratuita esse dona Dei; tandem obedientiæ
promptæ & liberalis oblationis sui ad omnia pro
Patris

De perfect. animæ Christi, &c. 179
Patris gloria. Afficiar ego similiter pro omnibus,
quæ retribuit mihi.

PUNCTUM III.

QUOS affectus erga proximum conceperit? Tot tantisque sceleribus animadversis, per Erga proximam.
quæ offendebatur in primis Deus, tum peribant homines, déque illis diabolus triumphabat, in- 1.
æstimabilem concepit dolorem, non obstante, Dolore quòd aliunde ex visione clara Dei, immenso peccatis.
perfundebatur gaudio, quid ego pro meis, non ut Christus pro alienis, concipiam? Ut autem ille ab initio sui conceptus, ita & ego statim ac lapsus sum, dolorem assumam & lamentum, & intellecta tunc voluntate Patris, ut per ipsum tanto malo remedium afferretur, immensum Oblatio amore, quo prosequebatur Patrem, in ipsum sui. etiam hominem convertit, quem sic amari à Patre suo cernebat, & ex amore ardens concepit desiderium eundem redimendi, prouque zelo divinæ gloriæ gavisus est, datam sibi occasionem & facultatem vindicandi illam ab injuriis peccatorum. Quare obtulit se, dicens. *Sacrificium & oblationem noluisti, corpus autem adoptasti Ps.39.7. mihi, ecce venio, ut faciam voluntatem tuam, Heb.10.5.*
D E U S?

PUNCTUM IV.

QUOD Christo à primo momento fuerunt à Pro omnibus in Patre æterno proposita & sigillatim repræsentata, quæcunque per omnem vitam pati specie eum & ogere oportebat pro salute nostra, atque mortuus

ea tunc tanquam Patris sui præceptum obseruentissimè acceptavit, ut & in decursu vitæ assiduè postea fecit, seipsum quotidie immolans. Nec generatim tantum, sed nominatim singulos, pro quibus illa acceptavit, ante oculos habuit, eisque speciatim applicuit laborum suorum fructum. Quare Paulus ita loquitur, & ego quoque loquar. *Qui dilexit me, & tradidit semet-ipsum pro me. Fui ego, fui in illius mente, in primo illo instanti suæ conceptionis, & me respexit, & pro me obtulit sese jam tunc.*

Galat. 2.

MEDITATIO XI.

De profectione B. Mariæ ad Elisabetham.

PUNCTUM PRIMUM.

**Christus
festinat.**

Quod Christus mox à conceptu properavit Præcursorum suum Ioannem sanctificare, sicque impulit Matrem, ut Elisabetham inviseret. Jam tunc auspicatus est officium Salvatoris, & jam est de bono suorum sollicitus, & per hoc significat, quantum malum sit diutius in peccato hærere.

PUNCTUM II.

**Præsens
sanctifi-
cat Ioan.**

Potuit absens sanctificare Ioannem Baptistam, sed maluit præsens, charitatis & humilitatis præbens exemplum, dum major adit minorem. Deinde, ut Maria esset cooperatrix, & instrumentum primæ hujus sanctificationis, futura

futura aliquando Mediatrix peccatorum apud Filium. Demum quia Christus animam, quam ingreditur, urget ad opera pietatis, atque à contemplatione ad actionem instigat, pro gloria Dei.

PUNCTUM III.

Quemadmodum B. Virgo obedivit inspi-
rationi divinæ. Non mandatum expecta-
vit, sed nutum secuta est; non texuit moras, sed tia per-
abiit cum festinatione, non mota intentione facta.
B. Virg.
minus recta, vel curiositatis, vel explorandi
causâ, an ita res haberet, quod Elisabetha con-
cepisset, sed ut Deum in illa glorificaret. Deni-
que non est territa difficultate viæ, & insolito
labore, nec dedita est ipsa mater jam Dei
visere matrem servi. Considera etiam mode-
stiam in publico, non circumspiciens, sed af-
flans intuentibus sanctimoniam, Dignum *Salomonis* *Cant. 3.*
ferculum, quo Rex pacificus circumfer-
tur.

MEDITATIO XII.

De ipsa visitatione Elisabethæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Maria prævenit salutando Elisabetham, ac Ingres-
sus B. V. mediante salutatione, Verbum Divi-
num, in ejus utero inclusum, replet bonis Ioan-
nem. Nam expiat illum à labe originali, donat
gratia & sanctitate, usum rationis tribuit, Pro-
ad Elisa-
betham
felix
Ioan. I.

phetam facit, & mysterium edocet Incarnationis, gaudio exultare facit, & hæc in momento omnia. Nempe facile est Deo subito honestare

*Eccel. 15. pauperem. Et illud quadrat: Rex, qui sedet in solio
23. judicii, dissipat omne malum intuitu suo, Christus
Prov. 20. in MARIAE gremio. Hinc confidam, mediante
8. eadem Matre Virgine, me quævis obtenturum.*

PUNCTUM II.

Elisab.

I.

Laus B.

V.

Hüilit.

2.

3.

Prophet.

Effectus eiusdem salutationis in B. Elisabetha. 1. Quod excitata est ad DEI Matrem prædicandam magna voce, *Benedicta tu in mulieribus*, sicut Gabriel te compellavit, & benedictus fructus ventris tui. Hoc plus dico, quam Gabriel, nam à fructu tu benedicta, non ille ex te. Adverte, quod Spiritus Sanctus impellit ad Christi & Mariæ glorificationem. 2. Inspirata est ei humilitas, agnitione beneficij. *Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Ita solet Spiritus Sanctus inter dona ipsa sensum humilitatis dare, gratiamque acceptorum recognitionem: nam sequitur; *Ecce enim ut facta est vox salutationis tuae, exultaavit infans præ gaudio, in utero meo.* Taliter affici debemus, quando nos Deus visitat: & maximè in sacra communione.

4. No-

4. *Nomen novum MARIAE datum promulgat,*
compellans eam Matrem Dei.

4.

PUNCTUM III.

Meditatio circa Canticum B. Mariæ: ubi ^{Canticū}
^{B. V.} considera, quod laudata B. Virgo ab Elisa-
betha, non reddidit ei vicem more mundano,
sed omnia in Deum transfert. Ita avertendæ
laudationes. Deinde quæ parca alioqui verbo-
rum, circa Deum liberalis, impletus illud. *Bene-
dicentes Deum, exaltate illum, quantum potestis: Eccl. 43:*
major est enim omni laude. Nimirum ex abun- 33.
dantia cordis loquebatur. Porro decem constat
versiculis, quasi totidem chordis psalterium *Ma-
gnificat anima mea Dominum.* Magnificè de
Deo sentiens, & summa ejus omnia ducens, &
toto corde exaltans. Non in præterito aut futu-
ro loquitur, sed in præsenti, magnificat, quasi
hoc sit ipsius perpetuum studium. *Et exultavit Quomo-
spiritus mens in Deo salutari meo,* docet nos qua-
liter sit gaudendum. 1. Non in corporalibus, sed
in spiritualibus gaudere oportet. 2. Non tam in
donis, quam in largitore ipso. 3. Etsi in Deo,
tanquam naturæ autore, magis tanquam in sa-
lutari & Redemptore. 4. Spiritus imprimis gau-
deat, superior animæ pars: etsi solet in corpus
etiam redundare. *Cor meum & caro mea exulta-* Ps. 33. 3.
verunt in Deum vivum. 5. In Deo & non in me-
ipso, illi tribuendo omnia, non mihi. *Animæ mea* Ps. 39. 9.
*exultabit in Domino, & delectabitur super saluta- Causæ
ris suo. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ. Re- magni-
censere incipit causas, ob quas Deum sic ma- ficandi.*

Quomo-
do gau-
dendum

1.

2.

3.

4.

5.

M 4

gnificat,

1. gnificat, tres sunt propriæ, septem cum aliis communes. Hæcigitur prima. *Qui respexit, id est, benignè facere. Humilitatem ancillæ sue, parvitatem atque vilitatem.* quo dicto non prædicat suam virtutem humilitatis; sed eam exercet, agnoscendo suum nihilum & indignitatem quantum ex se, ergo ait, quia benefecit imme- renti. Sic Sancti sunt affecti, & ita impetrant à

Ps. 112. Deo gratiam, qui humilia respicit in cœlo & in

terra: Et quoniam respexisti humilitatem meam,

Ps. 30. 8. salvasti de necessitate animam meam. Ecce enim

2. Causa. ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Hæc

secunda causa glorificandi Deum, quanquam non tam, quod ipsa prædicanda sit beata, quam quod tantis eam Deus prævenit benedictionib⁹, unde id secuturum sit, magnificat Deum, tum etiam, quoniam ea prædicatio cessura sit in emolumēntum ipsorum, qui beatam eam dicent, in quibus ut ego sim, beatam te dico. Beata es, ut Elisabetha dixit, quia credidisti, Beata, ut pia illa Mater exclamavit, quia portasti utero tuo Christum, & multò etiam magis, quia audiisti, & custodisti mente verbum Dei. In te omnes illæ octo benedictiones conveniunt ex-

3. Causa. excellenter, quas Filius tuus pronuntiavit. Beati pauperes spiritu, mites, &c. Quia fecit mihi magna, qui potens est, & sanctum nomen ejus. Tertia causa magnificandi magnalia fuerunt, quod Virgo esset & Mater, & quod Mater Dei, tum cætera, quæ propterea ipsi divinitus collata sunt, quæ simul omnia ante oculos habens, magnificat Deum, quia fecit ei vere magna.

Nec

Nec obstat humilitati, quod se magnam à donis agnoscit, dum ea refert soli Deo accepta, quod & faciunt in cœlo Beati, gloriam dantes Deo. Porro omnipotentiam & sanctitatem Dei laudat, ut etiam illi dicentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens:* ab omnipotencia quippe Dei veniunt talia opera: referuntur autem eo, ut Dei nomen sanctificetur, quod est omnino sanctum, dignumque ab omnibus sanctificari. *Et misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum.* Quarta causa jam com-

Apoc. 4.

4.

Causa.

munis cum aliis, à misericordia Dei in omnes diffusa, & in omnem posteritatem. Videlicet cogitabat Verbum illud hominem factum, quod utero gestabat, per magnam Dei misericordiam esse datum ad salutem omnium gentium, pro quo beneficio non qua suum tantum, sed qua omnium, magnificat autorem. Ita enim justi pro alienis etiam gratias Deo agunt, non tantum, ut propria sunt. Illud etiam magnificat, quod Dei misericordia ita est profusa, ut quantumvis beneficiar, ulterius semper disponat benefacere, à progenie in progenies: quippe inexhausta. *Fecit potentiam in brachio suo.* Quinta causa ab operibus omnipotentiæ divinæ, qualia Deus plurima patravit ab initio mundi, in creatione, conservatione, & gubernatione illius, ac præterim in providentia circa hominem, cuius causa operatus est tot magnalia in populo Hebræorum, & tandem jam mirabilem maximum, Incarnationem Verbi pro salute hominum. Quæ simul animo complectens Vir-

5.

Causa.

6.
Causa.

go prudentissima , magnificat Dominum, *Dispergit superbos mente cordis sui.* Sexta causa laudis ab operibus justitiae , quod superbum Luciferum exaltantem solium suum , quod molitores Turris Babel , quod Pharaonem, Nabuchodonosor , & alios passim elatos humiliare consuevit , amator ipse humilitatis , adeo ut etiam exinaniverit seipsum , & hac sua potissimum humilitate superbos depresso. *Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis, & divites dimisit inanes.*

7. Causa septima & octava à justitia simul & Causa, & misericordia , ex comparatione diversorum inter se.

8. potentium & humilium, divitum & esurientium : nam potentes deponit , exaltat humiles , esurientes replet , abundantes egere facit. Est & hoc judicium Dei magnificatione dignissimum, de quo tanquam suo opere gloriatur.

Iob. 40. Disperge superbos, & confunde eos, &c. Et ego

8. confitebor, quod salvare te possit dextera tua; & ali-

Iob. 5. 11. bi, Qui ponit humiles in sublimi, qui dissipat cogitationes malignorum. Quia verò id maximè con-

venit tempori Evangelii , inde prophetissa no-

9. & 10. stra magnificat Deum. *Suscepit Israël puerum suum recordatus misericordie sue. Sicut locutus est*

ad Patres nostros, Abraham & semini ejus in saecula. Nona & decima causa. Prima à providentia erga suos : nam etsi videtur aliquando eorum obliisci , in tempore tamen semper adest . Secunda à fide promisorum , quam certò servat . Utrumque eluxit in Christi adventu , qui etsi dilatus , cùm opportunum fuit , factus est : im-

pletæ

pletæ quoque sunt promissiones, Abrahæ cæ-
terisque Patribus factæ.

PUNCTUM IV.

Quod B. Virgo manserit apud Elisabetham
quasi mensibus tribus. Ubi cogita, qualis
inter ipsas conversatio fuerit, quam inflam-
mata colloquia, & divini sermones ab eis ha-
biti fuerint, & quantum Elisabeth profecerit
extam diuturno Mariæ consortio, quæ prima
salutatione sic fuerat affecta. Et quæ denique
sanctitatis exempla, ac qualem odorem Virgo
Mater afflaverit toti domui, quantisque bene-
dictiones à Deo conciliaverit. Nam si ob com-
morationem Arcæ Deus benedixit Obededom,
ut David ejus æmulatione, eam constituerit
adducere in domum suam: quanto Maria me-
lior est illâ Arcâ? Zachariæ tamen non est red-
dita loquela, quia impleri debuit Angeli præ-
dictio, & opportunius erat ad gloriam Dei, ut
in ipsa Nativitate Ioannis id fieret. Discam non
præfigere tempora, aut modum Deo, eique
me committere.

Ædifica
tio Mar.

Benedi-
ctio.

2. Re. 6.
12.

MEDITATIO XIII.

De nativitate Præcursoris.

PUNCTUM PRIMUM.

Illius conceptio. 1. Ex sterilibus Parentibus, Conce-
& justis, qui filium à Deo impestrârunt: ptionis
nam, quæ etiam Deus facere destinavit, exequi- circum-
tur stantiae.

1. tur per orationes.
2. Idem Gabriel Zachariæ de Ioanne nuntiavit qui postea Mariæ de Christo, pat in Angelis promptitudo obsequendi, sive magna, sive minora imperentur.
3. Iubet Gabriel vocari Ioannem, id est, gratiam, quod gratia in ipso singulariter eluceret, qui sine meritis ad tantum officium esset electus, & esset etiam divinæ in se habitantis gratiæ insignia do-

Mat. II.

4. cumenta daturus, & præcipue, quod gratiæ Evangelij Præcursor veniret: nam *Lex usque ad*

13. 4. Ioannem.

5. 5. Prædicit magnum fore coram Dominō, sanctitate & officio.

Luc. I.

6. 15. Speciatim vixius asperitatem commendat: *Vinum & siceram non bibet: tanquam verus Nazareus, Deo consecratus.*

6. 6. Et Spiritu Sancto replebitur, adhuc ex utero

- Matris suæ, pro dignitate officij, & ex utero usque ad finem talis erit.*

7. 7. Precedet in Spiritu & virtute Eliae: zelus commendatur. Et convertet

- multos filiorum Israël, parabitque Domino plebem perfectam, ad recipiendum Evangelium.*

Itaque erga Deum pius, erga se austerus, erga proximum zelatus.

PUNCTUM. II.

Prærogativæ.

I.

2.

3.

PRÆROGATIVÆ IOANNIS IN UTERO.

1. QUOD PRIMITIÆ FUERIT SANCTIFICATIONIS A CHRISTO IMPERTITÆ POST INCARNATIONEM, & ADEO COPIOSISSIMÆ.
2. QUOD ACCEPTUM SEMEL USUM RATIONIS TUNC ETIAM CONSERVAVERIT, UNDE ADHUC EX UTERO PER FERVENTES ACTUS MERITA COLLIGEBAT.
3. QUOD EJUS INTUITU REPLEVIT DEUS EJUS MATREM SPIRITU PROPHETICO, AC DONIS.

PUN-

PUNCTUM III.

Nativitas Ioannis. 1. Mater divinitus edo- In nati-
cta vult vocari Ioannem. 2. Pater recipit vitate.
loquela & prophetat: *Benedictus, &c.* 3. Ex- quæ ac-
ultatio, ut prædictum fuerat. *Muti in Nativita-*
te ejus gaudebunt. & admiratio: Quis putas puer *Luc. I.*
iste erit? 4. Quòd jam tunc *Manus Domini erat Isa. 49.1.*
cum illo. Dominus ab utero vocavit me, in umbra
manus suæ protexit me, &c.

MEDITATIO XIV.

De eo, quod Ioseph voluit dimittere Ma-
riam conjugem suam.

PUNCTUM PRIMUM.

Sanctitas Iosephi: nempe pro munere, ad SS. vete-
quod fuit electus. Superavit Patriarchas, fi- ris Test.
de Abramum, tolerantia Jacob, castitate al- superat
terum Iosephum, consuetudine cum Deo Moy-
sen, charitate populi Samuelem, humilitate &
mansuetudine Davidem. Ut divinis vacaret, vo- Votum
to se castitatis obstrinxit, quam ita eximiè con- Castita-
secutus est, ut ex consuetudine familiari Virgi- tis.
nis nihil animus ejus contraheret, imò ad amo-
rem ejus virtutis magis accenderetur.

PUNCTUM II.

Quod Deus non revelaverat Iosepho myste- Exerci-
rium, sicuti Elisabethæ & Zachariæ, ad ex- tatio Io-
ercitationem virtutis tum Mariæ, tum Iosephi, seph. &
dum Maria.

*dum hic angitur de sponsæ lapsu , illa de infamia
apud justum. Sic suos probat Deus. Proba me
Domine, & tenta me. Et debet cum gaudio sus-
cipi, quando absque culpa nostra; & præsertim,
quando potius propter virtutem tribulatio con-
tingit, ut Mariæ.*

PUNCTUM III.

Hinc
quæ vir-
tutes.

Quæ inde eluxerint virtutes Iosephi. Patien-
tia, in dissimulando factum, non expro-
brando, non deferendo, prudentia, dum cogi-
tat dimittere, cum qua, ut adultera, non conve-
niebat habitare; nec id præcipitat, sed voluit
animo. In Maria elucet. 1. Humilitas, nihilo-
minus mysterium reticendo, nec apud maritum
ullam sui defensionem afferendo: non sic ego,
qui effutio, si quid ad honorem facit, & mille
texo excusationes in peccatis. 2. Confidentialia
in divina providentia, cui se per orationes com-
mendabat.

PUNCTUM IV.

Revelat
Deus.

Revelatio per Angelum: nimirum humanis
mediis deficientibus, præstò sunt divina.
Expende gaudium & gratulationem utriusque,
nec non revelationis ipsa verba. Exemit scrupu-
lum: *Ne timeas: sponsam purgat, ex Spiritu S.
est, nutritum, & quasi patrem Christi consti-
tuit, vocabis nomen ejus Iesum.*

PUNCTUM V.

ET accepit conjugem suam, introduxit in do-
mum,

mum, nec tamen cognovit usque ad partum,
nec post. Qualis deinceps inter eos convictus?

MEDITATIO XV.

De expectatione partus.

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo ipse Christus infans expertierit ar-
denti desiderio perficiendi salutem nostrā, Nascedi
ut jam tunc diceret: *Baptismo habeo baptizari;* deside-
& quomodo coarctor, donec perficiatur? Nihilo-
minus continuit sese per novem menses, neque
ad diem secum dispensavit, quod ea inclusio
pœna quædam esset, ad satisfaciendum pro no-
bis; quales occasiones non omittebat. Deinde,
erat quasi quidam secessus, in quo opus suum
Patri commendabat, antequam illud aggrede-
retur: sicut in deserto comparavit sese ad prædi-
candum per dies quadraginta.

PUNCTUM II.

Desideria B. Mariæ videndi, & fruendi aspe-
ctu Filij, quem sciret Deum, & ex ipsa ho-
minem. Item fovendi, serviendi ipsi, maternāq;
obsequia exhibendi, pro eo, quod dignatus esset
ipsam habere matrem. Quare dicebat: *Quis mi- CANT. 8.
hi det te filium meum, ut inveniam te foris, & 1.
deosculer te?* Et tandem optabat eum prodire
communis salutis causā. Ego similiter in me de-
sideria excitabo, ut Christus in me & aliis nasca-
tur per gratiam, utq; illum omnes amēt, eiq; ser-
viant.

In Beat.
Virg.

viant. Item conceptos animo salutares affectus,
ut pariam, & in rem deducam, adnitar: quod ni
Prov.
28. 25. fiat, velut fœtus, ultra tempus utero inclusus,
Prov. 21. excruciat matrem, ita cohibitæ inspirationes
2. divinæ exulcerant mentem. *Desideria*, inquit Sa-
piens, occidunt pigrum. *Vult* quippe, & non
vult Unde monet Apostolus: *Spiritum nolite
extinguere*. Huc referri possunt antiphonæ Ec-
clesiæ: O Sapientia! &c.

PUNCTUM III.

B. V. *E*xpectabat Diva partum, certa de integrita-
certa de
virgini-
tate.
Isa. 7.14. *Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur
Mat. 1. nomen ejus Emmanuel, quod est, nobiscum Deus.*
23. Et se illam esse considerans, de qua prædictum
erat: *Exultabat spiritus ejus in Deo salutari suo,*
Luc. 1. dicebatque: ô tu verè mihi Emmanuel! nam &
47. *Gabriel ad me: Dominus tecum.* Cæterùm non
angebatur de futura partûs difficultate, dolori-
bùisque, ut cæteræ matres, quando ipsa sine car-
nali voluptate conceperat: tantùm erat intenta
præparandæ animæ affectibus pietatis ad vici-
num partum, qualiter nos convenit disponi ad
Ioann. I. *Christum excipiendum, juxta Præcursoris mo-*
*nitum: Parate viam Domini, intentionem diri-
23. gite, superbiam deprimit, asperitatem
morum deponite.*

MEDI.

MEDITATIO XVI.

Profectio B. Virginis in Bethleem ex
Nazareth.

PUNCTUM PRIMUM.

Quod Christus destinato consilio suum in mundum ingressum ita disposuit, ut esset illius modus nobis quidem ad exemplum quam utilissimus: ipsi vero ad ferendum permolestus & gravis. Unde extra Nazareth nasci voluit, ut qualicunque domestica commoditate nascens Extra patriam privaretur. I. nunc, qui tam studiosè tuas com-nascitur moditatem consecutaris.

PUNCTUM II.

Occasio profectionis extitit tributum à Cæsar indicatum, & is quidem ambitione, ad ostendandum imperium, & cupiditate auri ducebatur, in edicto promulgando: Christus autem humilitatis & subjectionis exercendæ inde occasionem sumpsit, ad exemplum. Quidni ^{1. Pet. 2.} ego subjiciam me omni humana creatura propter Deum?

PUNCTUM III.

Ratio itineris, singulari totius oris modestia ^{Ratio} itineris.
procedebat Virgo, mente in illum, quem gestabat, defixa, tacitaque cum illo loquens, aut de illo cum Iosepho: non gravabat sacra sarcina gestantem, sed sublevabat; ac propinqua
N fruendi

fruendi illo, spe vires reficiebat: cum alioqui sat prolixa & difficilis via, asperitasque hyemis teneram Virginem fatigarent.

PUNCTUM IV.

Hospitio ex-
I. 11.
Luc. 9.
58.

Isa. 1. 3.

QUOD hospitio excluditur. *In propria venit,*
& sui eum non receperunt. Jam tunc illud
excluditur. implebatur: *Vulpes foveas habent, & volucres celi*
Ioan. 1. nidos; *Filius autem hominis non habet, ubi caput*
suum reclinet. Quin vulpes astuti, & cupidi ho-
mines à suis foveis Christum excludunt: volu-
cres autem superbi & nobiles à suis nidis, ut sta-
bulum subire debeat, ubi *bos & asinus cognoscant*
possessorem suum, mites ac humiles repellunt,
quia non agnoscitur. O si cognovisses, & tu,
quām sāpē Dominum repellis à te, quoties pul-
santi non aperis!

MEDITATIO XVII.

Nativitas Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Exultas
prodit.
Ps. 18. 6.

Dona
pro hos-
pitio.

QUOMODO, imminente nascendi tempore,
quod nec prævenire, nec prorogare Chri-
stus voluit, *Exultavit, ut gigas ad currēdam vi-*
am, & illam quidem asperam, ac difficilem, ab
ipso primo ortu ad exitum usque, à summo usq;
ad summum, ab utero ad crucem. Deinde, ho-
spitium suum, uterum Matris, Rex tantus haud
reliquid indonatum in egressu suo, quare tunc
ineffabili luce ac lætitia Matris suæ animam per-
fudit.

fudit. Cavit etiam illi ab omni incommodo, quod alioqui in partu reliquæ mulieres perpetiuntur: nam & sine dolore enixa est, & clavistro virginali nequaquam violato.

PUNCTUM II.

Virgo præsentiens partum, secedit parumper, 1.
totaque in Deum absorpta, præstolatur in con-
Salvatorem, Deique salutare, quo repente edi- templ-
to, atque conspecto, quid illa senserit, nec cogi- tione
tando assequi licet. Agnoscebat filium suum: parit.
sed & eundem Filium Dei, verum Deum: illinc
amor ipsam exstimulabat; hinc reverentia retrahebat; utroque autem attemperato, mixtisque
amor cum reverentia, gaudio cum lacrymis,
infantem in ulnas accipit, suaviatur, ac liquefit
anima ejus in complexu Nati. Deinde, pannis
eum involvit, quos provida paraverat; locatum-
que reverenter in præsepio, prima adorat: 2.
Gra. Panis
tias agit, quod venisset propter salutem homini- involvit
num, quodque se dignatus fuisset honore Ma-
tris: viciissim ei offert, dicatque sua Matri ob-
sequia affectu inenarrabili. Simili eum sensu
Sanctus Ioseph & adorat, & gratias agit pro
nutritiis sibi munere commisso, fidelisque suam
operam promittit. Faciam & ego.

PUNCTUM III.

Mira in hoc infante expendat: ac præci- Infantis
puè, quod qui Deus est, & sedet super persona.
Cherubim, in humili præsepio jacet. Deinde,
quomodo gratias agit Patri, cuius voluntate il-

lic reclinatus est, offertque seipsum ad perficiendum opus redemptionis: clamat etiam ad **Mat. 11.** nos tacitus: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde,* & *Nisi efficiamini sicut parvuli, &*
3o. § 4. *Quicunque humiliaverit se, sicut parvulus iste, hic major est in regno celorum.* Præterea quid agit infans? plorat & alia agit quæ talis: nam etsi perfecta utebatur ratione, quæ tamen erant illius ætatis, naturam agere sinebat: quidquid autem ageret, Deo offerebat pro reconciliacione mundi, infantiles lacrymas, vagitus, & omne tale. Postremò, quæ jam tunc patiebatur æstimabo; aspero anni tempore, intempesta nocte, loco incommodissimo, in rerum omnium paupertate, & rejectus ab omnibus: nec ea patitur invitus, aut necessitate; sed volens, certoque consilio. *Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea.*

Passio-
neces.

Ps. 87.
26.

MEDITATIO XVIII.

Anuntiatio ad pastores.

PUNCTUM PRIMUM.

Angeli adorant. **Q**uod Angeli, viso Domino in præsepi, obstuperunt, supplicesque eum de cælo adoraverunt, jubente etiam Deo Patre. Et adorent cum omnes Angelii ejus. Et cum absconditum mortalibus, obscurumque cernerent, gestiverunt omnes venire in terras, atque illius annuntiare nativitatem. Sic ego accendar studio manifestandi Dei nomen hominibus, ut cognoscantur.

Heb. 1. 6.

*in terra viam ejus, in omnibus gentibus salutare
ejus.*

PUNCTUM II.

QUOD pastoribus Christus annuntiatur. 1.
Non sapientibus circa Bethleem, quia su-
perbi: non divitibus, quia cupidi: non nobilibus, bus an-
quia deliciis dediti: sed humilibus, pauperibus,
laboriosis, supérque gregem vigilantibus: Con-
fiteor tibi Pater, quia revelasti ea parvulis. 2. An-
nuntiatur gaudium, cuius materia est: *Quia na-*
rus est nobis Salvator: non sibi nascitur, non ^{Mat. 11}
angelis, sed nobis, qui salute indigebamus. *Nobis*
natus, nobis datus, ex intacta Virgine. 3. Signa ^{25.}
mirabilia indicantur, per quæ reperiatur: *Inve-*
nietis infantem pannis involutum, positum in
præsepio; ergo signa sunt, infantia, paupertas, &
humilitas: Ex his intelligam, an in me natus sit,
si ea vigeant in corde meo.

PUNCTUM III.

Angelorum gratulatio & glorificatio. Mittit Quare
Deus Angelos, ut sic humiliatum ejus Fi- mittan-
tium clarificent, quod Deus facere consuevit in- tur. An-
ter despectiones. Deinde, ut discamus, quid nos geli.
facere conveniat: quomodo glorificare, & gra-
tias agere, quando propter nos ille humiliatus
est. *Gloria in excelsis Deo:* Quippe non aliud Dei
opus magis ad illius gloriam facit, quam In-
carnatio Verbi. Quòd si in cœlo propter illud
glorificatur, utique & in terra Deus propter hoc
debet glorificari, quæ ideo dicitur plena gratiâ *Is. 6. 3.*

N 3

Dei.

Dei. O impendam me totum in illam. *Et interra pax.* Multiplex pax, hominis cum Deo per remissionem peccatorum, hominis secum per subjectionem carnis ad spiritum, hominum inter se per concordiam voluntatum. *Orietur in diebus illius justitia, & abundantia pacis.* Hominibus bona voluntatis. Iis enim, erga quos benigna est Dei voluntas, quae est radix nostri omnis boni; sed & iis, qui ipsi sunt bona voluntatis ordinatae in Deum, subjectaeque illius legi. Talibus promittitur pax, non autem iis, qui boni sunt intellectus, aut aliis possident talentis.

*Ps. 75. 7.***PUNCTUM IV.**

Recedunt Angeli, & in transitu invisunt præsepe, ibi canticum repetentes. Quanta Mariæ exultatione!

MEDITATIO XIX.*Adoratio Pastorum.***PUNCTUM PRIMUM.***Pastoris fervor.**Ezech. 8. 3.*

Proficiuntur pastores. Non posthabent acceptum nuntium, ut quidam divinas inspirationes: sed hortantur se inutuo ad inquirendum ostensum sibi bonum. Est quod apud Ezechielem: *Cherubim percutiebant inter se alas,* quasi gestientes, ad obsequium Deo praestandum. Deinde etsi non fuerit eis mandatum, nuntium tamen pro mandato habuerunt. Perfecta obedientia. Denique festinantes fervore magno ac desiderio.

PUN.

PUNCTUM II.

Reperiunt annuntiatum, & adorant. Credibile est ad primum conspectum ex infantis ore promicuisse splendorem, simûlque intus illuminatos fuisse pastores, ut illum Messiam & Deum esse cognoscerent. Deinde ad hanc illustrationem reverentiâ tacti, simûlque amore succensi, prosterunt corpora, adorant, gratias agunt, offerunt de sua paupertate, implentes illud: *Non apparebis vacuus ante Dominum.* *Deut. 16.* Tum ad Matrem conversi, quæ sanctitatem spirabat, eam reverenter alloquuntur, gratulan- tur de tali prole, narrant, quæ viderant & au- diverant de puerò hoc,

PUNCTUM III.

Recedunt ad propria, glorificantes & lau- dantes Deum in omnibus, quæ audierant & viderant; vel circa præsepe: nam viderant infantem admirabilem, & audiverant ibi aliqua mirabilia de illo à Matre; vel quæ audiverant ab Angelo, & conferendo ea cum visis ad præsepe, laudabant Deum. Deinde hæc audita & visa narrabant aliis, & omnes qui audiverunt, mirati sunt, tum apud præsepe narrabant, quo alii ali- qui confluxerant, exciti adventu pastorum, tum obviis, ut fit in rebus insolitis. Porrò cæteri mirabantur: *Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo.* Quatuor genera hominum. 1. Quidam, etiam auditis, nihil hominū movebantur, aliis intenti. 2. Aliqui illac trans- ad præ- euntes, sepe.

eūntes, & introspicientes, nihil notantes singularē, præteribant. 3. Alii fide viva accedentes: agnoscunt & adorant, fructūmque referunt; sed recedunt ad sua. 4. Alii inhārent, ut Maria & Ioseph, volvūntque assiduè, & inter se conferunt mysterium.

MEDITATIO XX.

Circumcisio Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Obedie- tia.

Obedientia. **A** Stimanda in Matre & sponso obedientia legis, ob quam subjecerunt circumcisio- ni Filium, imò ipsimet circumciderunt, vel Ma- ria, vel Ioseph. Item affectus Matri in ipso actu: quam compatiebatur! quam blandè fovebat, quam devota sanguinem excipiebat, quâ dili- gentiâ plagam curabat, quâ curâ priinitias San- guinis & præputium asservabat: vel sola ad re- demptionem nostram satis futura!

PUNCTUM II.

I.
Christi
ohediē-
tia.

Qualis in circumcisio infante affectus! 1. Obedientia erga legem durissimam, in qua poterat secum dispensare, ut Deus, aut quia etiam non tenebatur, quippe ab originali culpa immunis, cuius erat testificatio ipsa circuncisio, quam suscipiendo, universæ legis faciendæ debitor fiebat. 2. Humilitatis, dum notam peccatoris accipit: nos autem, qui verè sumus peccatores, renuiimus videri, aut dici. 3. Patientia

in ferendo vulnere, ob teneram complexionem,
valde acri: & quia pollebat usu rationis, non
tantum istum sensit, sed expectatio abscissio-
nis, & aspectus cultri timorem & tristitiam na-
turaliter afferebat: quod in aliis non evenit in-
fantibus. Porro ita doluit & ploravit, ut simul
gauderet ob impletam in eo Patris voluntatem.
4. Charitas tum erga Patrem, tum erga nos, qua
etiam totum sanguinem dare, innumerásque Charitas
plagas accipere paratus fuit.

PUNCTUM III.

QUòd est quædam spiritualis circumcisio, Circum-
quam Christus nos docet sua corporali; ciso spi-
nempe superflua abjicere in vitæ commodis, ritualis.
& inordinatos affectus resecare. Hanc nostram
circumcisionem qui juvant, eique cooperan-
tur, amandi sunt, nempe qui vel incommodo,
vel injuria aliqua nos afficiunt: unde nimius
nostri, & honoris propriamor castigatur. Dein- Sangui-
de considera, quòd Christus tripliciter sangu- nem su-
nem fudit. 1. In circumcisione à suis, debito dit ter.
& sancto ministerio. 2. A seipso in horto per
vehementem cum imminentे morte conflictationem animi sponte suscep- 1.
tam. 3. A Sathanæ 2.
ministris in passione ipsa. Ita etiam circumcisione
nostra partim ab iis, qui præsunt, perfici debet,
amputando occasiones & mortificando subdi-
torum affectus, detrahendóque non necessaria:
partim à nobis ipsis per voluntarias mortifica-
tiones: partim ab adversariis & calumniatori-
bus. Offeram me ad omnem modum.

N 5 MEDI.

MEDITATIO XXI.

De impositione nominis Iesu.

PUNCTUM PRIMUM.

Iesu no-
men.

Nomen Christo imponitur à Deo, qui solus potuit nominare ipsum, uti solus noverat finem & officium illius. Nominavit autem Iesum, hoc est, Salvatorem: quod nomen, si quidam alij acceperunt, ut in figura tantum, & secundum quid: Christus autem simpliciter & excellenter multis modis. 1. Quia ab omni simpliciter malo nos liberat. 2. Quia sic liberat, ut simul introducat in omne genus boni in hac vita

Christo
a a t o n o -
ma sticōs

& altera. 3. Quia modo singulari liberat, quod fit Deus & homo: unde fit, ut persoluto pretio ad æqualitatem redimiat, non ex potentia tan-

Isa. 63. 1. tum, qui dicit: *Ego, qui loquor justitiam; & pro-*

Habac. 3. pugnator sum ad salvandum. Igitur, In Domino

18. gaudabo, & exultabo in Deo Iesu meo. Porro B.

B. V. no-

men in-

Virgo Maria prima fuit, quæ infanti jam nato

hoc nomen imponendum edixit, & prima illud

pronuntiavit: Iesus est nomen ejus: in pronuntian-

do autem tum ipsa præcipue, tum Ioseph, &

stantes mira perfusi sunt suavitate, tanquam ex

effuso foras unguento, quippe Oleum effusum

Cant. 1. nomen tuum, ô Iesu! ideo adolescentula dilexe-

3. runt te: In primis Mater, cuius spiritus exultavit

in Deo salutari suo, in Deo Iesu suo. Impositum

sibi nomen acceptavit infans, gratiasque egit

Patri

Patri æterno pro nomine, & officio, ad exequendum illud paratissimus.

PUNCTUM II.

Cur nomen in Circumcisione imponitur? 1. Ad clarificandum ipsum, ut quia tanquam Cur in
Circum-
cisione
datur. esset peccator, circumcidebatur: ex nomine innotesceret eum esse Salvatorem, qui tollit peccata mundi. 2. Ad significandum, quod Salvator veniret per sanguinem, cuius modò, quasi primicias offerret, daturus postea totum.

PUNCTUM III.

Excellentiae hujus nominis: quod si nec no- 1. Cor. 12.
minari potest, *Nisi in Spiritu Sancto*, ut ait 3. Apostolus, quis ejus excellentias assequatur? 1. Excel-
lentiae
hujus no-
minis.
Complectitur perfectiones divinas; qui si Iesus est, utique in facto bonus, sanctus, sapiens, omni-
nipotens, misericors: sunt enim hæc necessaria
ad salvandum: siquidem *factus est nobis sapientia à Deo, & justitia, & sanctificatio, & redemptio.* 2. 1. Cor. 1.
2.
Complectitur omnia dona gratiæ & virtutum,
quia de plenitudine ejus participare debent, qui
salvantur. 3. Officia omnia illius, quod sit Ma-
gister, Medicus, Pater, Iudex, Advocatus, Pa-
stor, Protector, Iesus meus & omnia. 4. Est
compendium aliorum nominum apud Isaiam: Isa. 6.9.
Vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius,
Deus fortis, Pater futuri saeculi, Princeps pacis. 5. 5.
Est mihi fons & origo honorum omnium, in hoc
datur remissio peccatorum; orationes à Deo ex-
audiuntur, ægritudines spirituales curantur,
tentatio-

tentationes vincuntur, dæmones profligantur,
pericula avertuntur: est Lux, & Dux, atque ad
omnes virtutes stimulus.

MEDITATIO XXII.

Magorum profectio Hierosolymam.

PUNCTUM PRIMUM.

Apparitio stellæ. Voluit Deus, sicut in Iudea
pastoribus, ita etiam Gentibus manifestare
ortum Salvatoris, atque ad adorandum vocare,
siquidem omnium erat Salvator, tum Iudeorum,
tum gentilium, illis autem per Angelum,
his per novam stellam significavit, juxta vatici-
nium Balaam. Multi etiam alii eandem stellam
viderunt, & quem indicaret, conjecerunt: sed
sequun- hi tantum Magi ad inquirendum permotis sunt.

Prov. 2.
13. Sic plerique commodis temporalibus intenti,
posthabent lucem divinæ inspirationis, aiuntque
c. 26. 13. illud: *Leo est in via, occidendus sum, prætexen-*
Mos. 5. tes excusationes; sed qui timet pruinam, irruet
19. super eum nix: & isti pro temporali incommodo
Iob. 6. 16. incurrint æternum. Singulare beneficium Ma-
gis collatum, ut præ tot aliis efficacius move-
rentur, ut omnibus postpositis, quærerent Chri-
Gen. 12. stum: quale Abrahæ: *Egredere de terra tua.*
2. Optem ita vocari: &c, si vocatus sum, mundum-
Mat. 20. que reliqui, ut Christum invenirem, gratias
16. agam. Nam alioqui, *Multi sunt vocati, pauci
verè electi*, ita ut obtemperant.

PUN-

PUNCTUM. II.

Profectio Magorum. Dant se viæ: & ecce 1.
vident stellam præire ducem, ut olim He- Stella
bræos antecedebat columnna nubis per diem, ducit.
ignis per noctem: nempe aggredientibus magno
animo servitium Dei, adest gratia singularis ad 2.
prosequendum cœpta. Sequuntur stellæ du- Sequun-
ctum in neutram partem declinando; & cum il- tux.
la vel quiescendo, vel movendo: ita ductum
rectæ rationis, supernaturale item lumen, & il-
lustrationes à Deo immisas, & denique Supe-
riorum, & spiritualis Patris directionem sequar,
quasi totidem stellas, vel unam potius ex pluri-
bus coagmentatam. Appropinquantibus illis
Hierosolymam, subducitur aspectibus eorum 3.
stella ad fidei, constantiæque probationem: ac
licet tristati fuerint, non tamen à cœpto desti-
terunt. Ita nos, cùm subtrahitur consolatio,
non resiliemus. Convertebunt autem se ad me-
dia ordinaria, quærendo ex aliis: sicut sponsa:
Num, quem diligit anima mea, vidistis? Ad-
eundi Prælati, & qui nos juvare queunt. Cant. 3.

Se abdit.

3.

PUNCTUM III.

Interrogant audacter de Rege nato. 1. Elucet 1.
fides eximia. Non quærunt, an sit natus: sed Fides.
de loco tantum, quasi de re nihil dubitent. 2. 2.
Magnitudo animi: non verentur, in regia civi- Magna-
tate, & aula ipsa alium Regem Iudæorum quæ- nimitas,
rere, quam qui præsidebat. Qua tanta illorum Turba-
tio. con-

confidentia turbatur Herodes, ipsi verò minime. Cum Herode turbatur civitas, quæ potius gaudere debebat, cùm ex Messiæ expectatione, verique sui Regis tota penderet: sed fit, ut potentioribus consentiatur, etiam in malo.

PUNCTUM IV.

Herodes inquirit ex sacerdotibus. Elucet locum **H**mira providentia Dei. 1. Quod iniquum designat faciat cooperari suo consilio. Diligentiâ enim Herodis patet locus nativitatis. 2. Quia per **Mala.** 1. malos ministros & sacerdotes aperit sensum 7. scripturarum piis. *Labia enim sacerdotum custodiunt scientiam.* 3. Quod scripture sit lumen ad inveniendum Christum, quæ cùm habetur, non est opus aliâ stellâ *Scrutamini scripturas, illa sunt, quæ testimonium perhibent de me.* 4. Iudicium Dei, quod Gentiles è longinquo cum labore veniunt adoratum. Iudæi autem, quibus promissus, & inter quos erat, non se loco morvent, scilicet: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit eum.*

MEDITATIO XXIII.

Inventio & adoratio Regis nati.

PUNCTUM PRIMUM.

Prosequuntur Magi iter, & iterum vident stellam. Cùm primum de loco nativitatis indicium acceperunt, relicto aulæ strepitu, pergunt. Non nisi ex necessitate, inter tales morari oportet

**Desere
aulas.**

oportet viros Religiosos. Quin ipse Rex David à tumultu cupiebat liberari. *Quis dabit mihi p. 54. 7.*
pennas, sicut columbas, & volabo, & requiescam?
Nota etiam bonitatem Dei, qui Magos jam ex indicio pergentes, voluit solari, reddita stella: unde illi mirificè recreati sunt. *Secundum multitudinem dolorum meorum, consolationes tuae lati- p. 93.*
ficaverunt animam meam. Ita Deus agit cum ^{19.} homine.

PUNCTUM II.

Appulsus in Bethleem, & ingressus in do-^{1.}
mum. 1. Stupent, cùm vident stellam super Stupor
casam stare, sed continuò illustrati sunt, quod Regum.
tegnum ejus non est, ut mundi. 2. Inveniunt ^{2.}
Puerum cum Maria Matre ejus, sic etiam pasto- ^{Iesus &}
res. Non facile disjunguntur Iesus & Maria, &
debent in affectu nostro conjungi. 3. Ad con- ^{3.}
spectum Infantis emicuit ex ejus vultu radius, Illustra-
qui etiam mentes Magorum illuminavit, ut a- tur Re-
gnoscerent illum esse verum Deum, Regēmque ges.
& Salvatorem. Unde gaudio magno valde per-
fusi sunt, magis, quam ex revisa stella. Et utique ^{Apoc. 2.}
erat Christus *stella matutina.* Quare impletum ^{2d.}
tunc in Magis illud: *Satiabor cum apparuerit c. 22. 16.*
gloria tua. ^{15.}

PUNCTUM III.

Magi adorant, & offerunt. 1. Procidunt ad ^{1.}
terram totis corporibus, simùlque animis ^{Reve-}
demississimè prosternuntur, impletique cœpit: ^{rentia.}
Coram illo procident Æthiopes, & inimici ejus ^{Psal. 71.}
terram lingent. 2. Fuit adoratio latriæ, tanquam ^{2.}
vero Latria.

vero Deo exhibita, pro salute hominum facta
homini: pro quo in genus humanum beneficio,
próque singulari erga se Magi gratias ex inti-
mo corde infanti egerunt, impleveruntque il-
Psal. 71. lud pro sua parte: *Et adorabunt eum omnes Reges*
terrae, & omnes gentes servient ei. O serviant illi
omnes, ac imprimis ego & tandem fiat ei, quod
Isai. 45. apud Isaiam: *Mihi curvabitur omne genu. 3.* Pro-
munt aurum Regi, thus Deo, myrrham homi-
ni mortali: nec non interna, aurum charitatis,
thus devotionis, & myrrham mortificationis,
quæ & ego offeram; ac, si Religiosus sum, tri-
na vota. In myrrha castitatem, qua caro à
corruptione præservatur: in auro paupertatem,
quæ omnibus se abdicat Christi causâ: in thu-
re obedientiam, quæ est oblatio totius homi-
nis in odorem suavissimum Deo. Nec bonus Ie-
sus dimisit indonatos, aut se vinci liberalitate
passus est. Reddidit vicissim magis aurum sa-
pientiæ, qua mysterium Incarnati Verbi percep-
perunt: thus insignis devotionis, internæque
consolationis: myrrham incorruptionis à pec-
catis, ne posthac laberentur lethaliter, quæ est
confirmatio in gratia. Ita piè credi potest.

PUNCTUM IV.

Colloquia Magorum cum Maria. Narrabant
de stella, de gestis Hierosolymis, circum-
spiciebant casam, præsepio, pannos, ipsam
Matrem admirabantur. Illa vicissim conserva-
bat omnia, conferens in corde suo: laudabat
eorum fidem, confirmabat. Non adfuerat ini-
tio

tio Ioseph, ut indicaretur Infantem hunc non habere Patrem in terris, qua homo erat: superveniens autem Ioseph, quæ sensit? quæ dixit? Cùm pernoctassent ibi, admonentur in somnis, ne redirent ad Herodem, quod ille petierat, ne ipsi & infans in périculum adducerentur. Parent, & alia via revertuntur, gratulantes sibi pro suscepto labore. Ita iis contingit, qui constanter Christum quærunt.

MEDITATIO XXIV.

Purificatio Matris & Præsentatio Filij.

PUNCTUM PRIMUM.

Virgo implet legem Purificationis, quæ jubebat mulierem, quæ peperisset masculum, ginis oblato sacrificio purificari in templo post 40. dies. 1. Libenter se continuuit per illos dies in illa casa, intenta alendo Filio, & defixa in contemplatione tantæ rei. 2. Enituit puritas, quòd, cùm purissima esset, adhuc voluit purificari. 3. Obedientia erga legem, à qua tamen erat exempta, quòd concepisset, non suscepto semine. 4. Huius militas, profitendo se indigere purificatione, dum rituim servabat, Offerendi pullum columbae. aut turturem pro peccato: sicut Filius se peccatum exhibuit, admissa circumcisione. 5. Amor paupertatis, quia non agnum obtulit in holocaustum; sed pullum columbae, aut turturem, quod permittebatur pauperibus: & potuisset procurare agnum ex oblatione Magorum; sed

O

maluit

6. maluit ex pauperibus esse. 6. Devotio & reverentia, qua munusuum obtulit Sacerdoti, petens pro se orari. Hæ sex virtutes sunt instar sex foliorum lilij candidissimi, *Sicut lilyum inter spinas,*
Cant. 2. *sic amica mea inter filias.*

PUNCTUM II.

1. **L**Ex altera jubebat offerri Deo omne primo. Oblatio. **L**egenitum, in memoriam liberationis ex Aegypto, ab internecione primogenitorum omnium, tam hominum, quam pecudum. 1. Devorè offert Patri æterno Filium ipsius, & proprium, oblatione significata præteritis sæculis per tot illas primogenitorū oblationes, & optatissimam ipsi Patri æterno, multoque acceptiorem, quam Abelis, Noë, Abrahæ, omnibusque Mosaïcis sacrificiis, per quam petebat pia mater toti mundo salutem, & reconciliationem. 2. Infans quoque ipse offert sacrificium Patri: quandoquidem priores oblationes non auferebant peccata: at speciatim cogitabo, quod pro me se obtulerit. O offeram ego meipsum!

2.
Ipsius
Christi.

PUNCTUM III.

Primogenitus debebat redimi quinq; siclis. Redimi. 1. Redimitur à Deo Patre, cui fuerat oblatus. Non sibi retinet, testificans quod vult profus eum esse nostrum. 2. Redimit Virgo Mater, ut nutriat, non ut servet sibi, sed mundo. 3. Pre-
 tur 5. tium, quinque sicli, non pluris hic, quam alii primogeniti, redimitur. Ostendit Deus promptitudinem dandi eum nobis, ut noster sit; siquidem

dem tam parvo redimi eum sinit. Quinque sicli possunt intelligi, mortificatio quinque sensuum, ^{Sicli} vel quinque virtutes, quæ ad Christum disponunt, recuperando cum Deo gratiam. Viva fides, timor Dei, dolor de peccatis, fiducia de misericordia Dei, ac stabile propositum emendationis. 4. Redimitur in eum finem, ut sub potestate hominum sit, & morti etiam pro iis tradatur.

MEDITATIO XXV.

De Simeone & Anna in præsentatione Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Virtutes Simeonis & oraculum. 1. Erat vir Simeon ^{justus & timoratus}: cavens diligentissimè, ne quid offendat. *Qui timet Deum, nihil negligit.* 2. *Expectans consolationem Israël*, per ardentia desideria, per preces cum fiducia magna. 3. *Et Spiritus Sanctus erat in eo*, non tantum sicut est in quovis Iusto, sed peculiariter, à quo proinde incitabatur ad flagitandam ardenter & expectandam consolationem Israël: ipse enim spiritus postulat pro nobis, dum postulare facit. *Quia fiducia & vitæ sanctimonia meruit responsum accipere, non visurum se mortem, donec videret Christum. Domini. Deus voluntatem facit in mentium se, & deprecationem eorum exaudit.* 4. Datur etiam nunc aliquibus in hac vita videre Christum Domini per contemplationem; sed

O 2

quia

qualis?

^{1.}
Eccl. 7.

^{19.}

2.

3.

ps. 144.

19.

4.

Exod.

33.

quia scriptum est: *Non me videbit homo & vivere moriar per mortificationem*, ut videam per contemplationem, aut planè moriar hīc, ut illic videam facie ad faciem.

PUNCTUM II.

Impletur votum Simeonis. *Venit in spiritu in templum, & accepit Christum in ulnas suas.* Verè potens est Dominus facere superabundanter, quām petimus aut intelligimus. Petierat Simeon videre, & datur ei amplecti ipsum, contrectare, exosculari. Multi tunc aderant, solisque agnoscitur vit Simeon, quòd infans nihil præ se ferret foris singulare. Ita contingit, ut solum, qui dispositi dignè sunt, Christum in Eucharistia agnoscant, & fruantur. Præterea aestimetur gaudium boni Senis, præ quo ducebat omnes labores pro nihilo, & nihil superesse amplius in hac vita sibi optandum. Ita & tu, propter eminentem scientiam Iesu Christi, omnia arbitra-
Corol-
Iarium.

1. collige ab exemplo Simeonis, quæ faciunt ad felicem mortem. 1. Fiduciam, quam Sancti concipiunt futuræ retributionis, cùm experiuntur in hac vita, quomodo Deus consoletur suos, ac centuplum eis nunc reddat, juxta promissum suum. 2. Fastidium rerum humanarum, unde cupiunt dissolvi, & esse cum Christo. Tandem quid sensit Mater, similiter & Ioseph, cùm agnoscí puerum à sancto sene viderent, & ita predicari. *Mirantes erant super his, quæ dicebantur de illo.*

PUN-

PUNCTUM III.

Simeonis sermo ad Mariam. Prædicit, ipsam Prædicionis doloris gladio transfigendam. Sic Deus miscet tristia lætis, summo consilio. Et voluit, ut meonis, B. Virgo & Mater jam tunc inciperet amaritudinem Filii passionum persentire. Deinde de puerō, quod futurus sit in ruinam & resurrectionem multorum in Israël. Ex parte quidem Christi, nulli in ruinam, sed in resurrectionem tantum, ad provectionem, ad gratiam & gloriam; ex parte verò ipsorum hominum, qui abusuri erant beneficio, & scandalizandi in ipsius humilitate, etiam ad ruinam. Item quod in signum contradictionis, in quem tanquam in scopum jacularentur, calumniando doctrinam, miracula, mores, & vitæ etiam insidiando. Gaudebo ad imitationem Christi, quando propter ipsum contradicetur mihi.

PUNCTUM IV.

Annæ confessio, cui etiam revelatus fuit Annæ Christus, ejus quoque insignes extitere virtutes. virtutes, quibus id promerita est. *Castitas individualis, Oratio & jejunium, Legis observatio & assiduitas in templo cum annorum 84. perseverantia in hisce bonis operibus.*

MEDITATIO XXVI.

Est de applicatione sensuum.

O 3

MEDI-

MEDITATIO XXVII.

Fuga in Aegyptum.

PUNCTUM PRIMUM.

**Christi
persecu-
tio.**

**2. Tim.
3. 12.
Joan. 15.
20.**

**Quare
fugeris.
1.**

**2.
Isa. 19.1.**

Persecutio Regis nati, instigante diabolo, qui suo regno à tam admirabili infante inuestebat, Herode Rege successorem non ferente, & populo assentiente Regi impio, Christus queritur ad necem, Cœpit jam tunc impleri Simeonis vaticinum de contradictione. Et voluit Pater æternus ab infantia Filium suum laboribus exerceri, & proprium est mundi persequi adversantes sibi. Id evenit primitivæ Ecclesiæ, & passim justis. Omnes enim, qui volunt piè vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur. Et præmonuit nos Christus. Non est servus major Dominus suo, si me persequunti sunt, & vos persequentur. Potuit aliter, quam fugiendo declinare periculum; sed ita maluit. 1. Ut plus pateretur in exilio apud extraneos, nec fugit ad Magos, ubi in pretio esset; sed ad ignotos, ubi lateret, quod imitari debemus, ut velimus in occulto esse, dum aliter de nobis disponit per Superiores. 2. Voluit etiam genti Idolis deditæ prodesse, & implere Isaïæ prædictionem. Ecce Dominus ascendet super nubem levem, & ingredietur Aegyptum, & commovebuntur simulacra Aegypti à facie ejus. Hæc nubes fuit sacra illius humanitas, vel etiam Matri ulnæ, in quibus portabantur; simulacra autem commota sunt, quia sunt.

fundamentum ab eo positum est illius perfectionis, quæ postea in Ægypto maximè viguit in sanctis Anachoretis & Cœnobitis, per quam idola, quibus mundus serviebat, divitiæ, honores, & voluptates, prostrata sunt & conculcata. O cùm Christus in nube panis ingreditur ad me, simulacra pravarum affectionum turbentur! Quod Christo evenit fugienti in Ægyptum à facie Herodis, evenit ejus corpori primitivæ Ecclesiæ, sanctisque Apostolis, qui pulsi à Iudæis, se ad gentes converterunt. Ne me deserat, obsecro, meus Iesus, ne ego tibi, bone Iesu, secedendi præbeam occasionem, & ne alius accipiat coronam meam.

PUNCTUM II.

Revelatio de fuga capescenda. Deus mittit Angelum providentiam gerens de Filio, Apparitione An donec veniret hora ejus. Gerit etiam de justis geli adoptionis filiis. Per Angelum intimat, quia vult sibi obediri etiam in ministris. Non Matri intimat, sed Iosepho, cui, ut capiti domus, voluit Matrem subjacere. Nec illa ægre tulit, sed perinde paruit, ac si fuisset sibi revelatum, dummodo voluntas Dei fiat, non interest, per quem innotescat. Discam ita obedire, & subordinatis.

PUNCTUM III.

Circumstantiæ mandati. 1. Dormienti nocte. 2. Et tu imperatur, vult Deus postponi quietem, & commoda propter obedientiam. 2. Iubetur puerum & Matrem adducere, cæteris relictis, Puer & Mater.

216 *Pars II. Meditat. XXVII.*

licitis, quò tutiùs abiret. Sic ego, dum voluntas Dei urget ad aliquid, non prospiciam de commodatibus, sufficit Iesum & Mariam secum habere. 3. Locum exilii designat Ægyptum, hostilem terram. Qui sub obedientia religiosa degunt, non sibi deligant locum, ubique tuti sub Dei manu erunt. 4. Terminum exilii, non assignat, donec dicam tibi. Deo relinquamur, quamdiu in hoc aut illo munere & loco versemur, quia ipsi est cura de nobis. 5. Rationem fugæ reddit, ob periculum ab Herode. Etsi ad obediendum non requiritur, ut ratio reddatur, Deus tamen subinde facit, ut qui alioqui sine ratione paratus est obedire, si ea ex abundantia reddatur, sua viùs faciat. Ut in rebus fidei, quando ad promptitudinem credendi accedit miraculum, solatium est credenti. Quando autem rationem præcepti non assequimur, perinde obsequiemur, imitantes quod dicit Paulus. *Contem.ver. fidens in obedientia tua scripsi tibi, sciens, quoniam & super id, quod dico, facies.*

PUNCTUM IV.

Obedientia Joseph. 1. nihil objecit, aut difficultates movit. 2. celeriter obediuit. 3. non est moratus difficultatem itineris, & rerum necessiarum inopiam.

PUNCTUM V.

Commoratio in Ægypto, in magna rerum paupertate, labore manuum vicitantes inter barbaros & impios: ferebant pacatissimè, Deo

Deo curam relinquentes; cruciabantur ob gentis impietatem & peccata. Credibile est aliquos, ad Dei notitiam cultumque permotos fuisse admiratione hujus sanctæ familiæ, quam etiam juverint: aliquibus subsidiis.

MEDITATIO XXVIII.

Cædes innocentium & redditus ex Aegypto.

PUNCTUM PRIMUM.

Cogita. 1. Quàm sit ambitio pernitosæ, ut Italia patret, & Christo ipsi insidietur, & Ambitio quàm suspicax, ubi non est timendum. 2. Quàm Christus compassus fuerit innocentibus. 3. Quàm illis bene cesserit mors pro Christo obita.

PUNCTUM II.

Mortuo Herode, revocantur ex Aegypto. 1. Herodes frustratus voto occidendi Christum, regnum etiam amisit infelici morte, pro quo retinendo fuerat Christum persecutus, sic nihil proficit tandem iniquitas. 2. Joseph admoneatur per Angelum, fiduciāmque in Deum maiorem concipit, quando videt ita sui curam geriri, sibique commissorum. Ideo me projiciam in Deum, in cuius manu sortes meas sunt. 3. Angelus apud Iosephum non nominat ex nomine Mariam, aut sponsam suam, nec modò, nec in priori apparitione, sed Matrem vocat. Accipe puerum & Matrem ejus, quia hoc nomen ipsi gloriosi-

PUNCTUM III.

1. **R**editus ex Ægypto. 1. Sensere illi, qui as-
sueverant sanctis hisce hospitibus, & for-
tè ad Dei cognitionem adducti fuerant, illo-
rum abscessum. 2. Ioseph solitus in dubiis ad
Deum recurrere, edocetur, ne transeat in Iu-
dæam. 3. Christus nomen contraxit à civitate,
ubi enutritus est, ut Nazaræus vocaretur, id est,
sanctus, Deoque sacer. *Quis, ut ille?* vel flo-
cant. 2. ridus, quomodo non aliis, omni genere virtu-
tum, *flos campi, & lily convallium.*

MEDITATIO XXIX.

Christus ascendit in templum, & manet.

PUNCTUM PRIMUM.

Consue- **Q**uòd consuetudo fuerit Mariæ & Ioseph
tudo vi- *ascendendi in templum temporibus à le-*
templa. *sitandi ge præscriptis, ter in anno, tum spiritu pa-*
ga Dei domum: Christus autem simul ascende-
bat, quòd ita parentes vellent; & ut ibi Patrem
glorificaret, gratiásque solennes ageret cum
reliquo populo pro communibus & privatis be-
neficiis, quæ fuerat legis ratio præcipientis
ascensum. Nec quia consuetudo erat, ideo ex
consuetudine faciebant, sed ex devotionis spi-
ritu, quod est in talibus atque aliis virtutum
actionibus servandum nobis.

PUN-

PUNCTUM II.

Remansit puer Iesus in templo, quia magis Remansit puer. Retiam, quam Samuel versari in Dei obile sit puer. quio appetebat, & ut exemplum daret pietatis circa res sacras & cultum divinum, præsertim in ea ætate, quando alii incipiunt ratione uti, ut doceret jam tunc assuescere oportere pietati, exercitationemque virtutum. Remansit autem ^{Insciis} parentibus, ne si illi repugnarent, vi- parenti- deretur inobediens, cum alioqni remanere bus. eum oporteret; vel si permitterent, eorum præsentia sibi foret impedimento. Discam af- fectum carnis & sanguinis deponere, & si con- juncti prohibituri sunt, celare ipsos consilium, quamvis dolituros. *Qui amat patrem aut ma-* Mat. 10. *trem plus, quam me, non est me dignus.* Et. *Qui 37.* dixit patri suo & matri sua, nescio vos, Ec. hi Deu. 33. custodierunt eloquium tuum. ^{9.}

PUNCTUM III.

Voluit Iesus manifestare se, idque in tem- plo, & apud legis Doctores, in quo actu insignes exhibuit virtutes. 1. Modestiam, vul- Christi tu, verbis, & moribus singularem, ut ea per- moti, ad confessum eum admiserint. 2. Hu- ^{1.} modest. militatem, interrogando, & audiendo, quasi ^{2.} Humil. discens, non autem docens. 3. Sapientiam in ^{3.} quæsitis, & responsis, ut stuperent. 4. Zelum, Discret, quia non ad ostentationem, sed pro gloria Dei ^{4.} faciebat, unde elati confunderetur, humiles Zelus, illustrarentur interius. Quam mihi hæ virtutes neces-

necessariæ! qui immorigerè & arroganter scien-
tiam jaēto, quæ nulla est, indéque meam, non
Dei laudem quæro.

PUNCTUM IV.

Quid egerit illo triduo. Credibile, man-
fisse in templo semper, & humi cubâsse, ac
sine cibo vixisse, vel tenui & illo emendicato.

MEDITATIO XXX.

Quæritur IESUS, & invenitur.

PUNCTUM PRIMUM.

Parentū
virtutes
in quæ-
rendo
Iesu.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Quod Deus parentes, amissione talis Fi-
lii, absque eorum culpâ, & dum pius ob-
sequium præstant, voluerit exercere ad exem-
plum virtutum. 1. Patientiæ, nam ita dole-
bant, ut interius non turbarentur, neque pa-
cem cordis amitterent, neque conquererentur,
sed Deo se committerent. 2. Humilitatis, dum
culpæ suæ tribuerent, quæ aberat omnis, vel
quod indignos se putarent tali vitæ solatio. 3.
Studii & curæ, ubi primum adverterunt, quæ-
rendi illum, dolore & amore ex stimulante,
quodque id paterni officii esse intelligerent.
Non invenerunt autem inter cognatos, quia
propter eos non deseruisset parentes. 4. Oratio-
nis, qua per noctem petebant à Deo sibi reddi.
Contingit spiritualiter amitti Christum per diem
prosperitatis, & animadvertisse in nocte tribula-
tionis, vel per diem vitæ, dum per temporē hæret
quis

quis in aliquo peccato mortali , nec se agnoscit,
aliquando tamen ad vitæ noctem recognoscit.
Gratiam quoque devotionis Deus subtrahit ob
varias causas, vel culpabiles, vel ex providentia.

PUNCTUM II.

Quomodo invenitur. 1. Post triduum, in 1.
typum alterius tridui à morte ad Resurre- Tempus
ctionem ejusdem Christi. Sed illa amissio & tridui.
mora fuit multò acerbior, hæc tantùm quædam
illius prægustatio. 2. Locus. In templo inveni- 2.
tur, orationis loco. Invenietur in corde no- Locus
stro, si illud fecerimus orationis locum, non Templo.
negotiationis. Sic sponsa non invenit in plateis. Cant. 3.
& turbis distractionū, nec verò in lectulo com- 1.
modicatum, quia, ut apud Job, non invenitur Job. 38.
in terra suaviter viventium. 3. Inter quos inve- 3.
nitur? in medio Doctorum, audiens & inter- Societas
rogans. Inde intelligi potuit cur remansisset. Docto-
rum. Invenitur apud eos, qui habent clavem scien-
tiæ. Cogitent isti inter ipsos Christum esse, ob-
servareque quomodo alios dirigant. 4. Gau- 4.
dium Mariæ majus, quam Matris Tobiæ, in- Gaudiū
star illius, quod postea percepit; cùm redivivum B. Virg.
à mortuis recepit filium. Invento Iesu in tali
actu & plausu, non ingessit se Mater, ut fit,
prædicando suum esse filium: at modestè &
tacitè rem considerabat, & exitum præstola-
batur.

PUN-

PUNCTUM III.

1. **Alloqui.** **Q**uomodo Mater alloquatur inventum Fi-
tu. **F**ilium. 1. *Fili! quid fecisti nobis sic?* Non
lium a- est curiosa inquisitio causæ, sed amorosa exposi-
manter. *tio doloris, ut cum Job, Quare me posuisti con-*
Job. 7. *trarium tibi? Et Christus, ut quid dereliquisti*
20. *me? Et David: Quare faciem tuam avertis?*
Mat. 27. *Simul indicatur, ab ipsis Dei providentia affli-*
46. *ctionem venite, & posse, cum velit, mederi.*
Ps. 43. *Solet in his verbum addi fiduciæ, ut, Deus,*
24. *Deus meus, ut quid, Ecce. & Maria, Fili, quid?*
nam ex amore & fiducia proficiisci debent tales
quasi querelæ. 2. *Pater tuus & ego honorat*
Humili- *sponsum, dum primo loco nominat, & glorio-*
ter. *sum patris titulum tribuit, se humiliat, quasi*
eius filius habeat alium parentem præter se;
3. *quod inde colligebatur. 3. Dolentes quareba-*
Cum do- *mus te. Debet quæri cum dolore, qui ex amore*
lore. *procedat, & cum simplicitate cordis purâ ipsius*
gratiâ, non ob gustum, aut commodum aliud.
Et quærendus est diligenter, & perseveranter.
Ier. 29. *Quæretis me, & invenietis, cum quæsieritis me*
13. *in toto corde vestro. 4. Sic, emphasis habet.*
Breviter. *Quâm pauca & cordata verba, uti alias solita*
Diva Virgo!

PUNCTUM IV.

1. **Respon-** **Q**uid responderit Christus. 1. *Quid est, quod*
dit Chri- *me quærebatis? subasperior in specie reipô-*
stus as- *sio. Sic subinde expedit, ad exercitium patien-*
perius- *tiæ, & humilitatis, quando etiam abest omnis*
cule. *culpa,*

Quæritur JESUS, & invenitur. 223
culpa, ut hīc. Voluit etiam indicare, se plus es-
se, quām hominem. 2. *Nesciebatis, quia in* 2.
his, quā Patris mei sunt, oportet me esse? Com-
mendatur nobis studium divini absequij præ dū Deo,
rebus omnibus.

PUNCTUM V.

Christus descendit cum eis, & erat subditus
illis. In itinere quærebat Mater ex eo, quid
egisset illo triduo, & conservabat verba ejus in
corde suo. Quām deinceps fuit Virgo attenta,
ne Christum admitteret! Utinam & ego!

MEDITATIO XXXI.

*Vita Christi usque ad annum
trigesimum.*

PUNCTUM PRIMUM.

JESUS proficiebat sapientiā & etate apud
Deum & homines. Habuit à suo conceptu
omnem sapientiam & gratiam: proficiebat au-
tem, quotidie magis exercens, forisque ostен-
dens, quemadmodum sol in se idem, crescere ^{prov. 41.}
dicitur *usque ad perfectum diem, secundūm ope-* 18.
rationis efficacitatem. Spiritualiter crescere
aut decrescere varijs modis contingit. 1. Ali- 1.
qui, ubi cœperunt, mox retrocedunt. De his Malí re-
Christus. Mittens manum suam ad aratum, trocedūt
& respiciens retro, non est aptus regno Dei. Et ^{à bonis.}
sunt ut uxor Loth, qua versa est in statuam sa- 62.
lis,

224 Pars II. Meditat. XXXI.

Gen. 19. lis, quodd retrospexerit. 2. Alij in progressu
26. remittunt de fervore & medijs, per quæ profe-
2. cissent, qui in periculo sunt deficiendi. Ad ta-
Apoc. 2. les Christus. *Habeo adversum te paucā, quod*
4. 3. *charitatem primam reliquisti.* 3. Alij incipiunt
& pergunt, sed lentè, qui etsi exteriūs non ap-
4. pareant deficere, solent tamen interiūs. 4. Alij,
Pſ. 83. 6. ubi inceperunt, pergunt alacriter. *Ascensionis*
in corde suo facientes, & euntes de virtute in
virtutem.

PUNCTUM II.

i. **C**rescebat coram Deo & hominibus. Vitan-
Modus da extrema. Aliqui, non habitâ ratione æ-
crescen- dificationis apud homines, quævis faciunt fer-
di. vore proficiendi, alij tantùm coram hominibus
proficere student, non in corde coram Deo :
oportet autem providere bona, & coram Deo,
& coram hominibus. Crescebat autem sapien-
tia & gratia, ad sapientiam spectant, medita-
tio cælestium, prudentia agibilium, discretio
sermonis : ad gratiam autem ea omnes actio-
nes virtutum, quibus placemus Deo, & homi-
nibus reddimur amabiles. Sicut de Christo di-
citur. *Non erit tristis neque turbulentus.* Pro-
ficiebat & Maria ab exemplo Filij, proficiam
& ego.

PUNCTUM III.

DE Christo ab hoc tempore ad trigesimum
Christus annum ætatis non habetur aliud ; nisi
obedit, quod

quod erat subditus illis. 1. Cogita, quis obediens. 2. In quibus? quae in domo fabri, & paupere occurunt facienda, & faciebat omniam affectum. Laus obedientiae non est a dignitate actionum, quae fiunt, sed ab intentione & affectu facientis, qualescumque imponantur, licet suo genere parvae.

PUNCTUM IV.

Exercuit Christus fabrilem etiam post mortem Ioseph, unde dicebant. Nonne hic est faber filius Mariae? 1. Ad exemplum vitandi otij. 2. Ut se subjiceret maledicto Adae. In sudore vokus tui vesceris pane tuo. 3. Causa humilitatis. Considera, quo affectu interno opera faciebat, & offerebat Patri aeterno labores illos. Tu fac similiter in omnibus.

Cur Faber?

Marc. 6.

3.

Gen. 3.

19.

1.

2.

3.

PUNCTUM V.

Quod Christus tanto tempore latuerit usque ad trigesimum annum. Unde postea mirabantur, quomodo litteras sciret, cum non didicisset. Imo dicebant: In furorem versus est: tam insolita dicebat & faciebat, qualia ab eo expectari non poterant, ex comparatione vitae prioris. Ama latere, nec te ipsum ostenta. Erit tempus, cum Deus disposuerit.

Mar. 3.

21.

P

PARS

PARS TERTIA MEDITATIONUM.

D E V I T A E T D O C T R I N A
Christi à Baptismo ad Passionem.

I N T R O D U C T I O A D
Meditationes tertiarum partis.

De duplice vita, Activa, & Contemplativa.

Ritualis vita constat partim exter-
nis actionibus, & dicitur activa,
partim internis, & vocatur con-
templativa. Cum utræque jun-
guntur, efficitur vita mixta, quam Christus
tenuit & exhibuit. Ambæ sunt in Maria &
Martha sororibus adumbratae, de quarum of-
ficijs & proprietatibus aliquid præmittendum
est in usum meditationum sequentium.

CAPUT PRIMUM.

De actionibus vitæ activæ.

Obse-
quia vi-
tæ acti-
væ.
Luc. 10.
38.

In sinuatur in Martha, de qua S. Lucas. In-
gressus est Jesus in quoddam castellum, &
mulier quadam, Martha nomine, exceptit illum
in

in domum suam. Quibus verbis significantur tria obsequia vitæ activæ. Primum est, ut præparetur Christo domus, quod fit tribus modis. 1. Ut mundetur tota, videlicet à peccatis. Quoniam *in malevolam animam non intrabit sapientia, nec habitabit in corpore subditio peccatis.* Huc pertinent opera pœnitentiaæ.

1.
Præpa-
ratio.
Sap. I. 4.

2. Ut reddatur tranquilla, & absque tumultu, quo possit hospes quietem capere. Id perficitur compressis, & mortificatis passionibus appetitus. 3. Ut ornetur, utique virtutum moralium ferventi studio, & exercitatione.

Secundum obsequium est, excipere Christum hospitio in pauperibus, sicut Martha ex-
cipiebat illum in seipso cum discipulis suis, *Eleemo-*
syna.
exercendo in pauperes opera septem misericordiæ corporalis, de quibus Christus. *Quam-* *Met. 25.*
din fecistis uni ex his fratribus meis minimis, *40.*
mihi fecistis.

Tertium est, præparate Christo hospitium in aliorum etiam animis, quod fit per opera Zelus a-
misericordiæ spiritualis, pérque ministeria do- *nimaru.*
cendi, concionandi, confessiones audiendi, &
Sacramenta administrandi. Hoc erat munus
discipulorum, quos præmittebat Christus *in*
omnem locum, quo erat ipse venturus.

Lue. 10.

II.

CAPUT II.

Exprimuntur in Magdalena sorore Marthæ.

P 2

E

228 *Introduct. ad meditat. III part.*

Luc. 10. Et huic erat soror, nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Hoc est præcipuum contemplativæ: sorores sunt, quia ab eodem Patre Deo genitæ, sed prior Marthæ, quæ Deo hospitium paratum Magdalena, quæ jam domi excepto fruatur. Huic convenientiunt ista. 1. Magdalena propinquior est Christo, quippe inhærens pedibus ejus. Martha autem causâ ministerij periret domum discurrit. *Acedite ad Deum, & illuminamini.* 2. Sedor, nempe quiescit, absque distractione, uni rei intenta, sepositis curis omnibus, atque internis potentijs, sensibuscque omnibus collectis, pacatisque affectibus. *Vacate & videte, quoniam ego sum Deus.* 3. *Ad pedes* manet inde affectus hauriens salutares, qui per pedes significantur. Primò *humilitatis*, cum recumbit in novissimo loco, deinde reverentia erga Christi majestatem, quam recognoscens demittit sese. Tertiò, *subjectionis*, paratam se ad obsequium illo situ profitens. Quartò, *imitationis*, vestigijs Christi insistere cupiens. Talibus contingit illud. *Qui approximant pedibus ejus, accipient de doctrina illius.* 4. Audit verbum, & huic rei præcipue contemplativa intendit; audit autem, vel sacros & pios libros legendo, vel spirituales magistros & cohortationes avidè excipiendo, vel meditando, & cum Deo colloquendo, vel denique per intuitum contemplationis veluti spectando divinam veritatem. In quem actum maxi-

me

Deut. 33.
3.
I v.
Audire
Jesum
variè.

mē convenit auditio , nam hæc fit absque nostris ratiocinationibus , per illapsum doctrinæ in interiorē auditum. Sic Paulus audivit arcanā verba , & Christus ipse: *Quacunque audivi à Patre meo , nota feci vobis.* Ita anima per contemplationem excipit divinas illustrationes & sensus , nullo labore , magno gustu suavitatis , & suscipit , quod optat S. Iacobus , *in Iac. 1. mansuetudine insitum verbum , quod salvat animas suscipientium.*

CAPUT III.

Vita activa opus habet contemplatione.

ID apparet in Martha, quæ satagens circa fratrem ministerium , stetit & ait: Domine , non est tibi cura , quod soror mea reliquit me solam ministrare ? dic illi , ut me adjuvet. Sanè contemplatio debet adjuvare actionem , ut hæc cum devotione & suavitate perficiatur. Quare Martha stetit aliquantulum intermittens actionem. Queritur autem amanter de subsidijs defectu à sorore ; per hoc volens impetrare à Domino auxilium contemplationis. Iube , inquit , & confessim fiet. *Mitte de calis , & à sede magnitudinis tuae spiritum sapientia , ut mecum sit & tecum laboret : & sciam , quid acceptum sit apud te , hoc est , ut tibi placere possim in actione mea.* Sunt quidam ex occupatis in actione , qui queruntur quodammodo de ipso Deo , quasi ab ipso deserantur , nullis de-

la

P 3

*fectum
querun-
tur.*

230 *Introd. ad Med. III. Partis.*
la quiete ad respirandum concessa , quasi cul-
pa actionis fiat , quod destituantur fructu con-
templationis . Qui quidem , si humilitatem co-
lerent , in magno beneficio ponerent , quod in
Dei gratiam sese totos impendere liceret sanctis
actionibus , atque ea ratione donum contem-
plationis obtinerent , quod modò avertunt à
se per superbam querimoniam , & fortè simu-
latam , qua tegere volunt & excusare tepidita-
tem suam in studio contemplationis . Alij au-
tem queruntur de contemplativis , quasi otio-
sis & Ecclesiæ Dei nihil conferentibus , sed
planè inutilibus , quo in judicio multùm pec-
cant . Primo , quod velint omnes eandem ini-
re viam secum , quasi una tantùm sit ad per-
fectionem contendendi . Deinde errant , quod
otiosos existimant , qui Deo toti vacant , & inu-
tiles , quorum orationibus plurimùm juvatur
Ecclesia , & illi ipsi , qui proximis dant operam .
Quare Dominus Magdalenam defendit , quæ
otiositatis arguebatur à sorore . Agat igitur
gratias Deo unusquisque pro sua vocatione , in
aque se perficiat , déque aliorum bono gau-
ens , faciat illud sibi proprium .

CAPUT IV.

De moderanda actione.

Nimiam sollicitudinem coarguit Dominus,
quādo Marthæ dixit. *Martha, Martha solli-
citas, & turbaris erga plurima.* Hujus verō in-
quietu-

De actione vitæ activæ. 231

quietudinis causa est triplex. Prima est naturæ conditio, ex qua quidam sunt ita animo inquieti, ut se colligere non valeant, ideoque amant distractiones. Alij autem sunt pacati, facilésque ad collectionem sui. Sicut autem hos charitas, cùm opus est, ad actionem provocat, ita illos frænare debet, & ab effusione cohíbere timor spiritualium damnorum inde provenientium, & spes de virtute gratiæ Dei eos ad connitendum confirmare.

Secunda causa est zelus indiscretus , atque 2.
defectus experientiae , unde fit , ut omnia com- Defectus
plecti velint , & ubique adeisse. Sic Dominus judicij.
redarguit sollicitudinem Marthæ circa plurima.
Corrigendus est error iste , & suum cuique rei
tempus dandum , juxta illud Sapientia scribæ Eccl. 28.
in tempore vacuitatis , & qui minoratur aetate ,
sapientiam percipit. Hoc est , vir sapiens captat
otium suo tempore , & vacat à curis , & per di-
minutionem , sive cessationem ab actione in-
tendit sapientiae acquirendæ.

Tertia est causa, ab amore sui ipsius, quo fit
primum, ut in res proprias nimio amore fera- 3.
mur, atque ita effundamur foras supra mo- Amor
dum: deinde impulsu vanæ gloriæ sæpe urge- sui ni-
mur ad multa aggredienda, & prosequenda, mius.
non obstante proprio spiritûs detramento. De- Imper-
nique, per indiscretionem, non æstimantes, tuos.
quid expeditat, tum licere videatur, contra Pau- Indiscre-
li documentum. *Omnia mihi licent; sed non 1. Cor. 6.*
omnia expediunt. Quidquid ergo speciem ali- 12.

232 *Introd. ad Med. III. Partis,*
quam boni habet, sine delectu suscipitur,
quod est inconveniens.

C A P U T V.

*De uno necessario, quod est proprium
vitæ contemplativae.*

HOC unum commendavit Christus in Ma-
gdalena. *Porro UNUM est necessarium.*
Huc spectat vita contemplativa, ubiq; renuens
pluralitatem, amans unitatem. Primo in usu
rerum temporalium, ex quibus studet quam
paucissimis uti. *Habentes alimenta & quibus
tegamus, his contenti simus.* Multum id
conferit ad quietem cordis, & singulariter id
sectari sunt viri contemplativi, & quo parcis
istis utimur, liberalius à Deo donamur spiri-
tualibus bonis. Secundo requiritur *unitas in-
tentionis*, quæ debet esse gloria Dei, & quæ ad
illam per se diriguntur, uti est præcipue salus
nostra. Quidquid non huc referatur, extra u-
num est, si vel totum mundum lucifaciam.
Huc spectat etiam *Unitas*, quâ sumus *unum
corpus*, & *unus spiritus cum Christo*, & *una
est omnium fides, unum baptisma, una spes vo-
cationis, unus Dominus, unus Mediator, unus
Deus, & Pater omnium.* Quare detestabor
quæcunque me ab hac unitate corporis Chri-
sti, quod est Ecclesia, quocunque modo ab-
ducunt, aut divellunt. Tertia est, *unitas fa-
cultatum animæ, & actionum; quæ in unum
collig-*

1. Unitas
parisimo-
niæ.
1. Tim.
6. 8.

2. Inten-
tionis.

Eph. 4.

3. Unitas
façulta-

colliguntur, quando sic in potestate sunt, ut ^{tum ani-}
nihil obstrepant, aut avertant animam ^{mæ.} contemplantis ab unione cum Deo per contem-
plationem & amorem; sed potius cooperen-
tur suo modo, atque subserviant.

CAPUT VI.

De præstantia vita contemplativa.

Commendavit illam Christus illis verbis: *Gratia Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.* Ubi est notandum, quod ait, *tas pri-*
Mariam elegisse. Nam, etsi Deus inspirator esse cipia
debet suscipiendi vitæ genus, præsertim tam status.
eximum: homo tamen ipse obsequitur vo-
canti, & cooperatur.

Vocat autem *optimam partem*, quo præfert
eam vitæ activæ, nam conjungit magis homi-
nem summo bono, similiore inque Deo facit
& Angelis, perficiendo ipsam secundum no-
bilissimas potentias rationales, intellectum &
voluntatem, atque istas per actus omnium
excellentissimos; nempe contemplationem
primæ veritatis, & amorem summi boni, à Amor
quibus actibus deinde provenit amor proximi, proximi.
& fervor, atque devotionis sensus in operibus
bonis perficiendis.

Addit porro Dominus: *quæ non auferetur ab ea.* Nam quos Deus semel ad eam vitam ^{I.} In statu
vocavit, vult in ea permanere, nec ullis ob- conser-
tretationibus (qualis erat illa Marthæ) ab in- vat.

2
dit
pu
in
ta
si
vi
pi
fa
t

^{2.} Non im-
pedit. ^{2.} stituto revocari. Deinde vult , ut à consuetis
eius vitæ exercitationibus , per tempora distri-
Cant. 2. butis , nullo modo patientur se impediri , aut
7. Eccl. distrahi , quovis alio prætextu meliorum . Nam
3. 5. in ipsos dicitur , sposo , *Ne suscitetis , nec evi-*
^{2.} Nunquā *gilare faciatis dilectam , donec ipsa velit.* Voleat
aufert. autem , quando id esse voluntatis divinæ , ex
De Ci- obedientia intelliger . Denique Deus nun-
vit. in quam auferet hanc partem ab eo , cui semel
fine. contulit , sed eandem perficiet in æternitate ,
ubi cessante actione toti Deo vacabimus , a-
mabimus , & laudabimus , ut dicit Augustinus .

CAPUT VII.

De vita mixta excellentia.

Mixta est , quæ contemplationi addit actionem , cujus vitæ mixta respectu con-
templativam solam Dominus vocavit partem ,
quia non est totum bonum . Hanc Christus
expressit , deinde Ioannes Baptista , Apostoli ,
Gen. 28. Doctores Ecclesiæ , aliisque viri sanctissimi secu-
12. ti sunt . Significata verò est in *scala Jacob* , per
quam *Angeli ascendebant & descendebant* . U-
tique homines Angelis similes , modò ad cæ-
lum per contemplationem se attollentes , mo-
dò se ad terram demittentes , causâ proximos
juvandi per opportuna ministeria . Et quan-
Collat. vis ista perfectio videatur esse paucorum , ut
19. e. 9. ait Cassianus ; tamen ipsa contemplatio amó-
que divinus , dum proximi charitatem accen-
dit ,

Quomodo Christus utramque, &c. 235

dit, ad actionem instigat. Intelligit enim opus esse Deo gratissimum, cooperari Christo in lucro animarum faciendo, proque ipsis vi- tam ipsam fundere, paratum esse. Cæterum rem prosicuit Martha indiget Magdalenæ subsidio, ita ximi vicissim pulchra Rachel (quæ etiam containit platiavam designat) invidet Liæ lippienti, sed fæcundæ (quæ est activa) clamatque. Dami-^{Gen 30.}_{1.} hi liberos, alioquin moriar.

Quamobrem Dominum obsecrabo, ut Mar- Oratio.
thæ obsequium pariter & Mariæ otium tenere valeam, neque me sollicitudo Marthæ nimia à quiete Magdalenæ distrahat, vel hujus studiū avocet à subsidio proximis ferendo.

C A P U T VIII.

Quomodo Christus utramque vitam excellenter conjunxerit.

NOctem contemplationi, diem actioni tri- ^{Luc. 6.}
buebat; quod significat Lucas: *Exiit in 12.*
montem orare, & erat pernoctans in oratione ^{1.}
Dei. Circa quæ verba considerare possumus ^{2.}
Christi contemplationis modum, ad imitan-
dum.

I. Accedebat paratus, sepositis distractenti- I.
bus, nam eligebat locum à strepitu semotum, Cum
montem, tempus quietissimum noctis, & so- Præpa-
lus secedebat. 2. Diu orationem producebat, ratione.
ut, qui in illa pernoctabat. Ac ille momento Longa.
in Deum assurgebat, nos autem non nisi mul-
ta col-

236 *Introd. ad Med. III. Partis.*

ta colluctatione obtinere possumus benedi-

ctionem, sicut Patriarcha Iacob. Et propterea

Ecccl. 7.
9.

dicitur: *Melior est finis orationis, quam prin-*

cipium: quia tandem post multam instantiam,

& conatum efficimur compotes alicujus ca-

lestis lucis, & consolationis, quare debemus

orationem producere. 3. Oratio ipsa Christi

Perfecta.

erat perfecta, nam ait: *Pernoctabat in oratio-*

ne Dei. Phrasι autem Scripturæ res quæpiam

dicitur Dei, quòd sit in eo genere excellenti-

Thre. 3.
28.

sima, qualis oratio à Ieremia describitur: *Sede-*

bit solitarius, & tacebit: quia levavit se su-

per se.

II.
Oratio
Deum
respicit
triplici-
ter. 1.

2.
Ps 70.

16.

3.
4.

III.
Postora-
tionem
actio.

Præterea universa oratio dici potest, Dei,

quòd ex omni parte Deum respiciat. 1. Debet

à Spiritu Sancto inspirari, qui idcirco dicitur

pro nobis postulare. 2. In Deum solum debet

esse intenta, alijs curis seclusis. *Introibo in po-*

tentias Domini: Domine, memorabor iustitiae

tua solius. 3. Summa petitionum debet esse

honor Dei, & ejus impletio voluntatis. 4.

Effectus est unitio cum Deo, & transforma-

tio in illius similitudinem. Oratio itaque per-

fecta verè appellatur Dei, qualis in primis ora-

tio fuit Christi Domini.

Ab hujusmodi contemplatione Christus pro-

dihat ad actionem: sed & interactionem mis-

cebat contemplationem, velut cum in patran-

dis miraculis orabat Patrem, quod etiam fe-

cisse tacitus, quando non memoratur aper-

tè orâsse, credendus est: & fecit, ut docere-

mur similiter, contemplationem eodem tem-

pore

pore cum actione jungere , non solum eam
præmittere : sicut hortatur Ieremias : *Leve- Thren. 3.*
mus corda nostra cum manibus ad Dominum 4.
in celos. Cum manibus , inquit , & inter ope-
randum.

Porrò Christi actio per tempus prædicatio-
nis ejus maxime enituit , in concionibus , ex- Christi
emplis , & miraculis , quæ omnia fuerunt exi- actio-
mia , circa quæ versatur ^{4.} ^{nec.} tertia pars meditatio-
num.

MEDITATIO I.

Vita Præcursoris.

PUNCTUM PRIMUM.

Ab infantia degit in deserto , ubi quatuor
imprimis præluxit virtutibus , quæ sunt co-
lumnæ perfectionis. 1. Asperitas vitæ , habe-
bat vestimentum de pilis camelorum , & zo- ^{1.} Pœnitē-
nam pelliceam circa lumbos suos : esca autem ^{tia cor-}
ejus erat locusta , & mel sylvestre , & haud du- ^{poralis.}
biè , non dissimile cubile & lectus , antrum , &
nuda humus : ferebātque omnes cæli mole-
stias , æstum , imbris , frigusque patienter . Nec
hæc ob delicta præterita , cùm fuerit ab utero
sanctificatus ; sed ad vitandas etiam leves cul-
pas , carnemque spiritui subigendam , utque
idoneus fieret divinis percipiendis , quæ ordi-
nariè non nisi talibus sui victoribus commu-
nicantur. Ita studebo imitari quoad licebit ,
&

& offerre me hostiam vivam, sanctam, Deplacentem; præsertim quia ad satisfactionem pro multis peccatis mihi est mortificatio carnis necessaria, non tantum ad disponendam animam divinis influxibus. Et tandem, quia,

- Mat. 11.* qui molliter vestiuntur, in domibus Regum sunt. 2. Negotium per id tempus illius fuit assidua oratio & contemplatio, implente illud Domino circa Ioannem: *Ducam eam in solitudinem, & ibi loquar ad cor ejus.* Unde divinis illustrationibus supra omnes Patriarchas & Prophetas donatus est, atque ineffabilibus suavitatibus delibutus. Et meritò, ut qui ita omni abdicaverat prorsus consolatione terrena. Nempe ad montem myrrhae, & mortificationis contendere oportet, ut ad thuris collum perveniat. 3. Excelluit fortitudo & constantia in tam diurna militia. Nec enim dubium, quin à Sathanà frequenter & graviter fuerit appetitus, quando ipsum Christum post quadraginta dierum solitudinem sic est ille aggressus: *Delectatur enim cibis electis, & fiduciam habet, quod Jordanis ipse fluat in os ejus: tantum præsumit.* 4. Cordis puritas, vel à minimis labeculis, & studiis proficiendi semper: de quo dicitur: *Puer autem crescebat & confortabatur spiritu.* Quare in eum maximè illud conveniebat. *Beatus vir, cuius est auxilium ab te, ascensiones in corde suo disposuit, ibit de virtute in virtutem, donec videatur Deus Deorum in Sion.* 18. Infistam hīscē vestigijs, ut crescam sicut matutinal lux usque ad perfectam diem;

PUN-

PUNCTUM II.

Atate jam proiecta, prædicare aggredi-^{1.}
tur. 1. Id agit Spiritus Sancti impulsu, Concio-
cujus ductu antea latitaverat: nam solet Spi-^{nes ex}
ritus, quos ad perfectionem provexit, ad alios S. im-
quoque perficiendos inducere, ad parandam pulsu.
Domino plebem perfectam. Sed & qui in cel-
lam vinariam introductus fuerat, exstimulante
charitate, alios quoque ad dilecti sui amorem
inflammare gestiebat. 2. Attemperabat præ-^{2.}
dicationem suam auditoribus. In protertos Accoin-
Pharisæos & Saducæos hæreticos terribilis, ut modatæ
Elias: genimina vocans viperarum, & extrema auditio-
intentans: at in plebem, publicanos, & milites ^{ribus.}
benignus, apta singulis præbens documenta. 3. 7.
Prædicationis argumentum præcipuum fuit ^{3.}
pœnitentia, ad quam inducebat, tum De pœ-
spe, quod regnum cælorum appropinquaret, ^{nitentia.}
tum metu se veri judicij, securi jam ad radi-
cem arboris admota, & ventilabrum jam Deo
versante, ad purgandam aream & triticum à
paleis segregandum. 4. Fruetus prædicatio-^{4.}
nis sequebatur magnus, magni ad eum concur- Fruetus.
sus fiebant hominum, qui confitentes pecca-
ta sua, ad baptismum pœnitentiæ se offerebant.
Atque id totum nullo patrato miraculo: tan-
tum valet sanctimoniac exemplum. O, de
Ecclesiæ suæ Deus multos ejus efficacitatis!

PUN-

PUNCTUM III.

^{1.}
Humili-
tas.

^{2.}
Christū
exaltat.
Luc. 3.
16.

Habitus est pro Christo à populo, quod ubi conjecit Ioannes, refragatus est: in quo eluxit insignis humilitas. 1. Quod nec ob severissimam vitæ rationem, nec ob tam eximias virtutes, nec demum ob tantum puli plausum, conceptāmque de ipso opinionem, sibi ipsi placuerit. 2. Quod non dissimulavit rem, sed Christo gloriam dedit, se verò abjecit. *Ego baptizo vos aquā: venit autem fortior me, cuius non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus, ipse vos baptizabit Spiritu Sancto & igne.* Ubi etiam baptismum suum extenuat, Christi autem magnificat, cùm nos extenuemus bona aliena, effera-
mus propria.

MEDITATIO II.

Testificatio Joannis Baptiste de Christo.

^{Io. 1. 19.} **N**on populus tantum, sed primores etiam dubitare cœperunt, num esset Christus? quare miserunt Sacerdotes & Levitas, ut interrogarent: *tu qui es?* in Responso quatuor he-
roicos demissionis actus exercuit.

PUNCTUM PRIMUM.

*Actus
humili-
tatis.*

Confessus est: *quia non sum ego Christus.* Hic est primus actus præcisè & promptè amoliri à se, quod non erat; & deferre ei,
cujus

Testificatio Joan. Bapt. de Christo. 241

cujus erat. Affectatio divini honoris dejicit I.
Luciferum, & primos parentes exturbavit, Dei glo-
quosdam etiam potentes mortalium hæc in- riam
sania invasit. Contra servavit Angelos, qui
eum respuissent, & Christi Apostoli vehemen-
ter aversati sunt omnem speciem delati sibi
eiusmodi honoris. Calliditas fuit Sathanæ, ut Callidi-
Joannem, quem alijs machinis labefactare ne- tas Sath.
quiverat, excellentiæ supra humanam, delatio-
ne caperet. Sic alijs agit, ut justis majora quæ-
dam supra meritum atque virtutem deferan-
tur, ut evectos præcipitet, quod, qui in humili-
tate fundati sunt, carent, sequentes illud:
Quantò major es, humilia te in omnibus. *Ecccl. 3.*

PUNCTUM II.

Secundò interrogatur: *Elias es tu?* Respon- 2.
det: *Non sum. Propheta es tu?* Non sum, Debitū
respondet. Poterat Eliam Prophetam se fateri, honorē
sicut vocatus est à Christo: at humilis non fugit.
tantum indebita respuit, sed debita etiam,
quando salva veritate potest, à se amolitur, in-
dustrius in hoc: sicut superbi contra in deri-
vandis ad se titulis & honoribus sunt ingenio-
si. Hic est alter humilitatis actus; & respondet
præcisè: *Non*, ne involutum responsum re-
linqueret suspicionem.

PUNCTUM III.

Tertia quæstio: *Quis ergo es? Ego vox cla- 3.
mantis in deserto. dirigite viam Domini,* In Deum
sicut dixit Isaias. Non jactat genus, parentes, derivat.
omnia

Q

facer-

242 *Pars III. Meditat. III.*

sacerdotium , ut quidam solent de suis gloria
ri : *Vocem* autem se dicit , quo significat mu
nus quoddam sibi demandatum Præcursoris
sed ita humiliter , ut quicquid est , alterius se esse
insinuet , nimirum Dei , per ipsum tanquam
vocem loquentis . Hic est tertius humilitati
actus , ut quando bona nostra cogimur aperi
re , quam demississimè id fiat , ac in Deum
deriventur . Porro Ioannes erat vox , & ver
bo , & exemplo , ad Christum omnes vocans .
Talis sim .

PUNCTUM IV.

^{4.}
Publicè
se depri
mit.

Humilis
stat im
mobilis.

Quarta quæstio : *Quid ergo baptizas , si tu
non es Christus , neque Elias , neque Pro
pheta ?* Perstringitur Ioannes , quod usurparet
sibi munus baptizandi : ipse autem se non tue
tur , in Deum authorem referens suum baptis
mum , qui est quartus humilitatis gradus , sed
pergit abjicere se , dicens : *Ego baptizo in a
qua , medius autem vestrum stetit , quem vos
nescitis , ipse est , qui post me venturus est , qui
ante me factus est , (mihi prælatus) cuius ego
non sum dignus , ut solvam ejus corrigiam cal
ceamenti .* Idem testificatur , quod antea apud
plebem , Christo dans honorem ; nunc maxi
mè , quando solemniter ex parte magistratum
interrogatur , ut illis innotescat Christus , ipse
autem pro indigno illius servo habeatur . Re
tè Christus Ioannem dixit non esse arundi
nem vento agitatam , quippe eandem semper
confessionem de Christo confessus est , nun
quam

quam vanitatis vento transversum impulsus.
Talis est humilis, qui tanquam terrae moles su-
per nihilum suum firmiter fundatus est.

MEDITATIO III.

Christus baptizatur. Matth. 3. Marc. 1.

Luc. 3.

PUNCTUM PRIMUM.

Christus aggressurus opus suum, valedicit Valedi-
Matri mōrenti de abitu, sed gratulanti, cit Matri
ob appropinquantem Redemptionem Israēlis; Christus
profectusque ad Jordanem, inter publicanos
& peccatores baptizandum se offert Ioanni. Fa-
cti hujus causæ fuerunt. 1. Ad humilitatis ex- Cur ba-
emplū, quæ est optima præparatio, ad aggrediē plicetur
dum magna, juxta illud: *Et mittes, quod salvatū Christus.*
fuerit de Iuda radicem deorsum, ut faciat fructū 1.
snrsum. 2. Ut baptismum Ioannis tacto suo 1sa. 37.
probaret, sicut & circumcisionem, dum ei se 31.
subjicit. Sic Christi legem consiliāque osten-
dimus nos maximè probare, si ea impleamus.
3. Ut sanctificaret aquas in lavacro regenera- 2.
tionis. 3.

PUNCTUM II.

Joannes, qui Christum de facie non nove-
rat, revelante tunc Spiritu Sancto, ipsum
agnovit. Quis gaudijs sensus in pectore Bapti- Joannis
stæ! illo etiam major, quo exultavit in utero gaudiū.

Q 2

ad

ad præsentiam Domini sui. Quis effectus reverentiæ & submissionis! Unde ait: Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me. Profundè scilicet penetrabat, quis Christus, quis ipse. Ita tu, cùm venit ad te in Evcharistia. IESUS autem respondit: Sine modo, sic enim decolor nos implere omnem justitiam. Nos inquit, & tiæ con- me, & te decet, me quidem per humilitatis junctio. opus, te verò per obedientiæ, baptizando me, quod à te requiro. Omnem inquit justitiam, quippe humilitate & obedientia continetur omnis perfectio sanctitatis. Paruit Ioannes, non excusans, ut Petrus lavari: at quâ reverentia & sensu baptizavit puritatem?

PUNCTUM III.

Christus
exaltatur
tripliciter.

I.

Cæli a.
pertione

Marc. I.
15.

Ioan. I.
18.

Act. 7.
50.

2.

Christus in actu tantæ humiliationis exaltatur & clarificatur à Patre æterno tripliciter. 1. Nam baptizatus confessim ascendit de aqua: & ecce aperti sunt ei cæli, ei, inquam, in gratiam ipsius, ut sic ostenderetur pertinere eum de cælo venisse. Deinde per ipsum aperiendos quoque nobis, & verum esse, quod Baptista, inducens ad pœnitentiam, prædicabat: *Appropinquare regnum Cælorum.* Marcus ait, quod vidit cælos apertos: quippe Christo patebant arcana omnia cælestia, & per ipsum nobis aperienda erant. *Qui enim est in sinu Patris, ipse narravit,* ut ait Ioannes. Unde & Stephanus vidit cælos apertos, in terra existens, idemque illis contingit, quorum conversatio in cælis est. 2. *Descendit Spiritus S.*

cor-

corporali specie, sicut columba in ipsum. Per Spiritūs
hoc significata primum est septiformis gratia S. descē-
Spiritūs Sancti, quæ super florem JESSE ab ipsius su.
conceptu requievit, & venit in columbæ spe- Isa. II.
cie, ad innocentiam Christi testificandam: tam-
eisi ut peccator baptizari voluisset. Deinde 2.
in signum, uti columba missa à Noë, & cum Ges. 8.
oliva rediens, quòd per Christum mundus ab 11.
eluvione peccatorum eximendus foret. Et tan-
dem, quòd more columbæ fæcunda foret Chri-
sti gratia, innumeris hominibus ex aqua & Spi-
ritu S. regeneratis, qui ipsi una forent colum-
ba, una sponsa Christo Domino. 3. Et ecce 3.
vox de cælis, dicens: *Hic est Filius meus dilectus,* Voci e-
in quo mihi complacui. Singula verba perpen- missione
denda sunt: *Hic, qui mortalis, qui in speciem
peccator, quem columba ostendit, est Filius*
meus, non adoptione, sed natura, non rege-
neratus ex aqua, Sed ex utero meo ante Lucifer- Ps. 109.
rum genitus, in splendoribus Sanctorum, lumen 3.
de lumine, Deus de Deo. Dilectus, proinde Symbole:
non ut alij justi, sed unicè ac singulariter, in in infinitè; quâ Deus: sed & dilectus unicè, quâ homo: quia facit, quæ mihi placita sunt semper. In quo ita complacui, ut nullus mihi alias placere possit, nisi per ipsum, & propter ipsum, si illius imagini conformatus sit.

In isto actu manifestari cœpit sublime my- SS. Tri-
sterium Trinitatis divinarum personarum, pro nitas.
qua manifestatione gratias agam, tanquam pro
singulari beneficio.

PUNCTUM IV.

Sacra-
mentum
Baptis-
mi.
P. 3. q.
66. a. 2.

Ma. 3.
14.

Oratio-
nis effi-
cacia.

Act. 10.
11.
Act. 1.
14.

Eccl. 35.
2
Oratio
Sacra-

Quòd Christus suum tunc baptismum insti-
tuerit, ut putat S. Thomas, certè indica-
vit, qui in nomine apparentium ibi divina-
rum personarum conficitur; & effectus illos
tres habet, ut cælum apesiat, Spiritum Sanctum
ejusque dona conferat, & filios adoptionis effi-
ciat, cælesti Patris gratos & dilectos. Gratias
pro tam singulari & insigni beneficio agam, ex
corde deprecans ne à tantis bonis semel acce-
ptis excidam. Non abs re credi potest, quòd
Christus suo vicissim baptisino Baptistam Ioan-
nem abluerit, votum ejus implendo, quando di-
xerat: *Ego à te debeo baptizari: & exultavit*
procul dubio, novâ auëtus gratiâ, donisque.

PUNCTUM V.

Quòd Lucas ait: *Christo baptizato & oran-
te, apertum est cælum, & descendit Spiritus
Sanctus.* Quo docemur efficaciam orationis,
quæ cælos aperiat, uti etiam orante Petro con-
tigit, & Spiritum Sanctum promereatur, ut,
cùm discipuli *in oratione perseverantes repleti*
sunt Spiritu Sancto. Et vox Patris cælestis in
oratione auditur per inspirationes sanctas, &
testimonium internum, quòd simus filij Dei.
Atque id præsertim operatur oratio, si cum
exercitio humilitatis conjuncta sit, ut tunc fuit
illa oratio Christi: *Quoniam oratio humilian-
tis se nubes penetrat.* Docemur etiam devoë
Sacramenta obire, orantes, ne illorum effectus
impe-

Christ. in desert. seced. & jejun. 247

impediatur in nobis, utque novam vitam, ad mentis quam per illa regeneramur, vel augemur, per junga- petuò tueri possimus. Oravit etiam Christus tur. pro suscepturis suum baptismum, ne ejus effectu fraudarentur, gratiasque egit Patri pro hoc ipso beneficio regenerationis in homines collato, proque alijs sibi proprijs. Nam & hæc pars o- rationis est actio gratiarum.

MEDITATIO IV.

Christus in desertum secedit, & jejunat.

PUNCTUM PRIMUM.

Statim à baptismo se subducit in desertum. 1. Quoniam tam mira circa ipsum in baptis- mo acciderant, docet vitandum esse plausum hominum. 2. Docet interiora potiora esse ex- ternis ceremonijs, qualis erat Joannis baptis- mus in aqua tantum, nec ut Pharisæi faciebant: *Mundantes, quod de foris est calicis, intus autem pleni immunditia.* 3. Qui Spiritu plenus gusta- vit cælestia, avet se recipere ad illa amplius se- 31. cum ipse pertractanda.

PUNCTUM II.

Dicitur: at Marcus: Et statim Spiritus ex- sequens se- pulit eum in desertum: haud dubiè Spiritus San- dus. datus: non à spiritu vanitatis, aut sinistro alio ducebatur, ut nos: nempe, qui Spiritu Dei Rom. 8. aguntur,^{14.}

Q 4

aguntur,^{14.}

248 *Pars III. Meditat. IV.*

aguntur, hi sunt filii Dei. Ductus dicitur, quia sponte obsequens: expulsus, quia sine mora, & cum fervore. Nescit tarda molimina Spiritus Sancti gratia, & fortiter, simul, graviter. Sap. 8. 1. Cur in que disponit omnia. Non in Jerusalem, sed in deserto Christus, fuerat inter animalia natus. Utrumque agit ad

- 1. exemplum humilitatis, & quærens hominem
2. iumentis similem peccando factum. Deinde,
Cant. 3. quia is locus pœnitentiae, & orationi erat apius.
6. Unde ascendebat oratio illius sicut Virgula fulmi, ex aromatibus myrræ & thuris. Penetrat videlicet illa oratio cælos, quæ à mortificazione, & incenso devotionis affectu procedit. Sic præparanda anima est, quando aliquod præcipuum est aggressura.*

PUNCTUM III.

1. Gulam reprimit **J**ejunavit quadraginta diebus & noctibus. 1. Suscepit hoc jejuniū pro intemperantia primorum parentum, in cibo vetito gustando: deinde, ut doceret, ab initio spiritualis vitæ domandam esse gulam. 2. Jejunium hoc fuit rigidissimum, sine ullo cibo continuatum. Docemur, quām strictissimè jejunare, quantum natura & vires ferunt, absque miraculo. 3. Fuit prolixum ad quadraginta dies, ad commendandam constantiam in operibus pœnitentiae: Cujus exemplo observabo exactè quadragesimale jejuniū, quadripartita intentione, juxta quatuor illius partes, nempe ad satisfactionem pro peccatis meis, in gratiarum actio-

Christ. in desert. seced. & jejun. 249
actionem pro beneficijs acceptis, ad impetrandas virtutes mihi maximè necessarias in præparationem beatæ Resurrectionis, in præmium vitæ æternæ. 4. Jejunium hoc fuit suave, sufficiente vires Divinitate, ipsaque contemplatione molestiam omnem auferente: sicut & *Elias & Moysi* contigit: illi *dum ad montem Dei Oreb pergeret*, pane subcinericio refectus, ^{Exod. 34} 28. isti autem, dum colloquio *Dei in monte Sinai* ^{3. Reg.} frueretur. Ambo enim totidem dies absque cibo alio, potuve perdurârunt. Nempe pro eo, quod jejunium juvat, ac promovet orationis fervorem: ab hujus vicissim suavitate lenitur jejunandi labor & molestia.

4.
Suave
per ora-
tionem.

MEDITATIO V.

Christus tentatur à diabolo.

PUNCTUM PRIMUM.

Dicitus est in desertum, ut tentaretur à diabolo. Exponit aliquando Deus viros perfectos temptationibus, ut in ipsis triumphet: *Quia fidelis est, & non patitur nos tentari super id, quod possumus, sed facit cum temptatione proventum.* Solitudo est apta dæmonum insidijs. Sic etiam Ewam aggressus est, cum sola ageret sine marito. Ideo olim non nisi probatis permittebatur vita Solitaria. Perinde verò est, quamvis in consortio multorum vivam, si temptationes celem apud me: ait enim *Q. Sapiens:*

1. Cor.
10. II.
Solitudo
utilis.

- Ecel. 10.** Sapiens: *Si mordet serpens in abscondito, & absque sibile, nullum habet lucrum incantans:*
- Ecel. 4.** *Hoc est, nulli est utilitati, quia ignorat mortuum.* Ita, si spirituali patri non manifestentur tentationes occultæ, quas tanquam mortuus figit absque sibili, & clam serpens antiquus. *Væ sō'i, quia cūm ceciderit, non habet sublevantem se.* Solus etiam est, qui suum casum non communicat ei, à quo sublevari potest. Porro Christus tentari voluit.
- I.** *Quasi tyro alius, cui dicitur: Accedens ad servitutem Dei, prepara animam tuam ad temptationem.*
- Ecel. 2.** *2. Vi per omnia nobis similis fieret, absque peccato:*
- I.** *Et experientiā disceret compati infirmitatibus nostris, tentatus ipse.*
- 2.** *3. Ut animum nobis faceret & vincendi præberet exemplum. Collige hinc tria documenta.*
- Heb. 4.** *1. Ne dejiciaris temptatione, quasi minus Deo charus, siquidem Filius Dei tentatus est: quin animare, & gaudere spiritu.*
- I.** *2. Fiduciam concipe auxilij opportuni ab eo, qui propter te tentari voluit, ut compateretur.*
- Lætare.** *3. Disce prævenire temptationes, ut fecit Christus in jejunio & oratione.*
- Spera.** *Mat. 17.* *12. Est enim genus Dæmoniorum, quod non auctoriter ejicitur, ut Christus ipse affirmat.*

PUNCTUM II.

TEntationes quales fuerint. Primæ materia fuit gula. Secundæ vana gloria. Tertiæ avaritia & ambitio: sed in omnibus pater superbiam ad superbiam spectavit.

I. *1. Tentatio. Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant,*

captat

Christus tentatur à diabolo. 251

captat occasionem à jejunio, & esurie. Variè de
gula tentat homines: aliter voluptuosos, pro-
ponens ipsis cupedias: aliter egentes, indu-
cens ad procurandum cibum modis illicitis:
aliter pios, praetextu honesto, sicut Prophe-
tam illum induxit, ad jejunium à Deo sibi præ-
ceptum transgrediendum, obtensa revelatio-
ne; & Christum Dominum, siquidem esset Fi-
lius Dei, ut panes sibi faceret ex lapidibus. Re-
pulsus est, *Non in solo pane vivit homo, sed in*
omni verbo, quod procedit de ore Dei. Nititur
hoc responsum humilitate, quâ non vult Deo
præscribere modum alendi ipsum, cùm plures
ipsi suppetant, & fiducia de illius providentia.

Qui dat jumentis, ipsorum escam, & pullis cor- Ps. 14.6.
vorum invocantibus eum. 2. Tentatio à vana

gloria: *Tunc assumpsit eum diabolus in san-* Vana
ctam civitatem & statuit eum supra pinnacu- gloria.

lum templi, & dixit ei: Si filius Dei es, mitte Mat. 4.
te deorsum. Diabolus primam temptationem

adhibet, ut exploret propensionem, unde fa-
ciat gradum ad alias, pro cuiusque ingenio.

Spiritus bonus duxit Christum in desertum, ut
declinaret plausum & accusum: malus autem

portat in pinnaculum templi, ut qui noluerat
in occulto facere miraculum parvum, in aper-

to faceret illud, à gloria stimulatus. Per-
mittit se portari Christus, usque adeo sese hu-

milians. Repellitur tentator, *Scriptum est:*
non tentabis Dominum Deum tuum. Non

sunt frustra petenda miracula. Humilis facile
discernit spiritum vanitatis, sicut dicit Sapiens:

Ubi

Prov. 11.

2.

3. *Ubi est humilitas, ibi & sapientia.* 3. *Ten-*
Avaritia tatio. Assumpsit eum diabolus in montem excel-
sum. En , ut pro uno peccato totum offert
Mat. 16. mundum : Hac omnia tibi dabo. Contrà tu-
26. disce, nec pro omnibus mundi regnis, vel u-
Sep. 5. 8. num esse admittendum. Quid enim prodest
homini, si universum mundum lucretur, anima
vero suæ detrimentum patiatur ? Quòd ipsi fa-
tentur peccatores : Quid nobis profuit super-
bìa, aut divitiarum jactantia ? Deinde obser-
va mendacijs patrem ea promittenteim , quæ in
sua potestate non sunt : sic sàpe multos vanâ
Avaritię deludit spe, ut somnia sibi fingant, vel persuad-
execra-
tio.
Col. 3. 5. adorare diabolum. Certè avaritia idolorum
servitus vocatur , quòd illius causa nihil non
fiat , proinde Christus impossibile dixit ser-
Mat. 9. vire Deo & Mammonæ. Et , quod est misé-
randum , non pro toto mundo , sed pro uno
palmo terræ à multis diabolus adoratur. Pel-
litur tentator : Vade Sathan ! scriptum est e-
nim , Dominum Deum tuum adorabis , & illi
soli servies. Tali zelo repellendus est , maximè
cùm Dei honor directè tangitur , ut hic.

PUNCTUM III.

Provi-
dentia
Dei cir-
ca suos.

Tunc reliquit eum Diabolus, & ecce, Ange-
- li venerunt , & ministrabant ei. Missi à
- Patre æterno non unus , sed plures , ad hono-
- randum filium , ex certamine victorem , & ad
- mini-

Christus tentatur à diabolo. 253
ministrandum esurienti: Et ministrabant summa cum reverentia. Sic Deus consultit suis. Feram patienter defectum rerum, Deo fidens & in temptationibus ille sit præ oculis, sed nunquam me securum putabo à temptatione impostorum: dicitur enim Sathan, *ad tempus à Christo recessisse.* *Luc. 4.*

13.

MEDITATIO VI.

De vocatione Apostolorum.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur abjectos elegerit? 1. Quia ipsemet Christus venit pauper & humilis, voluit Elegit tales habere affecas, & in hoc ipso exercere paupe-humilitatem? *Cum simplicibus sermocinatio- ejus.* 2. Quia oportebat prædicatores Evangelij fundatos esse in humilitate, ne sibi gloriam Evangelij arrogarent; juvat autem ad humilitatem, meminisse, unde assumptus sis. Ut essent 3. Ut illustrior fieret propagatio Evangelij, & agnosceretur esse opus Dei: quando per tales subderetur Christo mundus. Ex ipsis collige Dei cl- humilitatis studium, & quod Deus zelotes fit resceret. gloriæ suæ, ut eanon usurpetur ab hominibus.

PUNCTUM II.

Quale secundum mores vocaverit. 1. In Vocab quibusdam præcessit propinquior quæ perfectos dam dispositio, ut in Andrea, qui in scholis Andreæ, Joan. &c.

Joannis incœperat institui , cuius discipulus erat. Et inerat ei desiderium majoris perfectio-
nis. Nam , cùm audisset præceptorem suum
Joannem Baptistam de Christo dicentem : *Eo-
ce Agnus DEI* , continuò adhæsit Christo:
inerat etiam zelus pro alijs , unde statim ad-
duxit Petrum ad Jesum , dicens ei : *Inveni-
mus Messiam*. 2. In quibusdam remotior præ-
cessit dispositio , sed apta , ut in duobus pati-
bus fratrum , Petro & Andrea , Joanne & Ja-
cobo : erant enim piscatores , duro ac humili
labori assueti. Deinde inter se magnâ charita-
te conjuuncti : qui mores apti sunt Evangelio,
quod requirit homines laboriosos , non desi-
des , & colendæ charitati ac societati idoneos.

3. In quibusdam contra suberat impedimen-
tum , quod peccatores essent , & mundo im-
pliciti : ut Matthæus & Saulus Christi perse-
& Saulū, cursor. In quibus & magis potentia vocantis
commendatur , & misericordia , ut nemo de-
speret. Ex primo & secundo puncto collige ,
quales dispositiones debeas æmulari , ut fias a-
ptum divinæ gloriæ instrumentum. Et adver-
te quod illæ ipsæ sint dona Dei. Ex tertio
ama bonitatem , quæ etiam imparatos , & im-
merentes vocat , ut te.

PUNCTUM III.

I.
Vocat
sensim.

Varij vocationis modi. 1. Quosdam voca-
vit sensim , ut Petrum & Andream , quos
primum familiariter admisit ad colloquium
privatum. Deinde paulatim auditores habuit
&

De Vocatione Apostolorum. 255

& adhærentes pro tempore. Denique ad perpetuam sequelam vocati sunt. Hinc commendatur profectus in bono , & quod Deus bene utentes minoribus donis promovet ad majora. 2. In vocando Christus imperio usus est, & quamvis irretitos vitijs , pravâ consue- ^{2.} Cum tudine & præsentibus illecebris, verbo ab om- nibus expedivit laqueis , & attraxit , ut Matthæum, dicens: *Sequere me.* 3. In ipso vocan- ^{3.} di per imperium modo adhibuit discriminem : Cum nam Matthæum absolute sequi jussit , filios promis- autem Zebedæi quadam invitatione ad melius. ^{sione.} *Venite post me, faciam vos fieri pescatores homi-* ^{Mat. 4.} *num.* Ubi etiam exprimitur Apostolicum of- ^{6.} ficium , ut & ipsi Christum imitatione sequan- tur , & alios inducant. Circa primum potes recolere , quomodo te Deus sensim vocavit , & permovit , donec te illi devoveres. Ac in ipsa Societate adverti potest similis progressus : ubi probatio novitatis præcedit, tum post vota probatio altera, usque ad gradum qui quidem affectandus non est , sed ad eum nos aptare ex vocatione tenemur. Circa secundum & tertium recole , quām potenter , simūlque quām suaviter vocavit : Deus , auferens à te amorem saceruli , ac cælestium inspirans.

PUNCTUM IV.

Obedientia Apostolorum erga vocantem. I. Obe-
dientia. Captivatio judicij, non æstimando , quæ obstabant , ut in Petro cura filiæ , uxoris & fa- ^{I.} miliæ ; in Zebedæis senioris patris auxilium & solatium ; Intelle-

solatum; in Matthæo perplexitas rei nummariæ, & dispositio rei familiaris, & plura talia in quolibet. 2. Conformitas & subjectio voluntatis, quæ sic repente omnem exuit affectum erga charos, & res possessas, ac penitus in vocantem transtulit. 3. Promptitudo exequendi vocationem, nulla prorsus mora interjecta, absque repugnantia & cum alacritate magna. Circa hæc collige vocationem frustrari, si ista desint, præsertim subjectio intellectus, ex quæ pendent reliqua: nam, qui nimium volunt esse sapientes, facilè inveniunt nodum in scirpo, ut eludant. Vocatio enim ad perfectionem, divina magis, quam humana nititur ratione, idemque caveri debet in alijs inspirationibus divinis, de rebus præsertim sensui repugnantibus: nam *Carnalis homo non percipit, quæ sunt Spiritus Dei*. Age gratias, quod tibi datum fuerit simpliciter obedire, sed cave dolos: nam sunt, qui post plures annos in Religione, obtendere incipiunt, quod rem olim non intellexerint. Utique sicut primi parentes post prævaricationem: ita isti, postquam intepuerunt spiritu, facti sunt scientes bonum & malum. Recole etiam, quod in omni obedientia præstanda Superiori requiruntur illa tria. 1. Ut absque discussione probes tanquam melius. 2. Ut posthabito privato affectu, afficiaris erga iusta. 3. Ut promptè & alacriter exequaris.

2.
Volun-
tatis.

3.
Execu-
tionis.

Dei est
vocare.

*1. Cor. 2.
13.*

Tres
gradus
obediē-
tiaz.

1.
2.
3.

PUN.

PUNCTUM V.

REmuneratio sequela. 1. Quod eis Christus dignitatem Apostolatus contulit, ac Apostolus legatos suos constituit. 2. Quod eos adscivit latus, in familiaritatem intimam, & convictum suum, faciens secretorum divinorum conscos & participantes, tanquam amicos. 3. Quod eos praetere omnibus veteris novique Testamenti Sanctis, Primitiis & Spiritu sanctificante impleverit, & gratijs Sancto-gratis datis ornaverit, sapientiam, virtute mira-tulorum, &c. 4. Quod promisit fore, ut secundum cum judices sederent in secundo adventu. **R**e-Judicet, cognosce haec quatuor in statu Religioso, & speciatim in tuo, ad quem te clementissimus JESUS tali anno vocare dignatus est. 1. **Q**uidem: nam, quod ait S. Paulus: *Legatione Eadem fungimur pro Christo: Reconciliamini Deo. Id præmia agit Societas nostra ex instituto.* 2. **Q**uia familiaritas cum Deo, & quasi convictus, illustrationesque internæ non alijs magis debentur, quam ijs, qui ut Deo adhærent, mundum reliquerunt. Et hujus rei præcipua cura habetur in Societate: quod si tu minus es assecutus, tibi imputa. 3. **Q**uia constat summos quosque sanctitate & sapientiam, insignesque viros ex Religiosis fuisse; & habet Societas nostra etiam suos. Nimirum status Religiosus fovetur singulariter a Deo, & habet auxilia ad sanctitatem acquirendam particularia. 4. Denique ad Religiosos etiam pertinet, ut qui mundum,

R

mundum,

mundum , sicut Apostoli , pro Christo reliquerunt , mundum judicent .

MEDITATIO VII.

De generali vocatione hominum.

Quia Christus venit , ut dissolvat opera dia-
boli , præmittitur vocatio , quia ad se dia-
bolus homines invitat ; tum verò Christi ,

PUNCTUM PRIMUM.

Lucifer confusus **P**onatur ob oculos Lucifer Princeps hujus mundi in throno , quasi Rex , ignito & fumoso , teterimus ipse , & truci vultu , stipatus innumeris dæmonum legionibus , in perniciem mortalium , & regni Christi eversio-
Laquei. nem , conjuratis . Triplici rem aggredientur via , per concupiscentiam carnis , quæ est gula & luxuria ; per concupiscentiam oculorum , quæ est cupiditas habendi , & per superbiam vitæ , quæ est appetitus excellentiæ . Agunt rem instantissimè , quasique leones rugientes circumeunt , querentes , quem devorent : sed & subdolè se insinuant , uti serpentes : plurimos autem perdunt , & à Christi vexillo in suum pertrahunt . Deslebo super multitudine pereuntium , qui ita cæci sunt , ut cum alioqui nō sint stipendum suum fore æternum supplicium , nihilominus diabolo militent . Et heu , quod ego ipse aliquando ex illis fui !

Hoc

Hoc punctum fusiūs explicatur post punctum
tertium.

PUNCTUM II.

Contra consideretur Christus in humili-
subsellio, totus amabilis & suavis circum- Christus
fusam circa se multitudinem hominum invi- amabi-
tans. *Si quis vult venire post me, abneget se- lis.*
metipsum, & tollat crucem suam, & sequatur ^{Mat. 16.}
me. Quibus verbis contraria proflus suadet ijs, ^{24.} *Luc. 9.*
quæ diabolus suggerit. Nam primò abnegatio ^{23.}
sui est renuntiatio voluptatum carnis, abdica- Suadet
tio divitiarum, ac contemptus excellentiæ. mortifi-
catione.
Deinde sublatio crucis est præparatio ad feren- ^{2.}
da contraria, nempe ad corporis afflictiones, *Cruce.*
ad egestatis ærumnas, ad humilitatem & sub-
jectionem, quæ opponuntur triplici concupis-
centiæ à diabolo suggestæ, non solum priva-
tivè, quia inferunt contrariam passionem, pro
voluptate dolorem, pro affluentia penuriam,
pro exaltatione depressionem. Postremò, vult
in abnegatione & crucis susceptione, ut ipsum ^{3.} *Sui imi-*
imitemur; & sequatur me: planè protestans: ^{Luc. 14.}
quia, qui non bajulat crucem suam, & venit post ^{27.}
me, non potest meus esse discipulus: Nempe in-
tuitu assimilandi nos Christo, impelli debe-
mus. Porro convenientissimum est, ut ita
agam: nam, cùm ex carne impellat ad pecca-
tum, debet mortificari; cum divitiæ & hono-
res sint laqueus animæ, & somes peccati, fu-
gienda sunt; cùm præsens vita sine cruce nod-
icit, præstat utilem subire; & cùm Christus

R 3

mei

mei causā ē cælo veniens , seipsum abnegaverit per omnia , crucemque sustulerit suam , concedet me ipsi conformari .

C A P U T III.

Ratio- **Q**uibus rationibus Christus utatur ad per-
nes suadendum . 1. *Qui voluerit animam*
Christi. *suam salvam facere , perdet eam , & qui perdi-*
1. *derit illam propter me , inveniet eam . Iam si ,*
Luc. 9. *qui vitam pro Christo exponit , tunc maxime*
24. *eam lucratur , quia pro temporali recipit æter-*
nam ; pariter , qui cætera , voluptates , opes ,
honores , mundique gloriam propter me sper-
2. *nit , recipiet eadem æterna . 2. Quid prodest*
Mat. 16: *homini , si universum mundum lucretur , anima*
26. *verò suæ detrimentum patiatur ? aut quam da-*
bit homo commutationem pro anima sua ? In-
Luc. 9. *terrogentur damnati , ipsi tibi dicent : Quid*
23. *nobis profuit superbia , aut divitiarum jactan-*
Sap. 5.8. *tia , quid contulit nobis ? Transferunt illa omnia ,*
tanquam umbra , & tanquam nuntius prateriens :
3. *Tormenta autem in æternum manent . 3. Fi-*
lius hominis venturus est in gloria Patris sui ,
cum Angelis suis , & tunc reddet unicuique se-
cundum opera sua . Qui crucem cum eo porta-
verit , cum ipso regnabit ; qui vexillum Sathanæ
secutus fuerit , cum eo plectetur .

Hæc cùm ita sint , nec militare Christo si-
mul & Sathanæ liceat , quia *nemo potest duobus*
dominis servire , præsertim tam dissitis : utri
serviam ? utri servivisse juvabit , & quisque vo-
let in tempore rationis reddendæ ? Quamquam
nec

nec opus est ad illud tempus respicere , quan-
do etiam nunc militia Sathanæ durissima est ,
Christi autem suavis : de illa queruntur ipsi- Servitus
met sequaces : *Lassati sumus in via iniquitatis diaboli.*
& perditionis , & ambulavimus vias difficiles. Sap 5.7.
Ad hanc autem Christus invitans , ait : *Veni- Mat. II,*
te ad me omnes , qui laboratis & onerati estis , 28.
& ego reficiam vos. Tollite jugum meum super
vos , & discite à me , quia mitis sum & humilis
corde , & invenietis requiem animabus vestris :
jugum enim meum suave est , & onus meum
leve. Res mira ! Crux Christi perfugium , &
levamen est præ mundi servitute , quia indul-
getur voluptatibus , inhiatur opibus & hono- Jugum
ribus , ut qui sapiunt , huc tandem , tanquam Christi.
ad asylum recipient se , & tanquam ad portum
à jactatione tutum : id autem faciunt mites
& humiles corde ; quia superbi non capiunt
hanc sapientiam.

*Explicatur fusius punctum primum hu-
jus meditationis , quod agit de
vexillo Diaboli.*

NOTA I.

Circa primum punctum : in throno Luci- Quid
feri designatur principatus ejus super om- thronus
nes dæmones , qui partim est ei naturalis , ob Lucifer-
naturæ & potentiae præstantiam præ reliquis , ri ?
partim ex spontanea subjectione aliorum , qui ,
quem semel apostasiæ ducem sequuti sunt ,

R 3

dum

262 *Pars III. Meditat. VII.*

*Quid
sedes?*

*Ezech.
1. 27.
Ejus fi-
gura.*

Odium.

*Ambitio
Invidia.*

Locus.

dum in peccato perseverant, etiam in illius gien obsequio manent. Quod ignea & fumosa se- des describitur, designat pœnas, quas secum circumfert. Ignis fumosus est, non splendens, sed obscurus, ac urens tantum. Nam alioqui thronus Dei apud Ezechielem instar ignis, sed splendidissimi apparuit. Horribilis est figura, caret forma, & figura ille corporea, sed cum aliquam assumit, fert tetram ac fœdam, qualis ipse intus est, à prava & inordinata volunta- te. Horribilis aspectu, spirans minarum & ca- dis in totum genus humanum. Ad id impel- litur primùm odio Dei, quem experitur vindicem, volens sic privare eum obsequio sua creaturæ, despiciuntque ipsi facere. Deinde ambitione, ut sibi potius mortales serviant. Denique invidia, ne fruatur homo felicitate, à qua ipse excidit. In campo Babylonico re- præsentatur, loco infami à superbia, ex quo ho- mines dispersi sunt in mundi plagas: quos sig- tur illuc ambitione & superbia dementavit, e- tiam dispersos nunquam desinit ad malum in- citare.

N O T A II.

Eph. 6. 12 *Q*uid per Dæmones impugnemur: testa- tur Paulus: *Non est nobis collectatio ad- versus carnem & sanguinem, sed adversus prin- cipatus & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, adversus spiritualia nequi- tia in cœlestibus:* Et Petrus, *Tanquam leon-* gien

*I. Pet. 5.
8.*

giens circuit querens , quem devoret. Quibus Modis
modis impugnant. Suggestione ad animum , impu-
concitatione affectus mediante corpore , obje- gnandi.
ctis occasionibus. Deinde impugnant , quâ
apertè , quâ testè. Non sinuntur tentare , quan-
tum volunt , & possunt , prohibente Deo :
Qui non patitur nos tentari supra id , quod ferre 1. Cor. 10.
possimus.

13.

Cur Deus tentari à Diabolo permittit , cùm
alioqui ab inttinsco plus satis habeamus ten- Extrin-
tationis in omni genere ? Quia Deus sinit a- secè ten-
gere res creatas , & maximè liberas , & in ijs rationes
dæmones : hi autem inimicitias immortales ge- necessa-
runt cum homine. 2. Quia à quo quis supera- riæ.
tur , ejus & servus est : homo autem vinctus est 2. Pet. 20.
in paradiſo , ut jure subjaceat infestationi victo- 19.
riis. 3. Quia est materia meriti , & ostenditur
virtus gratiæ , & homo redditur humilior , &
cautior , & etiam fortior ex victoria , & ad
Deum docetur confugere. Quanquam sine
hac impugnatione habeant etiam ista locum ,
ob hominis fragilitatem , & corruptionem.
Omnis status obnoxius est infestationi. Justi
cò minus , quòd sunt extra potestatem Diabo-
li. Item Religiosi ratione statūs : quia sunt
consecrati Deo. Tamen ob alios fines extra-
ordinariè sinuntur tentari , ut Paulus , Job , To-
bias , ne extollantur : ut discant compati , in ex-
emplum virtutis.

R 4

N O-

NOTA III.

Circa triplicem temptationem, non ponitur concupiscentia carnis: quia exercitia secundæ hebdomadæ ijs dantur, qui ex cœno emerserunt, & de statu cogitant eligendo. Insunt autem pericula statui, à divitijs, & honoribus, quæ astinenda proponuntur. Concupiscentia autem carnis non est à statu, sed ab intrinseco, eaque fovetur in statu divitiarum, & potentiarum, unde proinde dicuntur reliqua peccata provenire. Licet ergo certum sit à Diabolo etiam concupiscentiam exstimulari, siveque plurimos sibi subjicere, an ei tamen resistendum sit, in deliberationem non venit, cum id omnibus necessarium sit; sed an status divitiarum & honorum tenendus, ex quo, inter alia, concupiscentia licentiaque carnis exardescit.

MEDITATIO VIII.

De resignatione ad sequendam vocationem.

Luc. 14. 33. **H**anc resignationem Christus præcipit illis verbis: *Omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus:* Quod intelligitur, primum in præparatione animi, quando opus sit pro salute animæ jacturam omnium facere. Deinde cum Deus

Deus peculiariter aliquem vocat ad eam perfectionem. Sed sunt tres classes.

PUNCTUM PRIMUM.

QUOD quidam vellent sequi vocationem, & renuntiare omnibus, sed media non admovent. *Vult, & non vult piger:* sic in quavis virtute amplectenda contingit, placet humilitas, patientia & reliquæ, sed humiliatio non placet, pati renuunt.

1.
Nolunt
media.
Prov. 13.

14.

PUNCTUM II.

QUOD alij media rapiunt, sed pro suo iudicio & affectu, ut ægti, qui pharmaca volunt non quævis admittunt. Resignant se in manus placenter Dei, qui si inspiret, ut re abjiciant omnia, non tantum affectu renuunt, tristantur, ut ille adolescens, qui *tristis abire*, quod juberetur, *omnia vendere, si perfectus esse vellet.* Faciunt, ut *Naaman Syrus*, qui, cùm juberetur lavare in Jordane, ut à lepra mundaretur, recusavit; quod putasset tactu manus se mundari ab Ehsæo debuisse: scilicet præscribunt media Deo, non recipiunt oblata. Ita peccatur, cùm in via spirituali dirigi volumus arbitratu nostro, non Patris consilio, præsertim, quando acrius adhibetur remedium.

2.

tia.

Mat. 19.

21.

Reg. 5.

10.

PUNCTUM III.

DENIQUE alij se totos voluntati ac prævidentiæ relinquunt, nihil excipientes, memo-

3.
Indiffe-
rentes

R 5

res

266 *Pars III. Medit. VIII.*

*ad om.
nia.
Isa. 48.
17. 18.* res illius : *Ego Dominus Deus tuus docens te
utilia, gubernans te in via, quam ambulas. His
contingit, quod ibidem dicitur : Facta sunt flu-
men pax tua, & justitia tua sicut gurgites ma-
ris. Et hi ad portum feliciter perveniunt, quan-
17. 27. do ex præscripto Dei se duci sinunt, ut Sau-
lus : *Domine, quid me vis facere? Sed in hoc
gradu subest aliquid excellentius, quando eti-
paratus est, & indifferens ad omnem Dei vo-
Phil. 1. luntatem, quoad se tamen, ob conformita-
29. tem cum Christo, mallet pauper & contem-
Gal. 6. ptus Deo servire, ut qui dicebat : *Absit mihi
14. gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Chri-
sti, propter quem mihi mundus crucifixus est,
& ego mundo.***

Circa hanc Meditationem 8.

N O T A.

HÆc Meditatio in exercitijs dirigitur ad e-
lectionem recte faciendam de statu vitæ,
& constituit hominem in illa indifferentia cir-
ca res creatas, quæ in fundamento exercitio-
rum, uti necessaria, ex ipsa ultimi finis recta
intentione colligitur.

Porro hæc meditatio est præcedentis me-
ditationis de duobus Vexillis quædam explicatio,
sive applicatio. In illa enim Christus hor-
tatus est ad contemptum mundi, quam ad-
hortationem non æquè omnes ad animum
admittunt suum; sed alij aliis vel efficacius,
vel remissius, unde tres constituuntur classes.

Verum,

Verum, quia Religiosus ratione statu jam se determinavit ad id, quod perfectum est, omnes illas claves censemur supergressus. Potest tamen in capessenda perfectione diverso modo se habere, juxta easdem classes. Nam quibusdam placet perfectio, sed remissem adhibent media. Alij adhibent, sed excipiunt aliquid, ad persequo non sibi putant contendendum, contenti etionem. mediocribus. Alij denique nihil excipiunt, nullaque remedia recusant opportuna.

Considera, ut te habeas, & applica praedicta ad particulares virtutes, puta humilitatem, patientiam, resignationem, & alias, in singulis examinans, quo in gradu consistas, an in velleitate tantum; an si serio vis, cum exceptione velis; an absolutè contendas, & inquire de causis te retardantibus, modisque excandi. Possunt autem propriæ de singulis virtutibus meditationes institui, saltem de præci- puis, magisque necessarijs.

MEDITATIO IX.

De Nuptijs in Cana. Joan. 2.

PUNCTUM PRIMUM.

Benignus Dominus non abnuit interesse convivio nuptiali, ut capteret occasionem Christi beneficiendi, & discipulos suos confirmandi. Discamus etiam ex illo modestiam, & gravitatem inter gaudia, juxta illud: *Justi epulen-* ps. 67.4.
tur

*tur & exultent in conspectu Dei, ut qui Deum
prælentein considerant.*

2. *B. Virgi gata, ultro est sollicita pro reddenda gratia in-
nisi mite- vitantibus, quantò magis pro sibi devotis : de-
ricordi.*
- Serm. 4.
de Na-
tiv.*
- Ioan. 2.*
3. *qua Augustinus : quo ceteris Sanctis est melior,
eò est de nostris commodis, eisdem sollicitior. Fi-
denter orat pro illis : Fili ! vinum non habent,
Satis putat insinuare necessitatem ei , qui pius
est, & potest. O pro me sic ora : verum enim
est, quòd vinum non habeam , videlicet cha-
ritatis & devotionis. Ac si ita te tangit corpo-
ralis necessitas , tangat potius mea spiritualis
inopia. Discam ita orare, & Christo meas spi-
rituales necessitates indicare.*

PUNCTUM II.

1. *Deo ni-
hil præ-
scriben-
dum.*
- Judith.*
7. 21.
2. *Affectus
carnis
exue.*
- Ioan. 29.*
- 26.
- C**hristi responsum ad speciem durius : *Quid
mihi & tibi est, mulier ? nondum venit ho-
ra mea.* 1. Sic voluit significare , se plusquam
hominem esse , & sicut opus petitum Dei erat,
ita tempus patrandi designare ; nec carni & san-
guini quidpiam esse dandum. Unde discamus,
non esse præscribendum Deo tempus subve-
niendi. Quare Judith : reprehendit eos , qui
definiebant tempus tradendæ civitatis , nisi in-
terim Deus opitularetur. O Domine , fac se-
cundùm consilium tuum ! 2. Ut doceret nos
affectum carnis deponere : unde nunquam
affetuoso Matris nomine compellavit B. Vir-
ginem , sed mulieris, etiam in cruce. *Mulier !
ecce filius tuus.* Quin , cùm nunciaretur ei ,
quæri

quæri se à Matre, respondit. *Quæ est Mater Mat. 12.*
mea, & qui sunt fratres mei? quasi nec ipsa no- 49.
 mina carnalis cognitionis & affectus usurpan-
 dasint. Unde illud: *Qui dixerit patri suo & Deut. 33.*
matri sua? nescio vos, & fratribus suis, ignoro 9.
illos, & nescierunt filios suos, hi custodiunt elo-
quium tuum, & pactum tuum servaverunt. 3.
 Ut occasio daretur B. Virgini exercendi exi- 3.
 mias virtutes patientiæ, & humilitatis; nihil
 enim est turbata, aut questa, cùm confundi
 videretur: quin nec fiduciam depositit; sed
 quasi impetrâisset, mox locuta est ministris. Sic
 non dejiciat, cùm non exaudior, ac differor.
In silentio & in spe erit fortitudo vestra. Isa. 30.
 15.

Deus
probat
suos.

PUNCTUM III.

Dicit Mater ejus ministris: quodcumque di- B. Vir-
 xerit vobis, facite. Multa hic eximia. 1. ginis,
 Fiducia non plus dicere potuisset, si Filius re- Fiducia.
 spondisset, se facturum. 2. Lumen cælestis, 1.
 quo intellexit, non absque cooperatione illo- 2.
 rum præstandum esse à Filio beneficium, qui Lumea.
 alioqui poterat id facere sine ministrorum o-
 pera. 3. Docet nos fiduciam obtinendi desi- 3.
 derata, in obedientia divinorum præceptorum Obe-
 fundari oportere. Nam Deus voluntatem ti- dientia.
 mentium se faciet. Et: si cor nostrum non re- Ps. 144.
 prehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. 9.
 Et: Si verba mea in vobis manserint, quodcum- 1. Ioan.
 que volueritis, petetis, & fieri vobis. 4. Quam 3. 21.
 pauca & matura verba MARIAE, sive ad Filiū, 7.
 sive ad ministros. Et condam in corde meo ista. 4.
 Quod Loquèdi-
modus.

Quodcumque dixerit vobis; facite; sive per se;
sive per Superiores.

PUNCTUM IV.

1.
Mini-
strorum
obediē-
tia.

2.
Potentia
Christi.

3.
Libera-
litas.
August.

Hydriæ
spiritua-
les.

Executio miraculi. 1. Laudanda ministrorum obedientia, implendo hydrias aquâ, quod non ad rem videbatur facere. Nempe tutum est, Dei Vicarijs obtemperare, non inquirendo causas, quia sic Eva decepta est. Et solet Deus aliquid in speciem repugnans injungere, ad judicij proprij submissionem, & eo humiliter præstito, hominem consolatione, donisque afficere. 2. Potentia Christi, qui sola voluntate absque conatu aquam mutavit in vinum. O, gaudeam de tam potenti Salvatore! ô, ille mutet cor meum in melius, ex frigido infervens! En me offero, quia & opus est cooperari. *Qui fecit te sine te, non salvabit te sine te.* 3. Effusa liberalitas Salvatoris, tantum vi ni optimi pro haustulo accepto reddit, sed nec haustus aquæ frigidæ carebit mercede, & relinquenteribus sua propter ipsum, reddit centu Hydriæ plumb. In spiritualibus nuptijs introducens animam in cellam vinariam, totidem hydrias propinat præcipuarum virtutum. 1. Charitatis in Deum. 2. Misericordiæ in proximos. 3. Ze li, pro Dei gloria & proximorum salute. 4. Devotionis & promptitudinis ad ea, quæ sunt Dei. 5. Gratitudinis pro acceptis, cum laude & gratijs. 6. Denique obedientiæ ad omnia, juxta Dei beneplacitum.

PUN-

PUNCTUM V.

Affectus varij, qui intervenerunt in hoc
facto. 1. In Virgine gaudium, quod ipse B. Vir-
sua non excidisset; & sic in fiducia est valde gaudiis
confirmata, gratiasque egit toto corde. Ob. Gaudiū.
serva vim orationis MARIAE, quæ impetravit,
ut, cum hora nondum venisset, ea tamen ac-
celeraretur, initiumque Christus daret mira-
culis. Item illud, quod Christus, post carnis
assumptionem, tum primum miraculum, tum
primam sanctificationem perfecit, intervenien-
te MARIA. Unde & ad illius vocem Joa-
nes in utro sanctificatus est, & exultavit. Vi-
delicet significabatur, per illam nobis à Chri-
sto tum spiritualia, tum corporalia bona deri-
vanda esse. O Domina! monstra te esse Ma-
trem, & accelera mihi remedium cunctarum
miseriarum. 2. In Apostolis fides confirmata.

Et crediderunt in eum discipuli ejus, magis ni-
mirum roborati, & gaudentes de Magistri sui
potentia, sub quo nihil eis defuturum esset.

2.
Aposto-
lorum fi-
des fir-
mata.

Et consulto Christus in re tali potentiam o-
stendit, ut inde sensim ad altiora disponeret ex-
petenda, & speranda. 3. Admiratio Architri-
clini, qui etiam redarguit sponsum, *quod bo-
num vinum servasset* in finein, quasi prius illud
præ hoc non valuisse quidpiam: Nec Deus,
uti homines, prius bonum vinum ponit. 1.

3.
Architri-
clini
gaudiū.

Quia vult, ut experiamur ipsi indigentiam no-
stram, *Adjutor in opportunitatibus*. 2. Quia
consolatio spiritualis non datur, nisi carnali spre-
ta,

Ps. 9.10.

ta, & deficiente. Ut non pluit manna, nisi farina Ægyptiaca jam consumpta. Non commiscentur vina hæc, ut ait Bernardus, cælestes solatum & terrenum.

MEDITATIO X.

De ejectis è templo negotiatoribus.

PUNCTUM PRIMUM.

Christi
zelus.

Ps. 68.
10.

Cant. 8.

6.

Prov. 3.

12.

Heb. 12.

Zelus Christi pro Patris gloria, & templi honore: est autem Zelus studium ardens amandi quidquid officit bono rei amatæ. Christus autem, ut amabat summè Patrem, & Ecclesiam sponsam, ita zelum habet pro ijs ardentissimum, de quo in Psalmo. *Zelus domus tua comedit me: nam pro zelo suo tradidit se morti consumendum.* Et quidquid cogitabat vel agebat, zelus erat, & in zelum totus erat conversus, uti ignis convertit in se, quæ arripit. Hinc tam fortis, & intrepidus factus ad ejiciendos prophanatores templi, ut non fuerit veritus illorum vim, quia *fortis est*, ut mors dilectio, dura, sicut infernus, emulatio: flagellum facit quasi in filios: nam, quem diligit Deus, corripit. Quo autem zelo flagellum arripuit, eodem se pro nobis flagellandum reddit. O zelo induat in carnem meam ad castigandam, & pro alienis quoque culpis impediendis. Optem, ne auferatur ejus zelus à me, sed castiget in misericordia me peccantem.

PUN-

PUNCTUM II.

Vdæi perunt à Christo signum, ad compro-
m. bandam potestatem istud audiendi. Pro signo
este ait. *Solvite templum hoc, & in tribus diebus ex-*
titabo illud. Duplex signum dat, 1. Quod per-
mittet solvi templum corporis sui. In quo habi-
t. *Ioan. 21. 19.*
rat plenitudo divinitatis corporaliter, per ditissi-
mos cruciatus. 2. Quod propria virtute illud ex-
citabit gloriosus. Tale etiam dedit in Iona, qui
in mare dejectus, in ventre ceti delituit tridu-
um, qui est typus mortis, tum reditus est inco-
lumis, qui est resurrectionis. Clarè ostendit, suo
permisso futurum ut occidatur, idque verè pro-
digii loco est, ut cuius anima erat gloria, cor-
pus morti subjiceretur. Magnum hoc extitit
signum, & charitatis in nos, ut ædificaremur
ipsi in templum sanctum Dei; & potentia quod
moriendo nos vivificavit. Per hæc signa factum
ut omnia ad se traheret exaltatus in crucem,
nec jam funiculis ad flagellum faciendum ute-
retur, sed ad vinculum necandum charitatis,
quo nos traheret in funiculis *Adæ.*

Resur-
rectio.

Chari-
tas.

Oſ. 11. 4.
Oratio.

Domine! anima mea templum est, illud ego
destruo peccando, tu reædifica tribus diebus, in
primo gratia tua vivificando, in secundo perse-
verantiam usque ad finem largiendo, in tertio
ad vitam resuscitando.

PUNCTUM III.

Qvod iterum ante passionem ejecit negotia- Secunda
tores; sed hac vice non adhibuit flagel- ejecio
lum, ut in prima, in qua est significata lex ve-
S tus,

Matt. 21. *tus, quæ est timoris. In secunda autem lex gra-*
 12. *tiæ, quæ est amoris. In prima dixit. Nolite faci-*
 Luc. 19. *re domum Patris mei, domum negotiationis; in se-*
 45. *cunda autem. Vos fecistis illam speluncam latro-*
 Marc. 11. *num, est domus negotiandi, sed cum Deo; spe-*
 16. *luncam latronum, quòd in negotiando plerūm-*
 Anima *Anima que fraudes fiant. In prima ejicit negotiantes pe-*
 est Ora- *cora, & subvertit mensas. in secunda non sinebat,*
 torium. *ut vel quispiam transferret vas per templum.*
 Mat 6. 6. *1. Tim. Anima mea debet ipsa orationis esse domus,*
 2. 8. *quam ingrediens, Orabo Patrem in abscondito,*
& qui vidit in abscondito, reddet mihi. Hoc ora-
torium nobiscum ferimus. Volo viros orare in
omni loco, levantes puras manus, sine ira & dis-
piatione.

Absit ab hac domo negotiatio prophana, &
 Sit mun. tumultus passionum, nec non cupiditas & ava-
 da. ritia. Universè sit munda à culpis, quieta à per-
 turbationibus, ornata virtutum exercitationi-
 bus. Quis oret in Ecclesia quæ sordet, & tumul-
 tus est plena? Domine sume zelum, & ejice ex
 me, quidquid officit domui tuæ, templo tuo.

MEDITATIO XI.

De sermone Domini in monte habito.

De octo Beatitudinibus, pars prior.

PUNCTUM PRIMUM.

Christus ^{1.} *T*riplex Christi munus in hoc sermone. Mu-
 Col. 2. 3. *nus est Doctoris, in quo sunt omnes thesa-*
rii

ri, sapientia & scientia Dei, qui non docet curiosa, & inutilia, sed scientiam salutis. Legislatoris, qui legem veterem declarat adversus deprivations Pharisaicas, & adjicit, quod minus erat in illa expressum. Consiliarii, qui suadet optimæ, & perfectæ, super debitum legis. 2. Hoc triplex munus exercet excellenter, quia non exteriorius tantum docet, sed intus etiam illuminat: nat, mo- non præcipit tantum, sed movet ad implendum, ver. quod melius est. 3. Non olim tantum, sed etiam nunc eadem præstat, non quoad exterius ministerium, sed quoad internam illuminationem, motionem, & inspirationem. Domine esto mihi Doctor! Declaratio sermonum tuorum illuminat & intellectum dat parvulis. Esto legislator, da quod jubes, & jube, quod vis, esto consiliarius. Trahe me post te, curremus in orem unguentorum tuorum.

^{2.}
Doctr,

illumi-

nat, mo-

3.

^{Ps. 18.}
30.

PUNCTUM. II.

De ipsis Beatitudinibus generatim.

Quod hæ virtutes sunt veteres & novæ, veteres quidem, quia semper ita res habuit, ut tales essent beati, alii contra miseri; novæ autem, quia latebant, & parum erant exercitæ, donec eas Christus verbo & exemplo commen- davit. Deinde sunt carni amaræ, Spiritui autem salutares, instar myrræ, quæ cum sit amara, servat à corruptione, ut hic conveniat illud Christo, *Labia tua distillantia myrrham primam* 1. Acerbæ. 2. Quod Christus ab his tebus vocarit homines 2. Cant. 5. 13. 2.

S 2 bea-

Mundo
contra-
riæ.

3.
Octo
gradus
in cœ-
lum.

1.
Pauper-
tatis a-
ctus 5.

1.
2.
3.

4.

Pſ. 72.

25.
5.

II.
Christus
exercuit
hos a-
ctus.

beatos, contra mundi sensum qui felicitatem contrariis ponit, in his vero miseriam. 3. Quod sint, quasi totidem gradus descendendi ad perfectionem, & in ipsum cœlum. Circa singulas autem considerari debent ista. Primo, ipsi actus virtutis. Secundo, Exemplum Christi Tertio, præmium promissum. Quartò, pœnæ ex contrario.

PUNCTUM III.

Beati pauperes spiritu, quoniam E&c..

ACtus hujus paupertatis numerantur quinque. 1. Pauper spiritu est, qui affectu paratus est omnia potius perdere, quam Deum offendere. 2. Qui Spiritu divino impulsus, reliquit omnia, ut Christum sequatur vocantem. 3. Qui spiritu non est inflatus, non alta sapit, de se suisque talentis præsumens, nec estimationis apud homines, laudis gratiæ honorisque est appetens, sed contemptor. 4. Qui non histat tūm externis seipsum exuit, sed internis quoddammodo naturæ facultatibus, judicio & voluntate, suum judicium facile submittens, ac facile aliis cedens, nullis etiam affectibus ac desideriis distentus, ut verè dicat; *Quid mihi est in cœlo, & a te quid volui super terram?* 5. Qui intimè agnoscit, quidquid tandem habet naturæ aut gratiæ, dona esse Dei, nec ex seipso habere aliud, quam nihilum naturæ, id est, non esse, & nihilum gratiæ, quod est peccatum. II. Exemplum Christi, quoad primum actum. Quam Christus

abfuit

abfuit ab hoc affectu, qui sic studuit cupiditatem evellere è cordibus nostris! Quoad 2. re- ipsa amplexus est paupertatem, ut ex tota ejus vi- ta apparet. Quoad 3. non tumuit spiritu, qui non suam, sed Patris gloriam quærebat, & qui dicebat. *Siego quæro gloriam meam, gloria mea nihil est,* & *Discite à me, quia humilis sum.* Quo- ad 4. propria se voluntate exuerat, qui dicebat. *Non ut faciam voluntatem meam sed Patris;* Et *Non mea voluntas, sed tua fiat.* Et, *Mens cibus est, ut faciam voluntatem Patris.* Quoad 5. pro- fitebatur, nihil se posse facere à semetipso, nisi *quod vidisset Patrem facientem:* Et, *Mea do-ctrina non est mea, & Cur me dicis bonum? nemo bonus, nisi solus Deus,* Ille solus ex proprio bo- nus, cæteri ex alieno: ex se autem nihil. III. Præ- sum regnare. Et quadrat peculiariter paupe- ribus Christi, ut intelligatur, quanto cum fœ- nore Deus refundat quod propter ipsum reli- etum est: *Elevans de terra inopem, ut colloget Ps. 122. eum cum principibus populi sui.* Deinde etiam 8. in hac vita pauper spiritu fruietur hoc regno per Spes et ta cœli. spem, & prægustationem illius boni, qua seinet solatur, & confortat. Præterea, quia teste Pau- lo. *Regnum Dei est justitia, & pax, & gaudi- um in Spiritu Sancto,* quæ pauper spiritu etiam 17. nunc percipit. 4. Pœna ex contrario: *Væ vobis* 4.

S. 3

divi-

Pæna, divitiis, qui nunc habetis consolationem vestram, quia non extenditur ultra momentum
 Lue. 6. vitæ præsentis. Deinde his memoria mortis amara est; quippe cor habentibus in terra, ubi est thesaurus illorum, non in cœlo, quo vix adspirant. Denique consolatio illorum multis acerbitatibus mixta est, quippe non in Spiritu Sancto.

24.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

PUNCTUM IV.

1. **A**ctus sunt tres. *Primus* frænat iram, & appetitum vindictæ, & cùm zelus sumens mansuetus est, facit absque conturbatione interna & tadinis externa. *Secundus* alloquio & moribus se exhibet fravem, nec ulla re, aut verbo gravem & molestum. *Tertius* adeo non quærit vindictam de accepto malo, ut nec pro justa sui defensione ad repellendum nocere velit, quando etiam licet, & valeat, paratus potius alteram maxillam præbere. 2. *Exemplum Christi*: Nam de illo Christus Isaias: Non erit tristis, neque turbulensus, non clamabit, neque audietur vox ejus foris; calatum mansuetus. *Is. e. 41.* quassatum non conteret, & linum fumigans non extingvet. Et S. Petrus: Cùm malediceretur non maledicebat; cùm pateretur non cominabatur: tradebat autem judicanti se injustè. Et ipse dicit: Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. 3. *Præmium*, quoniam ipsi possidebunt terram, terram cordis sui, quippe affectibus suis dominantes. Item corda aliorum: nam, qui opera suam man-

mansuetudine perficiunt, super hominum gloriam Possi-
tum diligentur. Denique terram viventium heredi- dent a-
tatunt. Ita describitur beatitudo tanquam bo- nimas.
num stabile. Terra enim in aeternum stat, quasi Eccl. 3.
dicat: Licet mansueti per injuriam spolientur 19.
præteritis bonis, manet illos inamissibilis pos- 38.
sessio in cœlis, cuius intuitu nihil morantur Eccl. 1.4
presentia damna, vel injurias: sed immoti &
æquabiles, tanquam cœlo fixi perseverant 4.
è contrario immites sunt imprimis impoten- 4.
tes sui, ac suarum passionum servi. Deinde in- Immi-
grati & exosi aliis. Demum, quia ad terram il- tium
lam non applicuerunt cor suum, fluctibus turba-
tionum jactantur, cum nunquam desint adver-
santia.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

PUNCTUM V.

1. **E**s triplex luctus. 1. Compunctionis ob- 1.
ffensem à me Numen, & propensionem Actus
ad peccandum: *Infelix ego homo! quis me li-* beatific-
berabit de corpore mortis hujus? 2. Compassio- tus tres.
nis super multitudine peccatorum, & pereunti- Rom. 7.
um. 3. Devotionis, ob absentiam Dei, ejusque 24.
desiderium. Porro luctus consistit non in mœ-
tore solum animi, sed in recusatione delectabili-
um, juxta illud. *Risum reputavi errorem,* Eccl. 2.2
gaudio dixi, quid frustra deciperis? hoc præ-
stant ex instituto Religiosi, abdicantes se mun-
di solatiis, nisi ea, obliti vocationis suæ, aliquan-
do resumant. 2. Exemplum Christi, nunquam 2.
risit,

Christi risit, flevit saepius, & usque ad sanguinis sudorem fletus.

3. Præm. 3. Præmium quoniam ipsi consolabuntur, Beatitudo est quoddam solatum, quod funditus omnes luctus causas tollit. Ibi extra o-

mnem peccati aleam erimus, ibi desideratum, ac sumnum bonum plenè, & inamissibiliter possidebitur, & post universale judicium, pecari regnum penitus delebitur, illius membris æterno igni addictis, super quo Beati Deum laudabunt, & gaudebunt de justa vindicta, non amplius compatientes.

4. Pœna 4. Pœna gaudentium nunc. *V&a; vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis*

& fletibitis. Ritus dolore miscebitur, & extrema gaudii lucens occupabit: Ibi erit fletus & stridor

Proph. 14 dentium. Quantum glorificavit se, & in deli-

cuis fuit, tantum date illi tormentum & luctum,

Apoc. 18 quia in corde suo dixit. sedeo Regina, & luctum

non video.

Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

PUNCTUM VI.

1. Actus Justitiae famis.
 - 2.
 - 3.
1. **I**ustitiae nomine intelligitur, tum habitualis qua sanctificamur; tum actualis, quæ constat operibus omnium virtutum, & denique ipsa salus animæ nostræ, & inchoata nunc, & in cælo perficienda. Actus sunt, 1. magno affectu cupere omne debitum implere virtutis, 2. Amplius adspirare ad id quod perfectum est in omni justitia & sanctitate. 3. Esurire & sitiire Christum ipsum,

ipsum, qui est nostra justitia, optando & ei uni-
ri, tum corporaliter in Sacramento, tum spiri-
tualiter, per fidem vivam, & intimum gustum
divinarum consolationum. 4. Anhelare ad per-
fectam justitiam patriæ, ubi, viso Deo, anima

4.

plenè transformatur in similitudinem illius, 2. II.
Exemplum Christi, cui cibus erat facere volun- Fames
tatem Patris & mori pro illius gloria, & salute & sitis
nostra. Baptismo babeo baptizari, & quomodo Christi.
coarctor? Et in cruce, Sicut 3. Præmium, quo- Luc. 12.

niam ipsi saturabuntur, tum in hac vita meritis III.
& justitia aucti, divinisque consolationibus assi- Præmi-
duè affecti: tum in vita altera, ubi plenè satu- um.
rati, cùm apparuerit gloria Dei. 4. Oppositum, IV.
Va vobis! qui saturari estis, quia esurietis. Satu- Pœna.
rati à cibo & potu, oblectamentis vitæ præsen- Luc. 6.
tis; & qui nunc expletis cupiditates vestras, 26.
quia esurietis, ut ille, qui petebat guttam aquæ,
& negabatur ei, justo nimirum judicio, & divi- Luc. 12.
tes dimisit inanes. 53.

*Beati misericordes, quoniam ipsi misericor-
diam cōsequentur.*

PUNCTUM VII.

1. **A**ctus sunt ipsa misericordiæ opera, tum opera' corporalia, tum spiritualia, circa quæ ob- Circum- servandum. 1. Ut nemo excludatur, neque ini- stantix,
micus. 2. Ut in omni occasione exhibeatur, pro facultate; & cum quis per se nequit, per alios,

S 3

& à

1.

Misericordiæ

2.

1.

2.

3. & à Deo saltem petat misero auxilium. 3. U
II. ex affectu interno commiserationis succurrat. plu
2. II. Exemplum Christi, *Qui pertransiit benefa*
Christus *ciendo & sanando omnes oppressos à diabolo.* E
Act. 10. dicebat: *Discite, quid est, misericordiam volo &*
38. *Mat. 9. non sacrificium. Et hortabatur. Estote miseri-*
13. *cordes Habemus Pontificem, qui possit compati in-*
Luc. 6. *firmitatibus nostris, tentatum per omnia.*
36. III. Præmium. *Quoniam ipsi misericordiam*
Heb. 4. *consequentur, tum in hac vita, tam in corpore,*
15. *III. quam anima; tum in altera perfecte, quoad*
Præmiū. *utrumque. Et quidem, quam mensuram mensi fueri-*
Luc. 6. *tis, remetietur vobis. Beatitudo cœlestis est*
38. *summa, & omnis misericordia.*
- IV. Oppositum. *Nanne oportuie misereri con-*
Pœna. *servi tui? sicut ego tui misertus sum? mittite eum*
Matt. 18. *in tenebras exteriores. Iudicium sine misericordia,*
33. *&c. illi qui non fecit misericordiam.* Ex operibus
2. 13. *misericordiae judicabitur mundus, sive omissis,*
Jac. 2. 13. *sive exhibitis.*

*Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum
videbunt.*

PUNCTUM VIII.

- I. **M**undities hæc est charitas perfecta, cui
Puritas. insint illa tria ex Paulo. *De corde puro*
cordis. *experte peccati mortalis & venialis, saltem quo-*
I. Tim. *ad affectum & habituationem. Et Conscientia*
I. S. *bona. Sanctis cogitationibus & affectibus plena*
absternit contrariis. Et fide non ficta, ut qui ser-
vit Deo non simulate, aut videri volens, & ea-
dem

U. dem sinceritate erga homines utitur. 2. Exem- 2.
 at. plum Christi, qui nec peccare potuit, nec ab ini- Christus
 efa. micis argui de peccato: in quem Sathan nec per ^{Matt. 25}
 E suggestionem aliquid potuit: qui factos maxi- 25.
 mè odivit. *Vae vobis, qui mundatis, quod defo-* ^{Sap. 7.}
 eri. *rī est.* Denique est candor lucis aeternæ specu- 3.
 in- lum sine macula & imago bonitatis. 3. Præmi- Præmiū.
 iam, quoniam ipsi Deum videbunt. Hæc est es-
 ore, sentialis Beatitudo. In præcedentibus ex aliquo
 oad affectu judicabitur hic ex ipsa essentiali ratione. ^{ps. 123.}
 eri. *Quis ascendet in montem Domini? innocens ma-* 3.
 est nibus & mundo corde. 4. Oppositum: *Foris ca-* 4.
 on- *nies & venefici, & impudici, & homicida, & Ido-* ^{Apoc. 22}
 um *lis servientes, & omnis, qui amat & facit men-* 15.
 tua, *dacium:* nihil enim coinquatum illuc intro-
 bus bunt. *Beati pacifici: quoniam filii Dei voca-*
 his, *buntur.*

PUNCTUM IX.

1. **P**acificus est foyens pacem. 1. In seipso, ut 1.
 caro spiritui, passiones rationi, hæc Deo Actus
 consentiat & subjaceat. 2. Erga alios, juxta A- pacifico-
 postolum. *Quod ex vobis est, cum omnibus pa-* rum quas
 cui- *cem habentes.* 3. Inter alios, ut inter se pacem tuor. ^{Rom. 12.}
 tra- servent. 4. Ut cum Deo reconcilientur ope- 18.
 na- rando. *Hæc est pax, qua exsuperat omnem sen-* ^{Phil. 4, 7}
 er- sum. 2. Exemplum Christi, qui è cœlo venit, ut
 a- hanc pacem nobis daret, ideoque vocatur Rex
 pacificus. *Hanc solitus precari suis, hanc jus-*
 sit,

*sit, ut precarentur quocunque irent. Denique
per sanguinem suum pacificavit omnia : sive
Col. 1. 20 quæ in terris, sive quæ in cælis sunt. 3. Præmium:
3.
Præmiū. quoniam filii Dei vocabuntur. Specialiter tunc
habebuntur filii, & peculiariter pro talibus tra-
stabuntur, & tandem copiosam hæreditatem,
ut singulariter dilecti filii consequentur.*

*Beati, qui persecutionem patiuntur propter justiti-
am : quoniam ipsorum est regnum
cælorum.*

PUNCTUM X.

1. *C*onsidera quatuor. 1. Quæ sit persecutio:
Persecu-
tiones. *G*omne genus incommodi. 2. A quo infes-
ratur: à diabolo, odio virtutis, & ab hominibus
eius administris, nec ab alienis tantum, sed à do-
mesticis, & fratribus. 3. Non ob culpam sed
1. Pet. 4. propter virtutem. *N*emo vestrum patiatur, n*on*
15. *homicidia, aut fur, aut maledicu*s: si autem u
Act. 5. *h*omines. 4. Modus ferendi patienter &
41. *g*audenter, quia dignus habitus ei pro nomine
*D*e*i* contumeliam pati. 2. Exemplum Christi
Exemplū eximum secundūn illa quatuor. 3. Præmium
Christi. *Q*uoniam ipsorum est Regnum Cælorum: Et
3. *G*audete & exultate, quoniam merces vestra co-
piosa est in cælo. Indicatur præaliis copiosius mu-
nerandos, & spe tantæ remunerationis merito
gaudendum in malis, quia tantum afferunt ho-
num. 4. Oppositum: *V*&! cùm benedixerint
Luc. 6. *vobis homines.*

MEDITATIO XII.

*De triplici munere Apostolico, purgandi,
illuminandi, & perficiendi.*

Secunda pars Sermonis.

PUNCTUM PRIMUM.

DE munere purgandi. 1. *Vos estis sal terræ.* 1.
Sed valet contra corruptionem, & cibos SAL.
salubres, sapidosque facit. Sal ergo est terræ, qui *Mat. 5.*
homines à peccatis vindicat & purgat, eisque ^{13.} Cibos
studium pœnitentiæ, ac virtutis reddit suave, ac condit.
per hoc ipso met homines palato Dei sapidos,
gratiosque facit. Istud præstare nequit, nisi sa-
pientia & gratia à Deo acceptæ, per quas ipse
fiat sal. Debet autem priusquam alios purget &
condiat, talem seipsum reddere, quales vult a-
lios facere. 2. Exemplum Christi, qui ut pur-
gatione in peccatorum faceret, oblatus est, & per Christus
tempus prædicationis tam instanter incubuit, ut
à peccatis homines abduceret. 3. Pœna neglecti
muneris. *Quod si sal evanuerit, in quo salietur?* 3.
ad nihilum valet ulra, nisi ut mittatur foras, & Pœna.
conculcetur ab hominibus. Potest dupliciter
intelligi, vel si ipse in se evanuerit, ut non sit ta-
lis, quales vult alios facere, vel si omiserit se
exhibere sal aliis, licet alioqui se non neglexe-
rit: necessitas enim incumbit saliendi viro A-
postolico.

PUN-

PUNCTUM II.

LVX.

1.

Dan. 12.

3.

Eph. 5.8.

Ioan. 9.

3.

Baruch.

3. v. 2.

34. &

35.

2.

Marth.

5. 16.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.

249.

250.

251.

252.

253.

254.

255.

256.

257.

258.

259.

260.

261.

262.

263.

264.

265.

266.

267.

268.

269.

270.

271.

272.

273.

274.

275.

276.

277.

278.

279.

280.

281.

282.

283.

284.

285.

286.

287.

288.

289.

290.

291.

292.

293.

294.

295.

296.

297.

298.

299.

300.

301.

302.

303.

304.

305.

306.

307.

308.

309.

310.

311.

312.

313.

314.

315.

316.

317.

Apostolos comparat, quia non vult eos esse solitarios, & privatam vitam agere, sed communem, ad se quam plurimos attrahendo & conservando vivendo. 2. Supra montem posita, hoc est, supra magnam celsamque virtutem, quia eminere eosdem oportet sanctitate, esseque perfectos, juxta illud : *Supra montem excelsum ascende tu, Isa. 40.9* qui evangelizas Sion. Exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem. Tunc enim praedicatoris auditur vox, si ex edito proclamarit : & ad civitatem accursus fieri poterit, quae non latuerit. 3. Deinde supra montem est civitas, quia vir perfectus debet ad celstitudinem perfectionis homines juvare, atque promovere, non ad communem tantum virtutem. Sapientia enim misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem, & ad mœnia civitatis.

Apostoli
Supra
montem
quid?
2.

Vir per-
fectus in
monte.

Prov. 9.

3.

MEDITATIO XIII.

De Excellentia legis Evangelica.

Tertia pars Sermonis.

PUNCTUM UNICUM.

1.

Christus

Præmittit Dominus, se non venisse, ut legem veterem solvat, sed impleat: implevit autem tripliciter, & servando illam, & præstando, quæ promiserat illa, & perficiendo. 2. Necesse atem servandi legem demonstrat: Nam, qui solverit unum de mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum: Con-

legem
perfecte
servavit.

2.

Mat. 5.

20.

Lex ne-
cessariò

servanda

Contemptus erit apud Deum, si vel unum: quia enim offendit in uno, factus est omnium reus

Iac. 2. 10

perinde excluditur à regno Dei, si vel minimum, etiam alioqui non lethale, ex contemptu solverit: si docuerit, dupli nomine excludetur. Contra qui fecerit & docuerit, conjungit;

quia, qui docuerit tantum, non erit magnus coram Deo; Sed qui etiam fecerit, magnus erit,

quia exemplo simul docet & verbo, pro occasione & statu suo.

3.

Exem-
plaro-
peratio-
nis.

Pater.

Mat. 5.

48.

4.

Exemplar operationis proponit, non sanctos homines, non Angelos, non seipsum, sed Patrem cœlestem: Estote perfecti,

sicut Pater uester perfectus est: in quo nulla culpa esse potest, omnes sunt virtutes, & in gradu excellentissimo.

4. In tradenda explicandaque lege, hæc ipsa tria persequitur. 1. ut omnis ab-

sat culpa etiam interior, & occasio omnis ampu-

tetur. 2. Nulla desit virtus, vel in subjiciendo appetitu proprio, vel in actione erga proximum, vel denique erga Deum. 3. ut sint quam

perfectissimæ, qualis est beneficentia erga ini-

micos, ad instar dininæ.

MEDITATIO XIV.

De Oratione Dominica.

Dominica dicitur, quia Christus eam docuit, & quidem bis: nam priuò, cùm haberet sermonem in monte ad turbas, ut refert Matthæus: deinde privatim, cùm unus discipulorum ab eo peteret: Domine, doce nos orare,

Mat. 6.

5.

sicut

sicut docuit Ioannes discipulos suos, ut est apud ^{Luc. II.}
Lucam: dirigitur autem ad Patrem etsi possit ^{2.}
ad omnes dirigunt divinas personas. Credibile
autem est Christum sic orasse, cum suos doce-
ret: orat autem quotidie in nobis, sicut caput
nostrum, faciens nos orare, & orat pro nobis,
ut sacerdos est.

Pater.

1. Est titulo creationis, qua nos ad imagi- ^{1.}
nem suam facit, item adoptionis, per gratiam, Pater
atque sic millies Pater, quoties paratus est pec- ^{Creator,}
cantes recipere in eandem gratiam, quæ Pater-
nitas magno stetit Filio Dei, qui cruce eam pro-
meruit nobis. 2. Patris providentiam exhibit, ^{2.}
sustentando corpus, & animæ saluti consulendo Patis
amanter, ut solus verè Pater sit; qui proinde ait: munia.
Nolite vocare vobis Patrem super terram, unus ^{3.} Mat. 23.
est enim Pater vester, qui in celis est: & meri-
tò, nam, Pater meus & mater mea derelique- ^{4.} Ps. 26.
runt me, quod sape fit, Dominus autem af- ^{10.}
fampus me: nunquam deserit, nisi derelictus.
3. Præterea si ille Pater, ego Filius. Quanta hæc ^{3.}
dignitas? præstabo filij partes amore, obser- Si Pater
vantia, obedientia. Qui istuc ex mancipio vili filius.
proiectus es, vide ne degeneres. 4. Voluit pre- ^{4.}
cationem ab hac compellatione nos exordiri, Cur à Pa-
ad excitandam fiduciam obtinendi petita: & tre ordi-
quia gloriatur in hoc nomine, quod Pater sit, tur.
gaudet se ita compellari; & ad commonendum
nos, quod velit filiali affectū nos ad ipsum ac-

T

cedet

cedere, & in omnibus ipsi servire taliāque pete-
re, quæ deceant talem Patrem.

Nōster.

1. Voluit, ut dicerem, *nōster*; non autem
mens, qui cùm unicum habeat filium naturalem,
Liber- voluit quamplurimos habere adoptivos, tum
litatem Angelos, tum homines: idque ita, ut bono si-
ostendit. liationis unusquisque gaudeat, ac si nullum ha-
beret consorteum. Nam dona Dei non minuan-
tur communicatione in plures. 2. ut moneret
2. Ut invi- esse nos inter nos fratres nulla exceptione;
cem a- gradus, aut ætatis, atque ut fratres, in vicem di-
memus. ligendos, proque omnibus communiter oran-
dum, nullo spredo, sicut per Malachiam: Nun-
quid non Pater unus omnium nostrum? nunquid
Mat. 2. non unus Deus creavit nos? quare ergo despicit
10. unusquisque fratrem suum? 3. quod, Pater mi-
3. Reve- conveniret magis unigenito, & appellatio esset
rentiam indulgentior, quam pro reverentia illius maje-
excitat. statis, cuius oportuit haberi rationem. Et si ni-
bil vetat privatim, pro affectu aliquando, sic
Deum alloqui, quod ita pleno jute filius sim
adoptivus, ac si forem unicus.

Quies in cœlis.

- Ut cœle- Cùm in omni loco sit, voluit cœlum expri-
stia peta- mi, ut reverentiam in nobis excitaret illius ma-
mus. jestatis in cœlo dominantis: ut mentes no-
stras ad cœlestia erigeret, quæ est filiorum Dei
here-

hæreditas : & ut intelligam me h̄ic esse peregrinum, debere autem cœlo dignam colere puritatem. Denique docet illuc oculos levare, unde veniet auxilium mihi. Per cœlos etiam intelligi possunt animæ justæ, in quibus habitat Deus : qualis esse studeat, qui orat, ut in abscondito cordis sui ab inhabitante Domino exaudiatur. Hactenus præambulum : sequuntur petitiones:

Sanctificetur nomen tuum.

Petitio I

1. Non ait, glorificetur, quia nihil Deus ita estimat, atque quod sanctus sit; ac proinde, ut pro tali habeatur & prædicetur, quod est Beatorum carmen: *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* 2. Non ait, potentia, aut majestas; sed *nomen tuum*, ut simul includat, quicquid Dei apud nos nominatur, totum videlicet sanctum esse, & pro eo celebrandum: nominatur autem omnipotens, sapiens, creator, & infinita alia. 3. *Tuum,* inquit, quia solum nomen tuum est sanctum per seipsum, unde justi stillam participant. Ergo, *nuum, non nostrum: Non nobis Domine, non nobis.* Ps. 113. 4. *sed nomini tuo da gloriam. Regi saeculorum.* 6. *immortali & invisibili, soli Deo honor & gloria.* 1. Tim. 1. 7. *in saecula saeculorum, nobis autem confusio faciei:* Bar. 1. & ego sic studiosus sum nomen meum commendandi, qui nesciri & contemni præoptare deberem. 4. Non restringit: per nos *Sanctifice-* 4. *tur: quia optandum, ut ab omni creatura cælestium, terrestrium, & infernorum.* 5. Porro san-

T 2

ctifica-

Etificatur Dei nomen, si homines credant, quod tria s
revelat: sperent, quod promittit: faciant, quæ
jubet: colant, ut ipse præcepit: arment ex toto
corde, attestantibus operibus, unde qui vident
glorificant Patrem, qui in cœlis est.

Petitio 2

1.
Regnum
Gratiæ.

2.
Gloriæ.

3.
Consum-
matum.

4.
Dei, non
mundi
regnum,

Regnum, quo in justis regnat, qui per omnia ipsi subjiciuntur. 2. quo regnat in Beatis: istud autem adveniet nobis, si in primo permanserimus. Quare ait, *Adveniat*: quasi sponte secuturum. Et quidem istud omnes optant: at primum, non ita, quia cum labore coniunctum est. Iustitia enim paratur, & conservatur mortificatione appetitionum. 3. Regnum illud consummatum atque perfectum, cum Deus erit omnia in omnibus, in Resurrectione mortuorum, quod expectant animæ beatæ. 4. *Tuum*, inquam, non mundi regnum, quod cœducis bonis constat; multoque minus peccati regnum, quod cupio funditus eversum.

Petitio 3

1.
Volun-
tas Dei
Ps. 29.

2.
Dei so-
lius.

*Fiat voluntas tua, sicut in cœlo, &
in terra.*

1. Voluntas Dei continetur illius præceptis, & consiliis, ac inspirationibus, nec non iussi eorum, qui Dei nomine præsunt. Ad hæc exequenda sufficit, quod voluntas Dei est, & quod *vita mea in voluntate ejus est*: ut si eam faciam, vivam; alioqui petiturus. 2. *Tua, non mea, quæ perversa est, nec carnis, quæ contra-*

ria

quod tia spiritui, nec mundi quæ vana, nec Diaboli,
qua quæ iniqua : sed Tua, quæ est rectitudinis, &
toto quam ut ficeret Christus, venit. 3. Modus fa-
ciendi , sicut in cœlo ab Angelis, ita integrè , ^{3.}
promptè, velociter, fortiter, amanter, exultan-
ter. Unde opportunè prænisit. Adveniat re-
gnum tuum , ut, quando illuc adspiramus, ita
nunc agamus, uti agunt, qui in cœlo sunt. 4. ^{4.}
Potest sic etiam intelligi, ut terreni & carnales
homines sic voluntatem Dei faciant, uti cæle-
stes, & spirituales faciunt. Doce me, Domi- ^{Ps. 143.}
ne, facere voluntatem tuam , quia Deus meus
es tu.

Panem nostrum quotidianum da no- ^{Petitio 4}
bis hodie.

1. Quis est panis iste ? 1. panis supersubstantia-
lis Eucharistiae , qui spiritum nutrit & r. borat,
ut digni reddamur illo assidue frui. 2. Alia gra-
tiæ auxilia, sine quibus vita spiritualis non pro-
ducitur , in quibus est, ut faciamus Dei volun-
tatem, quam Christus dicebat suum esse cibum.
3. Panis corporalis , vitæque sustentatio , pro
qua non vult nimis esse anxious; sed à Deo etiam
expectare. Per hæc instruimur, quòd tanquam
infantes egeamus cura Dei, & tanquam Filij ad
eum confugere debeamus. 2. Nostrum. Etsi
enim est supersubstantialis, & à Deo : noster ta-
men, quia nostræ indigentia necessarius, & no-
bis à Christo comparatus, & promissus. Quia
verò Deus etiam Angelis & Beatis panis est, pe-
timus

T 3

3.

timus eum pro modo, & statu nostro, sicut & corporalem. 3. *Quotidianum.* Si de spirituali, non ille, qui est paucorum singulariter dilectorum, quia indignum me reputo ; sed communem quasi portionem, & necessariam, sine qua non vivitur. Ita etiam, si de corporali accipiatur, non abundans & ad genium, sed ad necessitatem.

4.

4. *Da nobis,* pro omnibus tanquam fratribus petendum, etiam si alioqui odientibus.

Mat. 5.

Orate pro persequentibus & calumniantibus

vos &c.

si videris inimicum esurientem, ciba illa-

lum.

5. Hodie, quia vult nos quotidie petere,

21.

sempérque ab ejus pendere providentia, avocat

5.

etiam à superflua cura de crastino, ad exemplum

Quoti-

die peto, *dati olim manna in singulos dies.* Hodie et;

Exod. 16

iam pro vita præsenti accipitur, quamdiu hodie

4.

nominatur, ut ait Paulus, quod est præsens

Heb. 5.

tempus.

Petitio
Debita.

Dimitte nobis debita nostra ; sicut &
nos dimittimus debitoribus
nostris.

1.
Peccata.

1. Debita sunt peccata, tum mortalia, tum ve-

2.
Etiam
venia-
lia.

nalia, & quæ eis debentur pœnæ, quæ petimus

dimitti per media à Deo instituta, & nostram

cooperationem. 2. quod quamvis aliquis sit filius, & regnum Dei in se habeat, faciatque il-

lius voluntatem, adhuc eget dimissione ob

venialia peccata quotidiana. 3. Vicissim proximis

3.
Injurias
remitte

debemus dimittere debita offendionum & inju-

riarum, & quo id perfectius fiet, benefaciendo

etiam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

etiam inimicis, eo liberalius nobis à Deo dimit-
tentur debita nostra. Et vult statim dimitti, *Sol*
non occidat super iracundiam vestram. Et hanc *Ephes. 4.*
ponit, quasi necessariam conditionem, ut nobis *26.*
dimitatur: quare contra se profert sententiam,
qui non dimitit debitoribus suis,

Et ne nos inducas in temptationem. Petitio 6

Non petitur, ut non tentemur, quia id sæpe Ne vin-
expedit, & à Deo sapienter permittitur; sed, ne caris, pe-
tentationi succumbamus, aut etiam tentari sina-
re, quando prævidet nos succubituros.

Sed libera nos à malo. Petitio
7.

AB omni malo omnino. Sicut subjungit Ec-
clesia in missa: *Libera nos quæsumus Do-*
mine ab omnibus malis præteritis, presentibus,
& futuris: nempe æternis, & temporalibus,
animæ & corporis hujus, prout expedit nobis.
Præterita autem mala sunt peccata: quorum
adhuc rei sumus, vel ratione pœnæ, vel etiam
culpæ. Deinde à malo, hoc est, à maligno Dæ-
mone, ne supra nos potestatem habeat, aut ejus
efficiamur servi peccando. Licebit hīcmore Ec-
clesiæ in litaniis recensere varia genera malo-
rum, à quibus liberari flagitemus.

Amen.

Fiat, fiat: magno desiderio pronuntiabitur, *Ps 9 39.*
nam *Desiderium pauperum exaudivit Domi-* Fiducia,
nus. Magna etiam fiducia, ut qui ea petamus,

T 4

quæ

quæ petenda præscripsit, sicut ait Joannes: *Hu
i. lo. 5. est fiducia, quam habemus ad Deum, quia
14. quodcumque petierimus secundum voluntatem
eius, audiet nos, & scimus, quoniam habemus pe-
titiones, quas postulamus ab eo.* De providen-
tia Dei ad subveniendum nobis agitur in sexu
parte meditationum.

NOTA.

Quatuor Quod quatuor petitiones faciunt ad obtinen-
bona pe- dum bonum, tres autem ad advertendum ma-
timus o- lum : ex primis concernunt Divinam gloriam
ratione tres : *Sanctificetur nomen tuum, Adveniat re-
Domi- gnum tuum, Fiat voluntas tua :* quarta autem
ca. concernit nostram utilitatem, seu per eam peti-
mus nobis bonum necessarium, tam spirituale,
quam corporale. Etsi tria etiam priora nobis
prosunt, quia nostrum est bonum facere ejus vo-
luntatem, & sanctificare ejus nomen, & re-
gnum advenire, sed in iis, ex objecto & perse-
quatur glorificatio Dei. Tres posteriores ad
Triama- la depre- camur. avertendum malum pertinent. *Dimitte nobis
debita nostra ad remissionem peccatorum jam
admissorum Ne nos inducas: ad futura peccata
præcavenda, & pericula eorum declinanda. Li-
bera nos à malo, ab omni genere malorum, quod
obvenire potest, quatenus tamen expedit no-
bis: nam tribulari sæpe expedit, & persecu-
tiones pati, & ægritudines.*

ME-

MEDITATIO XV.

Missio discipolorum ad prædicandum per Iudeam.

PUNCTUM PRIMUM.

Necessitas mittendi: ait enim: *Messis quidem Mat. 9.
multa, operarii autem pauci: rogate ergo do- 37.
minum messis, ut mittat operarios in messem su- Luc. 10.
am.* Messis multa electorum expectantium Operarii
prædicationem Evangelii, operarii pauci: nam pauci.
plerique refugiunt laborem, aut in eo non lu-
crum animarum, sed proprium quærunt. Pauci
se disponunt, ut idonei fiant: sed resistunt mitte-
re volenti. Dominus messis est Christus: hic ro-
gandus, quia nemo sponte sua potest mittere
manum in alienam messem. Vult rogari, quia
ad executionem providentia & decretorum Dei
medium est aptissimum oratio: & ut insinuet,
non sua interesse, cùm inde nihil referat, sed ho-
minum ipsorum rem agi. Nihilominus, nec-
dum rogatus statim misit, pro charitate, deside-
riisque hominum salutis.

PUNCTUM II.

Binos mittit, ad commendandam mutuam 1.
charitatem, & quia Frater, qui adjuvatur Curbi-
à fratre, quasi civitas firma: & Si unus cecide- nos
rit, ab altero fulcietur. *Vae soli, quia cùm cecide- Prov.
rit, non habet sublevantem se.* Et, *Vbi duo vel 18. 9.
tres sunt congregati in nomine meo, ibi sum in Eecl. 4.
10.*

T 5

medio Mat. 18.

20.

medio eorum. Nec solum causâ auxilii, sed mutuò sibi testes sint impensa operæ. Deinde impertit potestatem miraculorum: *Infirmos curate, mortuos suscitare, leprosos mundare, Demones ejicite.* Nempe ut prædicationi ipsorum *Mat. 10.*, conciliaret auctoritatem, cum essent alioquin idiotæ & simplices, Subjicit: *Gratis accepisti, gratis date.* In primo commendat humilitatem, ne sibi adscribant. Quare redeuntes cum gaudio, quod sibi dæmonia subjiciatur, repressit *Luc. 10.* exemplo Luciferi, dicens: *Videbam Sathanam, 17.* *Malac.* *sicut fulgor de cælo cadentem.* In secundo commendat liberalitatem benefaciendi, nulla expetata compensatione, quo majorem à Deo referant. Nam reprehenduntur, qui aliter agunt *Mat. 10.* *Quis est in vobis, qui claudat ostia & incendat altare meum gratuitò?* *16.*

PUNCTUM III.

6. Virtutes commendau Mansuetudo. Patien- Fiducia. Isa. 11.6. **I**nstituit Dominus discipulos ad missionem: *Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum; estote ergo prudentes, sicut serpentes, & similes, sicut columbae.* Ubi sex virtutes eis commendat: *Mansuetudinem ovium, ut nec læsi nocte. Patientiam in ferendis incommodis illatis: Charitatem, impendendo se totos utilitati aliorum, sicut oves lac, lanam & carnem suam præbent: Fiduciam in pastore suo, tanquam oves, quæ se tueri nequeunt.* Quare ait. *Ecce ego mitto vos, ut pastor oves:* Confidite, quamvis inter lupos. Hoc enim est tempus, de quo prædi- *Etum;*

etum: *Habitabit lupus cum agno, & pardus cum Prudens accubabunt, &c.* Item prudentiam serpentina, ut caput à vulnere abscondant, quando nequeunt corpus, cætera perdant, dum animam servent, & obtulerint aures ad voces incantantium, malèque suadentium. Atque ut serpens obseruavit tempus locumque aptum ad seducendam Evam: ita ipsi ad Evangelium insinuandum. Postremò simplicitatem columbinam, Simplificatas. ne prudentia sit vulpina & fraudulenta, sed absque felle, sincera. *Oculi tui columbarum, quales Cant. 1, Christi in quem Descendit Spiritus Sanctus sicut Luc. 3. columba.* Det ille mihi, ut nōrim prudentiam 22. cum simplicitate conjungere.

PUNCTUM IV.

VItæ rationem modumque præscribit, 1. Ve- Superflua, ut sunt pretiosa. *Nolite possi- flua rejici-
dere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris.* Et in communibus vetat non necessaria: *Non peram in via, neque duas tunicas, si sufficit altera, neque calceamenta mutatoria, neque virgam:* quamvis minima, quibus carere valeas, jubet abjecere. Quin in planè necessariis vult eos Deo fidere. *Dignus est enim operarius cibo suo.* Suppedabit eis, qui mittit. Unde in cæna ultima dicebat: *Quando misi vos sine sacculo & calceamentis, nunquid aliquid defuit vobis?* Nihil. Planè omni sollicitudine temporali liberos esse vult, qui evangelizant, & ne tem- *Sine sa- licitudi- si bene porali,* *Luc. 21, 35.*

si bene officio fungantur, in eo satis subsidii e-
os habere ad vitæ necessaria, quæ jure suo ex-
pectare à mittente Deo possunt, ac debent, qui
excitabit homines, ut ipsis subveniant, etiam ab-
undanter. Voluit Christus exercere suos in
quadam perfecta fiducia divinæ erga se provi-
dentiæ. Non tamen ista præcepit, in posterum
rigidè observanda: sed voluit solum, ut ad eam
formam, quoad fieri posset, Apostolici viri ad-
Luc. 10. niterentur. Amplius prohibet, *Neminem in*
4. *via salutaveritis:* videlicet, ne à suscepto nego-
Nec sa-
lute-
lent.
Luc. 10. tio se retardari sinant per officiosas salutatio-
nes, & non necessaria officia: alioqui vulnifi-
luti-
5. lutari hospites suos, & pacem eis impertiri. In
quamcunque domum intraveritis, dicite: pax hu-
ic domui. Quod si ibi fuerit filius pacis, requi-
escet super illum pax vestra; sin autem, ad u-
revertetur. Significat prædicationem fore
efficiacem in filiis pacis, qui præord nati sunt
ad vitam æternam: quod si tales non fue-
rint, nihilominus ipsos operæ suæ fructum re-
laturos.

PUNCTUM V.

Luc. 10. Vid anuntiare debeat. Dicite illis, appro-
7. **Prædi-**
cant re-
gnum
cœlo-
rum.
Matt.
11. 12. **Q**uinquavit in vos regnum Dei. Duo effica-
cia motiva, & promissio regni Dei, & spes pro-
pinqua, prælente jam Salvatore. Et exeuntes
prædicabant, ut pœnitentiam agerent, quâ ad re-
gnum pervenirent. Nam regnum cœlorum vim
patitur, & violenti rapiunt illud.

ME-

MEDITATIO XVI.

Martyrium Ioannis Baptiste.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioannis fortitudo, & constantia animi, qui *Mar. 6°* cùm magni fieret ab Herode, *Qui metue-* 25. *bat Ioannem*, sciens eum virum justum & san- Non ti-
ftum, & audito eo, multa faciebat : cùmque metHe-
rodem. Herodiadis impotentiam animi & crudelita-
tem non ignoraret, neque ob gratiam, ne-
que ob metum destitit à reprehensione, di-
cens Herodi: *Non licet tibi habere uxorem fra-* *Matt.*
tristui. *I 4. 4°*

PUNCTUM II.

Herodes tenuit Ioannem, & vinxit, & inclu- Restabat
sis in carcerem. Hactenus in honore fue- persecu-
rat Ioannes, debuit persecutionibus tanquam
aurum probari. Nec abnuit, aut captavit late-
bras, aut fugam; sed promptum se obtulit, car-
ceremque in domum orationis vertit, nec desti-
tit à prædicatione. Inde enim misit discipulos
ad Christum, cupiebat autem dissolvi, & Patri-
bus etiam Limbi Christum annuntiare, ex offi-
cio præcursoris.

PUNCTUM III.

Vitia conspirabant in Sanctum. Ingluvies Exerci-
convivii, luxuria Herodis, levitas puellæ *tus dæ-*
faltantis, jaçtantia promissi, ficta Religio ju- *monis,*
ramen-

tamenti, illum neci destinant. Et huc præcipi-
tatus est Herodes, quod audire Ioannem defini-
qui interpretatur gratia : sic, cum occludimur
aures divinis inspirationibus, quotidie in peju-
tuimus.

PUNCTUM IV.

Mors &
gaudiū
S. Ioan-
nis.

Gloria
eius.
3. Co-
rolla.

Obruncatur Ioannes : excepit gaudio sen-
tentiam mortis, præbuit jugulum, otan-
pro persecutoribus suis. Deducitur ejus anima
in sinum Abrahæ ab Angelis, & quia nativitate
sua multos læticaverat, migrans è corpore
replet lætitia Sanctos, qui Salvatorem expe-
stabant. Cujus Sancti gloria estimari potest ei-
vita sanctissima, quodque tribus laureolis, Vir-
ginis, Doctoris, Martyris insigniter decora-
tus sit.

MEDITATIO XVII.

Miraculum quinque panum.

Matt. 14.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **T**ulta turba sequebatur Christum, partim
pietas. **I**admiratione doctrinæ, partim, **Q**uia vi-
debat signa, quæ faciebat super his; qui infirma-
bantur, ut ait Ioannes. **H**i sunt funiculi Ad.,
Osea 11. funiculi charitatis, de quibus Oseas, beneficia
tum corporalia, tum spiritualia. 2. Apostoli mi-
sericordia moti petierunt à Christo, ut turbas
dimit-

dimitteret, quo sibi escas emerent in proximis castellis. At Dominus monet, ut ipsi potius eis subveniant, ita docens Prælatorum misericordiam debere dilatari, & quando deest facultas, recurrentum ad Deum. 3. Alibi Christi hæc misericordia magis exprimitur: *Misereor*, inquit, super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me, *Marc. 8.* nec habent, quod manducent: *& si dimisero eos 2.* jejunos, deficient in via: *quidam enim ex iis de Mar. 53.* longè venerunt. Quàm exactè expendit necessitatem nostram, & rationes subveniendi examinat, ac pericula prævidet, ut quasi debeat subvenire? At quid magni Domine, si triduo te sustineam, qui tuam vitam omnem in thea utilitate ponis; & quidni de longè veniam ad te, quando tu de cœlis proptet me? age, ne me jejunum dimittas, ne deficiam in via donec perveniam, planè ad te. 4. Præ se fert Christus sollicitudinem suam, quando rogat Philippum: *Vnde ememus panes ut manducent hi?* negat ille sufficere vel ducentos denarios, ut modicum quis accipiat. At pecunia tibi opus non est, Domine.

PUNCTUM II.

Christus petit à Discipulis id, quod habebant, & obtulerunt ei quinque panes hordeaceos, & duos pisces. Hæc erat tota provisio: panes omnino viles & insipidi: & quinque tantum cum duobus piscibus, cum essent ipsi pescatores. Tam aberat ab ea sancta familia superfluitas, ex quo

quo ipse confundat, amator commoditatum
Promptè exhibent Apostoli, non causati indi-
Prompta gentiam propriam : sic agam, quia rependet
Eleemo- copiosè Dominus. Poterat aliter Christus pro-
syna, videre, sed voluit probare charitatem discipulo-
rum, & facere participes boni operis simùlque
docere, quando non valemus ex toto subvenire,
conferendum à nobis, quod possumus, tam in
corporalibus necessitatibus, quam spiritualibus,
Tob. 4.8. sicut monuit Tobias : *Quomodo poteris, in-
estio misericors.*

PUNCTUM III.

1.
Iubet
discum-
bere.

2.
Cœlum
aspicit.

3.
Gratias
agit.

4.
Benedi-
xit.
Modus
agendi.

1.
2.

Series miraculi. 1. *Iussit discumbere cente-*
nos, & quinquagenos supra viride fœnum;
ad vitandam confusionem ; & ut numerus faci-
liūs constaret, qui fuit quinque millium, præter
mulieres & pueros ; & ut omnibus manifestius
fieret miraculum. 2. Aspexit in Cœlum, sic pro-
fitens, à Deo esse omne donum, & illam ipsam
patrandi miraculi potestatem. 3. Gratias agit pro
illis ipsis quinque panibus propositis, & pro
multiplicandis ex eis. Nihil tam exiguum, quod
non magnificiendum, & pro quo non debean-
tur grates, quia venit à Domino ad immeritos.
4. *Benedixit certis verbis, & benedicendo vim*
impertiit multiplicandi. Tum frangens panem,
Dedit discipulis, hi autem turbis. Docemut mo-
dum sumendi cibum. 1. Ordinate dispositis
convivis, inter quos mihi eligam novissimum
locum. 2. Ut leventur oculi mentis in cœlum,

coram

coram Deo inspectore edentes sine excessu, si- *ps. 67.*
cut ait: *Iusti epulentur, & exultent in conspectu 4.*
Dei. 3. Gratias agant, recognoscentes cibum *3.*
appositum pro eleemosyna Dei, tam pauperes,
quam divites, ac cum talis sit, non obmurmuru-
rando de quovis defectu. 4. Ut praecedat be- *4.*
neditio per aliquam precationem, quae & sum-
ptionem comitetur, quo cibus fiat sapidior,
nam *Sanctificatur cibus per verbum Dei & orati-* *1. Tim.*
onem, teste Apostolo. Exprimitur etiam ra- *4. 4.*
tio sumendi Eucharistiam, de qua parte 4. Me-
ditatione 14.

PUNCTUM IV.

Expenditur miraculum. Multiplicantur pa-
nes in manibus Christi, Apostolorum & co-
medentium, atque ex insipidis fiunt sapidi, uti ex
manu Dei venientes, cuius perfecta sunt opera. 1. *Deut.*
Considera omnipotentiam, & quis non velit *32. 9.*
tam potenti Domino servire? qui potest Pa- *1.*
rare mensam in deserto, & educere aquam de pe- *Omnipotentia*
tra, oleumque de saxo durissimo: qui transfert *ps. 77.*
austrum de cœlo, & pluit, sicut arenam maris *vo-* *20.*
latilia pennata. Ut sciant filii tui, quos dile- *Deut. 8.*
xisti Domine, quoniam non nativitatis fructus *15.*
pascunt homines, sed sermo tuus. 2. Conside- *Sap. 16.*
ra providentiam, quando ita opus est, ut meritò *26.*
dixerit: *Nolite esse solliciti, quid manducabimus, Provi-*
aut quid bibemus? scit enim Pater vester, quia his dentia.
omnibus indigetis. Quarite ergo primum regnum Matt. 6.
Dei, & justitiam ejus, & hac omnia adjicientur *31.*

Ps. 36.

25.

3.

Omnes
satiat.

4.

Miracu-
la S. Eu-
chari-
stiæ.Gratitu-
do Chri-
sti erga
Aposto-
los.

Prov.

19. 17.

Luc. 6.

38.

Turbae.

Iob. 18.

36.

vobis. Unde dicebat David. *Non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.* 3. Mōdum providentia; ut cūm diversæ ætatis, & complexionis essent, quod dabatur singulis sufficeret pro cūjusque necessitate: sicut de manna, *Sive plus, sive minus qui colligeret:* Etsi hīc multum superfuit de panibus, ad Dei magnificientiam declarandam. 4. Id in Evcharistia est illustrius, quæ nunquam consumitur, & quamvis hostia in mille partes divisa, non plus habet, quam singulæ, satiatur quivis ex parte quam sumit.

PUNCTUM V.

Superfuere duodecim cophini fragmentorum: quot erant Apostoli, qui colligebant. En quantū eis reddidit, & quād meliūs, pro quinque insulsis panibus. Ita viduæ illi de farina & oleofactum à Deo, quod pavisset Eliam. Ita eleemosynam in pauperes remunerat: Fœneratur Domino, qui miseretur pauperis, & qui in hac vita sic compensat, quomodo in futura? Mensuram bonam & confertam & coagitatam dabit in sinum vestrum. Sed quæ admiratio tūbæ, quæ lætitia? Regem destinabant sibi: ideo fugit in montem solus, ad exemplum contemptus. Et quia Regnum ejus non est de hoc mundo.

MEDITATIO XVIII.

Sedata tempestas. Marc. 4.

PUNCTUM PRIMUM.

Post concionem prolixam, cùm serò esset fa- *Marc.*
 tum, ascendit in naviculam cum Discipulis 4. 36.
 suis, & erat ipse in puppi supra cervical dormi-
 ens. 1. Captat somnum, quo ostendit se hu- *1.*
 manis subjectum, sed modicum: & cor ejus vi- *Sit som-*
 gilabat, videbatque omnia, quæ siebant. Imi- *nus, sed*
 tabor, & bonis phantasmatis per somnum *modi-*
 præbebo occasionem. 2. Dormit, dum *Navicu-* *cus.*
la operitur fluctibus: sinit nos tentari, & dissimu- *2.*
lat: non idèò deserit. 3. sic proficitur in humili- *Fingit*
tate, purgantur vitia, fiducia excitatur, & orati- *Christus*
onii insistit, occasione tribulationum. *somnum* *3.*

PUNCTUM II.

Discipuli suscitaverunt eum dicentes: Domi- *Mat. 8.*
ne, salva nos perimus; Et, Magister, non ad *25.*
te pertinet, quia perimus? Singulare remedium *Marc.*
ad Deum recurrere per orationem, utraque *4. 38.*
formula & brevis, & efficax, & posterior cum
quadam filiali querimonia, ac si dicant: Tuus Orant
sum ego, salvum me fac. Et, Exurge, quare ob- *Discipu-*
dormis Domine? oblivious in opere nostra, & tri- *li.*
bulationis nostra? Corripuit tunc illos Domi- *Pf. 118.*
nus: Quid timidi estis, modicae fidei? et si enim Pf. 43.
est quod timeatis ex vobis, at oportebat in me *94.*
confidere.

PUNCTUM III.

Omnis
potentia
Christi.

Imperavit ventis & mari. Et comminatus e
vento, & dixit mari, tace, obtumesce, & ceſſe
vit ventus, & facta est tranquillitas magna. In
sensibilia agnoscunt imperium Creatoris, & pe
rent, & ego resisto? non solū tacere jube,
quasi ad tempus, sed planè sedari, semota cauſa.

Isa. 5. 7.

Quasi mare fervens, quod quiescere non potest,
& redundant fluctus ejus. Et mirati homines
dixerunt: qualis est hic, quia venti & mare ob
dinxerunt ei?

N
seipſi
ni &
id D
advo
quar
supra
bere
haju
prof
nost
super
unge
à qu
nam
runt
terri
ad i
fucha

MEDITATIO XIX.

Christus ambulat super mare.

PUNCTUM PRIMUM.

*Mat. 14.
22.*

*I.
Oratio
nis stu
dium.*

*2.
Marc.*

*6. 43.
Marc.*

*4. 38.
3.*

Compulit discipulos ascendere in naviculam,
& dimissa turba, ascendit in montem soli,
orare. 1. Nota, quām studiosus orationis
captato loco, & tempore apto, & producta ul
que ad quartam vigiliam noctis. 2. Quod ægit
à Christo sejungebantur Apostoli, ut oportuerit
eos cogere, sicut ait Marcus. Obedierunt ta
men. 3. Alias, Christo dormiente, nunc eo ab
sente, oritur tempestas, ad probationem fidei,
subtracta sensibili gratia.

PUN.

PUNCTUM II.

NAvicula jactabatur fluctibus, & vidit eos laborantes in remigando. 1. Non oportet se ipsum deserere, sed conati, insistendo orationi & pœnitentia, contra tentationes. 2. Vedit id Deus, quod solatio esse debet tribulatis. *Nam* 2. advocatum habemus apud Patrem. 3. Circa quartam vigiliam noctis venit ad eos, ambulans supra mare. Ut sic ostenderet se potestatem habere supra aquas, superque tempestates mundi hujus. Quod si aliquando infigatur ipse in limo Omniprofundi, scito id per dispensationem fieri pro potentia nostra salute, unde victor evadens. *Placuit Deo* super vitulum novellum, cornua producentem & unguis. Deinde significavit virtutes orationis, aqua homo possit undas calcare temptationum: nam veniebat ab oratione. 4. *Viso illo, putaverunt phantasma esse, & conturbati clamaverunt:* Sic, qui periculo tempestatis non fuerunt timor territi, vana specie consternantur. Et fit, ut ad majores difficultates intrepidi, vincantur fucatis.

PUNCTUM III.

DElusio varia. 1. Sic quidam somnia sua putant revelationes; & passiones suas esse virtutes, puta impetum iræ esse zelum, carnalemque amorem esse spiritualem. Tales ferè sunt multi. superbi, proprio fidentes judicio, quib⁹ se transfigurat diabolus in Angelum lucis, ut internos motus à malo spiritu protectus pro divinis ha-

beant. Alii à propria imaginatione cum debilitate capitis seducti, persuadent sibi, vidisse Christum, aut audisse ab illo: deniq; ipsi etiam spirituales viri assueti divinis, solent interdum cogitationes proprias pro divinis habere. Ucùm Nathan Propheta ex proprio spiritu approbavit, ut David templum Domino ædificaret, quod Deo ratum non fuit; et si Nathan, non

2.
Aliqui-
bus Chri-
stus pro
phantas-
mate.

1. Ioan.

4. I.

vates probavit. **2.** Alij contrà, pro phantasmatibus habent, quod verè est Christus, solidam virtutem pro passione veram inspirationem pro instinctu proprio. Et contingit id etiam propter etioribus in spiritu, sicut nunc Apostolis. Et eis gravis tentatio, quando Christus pro phantasmatibus est. Sic aliqui inexperti eludunt revelationes quaslibet, quasi Deus non se modo etiam communicaret. Utrumque extrellum evitandum, tenendumque medium, juxta Iohannis consilium: *Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus, si ex Deo sunt: quo facit dominum discretionis spirituum, quod Deus præsertim communicat Præsulibus, ad quos proinde revertendum est.*

PUNCTUM IV.

Pellit ci-

morem

Christus

Christus se manifestat. *Ego sum; nolite timore:* **G**re: non distulit consolari discipulos, se manifestando: Proprium est Dei, vano timore discussio, ad solidam fiduciam erigere, facient intelligere quod ipse est. Sicut enim quivis hominum solet voce sua agnoscere, quia unusquisque habet

Christus ambulat super mare. 311

ebili
sse
etiam
cdun
U
pro-
care!
on u
Smate
virtu-
ro in-
cove-
Et el-
ntal-
vel-
do e-
m ell
Joan-
e, sed
num
ertim
8 et-

i, se-
noi-
cien-
s ho-
isque
nabe

habet aliquid proprium : ita agnoscent Dei vocem illius familiares. Et sicut eadem vox diverso modo prolatam varios affectus indicat, & effectus signit in audiente: ita haec Christi: *Ego sum,* terret & Apostolos demulcet, *comprehensores prosternit.* mulcet. O, agnoscam ex voce loquentem mihi Deum, & *Ioan. 1&* loquatur ille mihi in bonum ! 6.

PUNCTUM V.

Petri fervor: *Domine, si tu es, jube me veni- Actus
Pre ad te. Quinque insinuat proprietates fer- charita-
ventis charitatis. 1. Est illustratio mentis, quan- tis.
doquidem tu es : videlicet, agnoverat verè vo- Agnitio
cem : *Ego sum.* 2. Cupit sibi aliquid injungi ab Christi
eo : *Iube.* 3. Non sustinet à Deo abesse diutius ; 2. 3.
Iube me venire ad te. Aliquando vīsa captura Deside-
piscium, dixit : *Domine, exi à me , quia homo rium ser-
peccator sum:* nunc contra, advolare ad Christum manen-
vult : illud humilitatis fuit, hoc amoris ; illa di.
hunc facit tutiorem, & hic vicissim illam perfici. *Luc. 5.8.*
cit. 4. Offert se ad majora viribus, de virtute 4.
dilecti confidens, super aquas ambulare confi- Oblatio
dit, ut magister, quia aquæ multæ non extinguent Cant. 3.7
charitatem. 5. Charitas est cauta & ordinata, 5.
non præsumit injussa. O Deus ! ordina in me Prudens
charitatem ? e. 2. 4.*

PUNCTUM VI.

Annuit Christus, dicens : *Veni.* 1. Ideò an- 1.
nnuit, quia vidit charitate impelli, & non sibi
fidere, & resignatum esse contra, reprehensus est
V 4 in

in ultima cœna, quando se ad mortem offerebat,
quia suberat præsumptio, & quidam contempn^t
Mat. 26 aliorum: *Etiamsi omnes scandalizati fuerint.* 1.
33. Annuit, ut probaret verum, quod eis dixerat:
2. *Confidite, ego sum, nolite timere.* Siquidem vir-
tute illius verbi, *veni, ambulare faceret super a-
quas;* quin & super basiliscum & draconem, &
super mundi fluctus persecutionum. O! dic a-
nimæ meæ: *veni,* & erunt omnia pervia. 3. Ubi
Phit. 4. Christus annuit, continuo Petrus se in mare de-
13. dit: ad illius verbum non est hærendum, quia
omnia possum in eo, qui me confortat.

PUNCTUM VII.

1. **Petrus** **timet.** **P**etrus periclitatur. 1. Timuit ad ventum va-
lidum, præmittente Deo, ne extolleretur: &
ut argueretur imperfecta fides, quæ à Christi in-
tuitu deflecebat oculos propter ventum, qua
vacillante, etiam gressus incidentis subsidebat.
2. **Iuvatur.** 2. Discitur, quod qui, Deo probante, adit peri-
cula, Deus ei adest periclitanti, ut jam Petro,
nam extendens manum, apprehendit eum: non
si temerè, & vanitatis causâ deseritur. 3. Ingresso
naviculam Christo cessavit ventus, & statim na-
vis fuit ad terram. Disjicit subito tentationes
præsentia Christi, & terræ viventium facit felici-
ter appellere. 4. Quod Deus initia rerum ma-
gnarum reddit facilitia, tum difficultates oriri si-
nit, ad proventum ex tentatione. Tandem con-
solatur, dum cernitur, quām multūm per ejus
gratiam possumus.

ME-

Petrus divinit. Christi confit. 313

MEDITATIO XX.

Petrus Divinitatem Christi confi-
tetur. Matt. 16. Marci 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Interrogatio Christi : *Quem dicunt homines Mat. 16.*
esse Filium hominis? Lucas ait, quod, *cum solus 13.*
esset orans, interrogavit illos : ut intelligatur, *1.*
Christi oratione impetratum esse lumen Petro, *Luc. 9.*
& similiter nobis obtinendum esse per oratio-
nem : Si quis indiget sapientia, postulet à Deo. *Iac. 1. 5.*
Intelligitur etiam interrogationē factā à divi-
no Spiritu, ob utilitatem nostram. 2. Interrogan-
do captavit Christus occasionem manifestandi
seipsum magis discipulis ; quippe quod funda-
mentum esset salutis : & ipse dixit : *Hec est vita Ioh. 17.*
eterna, ut cognoscant te verum Deum, & quem
misi iesum Christum. Deinde discatur non es-
se abs re, opiniones hominum de nobis aliquan-
do cognoscere, ut defectus corrigamus, bona
autem existimata acquirere, aut acquisita per-
ficere studeamus, non ad vanitatem. 3. Christus
Filium hominis se nominat vulgari & vili appel-
latione, ne affectem à dignioribus titulis appel-
lari. Unde mox exaltatur, dum *Filius Dei pro-*
nuntiatur à Spiritu Sancto.

PUNCTUM II.

Opiniones de Christo. 1. Apostoli non refe-
runt quod Samaritanus, vorax, & potator,
V 5 & pec-
1.
Tacent
calum-
nias.

& peccatorum amicus diceretur, quia invidiosa sunt tacenda, ne exasperentur animi, & Christus, quid turbæ dicerent, requirebat, ut Lucas habet, non quid Scribæ, & Pharisæi. 2. quod homines circa Dei notitiam facile errant, quod Diabolus procurat, ut captivos teneat in peccatis.

Isa. 5.13. Propterea *Captivus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam.* Et, qui ignorat,

14. 38. ignorabitur. *O, repleatur scientia Dei terra!* 3.

Isa. 11. Qui errant, ferè detrahunt Deo aliquid, dum suo

9. judicio metiuntur infinitum, ut cum Ioannem,

3. Errantes aut Eliam eum dicunt, qui erat Deus: pejus, qui

detractant. Samaritanum, aut Dæmonium habentem; illi

sanctitatem, illi potestatem Christo adientes.

4. Mali etiam Christiani practicè ostendunt, se

Mali errant. malè de Deo sentire, ut cum ex præsumptione misericordiæ illius peccant, aut ex metu justitiae

animum despondent. 5. Simile quid etiam evenit spiritualibus hominibus, quando suum spiritum volunt esse omnium, quasi non essent variis

spiritus, modique serviendi Deo ab ipso inspirari, cum scriptum sit: *Spiritus intelligentis*

Sanctus, unicus, multiplex. Et hi igitur quasi Deo aliquid subtrahunt, & limitant ejus sapientiam.

PUNCTUM III.

Confessio Apostolorum. *Vos autem, quem me esse diciris?* 1. Quærit, jam ex iis, tanquam melius institutis, & quærit, ut magis eos confirmet. Quoram ego ex anima mea, quid de Christo,

Christo, ejusque virtutibus, & quam sublimiter sentiat. 2. Cum omnes interrogarentur, pra-
venit Petrus respondere, tum ob fervorem & Petrus
zelum, pro Magistri honore; tum quia Christus primò
specialiter illum movit, dando extraordinarium respon-

lumen illius fervori. Tanti est cum fervore age-
re, sed humilitate servata, ne te præferas. 3.

Confessio. Petri tu, qui ab aliis Elias, vel Ba-
ptista, vel Propheta haberis, es Christus, ille Tu es
Messias, Iudæis promissus, ille desideratus gen- Christus
tibus, ille Sacerdos eternus secundum ordinem Agge. 2.
Melchisedech, ille Propheta, quem audire o- Ps. 109.
mnes debent, ille Sanctus Sanctorum, ille un- 4.

ctus oleo justitiae præ participibus suis. Ad hæc:

Tu es Filius Dei vivi. Non Christus, ut alii et-
iam vocarunt, sed Christus Filius Dei vivi, quip- Filius
pe vitalem habentis generandi virtutem, & ge- Dei
nerandi sibi consubstantialem Filium, & ideo es
Filius non adoptivus, sed naturalis.

PUNCTUM IV.

Comprobatio confessionis. 1. ait: Beatus es, Beatus.
Nam fundamentum beatæ vitæ est, nōesse 2.
Christum. 2. Simon, quod significat obedien- Simon.
tem, Barjona, quod est filius columbæ, seu filius
Ioannis, quod est gratiæ, omnia quadrant in
rem præsentem, in qua Petrus se talem exhibuit. 3.
3. Quia caro & sanguis non revelavit Non na-
tibi. Non est humani captus. 4. Sed Pater meus turaliter
qui est in Cœlis, quo profitetur se verè talem 4.
esse

Sed à
Deo,

esse *Filiū Dei vivi*; siquidem agnoscit à Patre
cœlesti venire hanc confessionem.

PUNCTUM V.

Merces
S. Petri,

1.

Petrus,

Ioan. I.

2.
Caput
Ecclesiæ

3.
Perseve-
rantia
Ecclesiæ

4.
Potestas
& scien-
tia cla-
vium.

REmuneratio confessionis continet plures prærogativas. 1. Impositio nominis *Petrus* seu *Petra* quam significat *Cephas*, & prædixerat Christus, ita aliquando vocandum. Nec nomen inane tribuit sive absque soliditate veræ petræ, qualis esse debet fundamentum. 2. *Et super hanc Petram adificabo Ecclesiam meam*. Procul dubio super hanc, quam nominaverat *Petram*; nominaverat autem seipsum Simonem. Constituit igitur illum Ecclesiæ militantis fundamentum & caput visibile, post ipsum Christum. 3. *Et porta inferi non prævalebunt adversus eam*; Quippe fundatam à sapiente architectedo, non super arenam, sed super Petram. Certi reddimur de soliditate hujus petræ, ut nec flumina, nec venti, nec imbre possint eam subvertere, Christo ipso fortitudinem impertiente petræ fundamentali. 4. *Et tibi dabo claves regni cœlorum*. Clavem scientiæ, ad veritates fidei proponendas & declarandas sine errore; & clavem potestatis, ad remittenda peccata, & omne impedimentum auferendum, quo arcemur à cœli ingressu. Atque hæc Petro data sunt propter Ecclesiam ipsam, & ita proprie me.

ME-

MEDITATIO XXI.

Transfiguratio Christi. Matt. 17.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur voluit transfigurari? ut latentis gloriæ Causa
in carne patibili daret specimen, ut anima- transfi-
ret discipulos, spe participandæ similis gloriæ, guratio-
ad ferendam crucem: & quia in hac vita
Deus facit suos prælibare æternam, de quo di-
xerat: *Sunt de hic stantibus, qui non gustabunt Matt.*
mortem, donec videant Filium hominis in re- 16. 28.
gnosuo.

PUNCTUM II.

Tempus, & locus. Tempus fuit in medio Deus ci-
cursu prædicationis suæ. Deinde, sex die- tò dat.
bus interjectis, ex quo hortatus est ad crucem,
promiserat, *Aliquos visuros regnum Dei ante Marc. 8.*
mortem. Non diu differt promissa Deus, & quic- 29.
quid est, hora est. Sex dies significant tempus
præsens, post quod sequitur sabbatum requiei. In soli-
Locus fuit mons segregatus; quippe Deus se ^{tudine} _{Deus.}
communicat segregatis à curis mundi, & celsi-
tudinem perfectionis concendentibus. *Quis ps. 54.*
ergo mihi pennas dabit & volabo? ecce elonga-
vi fugiens, & mansi in solitudine tibi ad cor lo-
quitur Deus.

PUNCTUM III.

Qui spectatores? tres fuerunt ferventiores: Socios
ut constet non omnibus justis impetriri ex- elegit
traqr-

ferven- traordinarios hōsce favores; & quia, si omnes,
tissimos. etiam ludas debuisset participare: nam solus

prætermitti, absq; nota, nequibat. Sed neque
semper ferventioribus ista dantur, sed pro dispo-
sitione divini consilii, ne quis despondeat ani-
mum, si posthabeatur. Certè Andreas, ex præ-

3. Disci- cipuis, non adfuit. In tribus discipulis designan-
puli. tur tres virtutes, quæ eminere debent in ora-

3. Virtu- tes The-
ologicæ fides, in Iacobo spes firma, in Ioanne charitas ar-

Ps. 42. 3. dens. *Emitte Domine lucem tuam & veritatem*

tuam, ipsa me deducunt & adducent in montem
sanctum tuum, & in tabernacula tua. inter o-

Oratio- randum Christus transfiguratus est: Ibi partici-
vis vir- pantur tales gratiæ, splendet facies ab illustra-
tus. tionibus divinis, radiosque mittit suavissimo-
rum affectuum, candescit vestis ab operibus sin-
cerissimæ intentionis. Denique transformatur

2. Cor. anima, ut dicit Apostolus, *Revelata facie glori-*

3. 18. *am Domini speculantes in eandem imaginem*
transformamur à claritate in claritatem.

PUNCTUM IV.

Gloria
Iesu
Splen-
dor.

Modus Transfigurationis. Gloriam corpo-
ri debitam continueraut Divinitas, quam
nunc effundit in corpus. *Facies resplenduit ut sol,*
vestis, ut nix: Excessit gloria utrumque: sed non
habuit aliquid majus, cui eam compararet: Gra-
tulabor Christo, & sacro ejus corpori, cui ad
modicum tempus impertita est gloria, quæ post

resur-

resurrectionem fiet æterna. Hic est verè Nazareus, *Candidior nive, nitidior lacte; rubicundior Thren. ebore antiquo, & sapphiro pulchrior. Candidus & rubicundus, electus ex millibus, pulcher ut luna,* ^{4.7. Cant. 5.} _{10. c.6.} electus ut sol, ô Domine! & hac gloria, propter me, fraudasti carnem tuam per omne tempus vitæ mortalis! quantum ideo tibi debeo, ô Domine! quid ni ego tunc carnem meam privem omnibus jucunditatibus, ut vicem aliquam rependam.

MEDITATIO XXII.

Consecuta Transfigurationem.

PUNCTUM PRIMUM.

Moyses & Elias circumstant Christum, ideo Moyses isti potissimum, quod notiores, & à sancto & Elias. etitate celebriores, quod maximè zelantes pro lege & populo Dei, quod quadragenario jejunio & accessu ad montem, ubi divinorum mysteriorum & Incarnationis Dominicæ participes facti sunt, in primis excelluerunt. Visi autem ipsi sunt in magna gloria ad ipsius Christi majorem honorem, cui famulabantur, & ut intelligeretur justos fore similes suo capiti. Quæ illorum lætitia, viso Redemptore! quas egerunt gratias, quam reverenter adorarunt! *Loquebantur autem luc. 9. tem cum Christo de excessu, quem completurus erat in Ierusalem, de passione & morte: verè fuit excessus dolorum, sed & meritorum ac sa-* _{tis-}

De pa-
sione a-
gunt in
gloria.

tisfactionum, supra totum debitum generis hu-
mani, excessus denique amoris, quo indigni es-
ramus : alioqui excessus è vita intelligitur. Seo
quorsum in gloria mentio passionis ? Sic illam
amabat propter nos : & docemur consolatione
esse ferendas, ad patiendum fortiter pro Chri-
sto, quod quantumcumque erit, excessus non
erit ; sed multò infra debitum nostrarum cul-
parum, infráque vicem debitam illius amoti,

PUNCTUM II.

Euc. 9.

32.

Aposto-
li dor-
miunt

Ecc. 7.

9.

Euc. 9.

32.

Dulcedo
cælestis
gaudii.

Ps. 30.

20.

1. Cor. 2.

9.

Phil. 3.8

Quomodo se habuerint Apostoli, *Gravati*
erant somno. Cœperunt cum Christo or-
re, sed vieti sunt. Ita contingit tepidis, qui pro-
inde in oratione sua non transfigurantur, sicut
interim ti fervidi, quibus convenit illud: Melior est finis
orationis quam principium, quia in fine mutan-
tur: tepidi remittunt, & sic fraudantur conso-
latione & fructu.

Cum evigilantes vidissent majestatem Christi,
& duos viros cum illo, atque hi pararent abire:
Petrus obstupefactus ait ad Iesum: Faciamus hic
tria tabernacula. Proh, quanta erit cœli jucundi-
tas, quando sic Petrus captus est, vix tenuissimo
illius judicio, ut sedem ibi æternam figere vel-
let, oblitus rerum omnium: Quam erit magna
multitudo dulcedinis tuae, quam abscondisti,
quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in-
cor hominis ascendit! Præ qua re S. Paulus o-
mnia detrimentum duxit, habetque pro sterco-
ribus.

tibus. Sed nesciebat Petrus quid diceret, ebrius à
savitate spectaculi, & forte, quia volebat im-
peditam passionem, de qua loquebantur, sicut
postea fecit, quando & à Christo objurgatus est.
Verè nescit, qui dicat, qui hanc vitam putat con-
solationis esse, cùm sit crucis: & moritur, qui dis-
crepare vult à Christo, quem sibi sequendum
proposuit.

PUNCTUM III.

Testimonium de cœlo: *Nubes lucida obum-* Jesum
hono.
bravit eos: in nube, Spiritus Sanctus intelli- rant Spi-
gi potest, à quo abundantia donorum. Et lucida ritus S. &
erat, non ut olim, in qua apparebat Deus, nebu- Pater.
losa: quia umbræ cessabant, veritate exhibita. E Mat. 17.
5.
nube vox Patris: Hic est filius meus dilectus, in
quo mihi bene complacui. Idem in baptismo. Ad-
dit nunc, ipsum audite, ad commendandam ipsis
doctrinam, qui alioqui dicebat: Mea doctrina Ioan. 7.
16.
non est mea, sed ejus, qui misit me. In Doctorem 2. Reg. 3.
nobis datur. Loquere igitur Domine, quia an- 9.
dit servus tuus.

PUNCTUM IV.

Prosternuntur discipuli ad vocem. Bonus
spiritus solet initio turbationem incutere,
mox pacem. Unde ait: *Surgite & nolite timere.*
Quod si placida vox Dei sic commovet, quid
illa terrifica judicantis? Levantes autem oculos,
neminem viderunt, nisi solum Iesum. Sufficit mi-

**Humilis
Jesus.**

hi, abscedant licet omnes, tu me nunquam de-
sere. Prohibuit manifestari visionem, donec re-
surgeret, ad exemplum humilitatis: unde & ha-
bitum, ut paucis suam gloriam exhibuerit, qui
confundi & mori coram omnibus non em-
buit.

MEDITATIO XXIII.

Fili Zebedaei petunt primas sedes.

Marci 10. Matth. 20.

PUNCTUM PRIMUM.

**Marc.
10. 35.**

**1.
Ambiti-
osi.**

**2.
Volun-
tas pro-
pria.**

**Marc.
11. 24.**

**3.
Conspi-
rant am-
bitiosi.**

Quomodo se insinuant? Magister volumus
ut quodcumque petierimus, facias nobis. 1.
Prædixerat Christus de sua Passione, & Resurre-
ctione, sed ad illam non attendentes, ad glo-
riam tantum Resurrectionis sunt intenti: sic am-
bitiosi agunt. 2. Modus etiam orandi est am-
bitiosus, *volumus*, inquiunt, quasi eorum volun-
tas debeat esse ratio dandi: nec habent resigna-
tionem, quia non addunt; si tu vis, aut expedit.
Denique cum præsumptione, *Quodcumque pe-*
tierimus, quasi nihil eis negari deberet, nempe
abusi sunt Christi promissio, *Quacunque orantes*
petitis, credite, quia accipietis. At petitio nasci
debet ex amore Dei, non suimet, & quæri debet
ejus gloria, non propria. 3. Conspirant ambo
fratres in vitium ambitus, & matris utuntur of-
ficio, *Quæ accessit cum filiis adorans*, pro rever-
entia, ad captandam gratiam. Solet ambitio
velle

velle se occultare, quare dicitur in Psalmo : Ne-
gotium ambulans in tenebris.

S. Bern.

serm. in

Psal. 96.

Pf. 90.6.

PUNCTUM II.

Exprimitur petitio. Christus ait : *Quid vul-* Petitio.

Etis, ut faciam vobis? sciebat ipse, sed volebat ut ipsi ulcus aperirent suum. Nec promisit se fatigatum, quicquid illud sit, quia non expedit, si cut Herodes fecit saltatrici. Petunt, *ut unus à dextris, alter à sinistris* ^{Contra} *sedeat in regno Christi.* ^{Petrum} *Tantum erant solliciti de Petro,* ^{conspic} ne sibi præfer- ^{runt,} *retur :* ideo ambo loca petunt, illo autem ex-cluso, inter ipsos certamen fuisse de dextera : sic ambitio est inquieta. Quàm melius sequi Christi Excel- consilium, eligendo novissimum locum, unde ^{in spiri-} ^{tualibus} *pax animi, & humilitatis fructus reportatur.* Nota quod ambitio circa corporalia & spiritua- ^{& tem-} *lia quoque versatur. Isti fratres si putabant, Chri-* ^{porali-} *sti regnum fore corporale coram Iudeis, tales bus quæ-* *primatum affectabant ; si spirituale, etiam in runt,* *illo præeminere volebant, non tam sanctitate,* *quàm honore.*

PUNCTUM III.

Christus redarguit petitionem. *Nescitis quid Vitia o-*
petatis. Errores in orando. 1. si quid terre- rationis,
num petatur, sine resignatione 2. si aliquid ex- 1.
cellens, licet spirituale petatur sine resignatione 2.
& non pura intentione. 3. si quid valde extraor- 3.
dinarium, ex ignorantia, aut humilitatis defectu, 4.
ut revelationes, & singulares favores. 4. Si talia,

X 2

non

5.

non se aptos prebendo , sed precibus tantum
contendendo, petantur. s: si quæ certaminis sunt
præmia, citra illud petantur. Ex aliquo horum
defectu redarguta est petitio duorum discipulo-
rum juxta varias interpretationes. Cavebo, gra-
tiam petam orandi, sicuti oportet.

PUNCTUM IV.

1.
Christus
negat
petita.

Luc. 9.

55.

2.
Passio
medium
ad glo-
riam.

3.
Calix &
baptis-
mus.

4.
Calix
triplex.

Christus ostendit defectum petitionis: *Pot-
estis bibere calicem, quem ego bibo? aut bap-
tismo, quo ego baptizor, baptizari?* 1. Beneficium
est, non tantum petita dare, sed negare etiam
docendo, quid, aut quomodo oporteat petere.
Ut cum iisdem potentibus, ut ignis descendet
in Samaritas, respondit: *Nescitis cuius spiritus
estis: Filius enim hominis non venit animas per-
dere, sed salvare.* 2. Suaviter eis ostendit viam
ab exemplo sui, qua perveniant ad loca quæsita,
& efficacem rationem insinuat. Nam si ipse ca-
licem debuit bibere, quomodo non servi? 3. Ca-
licem & baptismum vocat passionem suam, à
& more, quo solebant olim malefactores vel ve-
nenato poculo, vel aquis suffocari. Per quæ et-
iam significatur duplex passionum genus, inter-
naruin animæ, & externarum corporis: ait au-
tem: *Quem ego bibo:* quia in desiderio semper
ei erat, & re proximè erat bibitur. 4. Est tri-
plex calix, passionis, gloriæ, pœnæ: ad primum
hortatur nos, ut secundum participemus. Age,
anima, bibe. Cogitabo quæri ex me: Potésne?
excutiā me ipsum.

PUN.

PUNCTUM V.

Consentient & dicunt: *possimus*. 1. Talis promptitudo oritur aliquando ex ambitione spiritu, quo ita ferimur in optata, ut difficultas superbia etiam media non recusemus. 2. Ex fervore be. inexperti, ut dulce bellum inexpertis: atque generatim solùm ad patiendum, quod sic non tandem opere perterret. 3. Ex spiritu divino, quo *omnia possimus in eo, qui nos confortat*. Porro beneficium Dei est, cùm calicem suum alicui bibendum propinat, uti his fratribus, quorum alter martyrium obiit, moriendo; alter patiendo tantum: ut & ordo Martyrum, & alter Confessorum comprobaretur. Ad eorum promptitudinem bibendi respondet Dominus: *Bibituros quidem, sed dare primas sedes, non esse suum, sed debet iis, quibus paratae sunt à Patre*. Ubi sapienter non rejicit illos à petito gradu, sed docet, non respectu propinquitatis, aut gratificandi gratiâ penitentibus illum concedi, sed juxta divinam dispositionem, quæ destinavit eum magis merentibus, è quibus si fuerint, etiam adire poterunt.

Sola
merita
ex-
tollunt.

PUNCTUM VI.

Indignantur reliqui Discipuli: Mirum! cùm Ambitio audissent objurgatam fratrum ambitionem, pestis ipsi in idem vitium incurront, indignantes, quod illi præferri se ipsis voluerint. Sed mansuetissimus Dominus adscitos omnes admonet exemplo dupli proposito, altero terrenæ potestatis, quæ in eo ponit excellentiam, ut dominetur; id-

*Christus
sequere.*

que est fugiendum : altero sui, quod imitari debent. Nam cum Dominus esset & magister, pro ministro se gerebat, neque principari alii quererent, sed salvos facere suo sanguine. Ita, qui præstat dignitate, non amet exercere imperium, sed servire utilitati suorum.

MEDITATIO XXIV.

De Lazaro mendico, & de Epulone.

Lucæ 16.

PUNCTUM PRIMUM.

*1.
Lazari
patien-
tia appa-
ret ex
quatuor.*

- 2.
- 3.
- 4.

LAZARI vita fuit exercitium patientiæ, qua sanctitatem perfectam est consecutus. 1. homo corpore ulcerosus, ut se movere non valens ad januam divitis jaceret : & ferebat, conformans se divinæ voluntati. 2. extreme pauper, ita desertus, ut, cum saturari vel de inicis velle divitis, nemo ei daret. 4. tam miser, ut caneslingerent plagas, nec abigere posset. Vel, si indinata canibus pietate faciebant, poterat inde co magis cruciari, quod homines essent iis crudeliores. Typus fuit Christi : singula illorum pati est tolerabile, quando aliunde suppetit solatum : at omnia simul, id est omni penitus levamine carere.

PUNCTUM II.

*ps. 115.
15.
Mors
Lazari.*

MORS Lazari: vilis coram hominibus, pretiosa autem in conspectu Dei : quando &

An-

de
ter
aliis
qui
im,
—
—
—
—
—
—
qua
to-
ens,
for-
r. 3
elle
lin-
in-
eo
cli-
ati,
ati-
va-
ore-
&
An-

Angeli, non unus, sed plures, portaverunt ani-
mam illius in Abraham simum, incredibiliter exul-
tantem, cui gratulabantur: *Moriatur anima Numer.*
mea morte justorum, & fiant novissima mea ho-^{23. 10.}
rum similia. At nunc quanta gloria fruitur in
cœlo? *Momentaneum & leve tribulationis supra 2. Cor. 4.*
modum in sublimitate, aeternum gloria pondus in^{17.}
ipso operatur. Ulcera, paupertas, desolatio, miser-
ia, transiere omnia: successere his contraria, &
quidem supra modum, & estimationem mor-
talium.

PUNCTUM III.

Honor Lazaro habitus à Christo. 1. Ut no-^{1d}
men illius proderet, ad memoriam sem-^{In hac}
piternam, cum divitis suppresserit: ut intelli-^{vita ho-}
gant justi, quamvis contempti, curæ se esse Deo, Lazarus.
& in tempore ab illo honorandos. Ubi nunc fo-
rent Francisci, & similium nomina, nisi sanctitas
Deo illos probasset? 2. Quod Christus canoni-^{2.}
zavit Lazarum, ut pro Sancto haberetur & co-^{Canoni-}
leretur. *Nimis honorati sunt amici tui, Dens, Ps. 138.*
Idque facit potissimum ob meritum patientiae,^{17.}
quæ præcipuum est sanctitatis argumentum.
Nam qui se subjicit ita Deo, ut omnia ejus cau-
sa ferat patienter, quomodo non in aliis omni-
bus eidem obediat? Itaque in Sanctis tria hæc
spectanda sunt? *Vita, mors, honor à Deo ha-*
bitus.

PUNCTUM IV.

Vita E-
pulonis
& vitia.

Opposita vita Epulonis : ad fastum inducebatur purpura, & splendida exhibebat convivia, ob mollitatem induiebatur byssus, & indulgebat genio. Avarus & crudelis in pauperes, & similes habens famulos, qui nec de misericordiis darent, pejores ipsis canibus. Hunc proinde Christus detestatus, nec nominare quidem voluit,
Eccles. 41. quia *Nomen impiorum delebitur.*

140

PUNCTUM V.

Mors in-
felix.

Mors Epulonis misera : *Ducunt in boni dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Mortuus, inquit, est dives, & sepultus est in inferno.* Hic finis divitiarum, deliciarum, superbiae. *Quid nobis profuit superbia, & divitiarum jactantia quid contulit nobis?* Quanta incurrit tormenta, exposuit Christus ejus. 1. Pro purpura & byssu operiebatur flammas. 2. Pro gula, siti cruciabatur intolerabiliter. 3. Pro immisericordi pectore, non impetravit vel guttam aquae ad refrigerium. 4. Super haec videbat Lazarum in sinu Abraham gaudetem. Discimus supplicia respondere qualitatibus ejus.

1.

Job. 21.

13.

*Sap. 5.8.**Crucia-**tus ejus.*

2.

Pro vo-
luptate
hujus vi-
tae ge-
hennam
subit.

PUNCTUM VI.

Iustum Dei judicium erga utrumque : nam respondit Abraham diviti : *Fili, recordare quia receperisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala : nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris.*

ris. Quasi utrobique nequeat esse eadem sors, vi- Contrà
ces mutet. *Tu recepisti bona, quibus abusus es Lazarus.*
fruendo, iste mala, qui patienter ferendo conso-
lationem promeruit. O malum pati in hac vita!
siquidem ita sit: sed quod gravissimum est, ju-
dicum hoc est immutabile. *Magnum chaos in-*
ter nos & vos firmatum est: ut non detur com-
meatio in æternum & ultra. Petit saltem mo- Omnia
neri fratres suos, ut caveant sibi à simili casu: non malis
ex charitate fratrum petit; sed quia sibi futuri eope-
ssent ad pœnam, quos malo exemplo corru- rantur
pisset: sic omnia in malum malis cooperantur, in pœ-
bonis autem in bonum. Negatur ei hoc ipsum,
quia plus valere debet Prophetarum auctoritas,
quam apparentium ex mortuis testificatio. Et
si Scripturæ sacræ non credunt, facilius elu-
dent apparitiones. Infigam cordi meo divinæ
Scripturæ serias comminationes, ut non peccem
Deo.

DE MIRACULIS A CHRISTO FA-
cis circa homines, vel animis, vel cor-
poribus consulendo, vel
utrisque.

MEDITATIO XXV.

De Conversione Magdalene. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Status Magdalena. *Erat in civitate pecca-* Pecca-
trix: palam talis: & de luxuria intelligi so- trix.

*Eph. §. 33**Marc.**16. 9.*

Oceasio
conver-
sionis.
Concio.

Osee 11.
4.

Eccles. 5.
8.

1.
Magda-
lenæ
Fides.

2.
Humi-
litas.

3.
Amoris
vis.

let, licet non nominetur : nam nec nominatur, vult Paulus, nedum esse. Etiam dicitur ; *ejectissim ex ea septem damnia*, quasi universalitatem criminum, & speciatim illa septem lethalia, quorum est diabolus instigator. Hæc tamen invenit remedium : ne diffidam, dum imitor penitentem.

Credendum eam audisse Dominum concionantem, & illius mansuetudine cognitam, ausam esse ; sed præfertim intus illustratam, ut intellegeret, quam præstaret illum amorem à creaturis in Creatorem convertere. Atque istud est 4. trahi in vinculis charitatis : & obedivit festinanter, non expectato tempore, vel loco opportuno, irruit convivio.

Non tardes converti ad Dominum, nec differas de die in diem, subito enim veniet ira illius.

PUNCTUM II.

Fervor pœnitentia. 1. Elucet rara fides de Christo, quod Deus esset, qui posset peccata remittere, & quod cordis arcana nō esset : unde illa nihil protulit verbo. Sola hæc legitur accessisse ad Christum pro animæ remedio. 2. Humilitas, quam posthabuit confundi ab hominibus, & stetit retro secus pedes, indignam se dicens conspectu Christi. 3. Vis amoris cum dolore & devotione, ut ex signis apparebat : *Lacrymis pedes Christi rigabat*, deplorans malos progressus, & lavari gratia Christi cupiens : *tergebat capillis*, ut abstergerentur culpæ : *osculabat*.

tur, ut pacis & reconciliationis osculum impe-
traret: ungebatur, ut ungeretur ipsa meliori un-
guento virtutum, absterto fœtore vitiorum. 4. 4.
Fecit instrumenta pœnitentiae, quæ fuerant va-
nitatis, capillos, unguenta, oculos; implens
illud: *Sicut exhibuisti membra vestra servire
injustitia & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc
exhibere servire justitiam in sanctificationem.* Et
illud: *Sicut fuit sensus vester, ut erraretis à Deo:* Bar. 4.
decies tantum, iterum convertentes, requiretis 28.
cum.

Pœni-
tentia.
Rom. 6. 19.

PUNCTUM III.

Judicium temerarium Pharisæi duplex: 1. de Duo ju-
Christo, quod non esset Propheta, siquidem dicia
ignoraret qualis esset mulier; vel si nosset, quod Phari-
tangi ab ea se permitteret: scilicet erat ex illis, Is. 1.
de quibus Isaías: *Qui dicunt, recede à me; non appropinques mihi, quia immundus es:* de qui-
bus subdit: *Isti fumus erunt in furore meo, ignis Isa. 65.
ardens tota die:* Sciebat igitur Dominus, qualis 1.
esset: sed tangi sinebat se, ut illa inde sanctifica-
retur. 2. Judicium temerarium de muliere, quod De Mag-
perseveraret esse peccatrix, cum ex signis colli- dalena
gere deberet contrarium. Et sunt tales, qui quem suspica-
semel apprehenderunt esse malum, de eo nun- tur male
quam bene sentiant, quibusunque in contra-
rium indiciis datis, quod maximè Superiores
vitare debent: nam præbent subditis desperan-
di occasionem. Et alienum est à bonitate Dei,
qui pœnitentem restituit primo favori.

PUN-

PUNCTUM IV.

Sapien-
tia Chri-
sti cor-
ripientis

2. Reg.
12.

I.
Deus
creditor.
2.
Homî-
nes de-
bitores.
Pſ. 18.
I4.
3.
Redde-
re nil
valent.

Christus utitur parabolâ ad redarguendum Pharisæum pro Magdalena, qui tamen intra se tantum cogitaverat, quod non esset Prophetæ: ostendit autem Christus se esse, ut etiam cogitationes Pharisæi pvideret, & ipsos Magdalenæ affectus, unde pro hac contra illum pronuntiat. Utitur prudentia singulari, quasi venia petita, *Simon, habeo tibi aliquid dicere*: nec statim redarguit, sed insinuat se per parabolam: ita & *Nathan ad Davidem*. Nempe magnates, & qui sunt auctoritatis alicujus, debent modeſtè admoneri.

Parabola est de duobus debitорibus. 1. Creditor est Deus, apud quem peccatores sunt rei pœnæ, & non potest decipi aut declinari. 2. Debitores sunt homines pro varietate criminum, inter quos me ponam. Et latent nos debita, quæ minimè creditorem, pro quibus orabat: *Ab occultis meis munda me Domine*. 3. Non habemus unde reddamus, nisi per merita Passionis Christi, propter quem nobis omnia condonat, ut inde provocet ad redamandum, & penderit hoc ex intima cognitione & aestimatione culparum, quas superbi minus ponderant, minùsque se debitores agnoscunt, atque adeò minus amant. Magni autem peccatores, à Deo illuminati, pro merito aestimant remissionis beneficium: unde plus amant.

PUN-

PUNCTUM V.

Christus applicat parabolam. 1. Ait: *Vides* 1.
Chanc mulierem? ab exemplo peccatricis Confundit Pharisaeum.
confundit superbū, qui se justū existimat, si-
cuti alibi ait: *Publicani & meretrices praece-
dentes in Regno Dei.* Et fit ut peccator per fer-
ventem conversionem assurgat ad altiorem gra-
dum charitatis, quam justus tepidus per multos
actus similes: & hoc est, *abluere sordes in spiri- Isa. 4. 4.*
tu judicii, & spiritu ardoris. 2. Sic applicat:
Hæc mulier multū se debere agnoscit, ideo-
que multū amat, ut ei remittatur debitum.
Igitur, remittuntur ei peccata multa, quoniam
dilexit multum. Quod autem multum amet,
indicio sunt quæ agit: qualia tu mihi non exhi-
buisti.

PUNCTUM VI.

Christus alloquitur mulierem: *Remittuntur Absolu-*
tibi peccata: haud dubiè plenissimè, etiam tio Sa-
quoad omnem pœnam. Quo gaudio excepit! Et cerdotis
nobis in Sacramento idem fit, si dispositione si-
mili accedamus, cum eadem verba proferuntur.
Cùm audientes mirarentur, modestè Christus
beneficiū remissionis refert ad fidem mulieris.
Cùmque illa nec ita avelleretur à Christo, jussa
est abire: *Vade in pace.* Et non addit. *Noli am-*
plius peccare, quia sic culpas remiserat, ut victo-
riam etiam de pravis passionibus ei largiretur in
posteruna.

ME-

MEDITATIO XXVI.

Conversio Samaritanae. Ioan. 4.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Ioan. 4.6.
Iesus it
pedes.2.
Sedet ut
venetur.3.
sap. 6.14.
Isa. 65.1.
3.
Provi-
denta
Vei.1.
Sittit ani-
mas.2.
Homo
parcus
Dco.

Atigatus ex itinere, sedebat sic super fontem, hora erat quasi sexta. Pedes iter faciebat, & cum labore quærebat ovem perditam. Gratias agam, compatiar fatigato propter me, non defugiam similes labores, propter animas.

2. Sedebat super fontem, non tam captans suam quietem, quam occasionem benefaciendi. Præoccupat, qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat: & ut apud Iсаiam: *Qui non quassiverrunt me, dixi: Ecce ego, ecce ego.* 3. Licet mirari arcanum Divinæ providentiae in disponendis occasionibus ad homines lucrando, ut in hac muliere peccatrice, nil tale cogitante, nisi, ut aquam domum ferret.

PUNCTUM II.

Christus petit aquam. 1. A Samaritana, *Dmihi bibere.* Sitiebat quidem ille, quia fatigatus, & in meridie: at magis animam sitiebat. ô si exhibere illi multas queam! exhibeo meam; bibe, ô Domine, quantum libet. 2. Recusat mulier, imò accusat, *quomodo tu Indus cùm sis, bibere à me poscis?* Sic plerique gerunt se erga Deum, ab eis aliquid flagitantem, sive per inspirationem, sive per legem suam, sive per superiores, sive per pauperes egentes, & prætexunt

texunt excusationes fuitiles : nimirum, non ex-
pendunt, quis est, qui ab eis petit. 3. Non exi- 3.
cerbatur Dominus responso, sed provocat et- Provo-
iam ad perendum vicissim à se meliora : *Si sci-*
cat Christi
res donum Dei, quale ac quantum possim tibi
dare: & quis sum ego, qui peto à te, utique non
præbuisses tantum mihi aquam, sed aliam à me
meliorem flagitasses, aquam vivam, quam &
dedissem tibi pro ingenita liberalitate. Ubi ob-
serva, quod ait, forsitan petisses, quia nihilo-
minus fuisset tibi liberum : at dedissem petenti,
sine debito. O sciam & intelligam doni hujus
magnitudinem, & offerentis dignitatem, &
petam instanter. Erubescat, ait D. Augustinus,
humana pigritia, quia plus paratus est Deus da-
re, quam nos accipere. Sed vicissim, quod ille
ame petit, dabo cor meum, meipsum : & sic e-
rit dilectus mens mihi, & ego illi. Ille mihi do- Cant.
num, ego ipsi.

2. 16.

PUNCTUM III.

Qualem aquam Christus promittat. Mulier Ascendit
ut animalis putabat de aqua communi Christus
Christum loqui : ait enim : *Neque, in quo hau-* ab aqua
rias, habes, & potens alius est : unde ergo habes naturali
aquam vivam ? At Dominus à corporalibus ad ad cœle-
spiritualia assurgere nos docet ; & proprietates Ejuspro-
corporrearum rerum in spiritualibus excellen- prietas
tiis querere, absque imperfectionibus corpo-
ralibus. Igitur hæc aqua præstat. 1. quia non ad
tempus mitigat sitim, sed perpetuò : *Non sicut in* 1.
eter-

2. aeternum. 2. Quia ita explet sitim, ut aliam a quam non appetat, puta terrena bona, quæ non sic satiant, imò fastidium etiam pariunt: non hæc aqua. 3. Fit scaturigo in ipsa anima, ut semper fluat: habet enim Spiritum Sanctum in se, qui est fons donorum, quem qui accipit: flumina de ejus ventre fluent aquæ vivæ. Tanta vide licet copia augebitur semper donis. Habet hoc gratia, ut impellat ad proficiendum. Et hoc
Joan. 7.
 38.
Eccles. 24. est: *Qui bibunt me, adhuc sient.* 4. Salit in
 29.
 4.
I. Cor.
 13. 8.
Isa. 12. 3 git: *Domine, da mihi hanc aquam, ut non suiam, neque veniam huc haurire. Ego verò spiritu alteram desiderabo, & petam.*

PUNCTUM IV.

Praxis
reducen-
di Sa-
marita-
nam.
Confes-
sio Sa-
marita-
næ.

Disponit Samaritanam ad percipiendam a quam gratiæ, nam aperit ulcus peccati, ut se agnoscat: *Vade, voca virum tuum:* Præfert hæc mulier eas animas, quæ sensibus serviunt totæ, in quinque viris significatis. Illam admonitionem æquo animo accepit, imò ex eo habet Christum pro Propheta. Bonum initium con versi-

Versionis agnitus culpæ. *Quam bonum est, cor-* Eccl. 20.
reptum manifestare pœnitentiam! sic enim effugi- 4.
et voluntarium peccatum. Deinde vult instrui Fides.
in fide: Patres nostri in monte hoc adoraverunt;
& v. s dicitis, quia Ierosolymis oportet adorare, &
hoc pœnitentiæ signum. Respondet autem
Dominus, finiendas mox præcas cæremoniæ, &
adorandi ritum, ut de ijs non oporteat esse sol-
licitos, adventare tempus, cum non amplius in
illis corporalibus umbris & figuris adoretur
Christus Deus, sed in spiritu & veritate, hoc
est secundum rem in illis præsignatam. Talis Adora-
torio est sacrificium incruentum. Locus tio qua-
adorationis est omnis, quia ubique Deus. Volo, lis.
inquit Paulus, viros orare in omni loco, levantes 1. Tim.
puras manus. Deinde interiora cordis: Intra Matt. 6
in cubiculum tuum, & ora Patrem tuum in ab- 28.
scondito. In spiritu fit, quando Spiritu Sancto
nos docente, & movente, & in veritate, quæ est
Christus, quando excitamur ad ejus imitatio-
nem. Item in spiritu, non extenso tantum
habitù, aut voce, sed affectibus internis fidei,
spei, amoris, obedientiæ, humilitatis, quod et-
iam est, in veritate adorare: nam externa, si-
ne his, facta, non vera est adoratio.

PUNCTUM V.

Mira conversio Samaritanæ. Non satis ap- Revelat
 prehenderat Christi verba, unde ait; Scio se Chris-
 quia veniet Messias: cum ergo venerit, annun- stus.
 tiabit nobis omnia. Vel ex his etiam colligi-
 Y tur,

tur, quod intellexerit : verba Christi de alia adoratione pertinere ad tempus Messiae, & idem est ac si diceret, tunc de his cognoscemus: interea est nobis quæstio de loco adorationis pro hoc tempore. Quare Christus ei aperuit, jam venisse tempus Messiae : *Ego sum qui loquor tecum* : peccatrici mulieri tam disertè aperit mysterium, quod superbis Pharisæis teatè. In quo insunt plura. 1. quod mulieris mente ita illuſtraverit & moverit, ut sine dubitatione crederet id statim. 2. quod aquam gratiæ præbuit. 3. quod tanto fervore accedit, ut oblitus aquæ & hydriæ, accurrerit nuntiatum aliis. 4. sic humilem reddit, ut non dubitaret prodere sua peccata, ut probaret Christum esse Prophetam, qui sibi secreta manifestasset propria. 5. quod prudenter, non affirmat, sed querit: *Numquid ipse est Christus* : & ita facilius ad inquirendum inducat, etsi ipsa non dubitabat. 6. tantam ejus verbis gratiam dedit, ut multos pertraheret.

PUNCTUM VI.

Discipuli, qui iverant emptum panes, redentes. Mirabuntur quod cum muliere loqueretur, scilicet erat insolitum. Esto nobis ad exemplum. Et, cùm fit ab alijs, ne male interpretetur, sicut nec Apostoli. Renuit manducare, quod alium cibum expeteret, facere voluntatem Patris in hominibus illi lucrandis. Dei. Sit & meus cibus, non mea voluntas, sed Dei, quem

quem cibum vos, inquit, nescitis. Nesciunt, qui conver-
similiter non faciunt. Tandem venientes Sama-
ritanos exceptit benignè, & docuit, ut multi cre-
derent, mansitque ibi biduo. Dicebant autem
mulieri, non propter tuam loquelam credimus:
ipsi enim audivimus, & scimus, quia hic est verè
Salvator mundi. Tanta vis Christi sermonis,
cum nullum fecisse miraculum dicatur.

MEDITATIO XXVII.

De Adultera. Ioan. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Pharisei captant occasionem ex mansuetu-
dine Christi tentandi ipsum, ut si adulte-
ram faceret indemnum, prævaricator legis ha-
beretur. Gratulabor, quod tam mitem habeam
Salvatorem. Hæc est diaboli & ministrorum e-
jus calliditas: ut qua virtute quis excellit, in ea
laqueos tendant: si Zelosus, ad ultionem; si
misericors, ad nimiam indulgentiam pertra-
hant. Imitandus Christus, de quo dicitur: Pro-
pter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam
deducet te mirabiliter dexteratua. Et, misericor-
dia & veritas obviaverunt sibi; & justitia &
pax osculata sunt.

Pharisei
tentant
Christum.

ps. 44.
53.

ps. 84. 11

PUNCTUM II.

Christus ad hæc, inclinans se, digito scribe-
bat in terra. 1. Id fecit, quasi declinans ju-
dicios.

Christus
negligit
illos.

Y 2

di. 1.

Luc. 12. dicium : ut cùm aliàs dixit : *Quis me confi-*
 14. *tuit Indicem, aut divisorem super vos ? Et quo-*
2. Tim. Paulus : *Militans Deo non se implicat negoti-*
 2. 4. *sæcularibus.* 2. Insinuat, in talibus non præcipi-
 2. *Gen. 18.* tandem. Sie Deus : *Descendam & videbo in*
 21. *opere compleverunt, de Sodomitis.* 3. Indicat
Exod. se esse, qui *digito suo scripsit legem in tabulis,*
 31. 18. *cujus violatores, in terra scribentur, ut Jere-*
Ier. 13. *mias ait ; ex quibus ipsi essent accusatores, dum*
 13. *perversa intentione id faciunt.* 4. Credibile est
 3. *scripsisse aliquid ad rem præsentem, ut quod*
 4. *Scribit de hypocrita dixit : *Trabem in oculo tuo non**
in terra. *vides ? vel peccata accusantium, qui in accusa-*
tionem intenti, non animadvertebant ad scri-
pturam.

PUNCTUM III.

Cum perseverarent interrogantes, erexit se,
 & dixit eis. *Qui sine peccato est vestrum, pri-*
 1. *mus in illam lapidem mittat.* 1. Sapientia inca-
 Pruden- ut neque contra legem statuat, neque misera-
 tia in- condemnet. Sic aliàs, exhibito numismate : di-
 cluden- do. xit : *Reddite, quae sunt Cæsaris, Cæsari : quae Dei,*
 Deo. Petam soletiam adversus Diaboli astu-
 2. tias. 2. Fecit, ut sua illis peccata repræsentaren-
 tur, urgente conscientia, ad confusionem, ut
 3. Consci- desisterent ab accusatione. 3. Se rursum in-
 entiæ clinavit, ad scribendum, quasi iam satis au-
 torumen- dissent, quod revolverent, & eos ad propriam
 tum. remittens conscientiam. *At illi audientes, unus*
post unum exhibant, incipientes à senioribus.

Nempe

Nempe à propria conscientia redarguti, nec tam resipiscentes. Contra agendum, ut agniti peccato, accurramus ad Christum pro venia, de ad non subducamus nos, in eo persistentes. Verum Christū. perant conjunctim accusantes, nunc unus post unum abit, quisque de propriis confusis crimibus, primi seniores, uti pejores. Quanta in extremo iudicio futura est confusio! & à sociis peccati, quod solamen,

PUNCTUM IV.

Illi profectis, erigit se iterum, prius, ut mali- Secundò tiosos justè confunderet, jam, ut pœnitentia se erigit tem misericorditer liberet; ab illis se rursum a- & adul- vertit; hanc in pace dimittit utrumque cre- teram etus facit, quia secundum restitutionem judicij respicit; stabat. Mulier compuncta de peccato, & accu- satoribus d gressis, expectat Christi sententiam, quæ talis fuit. Ut si quidem nemo illorum con- tra eam pronuntiaverat, nec ipse condemnatus esset; qui venerat, non judicare, sed salva- te: & dicendo. *Vade in pace: quia verbum Dei efficax est, ab omni pœna liberam fecit, etiam eterna. Christus justificat, quis est, qui condemnet?* Insuper monuit: *Noli amplius peccare, & 33: verisimile est gratiam ei datam, ne recideret in talia, ut & quod accusatores nihil deinceps in eam tentaverint.*

Y 3

ME-

MEDITATIO XXVIII.*De Zachao Principe publicanorum.*

Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Deside-
rium Za-
chæi i-
nitium
conver-
sionis.

I. Cor.
II. 13.

I.
Invita-
tio Za-
chæi à
Christo.

2.*Ifa. 8.3.***3.**

Charitas & misericordia Christi. **1.** Com-
pellabat proprio nomine, *Zachæe!* quia li-
cet de facie ignotum noverat de nomine, quod
scriptum erat in libro vitæ, & *Zachæus* signifi-
cat *purum*: sicutque insinuat velle se facere, ut re-
etiam esset talis, non tantum nomine. Et cœpit
ex hoc purus fieri. **2.** *Festinare jubet & desen-
dere*, quia avebat Christus illum justificare, &
cùm ardet desiderium, eo est utendum, ne frigef-
cat. Inde Christo nomen datum: *Accelera, fe-
stina, prædare.* **3.** Invitat se, & *hodie*, inquit,

INITIUM conversionis fuit Zachæi, quod desideraret videre Iesum, Deo id inspirante. Cupiam videre viva fide, contemplando, quæ Filius Dei in hoc mundo, tanquam Iericho mutabili, pro me gesit. Nam si visus serpens æneus sanabat, multò magis Christus exaltatus in cruce rite consideratus. Porro desiderium, Zachæi fuit tam incensum, ut homo ejus auctoritatis concenderet arborem, non moratus irrisorum; & arborem *Sycomorum*, stultam sicum amplectens: quod pereuntibios stultitia est, electis autem est virtus Dei. Imitabor ipsum.

PUNCTUM II.

dum
recip
tend
nolit
qua
Sic a
Me
to :
tur.
sion.

P
nin
vel
gan
cen
à e
tiu
&
on
int
sal
xit
ha
m

dum tempus est: nam cras fortè me non poteris recipere, vel ego me alio conferam. Non omitenda occasio. *Hodie si vocem ejus audieritis,* *Ps. 94. 8.*
nolite obdurare corda vestra. 4. Oportet, inquit, 4.
quasi illius interesset, non verò nostra tantùm.
Sic amat, ut nostrum bonum pro suo ducat. 5.
Me manere: non per transitum, sed ex proposi- *Ioan. 4.*
to: festinat adesse, non recedere, nisi expella- 23.
tur. O veni, & mane, sicut promisisti: & man-
sionem apud eum faciemus!

PUNCTUM III.

Drompta obedientia Zachæi, qui *festinans* Obedit
descendit, & exceptit illum gaudens; non e- Christo.
nim fuisse ausus, vel optare tantam gratiam, qui
vel videre Christum pro magno habuerat: ideo *Apoc. 3.*
gaudens. Sic ego pulsanti aperiam, mecumque *20.*
canare volenti, nec moras traham, ut sponte, *Cant. 5.*
à qua idcirco declinavit. Malitia murinuran- Mali
tum, quod ad hominem peccatorem divertisset, murmu-
& murmurabant omnes: nam facile ab uno in rant.
omnes imperfectos manat murmuratio. Non
intelligebant officium Christi, qui venerat,
salvum facere, quod perierat: & sicut alias di- *Luc. 19.*
xit, Non esse opus valentibus medico, sed male *10.*
habentibus, ex quibus ego sum. Ergo visita *Matt.*
me. *9. 12.*

PUNCTUM IV.

Conversio Zachæi. 1. Sermonibus Christi *1.*
Crotus in alterum mutatur: et si credipossit, *Conver-*
Y 4 *quod titur.*

2. **Promit-**
tit certo.
Ps. 76.
II.
3. **Diffici-**
lia pro-
mittit.
Matt.
19. 26.
4. **Humi-**
liter.

quod solo ingressu in domum, & præsentia sua Christus ita illum sibi demeruerit. 2. Firmum propositum: *Ecce Domine, dimidium honorum meorum do: factum puta: Dixi nunc cœpi.* Tali debent esse nostra proposita, quæ simul executio comitetur. 3. Vicit se in re difficultima, ut diives se expoliaret opibus, & quidem etiam non debitibus: nam medianam partem decrevit egenis; ex altera, si quid injuste acquisiverat, decreverat quadruplum reddere. Sic, quod impossibile est apud homines, possibile est apud Deum per gratiam ipsius. 4. Non jactantiae causâ id protulit, sed demissè, proponens Christo consilium animi sui, ut ab illo probaretur, quod imitari debent Pœnitentes; ut à Patre spirituali dirigantur.

PUNCTUM V.

Approbat Christus: *Quia hodie salus huic domui facta est; non Zachæo tantum; sed toti domui, cui profuit exemplum pœnitentiae in capite.* Itaque omnes sanctificati sunt. *Eo quod ipse filius Abrahæ, verus filius, non carne solum, sed imitatione fidei, obedientiae, liberalitatis.* Vel etiam, quia filius Abrahæ, licet peccator: *Abrahæ enim posteritati promissa erat salus, & Christus eò venerat, ut salvum faceret quod ex eis perierat.* Subiunxit hoc Christus ad redarguendos murmurantes, *quod ad peccatorem divertisset, quasi dicat: cum & is filius Abrahæ sit, non debuit à me negligi, qui veni aberrantes*

Præpa-
ratio ad
S. Com-
muni-
onem.

Luc. 19.
30.

sua esreducere. Applicari potest hæc historia ad
 ium sacram Communionem. 1. ardens præcedat de-
 rum siderium, quo magis provocatur Deus, ut ve-
 T. viat, quām si peteretur, præsertim, cùm non pe-
 ex-
 i, ut
 iam exqua videam Christum, contemplando bona,
 ge-
 quæ secum affert, quocunque venit. 2. Audiam
 de- ab illo : festinans descende, quia hodie in domo Præpa-
 offi- tua oportet me manere. Accurram, parabo do-
 um id affectibus, & maximè dulcescat verbum il-
 si- lud : quia in domo tua oportet me manere. Volo
 ni- uti hospitio tuo, & mensa: pascitur autem san-
 di- ctis cordis nostri affectibus; & pascit ipse nos se
 ipso conviva, & convivio. 3. In gratiam hospi-
 tis magna facere, proponam firmo animo, &
 mox exequar : uti Zachæus, ut audire merear;
 quia hodie domui huic salus facta est, toti do-
 mui, omnibus animæ facultatibus, ut exomni-
 bus amem, & serviam Deo. Amen.

1.
Faines &
sitis.

2.
2.

3.
Proposi-
ta.

MEDITATIO XXIX.

De Cananæa Mart. 15.

PUNCTUM PRIMUM.

Q Vam bene oraverit. 1. Insigni fide, confi- Virtutes
 tens Christum : Filium David, & poten- orantis.
 tem per se dare: Miserere mei Domine. 2. Ma-
 gna charitate, mei, inquit, misercere: malum fi-
 lix

1.
Fides.
2.

Charitas liæ suum ducens, vel etiam ex humilitate, suis
vel hu- illud tribuens peccatis. Hoc duplici affectu o-
militas. randum pro aliis, quasi pro r e nostra, & culpan-

3. do nos ipsos, ita Sancti consueverunt. 3. Magna
Reve- reverentia: nam procidit ad pedes ejus. 4. Af-

fectu magno, unde clamabat. 5. Constan-
Affectus tia, c m toties repulsa institerit orationi. Ita

5. orandum.

Con-
stantia.

Pro-
bat eam
Christus

1.
2.
3.

Laudat
& exau-
dit.

PUNCTUM II.

Christus probat mulieris virtutem: non re-
spondet ei verbum, imo, quasi canem rejicit
a se. Non est bonum panem filiorum dare canibus.

Valet ad disponendam animam probatio talis,
sed nec adhibetur, nisi solidis in virtute. Proba-
tio est. 1. Patientia: nam duriter excepta, non est
turbata, aut conquesta, aut destitit orare. 2. Hu-
militas: nam pro cane habita, consensit: etiam
Domine, & contenta est catellorum nomine, &
forte: nam & castelli edunt de micis. 3. Pruden-
tia: nam, unde abjiciebatur, sumit occasio-
nem urgendi petitionem suam, siquidem canis
sum, peto, quod canibus non denegatur.

PUNCTUM III.

Con-
stantia.

Christus 1. laudat. O mulier! magna est fides
tua: ostendit mirificè se affectum ex fide
mulieris, alias suos discipulos arguit modic e
fidei. 2. Donat. Fiat tibi, sicut vis: & propter
hunc sermonem, vade: exiit D emonium a fi-
lia tua. Tribuit illius sermoni expulsionem D a-
monis,

monis, sermoni humilitatis tam insignis, quam
Diabolus exhorret.

MEDITATIO XXX.

De servo Centurionis. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Virtus Centurionis. 1. Pietas: qua etiam pro
servo suo tam sollicitus est. 2. Humilitas: ^{1.} Pietas &
qua indignum se putavit accessu ad Christum, & humili-
ideo submisit pro se deprecatores alios, qui ta- ^{2.} tas Cen-
men eum dignum beneficio deprædicarunt a- turionis.
pud Christum, ob bona multa opera pietatis:
nam ædificabat Iudeis synagogas, cùm esset gen-
tilis, & alia faciebat. 3. Fides: qua credidit posse ^{3.} Fides.
Christum absentem conferre sanitatem. Unde,
etsi corpore non accessit, attamen fide, accessit:
sicut Matthæus ait: ipsum *accessisse ad Iesum.* *Mat. 8. 3.*

PUNCTUM II.

Centurio deprecatur, ne Christus ipse veniat.
Cùm iret, & non longè esset, misit ad eum
amicos, dicens: *Domine noli vexari, non enim*
sum dignus ut intres sub tectum meum: propter
quod & me ipsum non sum dignus arbitratus,
ut venirem ad te: sed tantum dic verbo & sana-
bitur puer meus. 1. Eximia humilitas quæ Deum
trahit ad se: nam jam ibat Christus, & appro- ^{1.} A Chri-
pinquabat. Contrà autem Regulo, qui præsens ^{ste ho-}
rogabat, ut descenderet pro filio sanando, du- ^{noratur.}
riùs

2. *Qui respondebat: & coarguit ipsum.* 2. *Progressus*
Non id in humilitate, non effertur tali favore, quod
eo super Christus ad se veniat, sed profundius humiliat
bit. 3. *Sed huius milior, id ipsum deprecans.* 3. *Fides rara. Tantum*
dic verbo. Aptè hujus verba usurpat Ecclesia,
ad sacram Communionem, ad quam cum viva
fide, & profunda humilitate accedere oportet.
4. *Christus extollit.* 4. *Mira confessio omnipotentiae Christi, ex*
comparatione sui: nam & ego homo sum habens
sub me milites, & dico huic, vade, & vadit:
& alii, veni, & venit. Tu qui supra omnia es,
quantò magis solo nutu efficies, quod voles?
Optabo, & petam sic habere in potestate affec-
tus, & facultates omnes.

PUNCTUM III.

Fidem
 Centu-
 rionis
 præfert
 Judæis.

Christus admiratur tantam virtutem, pra-
 sertim in homine sæculari, & milite, & se-
 quentibus se ait: *Amen dico vobis, non inveni*
tantam fidem in Israël, ex quo inter eos prædi-
co Evangelium. Ad illorum confusionem, &
 meam, quando pro statu meo deberem præmi-
 nere aliis. Ex occasione autem hujus hominis
 gentilis, prædictum gentium accusum ad fidem,
 reprobatis ipsis Iudeis: nam Deus ingratissi-
 stituit alios. Ne mihi similiter fiat. Et tandem
 impertitur vota dicens: *Vade, & sicut credi-*
disti, fiat tibi, & sanatus est puer in illa hora &
momento.

ME-

MEDITATIO XXXI.

De sanata à fluxu sanguinis.

Marc. 5. Matth. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

MOrbus erat jam planè desperatus: repræ- Virtutes
sentat peccatorem in peccata penitus ef- mulieris
fusum: Eximia extitit fides mulieris, quod
quamvis desperatum morbum posset Christus
sanare, & quidem non solum rogatus, sed vel
futim tacto ejus vestimento. Accessit pari fidu-
cia, id assequendi: *Si tetigero fimbriam, sal- Matt. 9.
va ero. Item reverentia & humilitas: accédens 20.
retro tetigit. Et confessim stetit fluxus sanguinis.*
O potentia! omnis turba querebat eum tangere, *Luc. 6.
quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes. O si 19.
tali spiritu tangerem!*

Ad sacram Communionem applicabo, ex. Aptæ ad
pendentia illa. Fluxum cupiditatū mearum, Com-
& passionum, infinitam Christi virtutem, quem munio-
tango, & quomodo tangi debeat, nempe fide
viva, fiducia magna de bonitate ipsius, humili-
tate ob indignitatem meam, & reverentiā ma-
jestatis illius.

PUNCTUM II.

Christus publicat miraculum occultum, a- Publicat
lioqui manifesta solitus occultare, ad e- miracu-
xemplum nobis. Nunc autem quærerit: *Quis me lum.
tangit? nam ego novi virtutem ex me exisse.* Id
fecit

fecit 1. ut doceret, quanti intersit, quomodo
 tangatur: nam *turba illum tunc comprimebat*,
 ut mirantes responderent Apostoli: *Ego dicens*,
quis me tetigit? Multi communicant, sed non
 omnes hauriunt inde virtutem, aut certè non
 quam possent. 2. Voluit corrigerem mulieris er-
 rorem, existimantis, Christo non sentiente,
 posse ex eo percipere sanitatem: haud ita scit,
 qui dignè aut indignè accedant, aut inde votè,
 revelabiturque tempore suo. 3. Improbare voluit
 alteram ejusdem imperfectionem quæ sic oc-
 cultare voluit morbum, alioqui horridum. Ut
 doceremur nos deponere vanum timorem con-
 fusionis, in detegendis occultis morbis, aut
Eccl. 4. Confessario, aut ubi opus est; *Est enim con-*
fusio adducens gloriam.

PUNCTUM III.

Luc. 8. **C**hristus mulierem confirmat. *Videns enim*
 48. *Gilla, quia non latuit, tremens venit et pro-*
cudit ante pedes ejus, et ob quam causam tetige-
rit eum, indicavit coram omni populo, et quem-
admodum confessio sanata sit. Igitur metuen-
 cum a-
 more
 accede-
 re, quam
 timore
 recedere
 à Chri-
 sto.
Prostat
 cum a-
 more
 accede-
 re, quam
 timore
 recedere
 à Chri-
 sto.

Cilla, quia non latuit, tremens venit et pro-
cudit ante pedes ejus, et ob quam causam tetige-
rit eum, indicavit coram omni populo, et quem-
admodum confessio sanata sit. Igitur metuen-
 tem ne offendisset, ac ne exueretur dono sani-
 tatis accepto, confirmat benignus Dominus, a-
 manter compellans. *Filia!* Solent hujusmodi ti-
 mores oriri justis, ne fortè parum dignè sumant
 sacram communionem: & juvat ad humilita-
 tem, & ad curam promovendam. Placet autem
 magis Deo, si accedamus humili confidentia,
 quam si abstineamus ex timore: novit enim im-
 per-

perfectum nostrum: quare laudavit fidem mulieris, licet fortè imperfectam, & ratam habuit sanitatem. *Fides tua te salvam fecit: Vade in pace.*

MEDITATIO XXXII.

De sanato ad probaticam piscinam.

Ioan. 5.

PUNCTUM PRIMUM.

Ea piscina, in qua oves sacrificandæ lavabantur, figura fuit Sacramentorum Baptismi & cincæ. Pœnitentiæ: quæ vim habent à Christi sacrificio. Tres prærogativæ fuerunt illius piscinæ. 1. Quod omnes morbos sanaret. 2. Quod Angelus de cœlo veniebat, ut moveret aquam, eique virtutem impertiret. 3. Quod primus, in eam ingressus sanabatur. Eadem excellentius in nostris Sacramentis insunt. Nam 1. sanant ab omni peccato. 2. Id perficitur virtute Angeli Testamenti, Christi Domini, in cuius etiam persona administrantur. 3. Non unum tantum, sed omnes sanant, ritè accedentes, sed primos maximè, qui majori fervore accedunt; sed & imperfectè dispositos, per solam attritionem. Quantum sit beneficium expende.

1.
2.
3.
Sacra-
mento-
rum vis
similis.
1.
2.
3.

PUNCTUM II.

Languidus à Christo interrogatur. Vedit illicius præ cæteris necessitatem à diuturnitate

te

te 38. annorum, & quod ope destitueretur: ad
ita illius misertus est. 1. Interrogat: *Vis sanu-*
1. *fieri?* haud dubiè volebat, cùm ideo ibi esset: sed
tro misce- monemur duas voluntates requiri, ad obtainen-
retur dam sanitatem, & Dei, & nostram. Divina
miseri. prompta est, quia invitat nos: nostra autem de-
bet esse efficax, non velleitas tantum. Ideo in-
terrogat: *Vis?* non ait, *velles?* & debet omnem
affectionem peccati deponere. Atque hæc est pri-
ma dispositio, voluntas, desideriumque salutis.
2. 2. Ex responso languidi colligitur altera: *Homi-*
nem non habeo: quo simul significat, se velle, &
Agno- non posse. Agnitus imbecillitatis propriæ sine
scit mi- Christo & ejus gratia. 3. Præ se tulit etiam pa-
seriam tientiam, cùm non sit questus, quòd non juve-
propri- tur. Valet ad exemplum, cùm Deus diffidet
am lan- opitulari, & à temptationibus liberare. Ferendum
guidus. est patienter, & perseverandum in petendo:
3. *Patien-* nam, *cum te consumptum putaveris, orieris ut*
tia. *Lucifer.*
Job. 11.
17.

PUNCTUM III.

Verbo
sanatur.

Obedi-
entia.

Cūratur Paralyticus solo verbo: *Surge,* ex
potestatis plenitudine, neque fidem postu-
llavit, nec tetigit, nec piscinæ admovit. Iubetur
tollere grabatum suum, in signum perfectæ sa-
nitatis: ita spiritualiter, quando anima potens
reditur supra corpus, dominando illius cupidi-
tibus, perfectè sanata est. Obedivit homo, &
sustulit grabatum, non obstante sabbati religio-
ne, quia Christus jubebat exemplum cæcæ
obedi-

obedientiae: quare reprehensus, respondit: qui
me sanum fecit, ille mihi dixit, ille tantus est,
sufficit.

PUNCTUM IV.

Christus instruit sanatum. I. Declinavit à 1.
Turba. Docens nos vitare plausum: deinde Declinat
venit in templum, quo sciebat hominem diver- Christus
tisse, ut eum instrueret, & Patri gratias ageret turbam.
pro miraculo: sed & ille venerat eo, ut gratias
ageret pro beneficio accepto. *Dixit autem illi* Docu-
Dominus: Ecce sanus factus es, jam noli pecca- ments.
re, ne deterius tibi aliquid contingat. In quo tria
sunt documenta.

I. Quòd peccata sunt causa morborum: id de 1.
meis sentiam; cùm alioqui veniant etiam ad
exercitium virtutis, & Dei gloriam.

II. Quòd monet: *Noli amplius peccare*, pro- 2.
positum firmum exigit. Nam alioqui, nun-
quam peccare, etiam leviter, non est vitæ præ-
sentis.

III. Quòd pejora minatur, si peccet: utique 3.
ob ingratitudinem erga Deum, sanitatis largi-
torem, & quia ostenderet non magni aestimare
beneficium.

PUNCTUM V.

Sanatus nuntiat Iudeis, Iesum esse à quo sa- Pœnia-
natus sit, nempe gratus pro beneficio. Sic tentes
Christus ipse aliquando jussit: *Vade ad tuos, & Deum*
annunzia illis, quanta tibi Dominus fecerit. Do- laudant
cebo *Marc.*
Z. §. 19.

Ps. 50.
15.

cebo iniquos vias tuas, & impii ad te convertentur. Agit autem prudenter, quia non ait, qui grabatum tolli jussit, fuisse Iesum, quod id erae Iudeis invidiosum, sed qui me sanum fecit.

MEDITATIO XXXIII.

De Leproso sanato, & mundato, & ad Sacerdotes missio. Matth. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Leproso.

1.

Rever-
tentia.

2.

Fides.

3.

Resi-
gnatio.

Matt.
8, 2.

Leprosi virtutes in orando. 1. Reverentia genitiva flexo, & procidens in faciem orabat. 2. Fides: *Si vis, potes me mundare, sola voluntate potes: nec dubitat de bonitate: sed ne forte ipse non sit dignus beneficio.* 3. Resignatio suæ voluntatis, dum expressè non petit, sed tantum appetit necessitatem suam. Ergo me ipsum tanquam leprosum coram Deo sistam, & simili affectu orabo.

PUNCTUM II.

1.
Christi
Miseri-
cordia.

2.
Potentia
Psal. 34.

3.

Mundatur à Christo, in quo ostenduntur virtutes. 1. Misericordia. Misertus ejus extendit manum suam: si corporalis lepræ misertus, quanto magis spiritualis? at lepra corporalis horrorem parit: & spiritualis, etiam ipsi Deo: sed cum haec nobis ipsis sit abominabilis, provocat misericordiam Dei. 2. Bonitas & potentia nam fidei dicentis: *si vis, respondit: volo, proficienti potentiam, potes, verbo praestat sanitatem, mundare, esto mundus.* *Dic animæ meæ: salus tua*

*Ma ego sum : nam, si dixeris, fiet. 3. Benignitas 3.
& humanitas: nam extendit manum suam, & te- Huma-
nitas. niger eum: cùm alioqui arcerentur ab accessu le-
si, nedum à tactu. Vivificativa est caro Chri-
sti, cùm extenderit manus suas in cruce: implebit
omne animal benedictionē.*

Ps. 44.
16.

PUNCTUM III.

Mundatus iam mittitur ad Sacerdotē, ut of-
ferat pro mundatione, quæ præcepit Moy-
ses. 1. Apparet, quām Christus fuerit legis
studiosus: quantò magis novæ, ut accurate ser-
vetur. Offerebat autem leptosus sacrificium
pro actione gratiarum, & testimonium refere-
bat à Sacerdote, quodd esset mundatus. 2. Volut̄
Christus per hoc insinuate Sacramentum pœ-
nitentiæ: ad quod tenetut accedete, quicunque
exitit leptosus, licet fuerit mundatus per contri-
tionem, & ibi offerre sacrificium cordis contriti
& humiliati: ut & sententiā absolutionis & mun-
datiōnis recipiat. Iubebatut autem leptosus iam
mundatus, radere pilos corporis, & lavare cor-
pus, & vestimenta; & sic offerre agnum im-
maculatum in sacrificium. Hi sunt fructus pœ-
nitentiæ, lacrymarum, & mortificationis cat-
oris, quibus ad lactam Eucharistiam disponi con-
venit.

Confes-
sio ne-
cessaria.

Committatus est Dominus Leproso, ne vul- Humilia-
garet: at ille cœpit prædicare, & diffamare ser- tas Jesua
monem, pro gratitudine erga auctorem benefi-
cij. Unde & illud bonum secutum est, ut multa

Z 2 turba

turba ad audiendum Christum concurreret. Nec fuit inobediens, quia instinctu boni Spiritus fecit, & talis prohibitio est declinatio laudis, non præceptio obligans.

MEDITATIO XXXIV.

De decem leprosis. Luc. 17.

PUNCTUM PRIMUM.

Luc. 17. **O** Ratio leprosorum. 1. Steterunt à longè: huic militatis & reverentiæ affectus: sed & servantes virtutes vārunt, quod jubebantur, segregari ab aliis. 2. Leproso. Levaverunt vocem dicentes: Iesu præceptor misericordie. 3. rere nostri, ex fide, & cum resignatione, non specialiter nos, sed miserere. Et erant unanimiter, quod valet ad impetrandum, quia

Jacob. 5. omnes pro singulis. Orate pro invicem, multum enim valet deprecatio justi assidua. Apud homines solent mendici vitare, ne simul petant plures, quia offendunt, & non suppetit omnibus: Deo autem placet conjunctio precum, nec deficit ideo thesaurus gratiæ. Leprosi decem signant peccatores, ob transgressionem decem præceptorum. Domine, sicut hactenus fuit sensus meus, ut errarem à te, decies tamen iterum convertar, ut requiram te.

Bar. 4.
23.

Obedientia intellectus

Christus remittit leprosos ad Sacerdotes. Quos ut vidit Iesus, dixit: Ite, ostendite vos Sacer-

PUNCTUM II.

Sacerdotibus. Initium salutis, quod Deus miseri- *Luc. 17.*
corditer respiciat: & vidit etiam eorum fidem: *14.*
voluit autem obedientiam probare, alegando
ad Sacerdotes; quod alioqui non erat facien-
dum, nisi postquam mundati essent. Illi etiam
dum simpliciter obediunt, ac eunt, *mundati sunt. Gen. 22.*
Tanti facit simplicis obedientiam, qualis et- Aptatio
iam fuit Abrahæ, ad immolandum filium pa- ad sacrā
rati. Hæc missio Leprosorum, antequam mun- Confes-
darentur, significavit Confessionem sacramen- sionem.
talem; in qua aperienda est Sacerdoti omnis im-
munditia, quamvis occulta. Contingit autem
mundari interdum, quia voluntas apud Deum
pro facto reputatur, & votum Sacramenti cum
contritione delet peccata, etsi nihilominus fa-
cienda est confessio. Nec debet homo aversari
labes conscientiæ aperire homini, quando Deo
notæ sunt.

PUNCTUM III.

Unus tantum ex novem recognoscit bene- *In grati-
ficium. Ita fit, ut cùm in necessitate pluri- plures.*
que ad Deum recurrent, & devoti sint, mox ea
perfuncti, non recordentur beneficij. *Nónde
decem mundati sunt: Et novem ubi sunt? & sæ-
pe majores peccatores magis sunt grati, æstiman-
tes suam indignitatem, ut modò, cùm solus ali-
enigena Samaritanus rediit ad gratias agendas, in
confusionem reliquorum novem, qui erant Iu-
dæi; quod notavit Iesus: Non est inventus qui
rediret, Et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.*

Z 3

Discam,

**Gratia-
rum a-
ctio post
confes-
sionem.** Discam, à confessione me colligere, ad gratias pro beneficio reconciliationis. Porro iste regres-
*sus est cum magna voce magnificans Deum, & ce-
cidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens. Mi-
rus affectus grati animi.*

**Christi
mode-
stia,**

Prudenter autem Christo dicente : *Et novem ubi sunt?* tacuit, no-
lens accusare alios, quod nos vulgo libenter fa-
cimus, simili occasione. Denique modestiam Christi mitare in redarguendo : *Et non est in-
ventus, qui daret gloriam Deo:* non ait mihi. Be-
nignè autem Samaritanum complexus, ait illi : *Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit,* & est credibile à lepra etiam spirituali curasse illum.

MEDITATIO XXXV.

*De cæco apud Iericho. Luc. 18.
Matth. 20. Marc. 10.*

PUNCTUM PRIMUM.

**Cœci si-
des.** **P**Recatio cæci. Plena fide & fiducia : *Iesu
Fili David miserere mei!* Confiteor Messi-
**Luc. 13.
39.** am & potentem salvare. 2. Fervens, ingemi-
Fervor. nando : *Fili David, miserere mei.* 3. Constan-
**Con-
stantia.** adversus increpantes, ut taceret. Cogitabo,
me cæcum esse, utroque oculo, cognitionis &
amoris, cæcitate ignorantiae, & passionis, ut a-
**Impedi-
menta** pud Bernardum & sedere me otiosum, mendi-
cando à creaturis solatia. Clamabo igitur ad
Christum, ut iste : nec morabor obstrepentes,
orandi, qui solent esse maximè quatuor. 1. Tumultus

4.

varia-

variaturum cogitationum, quæ impediunt attentionem. 2. Remorsus ex conscientia peccatorum, qui gignit diffidentiam. 3. Necesitas ac miseria corporis. 4. Occupationes & curæ rerum externarum. Quin ipsi, qui Christum comitantur, avocant ab oratione, etiam per speciem boni. At ego pergam clamare, & ex importunitate obstantium acuam fervorem orandi, tantò magis clamando : *Iesu, miserere mei,* & *li- ps. 108.
bera me, quia egenus & pauper sum ego,* & *cor 22.
meum conturbatum est intra me.*

PUNCTUM II.

Ex auditio precantis. 1. *Iesus stetit, & jussit* 1.
illum adduci ad se. Initio dissimulaverat, ut Dissimulatus probaret constantiam. Sistit cursum Sol justi- latChristi-
tæ, causâ hominis. 2. *Cacus projecto vestimento,* 2.
exiliens venit ad Iesum, exultavit, spe recipien- Exultat
di visum. Sic interius vocati relinquunt omnia, cæcus.
ut Christum sequantur. 3. Rogat Dominus : *Marc.
quid vis?* quia gratiam suam dat volentibus dis- 10. 50.
positis. Respondet cæcus : *Domine, ut videam.* 3.
Idem optem ego, ut videam : nam *hæc est vita* 3.
eterna, ut cognoscant te Deum verum, & *quem Visum*
misisti Iesum Christum : ut videam voluntatem recipit.
tuam, ad implendum, & meipsum ad humilandum ; & res creatas, ad te laudandum ut videam aliquando te, sicut es. Dicito mihi, ut cæco il-
li : respice, & factum erit.

PUNCTUM III.

Luc. 18. **F**idei Dominus tribuit sanitatem: *Fides tuae*
 42. *salvum fecit: & confessim vidi.* Quod erat
 Ob fidē potentiae & misericordiae suae opus, fidei atti-
 sanatur. buit, tanquam disponenti & impetranti. Sic pe-
 Matt. tuit alias a cæcis: *Creditis, quia hoc possum facere*
 9. 28. *vobis?* Et illis affirmantibus, statim aperti sunt
 Marc. oculi eorum: sed quendam alium non statim de
 18. 23. integro illuminavit, ob imperfectam fidem, tam-
 Duplex et si *salivam suam adhibuit, & oculos tetigit.*
 illumi- *Initio enim videbat homines sicut arbores.* Sic
 natio. sunt duo modi illustrationum: quidam extraor-
 dinarius, ut D. Pauli: quidam per gradus, pro-
 ficiendo. Cæcus hic sequebatur eum magnifi-
 cans Deum: effectus illustrationis, insistere ve-
 stigiis Christi, & Dei gloriam prædicare.

MEDITATIO XXXVI.

De cæco nato. Ioan. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioan. 9. **P**reteriens Iesus videt hominem cæcum à na-
 1. *tivitate.* Hic intuitus misericordiae; quo nisi
 Justos Deus præveniat nos, non illuminamur, & respi-
 respicit quidem omnes, sed maximè electos. Opta-
 Jesus. bo sic ab eo aspici. 2. Quærebant Apostoli de
 2. *causa cæcitatis.* Respondit: *Neque hic peccavit,*
 Morbus *neque parentes ejus: sed ut manifestentur opera*
 non *Dei in illo.* Discamus, quia non semper peccata
 semper *sunt*
 poena.

sunt causa morborum & calamitatum, sed aliquando immitti pro gloria Dei: quæ inde elicuntur, dum justi exultantes illas ferunt, & Deo gratias agunt pro illis; vel dum mirabiliter eos eripit ex eis. Unde subdit: *Me oportet operari opera Dei, donec dies est.* Dei opera vocat, ex quibus ille glorificetur; quale est, quod facit iustos exultare in tribulationibus pro Christo, quodque illos liberat extraordinarijs modis, ut hunc cæcum: unde glorificatur Deus: *Donec dies est vitæ Christi mortalis.* O Domine! operare in me talia, donec dies est meus. *An-* *Iob. 10.*
tequam vadam ad terram tenebrosam: Sed & *21.*
me oportet operari opera Dei, donec dies est.
Quodcumque potest manus tua, instanter ope- *Eccl. 9.*
rare. *10.*

PUNCTUM II.

Modus curandi cæcum. *Expuit in terram, &*
fecit lutum ex sputo, & linivit oculos ejus.
1. Contrario remedio utitur, ad ostentandam suam potentiam: sic & humiliando aliquem exaltat, ut *Ioseph ex carcere ad principatum.* 2. Docet conferre ad illuminationem, si lutum, ex quo existimus, & cœnum culparum super oculos ponamus per attentam considerationem. Fit tur vili autem lutum hoc ex saliva Christi, quæ est illius sapientia, quia, nisi hac inspirante, non agnoscimus nostram utilitatem. Vel utrumque miscetur, saliva Christi & terra, ut illuminemur, ad Deum, & nos ipsos cognoscendum, quæ inter

3.
Sacra-
menta
abluunt.

4. Reg.
15.

se notitiæ se juvant, & junctæ sunt. 3. *Iussit ire ad natatoria Siloë, quod interpretatur missus, & ibi lavare.* Typus baptismi & pœnitentiæ, quæ virtutem habent à Christo, qui est missus Parris in hoc ipsum. Imitanda fides & obedientia cæci, qui luto se obliniri permisit, & ivit: haud sicut *Naman Syrus*, cùm juberetur lavare in Jordane, qui detrectavit. *Abit ergo & lavit, & venit videns.*

PUNCTUM III.

Cæci.

1.

Gratitu-
do.

2.

Fortitu-
do.

3.

Pruden-
tia.

4.

Patiētia.

Cæci jam illuminati præclara professio. 1. Gratitudo, prædicando auctorem, & modum sanandi obviis enarrando. 2. Fortitudo, quam non timuit rem edicere coram Phariseis, & in Christum referre, parentibus ejus præmetu tergiversantibus. 3. Zelus cum prudentia, nam Phariseis amoliri à Christo laudem conantibus, quod homo peccator esset & ignotus, revicit illos. 4. Patientia in contumeliis. *In peccatis natus es totus, & tu doces nos? O Dei virtus, quæ cæci & mendici operâ confundit sapientes superbos!*

PUNCTUM IV.

Christus

1.

Conso-
latio af-
flecto-
rum.

2.

Fidei
auges.

Christus consolatur, confirmatque cæcum. 1. ut audivit è synagoga ejectum, accessit ad eum Christus, ut eum recrearet. Sic non obliviscitur confitentium se. 2. Studuit perficere eisdem fidem, interius etiam illuminando: nam Christo profitente se esse Filium Dei, ille ait:

Credo

Credo Domine, & procidens adoravit eum. O
quantò admirabilior hæc illuminatio! 3. Ne tur-
baretur ob Pharisæorum contradictionem, qui Tran-
sapere videbantur, dixit ei Iesus : In judicium quillat
ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, vi-
deant, & qui vident, cæcifiant. Hoc est, ut idio-
ta & simplices cognoscant veritatem, sapientes,
autem superbi ad illius splendorem cæci fiant.
Abscondisti hæc à sapientibus, & revelasti ea par-
vulis.

MEDITATIO XXXVII.

De surdo & muto, Marc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Adducunt ad Iesum surdum & mutum. 1. 1.
Surditas spiritualis est circa fidei veritates Surditas
percipiendas & credendas, tum circa præcepta spiritua-
& inspirationes recipiendas : mutus autem qui lis,
impeditus ad officia orandi Deum laudandi,
gratiásque agendi, nec non confitendi sua pecca-
ta. 2. His duobus sensibus spiritualiter impedi-
tis, obstruitur via saluti: nam hæc obtinetur per Surdus
fidem & obedientiam, & flagitanda est per ora-
tionem. Satagit dæmon, ut impedianter: Unde
Lucas, ipsum Dæmonum vocat mutum. Aliter *Luc. 11.*,
in bonum David ait, *Tanquam surdus non an-* 14.
diebam, & sicut mutus non aperiens os suum, vi- Ps. 37.
delicet ad vanitates & ineptias. 3. Quod multi 14.
sunt ita obliti suæ salutis, ut nunquam accede- Peccato-
rent, nisi ab aliis adducti: quod officium præ- res muti-
stare

Matt. 9. stare studebo. Et deprecabantur eum, ut imponat illi manum. Præter ministerium adducendi, adhibenda pro iis oratio: nam *Paralyticum Christus sanavit, intuens fidem offerentium.*

PUNCTUM II.

Modus curationis. Plures cæremonias adhucuit, ut significaret difficilem esse talium curationem. 1. *Apprehendens, abduxit à turba,* à curis videlicet externis & tumultu negotiorum. 2. *Ingemuit:* quantum oportet id esse malum? & ego pro me non gemo? 3. *Suspxit in cælum:* instanti oratione opus habet. 4. *Misit digitos suos in auriculas ejus.* Digitus Dei dicitur *Spiritus Sanctus*, cuius donis aperiuntur aures & linguæ, quia dociles faciunt ad fidei mysteria, & obedientes divinis inspirationibus: digitus procedit ex manu & brachio, quod est Filius, per quem omnia. 5. *Expuenstetigit linguam ejus.* Saliva ex capite fluens, significat Christum, sapientiam Patris incarnatam: est autem maximè opus sapientia ad loquendum rectè. Quare dicitur: *Os justi meditabitur sapientiam, & lingua ejus loquetur judicium.* 6. *Dixit: ad aperire: ad surdum loquitur,* quia divina vox etiam ad horum aures penetrat, easque aperit: *Dominus Eccl. 37. aperuit mihi aurem, & ego non contradico, promptus ad credendum & agendum, quæ jubet, efficior,* quando ille verbo suo aperit: *Sermo enim ejus vivus & efficax, & penetrabilior omni gladio*

dio ancipi. Væ qui obturat aures suas adversus incantantem serpentem!

PUNCTUM III.

Effectus consecutus: *Et loquebatur rectè. O Potentia mihi contingat! Pone Domine, custodiam Jesu. ori meo, & tu clade, & aperi tum aures, tum maxime os meum.* Turba, licet prohibita vulgare miraculum, tantò magis celebrat, dicens: *Bene Gen. 1: omnia fecit, utiq; bene, nam vidit omnia, quæ fecerant, & erant valde bona:* quod si naturæ, quanto magis gratiæ opera? *Et surdos fecit audire, & mutos loqui.* Unicum curaverat, sed illi profitentur sicut illum, ita & plures posse, & paratum esse curare. Certè id de spirituali surdo, & muto in primis verissimum est.

MEDITATIO XXXVIII.

De Dæmoniaco lunatico. Matt. 17.

Marc. 7. Luc. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

Dæmonis feritas in obsessum, Deo permitente. 1. In corpus, qualis describitur iste. 2. In animam, in quam exercet similia, cùm eam subjicit sibi. Mutum & surdum facit, ut in præcedenti; lunaticum, per inconstantiam in bono corpus alludit terræ, ut per affectum inhæreat; spumat, & magis stridet per fœditatem, & impotentiam verborum, arescit, quasi insensibilis ad divina, nunc in ignem cupiditatum mittit, nunc in aquas mundano-

danorum desideriorum mergit & dissipat eum,
ab uno in aliud peccatum distrahens. Neque dia-
scipuli possunt cum ejicere : nulla concionato-
rum & confessariorum operâ juvari potest. 3. Ex
3. Maximè his intelligitur, qualiter in inferno diabolus tra-
in iufet- etet illos, qui in potestateim ejus veniunt:
no.

PUNCTUM II.

Incredu- **C**hristus invehitur in incredulitatem illius
litas Deo gentis, quasi propterea dæmon resistat: O
Matt. exosa generatio incredula & perversa ; quoique ero
17. 18. vobiscum ? quamdiu vos patiar ? Quasi tædeat
Marc. ipsum inter illos vivere nec fetendi sint dilitius :
9. 19. sed etsi ingratitudei detestatur, hominum ta-
men miseretur. Me miserum, in quieti ful-
minare meritò potest. Iubet afferri ad se ho-
minem : & cum vidisset eum, statim spiritus con-
turbavit illum, & elisus in terram volutabatur
Ver. 22. spumans , quantum audet malignus in ipsius
Christi præsentia ? quid non alias ? Tunc pa-
rens orat pro filio : Si quid potes, adjuva nos mi-
sertus nostri. Oportuit tam tenuem fidem prius
excitare, & ita respondit, si potes credere, omnia
possibilia sunt credenti omnia, sine exceptione.
Mira omnipotentia fidei ! Fac Domine, ut cre-
dam, sicut oportet. Ille ergo videns, ex sua fide
V. 23. pendere filii sanitatem, ait : Credo Domine, ad-
juva incredulitatem meam. Laudabilis oratio :
quando præstat, quod potest, roget pro eo, quod
minus potest.

PUN-

PUNCTUM III.

Pellitur malignus spiritus. 1. Iesus commis- 1.
natus est illi, dicens: *Surde & mute spiritus,* Christus
ego præcipio tibi, exi ab eo pro imperio agit, & minatur
amplius ne introeas in eum. Nam solet, *assumptis* dæmoni
aliis pluribus, redire in domum, unde exiverat. *V. 14.* *Luc. II.*
2. Exclamans, & multum discerpens eum, exiit 24.
ab eo, factus est sicut mortuus. Ita, cùm ani- 2.
mam relinquere cogitur: nam id non fit absque Ægrè
doloribus, quasi parturientis, cùm diabolo & recedit
carni homo renuntiare debet. *Iesu tenens ma-* ab ani-
num ejus, elevavit eum, & reddidit patri ejus. *Marc. 9.* ma.
Ipse solus etigere ac vivificare potest peccato- 25.
tēm. At ego nolim reddi patri, sed tibi adhære- 3.
te, qui es Pater meus. 4. *Stupebant autem o-* Manum
mnes in magnitudine Dei. porrigit
Iesus. 4.

PUNCTUM IV.

v. 26.

Arguit discipulos incredulitatis. 1. Pruden- *Luc. 9.*
tia Christi, privatim eos arguentis: cùm 44.
generatum populum publicè arguisset. O gene- 1.
ratio incredula & perversa! propter incredulita- *Matt.*
tem vestram, non potuistis ejicere. 2. Si habue- 2.
ritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti, Fides
transi, & transibit, & nihil impossibile erit vobis. Sit humili-
Sinapi granum molle, parvum; sed acrimonia, & lis.
virtute valens, fides cum humilitate. Montes
transfert, qui moles terrenorum impedimento-
rum in Dei servitio submovet. 3. Præterea hoc 3.
genus dæmoniorum non ejicitur, nisi in oratione, Oratio
& jejunio: quæ ex fide proveniant: nam granum & jeju-
nium.

*Cant. 3. 6.
Tob. 9. 8.* sinapis & fides cum cognitione sui spiritum orationis & mortificationis evaporat. Hæc est *vulgula fumi ex aromatibus myrrhae & thuris*, & est ille fumus, à Tobia adhibitus, qui extricat omni genus demoniorum.

*MEDITATIONES DE MORTVIS
à Christo suscitatis, ac de spirituali
resurrectione.*

TRes mortui referuntur suscitati à Christo, *puella*, in qua significantur qui ex infirmitate, & ignorantia peccant; *Adolescens*, in quo illi, qui ab æstu passionum abrepti; & *Lazarus* jam in sepulchrum illatus, quales, qui ex malitia peccant.

MEDITATIO XXXIX.

Defilia Archisynagogi suscitata.

Matt. 9. Luc. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

*Luc. 8. 42.
1.
2.* **C**onditio puellæ. 1. erat *duodennis unica* proles parentum divitum, & nobilium. Nulla ætas tuta, & nullæ opes liberant, nec datur redire, quamvis isti datum, ut sit irremediabile, si semel male. 2. In tali ætate præripiuntur aliquando ob peccata parentum, filiis nimium indulgentium, vel ob propria, in quæ ruunt, ne penitus præcipitentur. Vel bene quidem incedentes;

sed

sed ne malitia mutet cor eorum, quod est favoris singularis, vel denique ob alias divinæ providentiaz rationes. Petam mihi contingere, uti maximè expediet. 3. Non potuit hæc defuncta per se quærere vitam à Christo : præstítit pro ea patens. Ita pro mortuis in peccato debemus fieri intercessores.

PUNCTUM II.

Christus obsequitur Archisynagogo, & pergit in domum ejus. 1. Non id merebatur ejus fides imperfecta: nam *rogavit ut intraret domum*, quasi non posset absens : indulxit tamen, quia humiliter ille petiverat, *procidens ad pedes Iesu*. 2. Voluit miraculum occultari, quia maximum haec tenus patratorum , siquidem prima mortui suscitatio : quare seclusit omnes, præter cultatres discipulos, & parentes puellæ , & præcepit miracu-vehementer, ut nemo id sciret. Adhibuit tres illos, quos in Transfiguratione, & postea in horto : ut illi tanquam fervidores concii essent trium maximarum rerum, & quæ ad gloriam Christi ejusque ignominiam, & ad salutem hominum spectarent.

PUNCTUM III.

Tenens manum puellæ, ait illi: *Tibi dico: sur-* Læc. 8.
ge. Vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt. O si vocet me, & peccatores ad vitam gra- Rom. 4.
tæ, pro potestate, & efficaciter. *Confestim surre-* Verbo
xit puella, & ambulabat, & dixit, dari illi man- sueitat.

Aa

duca- Marc.

§. 420

ducare. Manu tenuit: nam eos, qui ex imbecillitate ceciderunt, roborat ad surgendum: *Ambulare cœpit:* quia surgentes à peccato, debent se exercere in operibus bonis: cibo refici jubet, qui roborat vires cœlesti pane.

MEDITATIO XL.

De filio viduæ suscitato. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Quatuor portito-
res. **D**efunctus erat adolescens, in quo signifi-

Ier. 9. 1. **M**otu proprio suscitata. **D**cantur illi, qui æstu cupiditatum jacent mortui Deo, quæ ferè sunt, luxuria, ambitio, cupiditas, ira, & isti sunt innumerabiles, quos deflere liber cum Ieremias: *Quis dabit capies meo a-*

quam, & oculis meis fontem lachrymarum, &

plorabo deo ac nocte imperfectos filia populi mei?

Non fortuitò occurrit funeri, sed ex providentia, & facit non rogatus modò, quod alias non nisi rogatus. Verum & cum rogatur, ipsius est inspiratio, ac ita totum ab illo est, & præparatio, & justificatio peccatoris.

PUNCTUM II.

Luc. 7.

13.

Palam suscitata.

Misericordia motus super viduam, dixit illi: *Noli flere.* Non jam occultè, sed palam patrat miraculum suscitationis, ad fidem prædicationi faciendam. Et dum movetur misericordia, ostendit non ostentationis causâ id facere; & docet erga afflitos commiserationem, maxi-

mè

mē erga viduas & pupilos. Porro lachrymæ pro
precibus sunt apud Deum, & præcipue Ecclesiæ
pro peccatoribus fusæ. O dic Domine: *Noli flere, Inspira*
siste lacrymas, causam earum auferendo. *Ac-*
tionum
cessit & tetigit loculum: & qui portabant, stet-
tactus.
runt. Tangit Deus peccatorem, antequam su-
scitet, modò timorem, modò spem, aliósque af-
fectus excitando: stant portatores, quatuor illa
genera passionum, per quæ ad inferos peccator
deportatur: nam cohibetur illarum vis, ut detur
locus resipiscentiæ.

PUNCTUM III.

Suscitat defunctum, dicens: *Adolescens, tibi Verbo*
dico, surge: hæc est Verbi omnipotentia, non imperat;
ut Elias, & Elisæus opus habuit supersterni de-
functo: *Et resedit, qui erat mortuus, & cœpit lo-*
qui. Non statim ambulavit, quoniam qui passio-
nibus serviunt suis, sentiunt adhuc difficulta-
tem; incipiunt tamen loqui, confitendo peccata
sua, veniam petendo, & Deum laudando pro
vita sibi redditæ. Quare non indignabor super ta-
les, si non statim deponant prorsus pravas qua-
dam consuetudines. Dedit illum matri sua, so-
latum sene&tutis: sic justificatos dat Ecclesiæ
ad gaudium, & exultationem, etiam ipsius tri-
umphantis. Revertitur adolescens suis pedibus,
recuperato vigore spiritus gradiens illuc, ad con-
gregationem videlicet justorum, unde elatus e-
rat mortuus per inordinatas cupiditates. Et ac-
*clamatum est Domino: *Quia Propheta non**

Aa 2 gnno

gnus surrexit in nobis, & quia Deus visitavit plenam suam.

MEDITATIO XLI.

De Lazaro suscitato. Ioan. II.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioan. II.

*3.
Modus
orandi.*

*Io. 2. 3.
Cant.
5. 8.*

*I.
Solatiū
justorum*

Sores Lazarus nuntiant Christo : *Ecce, quem amas, infirmatur : forma orandi brevis, efficax, & perfectorum, per insinuationem tantum procedit ex amoris Dei erga se multa fiducia, cum resignatione integra in illius voluntatem. Uti licet pro jaculatoria, & possunt variari verba, quem creasti, qui est tua imago, quem redemisti, &c. & pro infirmatur, alia quævis necessitas supponi spiritualis, vel corporalis. Similis fuit illa : Fili ! vinum non habent : & sponsæ : si inveneritis dilectum, dicite : quia amore langueo.*

PUNCTUM II.

Cristus renuntiat sororibus : *Infirmitas haec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei per eam : & tunc mansit in eadem loco duobus diebus : intra quod tempus Lazarus mortuus est.* 1. Magnum solatium impertit Deus justis, quando mala eis obvenientia significat esse pro gloria sua : id vero sequitur, vel quia mirabiliter, non cogitantes liberat, vel quia eminere facit justorum virtutem in

in ferendo, & proventum donorum cum tentatione eis reddit. 2. Cùm spes facta esset vitæ, valde contristatæ fuerunt sorores de Lazari morte, & probata est fides, cùm aliter evenisset, quàm Christus dixisse videbatur. Ita, cum Abraham iussus est immolare filium, in quo promissa erat benedictio gentium: sed laudatur, *Quia in spem Rom. 4. contra spem credidit. Quare cum Iob : Etiam si 18. occiderit me, in ipso sperabo, veruntamen vias Iob. 13. 5 meas in conspectu ejus arguam, & ipse erit Salvator meus.*

PUNCTUM III.

Christus denuntiat Apostolis redditum in Iu-^{Ioan.}
dæam; at illi tergiversantur: *Rabbi, nunc 11. 8.*
quarebant te Iudei lapidare, & iterum vadis il-
luc? sed confirmat illos dupli ratione. 1. quia ^{1.}
sunt duodecim horæ diei, ita & vita terminus cui-^{Iob. 14. 5.}
que à Deo constitutus, qui præteriri non poterit.
Ut proinde metu mortis intempestivæ non sit
omittendum opus divinæ gloriæ. Vel, cùm tot
sint horæ diei, fieri potest, ut quod prima cogi-
tatum est, in alia mutetur; sícq; Iudeorum ani-
mi remiserint de odio. 2. *Si quis ambulaverit in*
luce, non offendit: hoc est bene agens non in-
curret mortem, quamdiu Deus illum servare
constituit: qui autem in tenebris peccati, is ali-
quando pro pœna peccati tollitur è medio, ut est
in Psalmo: Viri sanguinum & dolosi non dimi-^{Ps. 54.}
diabunt dies suos, non pervenient ad medieta-^{24.}
Aa 3 *Amos.*

tem,
8. 9.

tem, & occidet eis solum in meridie, in media luce
vitæ.

Sensim Post hæc rectè insinuat causam profectionis:
*Lazarus amicus noster dormit, sed vado, ut à
mortem somno excitem eum.* Somnum vocat, quia tam
pandit. facile sibi foret, atque à somno excitare illum:
sed præcipue significat mortem amicorum Dei
instar somni esse, ex quo homo redit ad consue-
tas vitæ functiones. Ita justi interquiescunt,
dum ad vitam meliorem revocantur: non ita
peccatores, qui ad æternam mortem suscitandi
sunt.

Apostoli præoccupati timore, non intelligunt
verba Christi, alioqui non obscura, cùm absur-
dum foret, causâ somni iter suspicere. Ita imper-
fecti nolunt intelligere, & semper aliquid com-
mentantur circa mandata majorum. Quare

Imper- fecti no- Christus apertè dixit: *Lazarum mortuum esse,*
lunt in- tellige- *& gaudeo, inquit, propter vos, ut credatis.* Creden-
t illi quidem, sed confirmandi erant in fide
re, quæ per miraculum. Et quasi de novo credere dici
agenda. possunt, quando ita afficiuntur, & si priùs non
credidissent, vel jam forent credituri. Ita cùm
vota renovo, ita affectus, ut si non antea, jam il-

Fervor D. Tho- la voverem, rectè dicor tunc vovere. *Thomas*
mæ. *Eamus & nos, & moriamur cum illo:* fervor
charitatis in Deum, pro quo morti se offert, &
in proximos, quos ad idem exhortatur. Offeram
me pariter.

PUN-

PUNCTUM IV..

MArtha occurrit Christo, quem ita compellit : *Domine, si fuisses hic, frater meus non ps. 118.
fuisset mortuus. Utiq; fit, ut subducens se Chri- 8.
sto, in mortem peccati labamur : obsecro, Non
me derelinquas usquequaque, usque ad lapsum.*
Subjicit Martha : *Sed & nunc scio, quia quæcun-
que poposceris à Deo, dabit tibi. Infirma fides, Infir-
ma fides
qui non ipse posset conferre vitam, nisi preci- ma fides
bus obtinendo, cùm tamen esset Deus : quòd Marthæ.
Dominus volens corrigere, ait : Ego sum resur-
rectio & vita, dator videlicet istorum, qui credit
in me, etiam si mortuus fuerit, vivet, resurget ad
vitam, & omnis, qui vivit, & credit in me, non
morietur in æternum, quasi dicat: & vita, ad quam
credentes resurgent, erit vita nunquam defectu-
ra. Totum est verum tam de corporali, quam de
spirituali resurrectione, & vita: nam mortuus
peccato , per fidem caritate animatam recipit
vitam gratiæ, & hæc vita credentium propaga-
tur in æternum, quantum ex ipsa est. Postro
Christus de corporali resurrectione maximè lo-
quitur. Ad hæc Martha, Credidi Domine, quia
tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mun-
dum venisti, ac proinde, quòd possis pro arbitrio
suscitare mortuos. En, quam docilis, & quo-
modo corrigit seipsum ! Christus aedesse Mari-
am etiam vult miraculo, pro merito amoris ejus
erga ipsum Christum, utque ita illam magis ac-
cenderet. Surrexit citò, & venit, & cecidit ad ^{Mariæ} pedes ^{obedi-}entia.*

Reve-
rentia.

Fides.

pedes ejus. Ubi imitanda prompta obediētia, post-habitis, qui eam consolabantur: sic agendum, cùm Deus vocat. Deinde reverentia, acceden-do ad pedes, quod non legitur de Martha, & no-biliaribus Iudæis spectantibus, qui Christum oderant. Denique fides & resignatio: nam cùm duxisset: Frater nescius non fuisset mortuus: non subjecit, quòd posset adhuc orando resuscitare illum, ut dixerat Martha; sed credens, quod pro-potestate id posset: nec tamen petiit, Christo rem relinquens, qui modus habet vim impe-randi: unde Ecclesia precibus Magdalæ in collecta tribuit fratribus suscitationem. In Martha & Maria designantur actio & oratio, sive con-templatio; utraque concurrere debet, ad con-vertendos peccatores.

PUNCTUM V.

Christus *I*esus turbatur spiritu & lacrymatur. **I**. quidem flet cum *ut vidit Mariam plorantem, & Iudeos, infre-scentibus mult spiritu, & conturbavit seipsum, & lacry-marus est. Deinde, rursum fremens in seipso, ve-nit ad monumentum.* Prius quidem ex officio charitatis, ut fleret cum flentibus, & propter Pharisæos tunc flentes, sed ex miraculo captu-ros occasionem Christum ipsum interficiendi: posterius autem, ex commiseratione defuncti & peccati recordatione, per quod mors introivit, pro qua abolenda foret etiam ipse subiturus si-milem conditionem, ut involutus conderetur sepulchro.

La-

Lacrymas Christi acceperunt alij pro signo Iudicia amoris singulari in Lazarum, alii autem calum- mundi niabantur, cur non prohibuerit mori, siquidem *vana* potuerat cæcum à nativitate curare? Iubet Christus tolli lapidem, ut cadaver fieret conspicuum, noluit verbo ipse amoliri, quia non utitur miraculo in iis, quæ per alios fieri valent. Obstigit Martha, quod fœteret jam quatriduanus: sic amici objiciunt impedimenta, quando expedire quis se vult à malo statu. *Elevatis sursum oculis, gratias agit.* Docemur è cælo petendum peccato- ri remedium: *gratias agit*, tanquam pro acce- pto, quia certum erat.

PUNCTUM VI.

SVscitat voce magna clamans, *Lazare, veni 1. Cor. foras.* Extulit vocem, quasi ad longè positum, 15. 52. & erat anima in limbo: item dedit specimen horribilis illius tubæ: Surgite mortui, venite ad judicium. Obedivit imperio, & adhuc vin- catus prodiit, non modò vivus, sed perfectè sa- nus, qui fœtebat prius. Iubet solvi à discipulis, ut ipsi propriùs cernant miraculum. Est forma *Lazarus* peccatoris, qui subtrahente se gratia moritur, ac *forma* sepelitur, obrutus terrenis cupiditatibus, & clau- *peccato-* ditur lapide obdurationis, & fœtet à scandalis *ris.* præbitis. Pro hoc orant justi, & Christus effi- cacie suæ inspirationis, & motionis ad vitam revocat, ut de nullius salute sit desperandum. Prodit *ligatus institis*, vitæ prioris habitibus, quos deponit directione Patris spiritualis. Vel

A 25

exci-

excitatum per divinam inspirationem solvit à peccatis Sacerdos. Nam etiam, qui per contritionem revixerunt, debent absolvī in Sacramento pœnitentiae.

MEDITATIO XLII.

*De Concilio contra Christum occasione
fuscati Lazari. Ioan. 11.*

PUNCTUM PRIMUM.

Invidia
cæci.

Ioan. 11.

47.

Quemadmodum odio & invidia perciti Iudæi, ex bono Christi opere parant sibi venenum ad interitum: nam qui interfuerant suscitationi Lazari, ad Phariseos referunt. Unde coacto concilio, Pontifices & Pharisei dicunt: *Quid facimus, quia hic homo signa multa facit?* Et tam sunt cæci, ut id, unde omnes credituros in Iesum ominantur tanquam in Messiam, ipsi nolint intelligere, atque ita sit justo Dei iudicio, ut malum temporale, quod metuunt, prædicant: *Venient Romani, & tollent locum nostrum, & gentem.*

PUNCTUM II.

V. 49.
Super-
bia alios
arguit.

Sententia Caiphæ Pontificis : *Vos nescitis quidquam neque cogitatis :* ab arrogantia orditur, quasi solus sapiat, & tam insipiens fuit, ut, quod ad avertendam cladem à populo necessarium esse dixit, causa extiterit excidii : sed quod ille proprio spiritu male cogitaverat, Spiritus

ritus Sanctus vertit in Prophetiam, ut per illa ipsa verba prædiceret necessitatem Christi passionis, ad totius generis humani salutem: *Quia expedie vobis, ut unus homo moriatur pro populo, & non tota gens pereat.*

PUNCTUM III.

Conspiratio in Christi necem. *Ab illa ergo Jesus die cogitaverunt, ut interficerent eum.* Nec mansuetus Christum omnia scientem, & tulit, ut a-
tuscedit. pud Ieremiam ipse loquitur: *Tu autem Domine Ier. II. demonstrasti mihi, & cognovi.* *Tu ostendisti mihi studia eorum.* *Et ego quasi agnus man- suetus, qui portatur ad victimam;* & non co- gnovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicen- tes: *Mittamus lignum in panem ejus,* & era- damus eum de terra viventium: quomodo cognovit & non cognovit? quia scivit; sed non, ut vitaret, aut ulcisceretur. Ergo abiit in Ioan- regionem juxta desertum in civitate, quæ dicitur 11. 54. Ephrem, & ibi morabatur cum discipulis suis: qui permanebant cum eo in temptationibus ipsius. Ibi comparavit ad se ad appropinquan- tem jam horam suam.

Quæ his sunt consequentia, habentur in quar- ta parte.

De

DE PARABOLIS CHRISTI. MEDITATIO XLIII.

De Sapiente & Stulto. Matth. 7. Luc. 6.

HÆc Parabola dicta est à Domino post sermonem in monte, propter variam dispositionem audientium.

PUNCTUM PRIMUM.

SApientem Christus nominat eum, qui audit non tantum credit, sed facit; stultum verò, qui, cùm credat, contrarium facit: nam, quæ major est stultitia, quæ cùm credas æternos ignes deberi peccanti, & Deum ubique præsentem omnia conspicari, nihilominus ita agere, ac si Deus non videret, vel infernus non esset?

Stultus Et talium stultorum infinitus est numerus in aliter a- Ecclesia Dei: quare comparatur etiam stultis gitquæ virginibus, non solum prudentibus. Porro flumi- na, venti, & pluvia, quæ quatunt domos tam sapientum, quæ stultorum, significant tria pluvia genera temptationum. *Flumina* è terra sunt, nempe caro nostra & homines terreni, à quibus exercemur. *Venti* significant aëreas potestates. Denique *pluvia* è cœlo veniens, illas temptationes, quæ ex speciali providentia Dei veniunt, etiam per homines aliqui zelosos, sed non secundum scientiam.

Rursum, *flumina* sunt temptationes sensualitatis & avaritiae, quæ dicitur *Concupiscentia carnis.*

Venti

Venti curiositatis & vanitatis, quæ est concupiscentia oculorum. Pluvia superbiæ & ambitionis, aliàs superbia vite. Præterea flumina domus fundamenta subruunt, & sunt tentationes incipientium. Venti latera quatunt, sorgen tèque parietes, qui sunt proficientes. Pluvia intenta decidit, in eos, qui culmen perfectionis tenent. Nullus quippe gradus à tentatione immunis.

PUNCTUM II.

Adificare supra arenam, est contentum Arena esse, quod credas absque stabili propo- quid est? sito vivendi juxta fidem. Arena est cor varijs affectionibus terrenis dissipatum ac dissolutum. Denique vires propriæ, & inconstantia nostræ voluntatis, ac proprij judicij regula, sunt arena, nihil habens soliditatis ad sustinendum ædificium spirituale. Statua Nabuchodonosor, *Dan. 2.* tametsi alioqui magnifica, quod digitos habet ^{34.} fusiles, percussa parvo lapide, corruit. Ita omnia talenta, & gratiæ ipsæ gratis datæ, & quicquid est speciosum, si carent soliditate fundamenti.

PUNCTUM III.

In petra ædificat, qui in fide viva, quæ per Petram est dilectionem operatur, sicut optat Paulus: charitas ut Christus habiteret per fidem in cordibus vestris, *Eph. 3.* & sitis in charitate radicati & fundati. Petram ^{17.} Mortificatio est etiam intima sui cognitio perveniens uique ad

Gratia.
Phil. 4.
13.
Rom. 8.
35.
Mat. 16.
18.

ad centrum proprij nihili, in quo tanquam terra stabilis, immotaque perseverat. *Petra est etiam Christi gratia, cui fidendum, non sibi met: Omnia possum in eo, qui me confortat, ut dicere possim: Quis me separabit à charitate Dei? nec portæ inferi prævalebunt adversus eum.*

MEDITATIO XLIV.

De Semine. Luc. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Semen
verbum
Dei.

Terra a.
nima.

Finis
fructus
operum.

Semen est verbum Dei, ut ipse Dominus ex posuit, idque tum externum instructionis, tum internum inspirationis divinæ, & hoc maximè; quod est, quasi vis seminalis in grano, quia sine interno frustra jacitur exterius. Qui seminat, est præcipue Deus, auctor bonæ inspirationis. Externum autem verbum etiam hominis & pīj libri, tanquam semen jaciunt. Terra est anima, secundūm suas potentias. In memoria excipit pias cogitationes, sanctarūque rerum imagines: in intellectu illustraciones cælestes ad divina penetranda, nec non consilia bona agendorum, & dictamina conscientiæ, vel arguentis quæ agit, vel probantis: in voluntate motiones varias ad bonum. Finis est, ut terra ipsa perficiatur. Gratias agam, petam, ut terram animæ meæ subigere, seminareque copiosè velit.

PUN.

PUNCTUM II.

Quod non omnis terra fructificat. 1. Illa, ^{1.} *Via cor
durum.* quæ est secùs viam: quo fit, ut partim semen conculceretur à prætereuntibus, partim à volucribus comedatur. *Hi sunt, qui audiunt,* deinde venit diabolus, & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant. Nempe homines cor habentes per vium quibusvis cogitationibus & desiderijs, qui non condunt intra se verbum, & exterius in superficie tantum excipiunt, ut solum non subactum, quales sunt viæ publicæ. 2. Est terra petrosa, quæ non habet humorem. *Hi sunt, qui cum gaudio suscipiunt,* & in tempore temptationis receidunt. Nempe homines bene propensi, sed instabiles. in quibus semen radices non agit; sicutque orto sole temptationis, arescunt: quos S. Marcus Temporales vocat, & sunt quasi nubes matutina, & quasi ros manè pertransiens. Porro sol lucet & adurit, quod est duplex temptationis genus, unum à prosperitate, alterum ab adversitate rerum: oportet autem se exhibere Dei servum in utraque fortuna, atque ut ait Paulus, *Per infamiam & bonam famam, &c. 2. Cor. 6.*

3. Est terra Sparsa, in qua simul exortæ spinae semen suffocant: & hi sunt, qui à sollicitudinibus & divitijs, & voluptatibus vita euntes suffocantur, & non referunt fructum. Tria ista, voluptatæ, quæ blanda hominibus videntur, Christus vocat Spinas; nempe animum pungunt, & cruciant.

^{2.}
*Devotio
incon-
stans.*

ciant. O Deus! malim pungi spinis tuæ coro-
næ: & licet carnem lacerent, spiritum sanant.

Nota, quod prima terra ne germinare qui-
dem incipit: secunda non promovet defectu
fucci: tertia succum habet, sed ob vepres non
assurgit.

PUNCTUM III.

Tres
gradus
fructuū
bonorū.

Terræ bonæ & fructiferæ sunt tres simili-
ter gradus: alia reddit *Tricesimum*, alia
Sexagesimum, alia *Centesimum*, juxta tres gra-
dus incipientium, proficientium, & perfecto-
rum, vel, ut Patres exponunt, secundum sta-
tus conjugij, Cælibatūs, Martyrum.

MEDITATIO XLV.

De Zizanijs. Matth. 13.

May. 13. **E**xposuit hanc parabolam ipse Dominus:
37. *Qui seminat bonum semen, est Filius homi-
nis. Ager autem est mundus, bonum verò se-
men hi sunt filii regni. Zizania autem sunt fi-
lii nequam. Inimicus autem, qui seminavit ea,
est diabolus.*

PUNCTUM PRIMUM.

Justi se-
men.

Rom. 8.
17.

Iusti sunt Christi semen, hoc est filii ab eo
geniti in gratia, & ideo semen dicuntur, quia
per eos alij cognoscuntur Christo. Filii autem regni
dicuntur, quia, si filii & heredes regni paterni.
Zizania

Zizania & milia sunt tritico in herba, cùm autē creverint, nigrescunt, & nocent tritico. Quin obsunt edenti, visum lèdunt, & provocant vomitum: sic mali homines conveniunt cum bonis Zizania in natura, quin & in fide, & ritibus externis: at mali tetri intus sunt à peccatis, obsuntque utenti- omnes, bus eorum consuetudine, Deoq; nauseam pro- vocant. Prius seminatur triticū, postea zizania: quia boni prius fuerunt, quàm mali, tum Ange- li, tum homines. Et nunc quos Christus regene- ravit, inter eos mali à diabolo superducuntur: imò ex tritico conantur facere zizania, ex filijs Dæmon Dei filios diaboli, & facit id, dormientibus ho- minibus, incurijs, & negligentibus suam salutem. Ubi superseminavit, abiit, ut qui, jacto in alium lapide, abit, & subducit se, nolens videri auctor: idque est tantò perniciosius, quòd se transfigurat in Angelum lucis, ut ex Deo videatur semen. Nam ab initio non appetet tritico absimile, sic mali homines, semen diaboli, bonis se initiō ac- commodant, eadēmque simulant studia, videli- cet induunt vestimenta ovium. Abit etiam dia- bolus, quia desistit à tentando, ut post interval- lum invadat incautos periculosius.

PUNCTUM II.

Servi dicunt patrifamilias, *Nonne bonum se- Admira-
men seminasti in agro tuo? unde ergo habet zi- tio de zi-
zania?* post sementem Evangelij à Christo fa- zanij,
ctam, ac post abundantiam gratiæ in omnes effu-
sam, qui zelum habent Dei, mirantes dicunt, un-

Bb

de

de tantum scandalum in agro dominico; & inter eos ipsos, qui sal & lux esse debuerunt: & inter illos, qui perfectione profitentur? dicam etiam ego & intra me, unde tot imperfectiones, & peccata, quæ suffocant spiritum? Respondet Dominus: *Inimicus homo hoc fecit. Deus intentator malorum est.* Diabolus autem Tentator per excellentiam dicitur, & Sathan, sive adversarius, cuius semen & filii sunt, qui ejus desideria perficiuntur, qui facit peccatum, ex diabolo est. Sed & homo ipse peccator intelligi potest nomine inimici, qui animam suam perdit propria voluntate. Ergo & homo sibi ipso inimicus hoc facit. In altero etiam sensu accipi potest superior interrogatio: *Cum tuus, Domine, sit ager & ipse seminaveris, quare finis superseminari zizaniā?* Ad hunc sensum non respondet Christus Dominus, quia non oportet scrutari arcana divinæ providentiae: illud est certum, & sufficit absque magna & justa ratione id non permettere, indeque multa bona elicere in salutem electorum.

PUNCTUM III.

Zelus nimius patet.

- 1.
- 2.
- 3.

Servi autem dixerunt ei, *vis imus & colligimus ea?* hic est justorum zelus, qui potest esse intempestivus, ex quatuor causis. 1. Si omnia simul velint eradicare, sive ex Ecclesia, sive ex Congregatione Religiosa, sive ex se ipsis, quod non potest ordinaria lege. 2. Si ante tempus, quia malus sustentatus, fortè fiet triticum, & nimium conando, fortè perdes sanitatem. 3. Si

cum

cum periculo eradicandi triticum seu emendes
malos, seu punias cum damno bonorum, quod
accidit in bellis suscipiendis. 4. Si spiritu vindi- 4.
ctæ, ut cùm Apostoli petebant ignem mitti in *Luc. 9.*
Samaritanos, quòd non reciperen^t Christum. 54.
Respondit Dominus: *Non, ne forte colligentes Mat. 13.*
zizania, eradiceris simul & triticum. Considera 29.
charitatem erga hominem: nam Angelos pec- Dei cha-
cantes, quasi zizania statim extirpavit, ignique ritas.
tradidit: homines autem sustinuit, dum in triti-
cum, si vellent, verterentur. Parcit etiam zi-
zanijs propter bonos, sicut cùm paratus fuit So- Parcit.
domitis parcere, si vel decem reperirentur in eis Gen. 18:
justi: quod magno solario est bonis, & spem fa- 32.
cit, quod eis non Oberit inter malos conversari,
& versari. Nihilominus quando absque damno
tritici possunt zizania extirpari, Dominus id ne-
quaquam vetat.

PUNCTUM IV.

Significat Dominus tempus collectionis. *Si Mali cù*
nite, inquit, utraque crescere usque ad messem, bonis.
quo moneimur semper in hac vita futuros ma- mixti.
los bonis permixtos, & quantumvis semper se-
minet Diabolus zizania, nunquam defuturum
triticum. Putabat Elias, se relictum solum cul-
torem Dei, cùm audijt à Domino. *Reliqui mihi 3. Reg.*
septem millia virorum. Deinde simul utrumque 19. 18.
crescit, & lolium, & triticum, juxta illud. *Qui Utrique*
sordidus est, sordescat adhuc, & qui justus est, crescent.
Justificetur adhuc. Sed triticum ex Dei volun- *Apo. 22:*
tate,

Judiciū tate, & per ejus gratiam ; zizania autem ex per-
genera- missione illius tantum. Messis tempus erit du-
le. plex, & particulare , in morte cuiusque ; & uni-
versale , post resurrectionem , quando *Angeli*
colligent de regno ejus omnia scandala , & eos,
Mat. 13. qui faciunt iniquitatem , mittent in caminum
¶ 1. ignis. Colligent autem ea in fasciculos ad combu-
rendum , ut ejusdem culpæ socios similiter cru-
ciandos tradant : & quemadmodum fasciculi
se mutuo accendunt , ita infelices illi sibi mu-
tuo sint ad tormentum. Eritque ibi fletus &
stridor dentium , præ rabie invicem excandescen-
tes , & in eos , qui sibi damnationis occasio ex-
Mat. 13. titerunt. At triticum , inquit , congregate in hor-
¶ 3. renum meum. Tunc fulgebunt justi , sicut sol in
regno Patris sui.

MEDITATIO XLVI.

De grano sinapis. Matth. 13.

PUNCTUM PRIMUM.

Granum *sinapis* refert Christum : nam est
sinapis. **G**ranum sinapis refert Christum : nam est
minimum , nec specie , nec odore æstima-
Christus. bile , intus tamen efficax & calefactivum , præ-
¶ 21. 7. fertim si teratur. Ita Christus de se : *Ego sum*
Colof. 2. *vermis & non homo :* at intus secundum ani-
2. *mam , In eo erant omnes thesauri sapientiae &*
scientiae DEI , quin habitabat in eo divinitas
corporaliter : qui attritus in cruce vim suam
exeruit ;

exeruit, ut inflammaret omnes, & traheret omnia ad se. In Eucharistia est etiam minimus, quando in grani minima particula totus est, & manducatus accedit & condit, quamvis insulsa & ingrata. 2. Deinde refert justos, foris despctos, intus à charitate ferventes, qui persecuti. Justi-
tionibus vexati virtutem suam produnt, exem-
pla Christi. Hinc Ecclesia dicitur *nigra, sed Cant.
formosa.* 3. Refert etiam eas virtutes, quibus 1. 5.
Regnum cœlorum acquiritur, quarum prima est 3.
fides in Christum, mundo despacta: nam crede- Virtutes
re in Christum crucifixum, *Iudeis quidem scan- 1. Cor.
dalum, gentibus autem stultitia habetur, ipsis 1. 23.
autem vocatis Iudeis & Græcis, est Dei virtus
& sapientia.* Pariter octo illæ beatitudines
à Christo pronunciatae judiciori mundi minime
sunt tales, sed potius miseriae maximæ: at intus degustatæ deprehenduntur omnino tales.
Denique stulta mundi elegit Deus, ut confundat 1. Cor.
Sapientes, & infirma, ut confundat fortia, & 1. 27.
contemptibilia, & quæ non sunt, ut ea, quæ sunt,
defruat, ut non glorietur omnis caro in conspe-
ctu Dei.

PUNCTUM II.

Quomodo granum hoc terræ mandatum simile germinet in arborem præ omnibus oleris Christus
bus, ut ex uno plurima grana existant: Ita Christus
in terra mortificatus, evasit in caput homi-
num & Angelorum, sortitusq; est nomen super phil.
omne nomen. Et impletum est illud, in die illa 2. 9.

Isa. 4.2. erit germen Domini in magnificentia & gloria,
Apostoli & fructus terra sublimis. Eodem modo Apo-

stoli evaserunt in magnas arbores per multas
tribulationes, sicut prædixerat eis Christus; fa-
ctique sunt tot fidelium Patres. Similiter Mar-
tyres, & Confessores, atque ego ipse potero.

Virtutes Idem accommodari potest ad ipsas virtutes:
nam fides crescit usque ad contemplationem
Dei, spes usque ad prægustationem cælestium,
charitas usque ad unionem cum Deo perfectam,
obedientia, ut Dei exequatur voluntatem, tan-
quam in cœlo sit, fiducia, ut montes transferat.

PUNCTUM III.

Rami
Christi
qui:

Cant.

2. 3.

Ps. 54.7.

Quod veniunt aves, & habitant in ramis e-
jus. Christi quasi rami sunt, ejus prædi-
catio, consilia Evangelica, Sacra menta, exem-
pla actionum, miracula, & vitæ ejus mysteria; in
his ramis habitant non magnæ & rapaces aves,
typus servorum, sed parvæ, hoc est, humiles
animæ per contemplationem illuc evolantes:
qualis erat, quæ dicebat. *Sub umbra illius,* quem
desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis gut-
turi meo: *Quis dabis mihi alas & volabo, &*
ibi requiescam? Deinde & sancti viri tanquam
arbores expanderunt ramos suos, prædicando,
scribendo, vivendo; quos intuendo &
imitando, proficere de-
bemus.

M E.

De negotiatore margarit. 39¹

MEDITATIO XLVII.

De negotiatore margaritarum.

Matt. 13.

PUNCTUM PRIMUM.

Quod studia negotiantium sint varia pro diversitate rerum, quas querunt: alij enim bona temporalia, alij scientias, alij politicas virtutes, tanquam margaritas, venantur. Christianus autem querere debet Christum, & quae nos cum illo jungunt virtutes. *Hæc est generalis quærentia quærentium Dominum, quærentium faciem Dei Iacob.* Ps. 13. 6.

PUNCTUM II.

Quomodo querere oportet incessanter petitendo à Deo: *Petite, & dabitur vobis.* Mat. 7. 7 Deinde studiosè meditando circa illa, ubi inventur Christus. Denique insistendo illis medijs, quæ inspirantur à Deo, & alioqui sunt idonea.

PUNCTUM III.

Bonus negotiator, inventa una pretiosa mar- Una & garita, vendit omnia quæ habet, & emit eam, pretiosa Vna & pretiosa dicitur: hæc est Christus De- gemma. us homo, non plures, sed unus: vel etiam Christus charitas, quæ est vinculum perfectionis, in quo Charitas omnesvinciuntur virtutes: & quæ nos unum Col. 3. 14. facit cum Deo, & proximo, ut sit cor unum, & Act. 4. anima una. Dicitur inter conchilia margarita. 32.

rum esse unum, quasi dux, quo capto, facile re-
liqua capiuntur, hæc est charitas: invenitur,
cùm planè penetratur illius excellentia, & co-
gnita rapit ad se cor, ut parum judicet, pro illa
Cant. dare omnia, juxta illud. *Si dederit homo omnem*
8. 7. *substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil*
Examen *despiciet eam.* Inspice, quam margaritam quæ-
ras, an hanc pretiosam, vel potius terrenam ali-
quam. Deinde, quam serio quæras. Denique
quid pro habenda dare vélis, quanti eam æsti-
mes?

PUNCTUM IV.

Religio-
sa perfe-
cetio.

Marga-
rita.

Cant.
4. 9.

Quod hæc margarita pretiosa sit etiam per-
fectio religiosa, ad Christi imitationem
quæ una est, eminenter continens dilectionem
duplicem, Iesu, & proximi, quasi lumen du-
plex oculorum, de quibus ad Sponsam dicit Do-
minus. *Vulnerasti cor meum, in uno oculorum*
tuorum. *Vnum* dicit, cùm sint duo: quia ut
unus agunt, & quo unus vergit, etiam alter: ta-
les sunt actiones Religiosorum ex Dei & pro-
ximi charitate. Magni fiunt duæ margaritæ si-
miles & pro inauribus appendi solent ad orna-
tum. Ita Religiosam vitam ornant dilectio Dei,
& proximi. Si intelligerent homines preium
ejus, omnes vellent sua divendere, pro ea com-
paranda. O intelligam ego! ô studeam copula-
re in unum, & duobus, quasi uno oculo, vide-
re Deum & proximum!

ME-

MEDITATIO XLVIII.

De ove perdita. Luc. 25.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo, qui habet oves, est Christus, qui Pastor propter illas descendit de cœlo, & mirabiliter eas gubernat. Novit singulas nominatim suo charactere signat, ante eas vadit, præcedens exemplo, curat à scabie peccati, defendit à lupis infernalibus, pascua præbet pinguia, doctrinæ, & Sacramentorum: imò seipsum illis in cibum dat. O sic me gubernata, & pasce!

Dominus regit me, & nihil mihi deerit. Cen- Ps. 22.
tum oves sunt generatio Fideles, sed peculiari- 11.
ter electi, quos in numerato habet Deus, & scit, Oves fi-
qui sunt ejus, hi vocem ejus audiunt, obedien- deles.
tes ejus præceptis, noverunt ipsum per fidem & 13.
contemplationem, sequuntur imitatione, gau-
dent illius pascuis, reddunt ei suam lanam, ex-
terna bona, lac etiam internorum affectuum &
delicias à se abdicant propter ipsum, fœtus item
bonorum operum, & carnem denique propri-
am, si opus sit mori illius causa, ut vicem red-
dant. *Dilectus meus mihi, & ego illi.*

Cant.

2. 1.

Ovis
perdita
peccator

Ovis periens est peccator, ex cætu justorum,
& obedientia pastoris proprio suo arbitrio dis-
cedens, nempe non intelligit, nec æstimat bo-
na, quæ sub illo habet: grave illi est audire vo-
cem ejus, dura reputans mandata illius; diffi-
cile sequi euntem per vias asperas crucis, &

Bb 5

mor-

mortificationis, fastidit pascua spiritualia, præfert carnalia. Retinet sibi lanam, lac, & fœtus, omnia in suum referens commodum. ô quot sic errant usque ad præcipitum inferni ! *Omnes,*
Isai. 53. *quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit.*

Charitas Pastor bonus errantem quærerit ovem, totum Christi genus humannum. Ideo in carne venit, triennium prædicavit, & tandem mortem subiit. Et cùm propter omnes ea perfecerit, studio tamen peculiari per se ipsum quæsivit eas, quæ tunc aberrabant, & nunc etiam quærerit omnes per suos ministros, & oblata remedia, ac internas inspirations. Et cùm nihil sua interset, si pereat, quia nec lana earum vestiri, nec nutritri lacte, nec fœtu ditescere opus habet, referre tamensua ait. *Et illas oportet me adducere.*

Ioan. 10,
16.

PUNCTUM II.

*Q*uid agit, cùm invenerit ? Matthæus ait : Si contigerit, ut inveniat eam : quo significatur, ipsas oves subducere sese, & occultare, ne inveniantur. O Domine, Erravi, sicut ovis, quare servum tuum, ne desistas, quantumvis ego fugiam & me abscondam, sicut Adam, & ter Christus giversari velim, sicut Cain. Inventam ovem perditam redditam reducit. Inventam non percutit baculo, non raptat, non tundit calce, sed lætus in humeros suos attollit. Docet, benignè excipiendo peccatores, in humeros imponit, quia peccata nostra ipse tulit in corpore suo, & quia sua gratia facit eis suave iter salutis.

I. Pet. 2.
24.

lutis. Quidni ego vicissim : Tollam jugum ejus,
quod suave est, & onus leve ? Quin instituit pu-
blicam gratulationem, convocans amicos & vi-
cinos, Angelos & justos, dicens illis : Congra- Matt.
tulamini mihi, quia inveni ovem meam, quae 11. 29.
perierat.

PUNCTUM III.

Epiphonema. *Dico vobis, quod ita gaudium Gaudiū
erit in cœlo super uno peccatore pœnitenti conver-
am agente, quam supra nonaginta novem justis, sionis.
qui non indigent pœnitentia.* Quemadmo-
dum si pater aliquis habeat plures filios sibi
charissimos, ac ex eis unus ad mortem infirme-
tur, & præter spem convalescat, extraordinari-
um gaudium concipit ipse, & familia tota,
quale non ex reliquis sanis : ita in hoc discam
gaudere & gratulari de salute peccatorum, &
non ut Phatisæus murmurare. Ac si aliquan-
do aberrem, vel ideo redire studeam, ut Deum
& Angelos lætificem : contra, avertere pec-
catum, ne contristem.

MEDITATIO XLIX.

De Filio prodigo. Luc. 5.

PUNCTUM PRIMUM.

Duo genera filiorum, bonus est major natu, Boni &
quia virtus antiquior vitio est, & confert mali filii
senilem maturitatem, & prudentiam : malus au-
tem

tem est junior, ab imprudentia & levitate ani-
mi, quam ostendit petendo à patre portionem
suam, quasi Deus quidpiam alicui debeat, &
præsumens, quòd possit per se eam gubernare.
Adverte, quomodo Deus talenta distribuat na-
turalia, nec non etiam supernaturalia dona, ut
Eccl. 15. utantur pro libertate. Deus enim ab initio con-
stituit hominem, & reliquit illum in manu consi-
^{14.}
_{Libertas}
_{hominis} *lij sui*: ita tamen, ut bonum usum suggerat, &
auxilium præbeat. Disce bene agi cum eo, qui
in domo patris cœlestis amat manere sub ejus
gubernatione, nec præsumit seipsum regere, ut
iste prodigus, qui in regionem longinquam abi-
vit, elongatus à Deo per peccatum, & oblivio-
nem sui Creatoris, jaçturā inque faciens omni-
um acceptorum, inhærendo creaturis: fit, ut
superbus degeneret in luxuriæ lordes. Cogi-
tabo, me ejusmodi fuisse, qui me subtraxerim
à Patre, & mille peccatis involverim per hoc.

PUNCTUM II.

^{1.}
_{Fames.} **M**iseriæ recendentis à patre. 1. Fames, non
panis, sed cibi spiritualis, in regione illa
longinqua, non usus Sacramentorum, non ex-
hortatio, aut lectio pia, non exempla virtutum,
non internæ à Deo consolationes. 2. Adhæret
^{2.}
_{Servitus} uni civium, diabolo, qui ad indigna servitia ser-
vientem abjicit. 3. Pascit porcos, in id tantum
intentus, ut sensuales cupiditates expleat, vel
ipsos etiam dæmones pascit, qui turpitudinibus
^{3.}
_{Pascere}
_{dæmo-}
_{nem.} hominis, quasi cibis oblectantur. 4. Neque mi-
^{4.}
ser

ser satiatur, quia est cibus bestiarum, non ho- Insatia-
minis. Misericordiae divinæ est affligere pec- bilis vo-
cantes, ut resipiscant, sicut iste doctus malis. *Iuptas.*
Sepiam, inquit, viam ipsorum spinis. Contrà est *Osea*
periculosa prosperitas peccatori. *Misereamur* *2.6.*
impio, ait Dominus, & non discedet justitiam. Et *1/a. 26.*
quiesceret indignatio mea in te, & auferetur zelus *Ezech.*
meus à te, & quiescam, nec irascar amplius. *16. 42.*

PUNCTUM III.

REsipiscit prodigus. Initium conversionis, Gratia
reflectere super statum suum. In se autem præve-
reversus, præventus gratia; quæ etiam pecca- niens.
tores non deserit. Redite peccatores ad cor. Et *isa 46.*
audite duri corde, qui longè estis à justitia; pro- *8. 12.*
pe feci justitiam meam, non elongabitur, & salus
mea non morabitur. Tantùm velitis. Deinde Adju-
promovet conversionem, si suum cum statu ju-
vans.
storum conferat, etiam minus perfectorum:
Quanti mercenarij in domo Patris mei abun-
dant panibus? ego autem hic fame pereo. Atque
id tanto efficacius fit, si ipse ex illis aliquando
fuit. *Vadam* & revertar ad virum meum prio- *Osea. 2.*
rem, quia bene erat tunc magis, quam nunc. Et *7.*
convertimini & videbitis, quid sit inter justum *Mal. 3.*
& impium, & inter servientem Deo, & non ser- *18.*
vientem ei. Præterea ex his sequitur proposi-
tum firmum & efficax nixum agnitioni sui, & *Proposi-*
fiduciæ in Deum. *Surgam* & ibo ad patrem
meum, & dicam: jam non sum dignus vocari
filius tuus, fac me sicut unum de mercenarijs
tuis.

tuis. Tandem festinato opus est ad exequendum propositum, ut iste; & surgens venit ad patrem suum.

PUNCTUM IV.

Excipitur à patre: Cùm adhuc longè esset,
Reddit tuas est. Cùm adhuc in peccato esset, & resipisce-
gratiam re cogitaret, imò ante hoc: quomodo enim co-
gitaret, nisi Deo præveniente per gratiam? Iu-
bet redi primam stolam justitiae, annulum in
manus, ad exercitium bonorum operum, cal-
ceamenta pedibus, ad mortificationem pravo-
rum affectuum, & convivio adhibet sui sacra-
tissimi corporis: atque hæc omnia agit signifi-
catione maxima lætitiae. Quid tunc filius, quan-
do non inter mercenarios se receptum, sed in
priorum statum videt?

PUNCTUM V.

Invidia **Q**uod senior filius ægrè fert: sic innocen-
aliquo-
rum. **tiores** quidam solent indignari ob induita
Num. **dona** peccatoribus, defectu videlicet humilita-
11.29. **tis** & charitatis, cùm potius dicere deberent,
quod Moyses: *Quis tribuat, ut omnis populus*
propheter, & det eis Dominus spiritum suum? Deinde per hoc responsum senioris voluit Christus declarare, tantam esse misericordiam Dei erga peccatores, ut possit invidiam provocare in ipsis justis: tametsi illi diuina consilia vene-
rantes acquiescent.

Et

Et tandem obedientem filium mirificè solatur : *Fili ! tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt :* quid ergo est, quod de stola & vitulo queraris ? Tale est hoc, ac quod de ove perdita : *Majus & gaudium, &c.* nec ideo præjudicatur justis, qui non indigent pœnitentiâ.

MEDITATIO L.

De saucio à latronibus. Luc. 10.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo hîc est quivis Adæ filius, qui cùm es. Homo sit in gratia, & civis Ierusalem cœlestis, lapsus. descendit in Iericho, quod lunam significat, per affectum rerum caducarum. Hic *incidit in* *Luc. 10.* latrones, hoc est, dæmones insidiatores, & apertos etiam invasores, qui mundi, & carnis nostræ ministerio utuntur, ad nos perdendos, nempe opera mundanorum hominum, & nostris appetitionibus. Expoliant bonis, charitate, & Quibus aliis donis Spiritûs Sancti, eam comitantibus, & spoliaut. nominatim alium alia virtute, aut castitate, aut patientia, &c. vel etiam ipsa fide, ac spe, cùm obesse quamplutimum intendant, dicentes : *Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in* *ps. 136.* ea. Plagæ sunt, quæ ex peccato manent in potentijs, obstructio intellectus, debilitas voluntatis ad resistendum vitijs, inordinatio passionum. *Semivivus relinquitur cum sola fide, & lumine naturali.* Hunc me fuisse cogitabo.

PUN-

^{3.} Qui latrones

PUNCTUM II.

Qui non **Q**ui sunt illi transeuntes? *Sacerdotes & Le-*
subve- *vitæ sunt, qui licet in dignitate positi, non*
nunt. *valent subvenire, (tale vetus Sacerdotium) vel*
Samari- *qui propriis; commodis intenti, non tangun-*
tanus *tur aliorum miseria, vel qui satis esse putant, si*
Jesus. *ipsi periculum vitent suum. Denique nulla pura*
Creatura potuit remedium afferre. Samaritanus
autem (quod significat custodem desertorum)
est Filius Dei, qui ex cœlesti Ierusalem veniens
in hunc mundum instabilem, & ut homo ingre-
diens per vias communes absque peccato, pró-
que Samaritano in contemptum habitus, nostri
miserius est.

PUNCTUM III.

1. **Appro-** **Q**uid egit Samaritanus? Appropiavit ipse
pinquat *vulnerato, cui non erant vires surgendi vel*
peccato- *accedendi ad medicum. Talis est peccator*
ri. *ex se, nec juvare se potest, nisi præventus gratiâ.*
2. **Ligat** **2. Alligavit vulnera, extenso cruento, cohicens**
vulnera. *ulteriorem fluxum, quod est ab affectu peccati*
3. **Infundit** *cessare, non solùm ab actu. 3. Infudit oleum &*
vinum. *vinum ex vasis Sacramentorum, quæ de cœlo*
4. **Tollit** *attulit; oleum misericordiae leniens, & vinum*
peccata. *charitatis confortans. Tale etiam est Verbum*
Dei, partim blandè alliciens, partim perstrin-
gens, ut parturiamus Spiritum salutis. 4. Im-
ponit in iumentum suum, transferendo in se
peccata nostra, & opportunis auxilijs debiles
adhuc

adhuc ex plagis sublevando. Abduxit ex via,
& peccandi occasionibus subtrahit, inducitque
in diversorum Ecclesiæ, vel etiam in tutum
hospitium Religionis, & curam illius agit, tan-
quam Pater amantissimus. Non deserit, quos
justificat. 5. Altera die, quando tempus fuit re-
deundi ad cœlum, unde venet, protulit duos
denarios, deditque stabulario, ut curam illius
ageret. 6. Substituit sibi vicarios, & suppedavit
sumptum ad curationem. Duo denarij sunt
scientia & potestas. Hortatur autem, ut non
solùm curam adhibeant necessariam, & quam
ex officio tenentur; sed ut exquisitam, supràque
debitum: id enim ipsis ad præmium fore. Tanta
est Christi sollicitudo de incolumitate nostra.
*Quid retribuam Domino pro omnibus quæ re- Ps. 121.
tribuit mihi?* 12.

Et occasi-
fones
peccati.

Superio-
ribus
com-
mittit.

PUNCTUM IV.

Conclusio, *Quis horum trium videtur tibi Christi
proximus fuisse illi qui incidit in latrones? imitatio
qui fecit misericordiam in illum. Vade & tu fac
similiter.* Vult, ut invicem id officium præste-
mus in necessitatibus, tam corporis, quam ani-
mæ, pro nostra facultate; & se in exemplum in-
sinuat, redditurum mensuram bonam & super- Luc. 6:
fluentem.

38.

Nota. Hæc parabola potest considerari, vel
de genere humano percusso, & spoliato in Ada-
mo per peccatum originale, vel de quovis pec-
atore, ratione peccati actualis proprii.

Ce

ME.

MEDITATIO LI.

De servo debitore decem millium talentorum. Matt. 18.

PUNCTUM PRIMUM.

Tempus rationis reddendæ est punctum mortis: solet tamen citius præmonere nos Dominus, inspirando, vel morbo, vel aliter vistando, & tunc melior spes est componendæ rationis; & interest, ut in vita fiat, quod est misericordia tempus. Debitum *decem millium talentorum* dicitur, quando quis oneratus est peccatis.

- Iac. 2. 1. Quia sunt contra decem præcepta, & quando etiam contra unum, factus est omnium reus, qui enim dixit: non mœchaberis, dixit non occides: ac proinde in singulis offenditur legislator, unde habet rationem peccati mortalitatis. 2. Quia sunt innumerabilia, & eo magis, si venialia ad numeres. 3. A gravitate, instar talenti, quia contra infinitam Dei bonitatem, & eximia beneficia, & in conculationem sanguinis Christi, & interitum animarum ab eo redemptarum, & destructiva donorum gratiæ. 4. Quod nec pro uno potest homo satisfacere, cum per peccatum constituatur inimicus Dei, & debitum sit infinitum ab offensi dignitate. 5. A poena, quâ dignus est, ut ipse, uxor, filii & bona divendantur. Quis non exhorrescat peccatum?

PUN-

PUNCTUM II.

Media
impe-
trandi
veniam.
1.
2.
3.
4.

Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Aptè servus iste egit ad obtinendam remissi-
onem. 1. Agnoscit sincerè debitum. 2. Humi-
liat se, procidit ad pedes. 3. Orat instanter, ut si-
bi detur tempus satisfaciendi. 4. Proponit, ac
promittit se omne redditum: id fit interve-
nientibus meritis Christi, & gratiâ. Faciam si-
militer. Vide Domini bonitatem: *Misertus ser-* Omnia
vi illius dimisit eum, & debitum dimisit ei. Plus Deus re-
facit, quam petebatur, revocata sententia de ip- mittit.
so, & cæteris vendendis, nec modò moram con-
cedendo solutioni, sed planè condonando. Utí-
que quoad culpam & pœnam æternam, pro qui-
bus satisfacere nequimus: remittit etiam tem-
poralem, pro contritionis fervore. Tam bonus
& misericors Dominus est, nobisque tam misé-
ris valde opus erat.

PUNCTUM III.

1.
Plus Deo
debes,
quam ti-
bi pro-
ximus.

Idem servus tanto beneficio affectus, conser-
vum suffocat pro centum denariis. 1. Solet
unus homo alteri esse debitor, quia facile con-
tingunt offensiones verbo aut facto, pro humâ-
na fragilitate. Et habent inde justi materiam
virtutis, ex corde orando, *Dimitte nobis, sicut*
& nos: sed ista debita præ nostris erga Deum
instar sunt paucorum denariorum, respectu mil-
lenorum talentorum, & adeò etiam minora,
quod injuria ab excellentia offensi æstimetur,

Cc 2

& quæ

2. & quæ fit Deo, infinita. 2. Magna extitit servi crudelitas, quod tam violenter invasit, quod tas servi. supplicem, & iisdem verbis deprecantem reputat, quod trusit in carcerem, quod non habuit rationem Domini communis, & qui ipsi indulserat, cui sine dubio ingrata erat futura illa vis.
3. Dicitur, quod *egressus à Domino* ista perpetrat, extra illius positus conspectum: sic nos, Oblivio Dei. cum oblivioni Deum tradimus, quod sit inspectator, judex, benefactor tam eximius.

PUNCTUM IV.

Narratur factum Domino, qui animadvertisit. Conservi contristati sunt: sic justi ob injuriam proximi tristantur, ex affectu in læsum, lædentis damno & Dei offensa. Conservi narraverunt Domino: & ille ipse dolor, quem concipiunt justi de talibus, clamor est apud Deum. Tunc iratus Dominus vocavit illum. Fit, ut ob quædam peccata Deus accelereret tempus redendæ rationis. Et absque hoc versari semper deberet ante oculos illud ultimum tempus, aliqui incertum: Traditur tortoribus, quo adusque reddat universum debitum. Ita provocat iram Dei & exacerbat ingratitudo acceptæ remissoris, quando propter Deum non exhibemus similem benignitatem proximis.

PUNCTUM V.

Injuria
condonanda
cui.

Conclusio, Sic & Pater meus faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cor-

cordibus vestris. Tanta est charitas Dei erga hominem, ut velit omnes similiter invicem se amare: & indicantur quatuor causæ hoc faciendi.

1. Quia Pater cœlestis ita jubet. 2. Quia sumus fratres inter nos. 3. Quia unusquisque habet, quod ab alio sibi remittatur. 4. Quia ipse Pater remittit nobis tantò majora. Accedit severitas divinæ ultionis, ni fiat.

1.
2.
3.
4.

MEDITATIO LII.

De villico. Luc. 16.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo *dives* est Deus ipse, cuius sunt omnia, Deus dicitur quæ ad corporis vitam & oblationem *vesdat*. faciunt, tum bona gratiæ & gloriæ, quæ ad animam præcipuè spectant. *Villicus* est quilibet Homo homo, cui ita Deus bona corporis & gratiæ tri- *villicus*, buit, ut rationem reddere debeat de usu illorum, qui debet esse juxta Dei voluntatem: quare dissipator est, qui secùs illis utitur. *Diffamatur* autem de dissipatione, non ex rumore hominum, sed ex facto ipso, quod Deum non possit latere.

PUNCTUM II.

Exigitur ratio à villico, & exiuitur officio: *Accelerat justitiam diem quandoque.* Redde rationem: *jam non poteris villicare.* Fit aliquando, ut Deus provocatus peccatis præ- vertat tempus rationis. Unde ait: *Ne impie agas Eccl. 7.*

Cc 3

agas Eccl. 7.

17.

agas multum: & noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo. Contingit autem duobus modis, vel absque præmonitione, non dato tempore præparationis; vel dato, quod petebat Da-

Ps. 101. vid: *Pancitatem dierum meorum nuntia mihi.*

24. Atque tunc ait: *Quid hoc audio de te?* quo dico repræsentabat nobis universa peccata, & vitæ remissionem. Idipsum dicit in abscessu animæ, quando non est amplius pœnitentiæ locus.

Reddes rationem villicationis tuae; in quo plurima continentur. *Venit nox,* quando nemo potest operari: & manifestari oportet ante tribunal Dei, ut referat quis-

2. Cor. 5. que propria, prout gessit, sive bonum, sive malum.

PUNCTUM III.

Confundit nos villicus. **V**illici commentum. Non commendat Christus fraudem, sed industriam & studium consulendi sibi met, quo incitari oportet, estque nobis ad confusionem, qui tam studiosi non sumus pro animæ salute. Quod ait: *Fodere non valo,* ad asperum vitæ genus referri potest. Et *mendicare erubesco,* ad vitam contemplativam, quæ est assidua oratio, & quasi mendicatio à Deo. Monet Christus, ut qui hæc sublimiora nequit, saltem bene alijs faciat, quomodo potest, vel in corporalibus, vel in spiritualibus, juxta

1. Tim. Pauli consilium: *Exerce te ipsum ad pietatem,*

4. 7. *qua ad omnia utilis est promissionem habens vi-*

Divitias autem vocat Christus mammona iniquitatis, quamvis li-

citè

citè acquisitas, quia iniqui tantùm in eis felicità- Ps. 148.
tem ponunt: *Beatum dixerunt populum, cui 25.*
hec sunt: vel, quia fortè sunt instrumenta pec- 1. Tim.
candi. Qui volunt divites fieri, incident in ten-
tationes, & laqueum diaboli, & desideria multa
inutilia & nociva. Possunt tamen servire salu- 6. 9.
ti. Unde ait Dominus: *Facite vobis amicos de*
Mammona iniquitatis, ut Tobias: Fiducia ma- Tob. 4. 11
*gna erit coram summo Deo, omni facienti ele- Eccl. 29.
mosynam.* Et: *Conclude eleemosynam in corde* 15.
pauperis, & hac pro te exorabit ab omni malo. 1. Tim.
6. 17.
Quare Paulus Timotheo: *Divitibus hujus sa-*
culti præcipe non sperare in incerto divitarum, sed
in Deo vivo, divites fieri in bonis operibus, facile
tribuere.

MEDITATIO LIII.

De Publicano & Phariseo. Luc. 18.

PUNCTUM PRIMUM.

Affectus superbiæ in Phariseo. 1. Quòd se Auctus
putat perfectum. Unde nihil petit, nec ve- superbiæ
niam peccatorum, nec gratiæ augmentum, aut 1.
conservationem. 2. Quòd prætextu gratia- 2.
rum, commendat seipsum ab operibus bonis. 3. 3.
Quòd se præfert alijs. 4. Quòd exilia sua ope- 4.
ra bona cum sceleribus aliorum confert, & ope-
ra tantùm externa, quæ jactantiæ causâ facie-
bat, uti sepulchrum dealbatum intus autem ple- Matt.
num omni spurcitia. 5. Quòd contemnit alios, 25.
Cc 4 etiam 5.

etiam eum, qui secum orabat, quem temere
judicat. Tam est cæca superbia, ut illius, qui
Apoc. 3. dicebat: *Dives sum & nullius ego: & nescis*
17. *quia miser es, & pauper, & cacus, & nudus. Hi*
Matt. 7. *vident festucam in oculo fratris sui, & in suo tra-*
3. *bem non considerant.*

PUNCTUM II.

*Actus
humili-
tatis.*

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

HUmilitas Publicani, 1. *Alongè stat, indi-*
gnum se reputans, propinquare Deo, vel
etiam Phariseo. 2. *Non audet levare oculos præ*
pudore, ob sua peccata. 3. *Pectus percutit ex ani-*
mo contrito, & cupidio satisfaciendi. 4. *Veniam*
sibi ipsi petit, se solum considerans peccatorem,
5. Paucis orat, confidens de misericordia Dei,
qui non exaudit in multiloquio: Deus propitius
esto mihi peccatori.

PUNCTUM III.

- 1.
- 2.
- 3.

Sententia Christi de utroque: *Descendit hic*
justificatus in domum suam ab illo. 1. *Decer-*
nit Dominus non ex verbis, sed ex affectu cordis
utriusque, 2. *Effectus superbiæ inanæ reddere*
virtutes, humilitatis autem destruere peccata,
interveniente pœnitentia, 3. *Universè: qui se*
exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat, exal-
tabitur. Id verum in omni statu & condicio-
ne hominum. Contingit autem, tum in hac
vita frequenter, tum maximè in altera semper, ut
qui in hac se humiliat, in illa exaltetur.

ME-

MEDITATIO LIV.

De operarijs conductis. Matth. 20.

PUNCTUM PRIMUM.

Paterfamilias est Deus, qui licet amplum regnum possideat in cœlo & in terra, tamen eo dicitur Paterfamilias, quod singulis ita providet, ac de minutis ita disponit, atque si parvæ præcesserent familiæ. Deinde, quia parabola sumitur à re domestica. Familia est fidelium congregatio, & præcipue justorum; operarii autem, qui eam excolunt, Prælati & alij. Ubi nota, Prælati, quod familia & vinea in idem recidunt; ac proinde fideles sunt vites, & filii familias, seu Ecclesiæ: unde David dicebat: *O Domine! quia ps. 115,* ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ: quin operarij dici possunt singuli fideles. Conducit operarij ipse Deus, quia nemo venit ad Christum, nisi Pater traxerit eum: utitur autem medijs, Exit primo manè: quia ex quo incipit lumen rationis lucere in hominibus, eos vocat: licet plerique detrectent, nec tamen omittit iterum atque iterum vocare, per omnes ætates, & allicit alios, mercenarios, ut spe præmij, alios intus corripiendo, & simul mercedem suam offerendo, alios denique, veluti jubendo, ut virtuosè occupentur. Amabo hanc sollicitudinem affectus Patris pro salute hominum, dolebo, quod multi non obsequantur, & ego aliquando restiterim. Exit etiam primo manè mundi vocare

Cc 5

opera-

operarios, & in utraque lege, naturæ & scripta,
& tandem factus homo. Rogabo, ut mittat o-
perarios idoneos in amplas Gentilium regio-
nes, ad gloriam suam.

PUNCTUM II.

1. **R** Editio mercedis. 1. Committit procura-
Christus tori suo: hic est Christus, cui Pater pote-
judex. statem dedit judicium facere, quia filius hominis
Ioan. 5. est, & sit in cuiusq; vitæ fine: nam vita est tan-
7. quam dies, quæ præteriit, comparata æternita-
Ps. 89.4 ti: unde David dicebat: *mille anni ante oculos*
tuos, tanquam dies hesterna, quæ præterit: & quia
ita vivendum, ac si quotidie vocandi essemus ad
mercedem percipiendam. 2. Nec unius ho-
2. **Mercos.** ræ labor fraudatur mercede, quæ tamen æqua-
Rom. 2. lis non erit, quia redde unicuique secundum ope-
6. *ra sua.* 3. Magis fervor operis, quam diuturni-
Novissi- tas æstimatur: quo fit, ut novissimi accipient
mi pri- eundem denarium: nam hi solent cum majo-
ri humilitate & fervore operari, se indignos
mercede putantes: alij autem solent plus præ-
sumere de suo merito: hinc illi vocantur prio-
res ad mercedein, in eo quasi accidentali ho-
nore cæteris prælati. Collige si una hora tan-
tum profecerunt, quid si ab initio venissent?
Quam beati id vellent, & primo manè paruisse
vocanti, & tota vita ferventer operati fuisse!
tu jam facito.

PUN-

PUNCTUM III.

Murmuratio priorum. Non murmurabunt Murmu-
Sancti; sed per hoc Christus declarare vult, remis-
qui sit meriti, & gloriæ apud Deum, ferven-
ter egisse, ut cæteris Sanctis ad invidiam foret,
si ratio statūs pateretur. Deinde judicantur pro-
prietates remissorum. 1. Præsumunt de suis o-
peribus ob diuturnitatem, unde dicunt: *Hinovis-
simi una hora fecerunt*: ferventes non ita:
portant pondus diei & astus: quia remissè operan-
tibus onerosa sunt, licet non gravia opera: con-
tra ferventibus levia, quæ alioqui gravia. 2. De-
inde exaggerant suos labores. 3. Illi sunt mer-
cenarii, & queruli, tacitèque obmurmurant Deo
& hominibus, quasi non pro merito suo hono-
rentur & promoveantur in hac vita. At fervidi
solo Dei amore operantes nihil tale cogitaret:
sed quovis favore, divino & humano, reputant
se indignos. 4. Illi sunt invidi, & obtrectant
ferventibus, quasi novitiis: isti tacent, & optant
omnes abundare divinis & humanis favoribus.

PUNCTUM IV.

Conclusio: *Sic erunt novissimi primi, & pri-
mi novissimi.* Nam sunt, qui judicio ho-
minum habentur primi, & alij contra novissimi,
cum judicio Dei secus sit. *Multi enim sunt vo-
cati, pauci verò electi.* Multi vocantur ad fi-
dem, & gratiam, sed pauci obediunt: ita etiam res, pauci
inter multos ad perfectionem vocatos.

ME-

Multi
peccato-
res, pauci
justi.

MEDITATIO LV.

De Vinea. Matth. 21.

PUNCTUM PRIMUM.

1. Sepes Angelii. Psalm. 124. 2.
 2. Sacra-menta torcular
 1. Tim.
 1. 5.
 3. Turris provi-dentia Dei. Prog.
 18. 10.
 Cant. 4.
 4. Locat nobis.

Providentia Dei circa vineam Ecclesiæ suæ. 1. sepem circumdedidit ei, custodiam Angelorum, qui arcent feras, dæmones à vinea : quin Dominus in circuitu populi sui vallavit etiam præceptis, & maximis tum præmiis propositis, tum pœnis. 2. Fodit in ea torcular. Hæc sunt Sacramenta sanguinem Christi continentia, qui expressus est in torculari crucis; unde Sacramenta vim habent suam, ac imprimis Eucharistie mysterium. Lex etiam divina dici potest torcular, quia ejus finis est charitas, optimum videlicet vinum, quod ipsius etiam Dei cor lætificat: quodque exprimitur studio mortificationis & humiliationis, quasi prælo. 3. Et adificavit turrim. Hæc est divini oculi omnia contuentis providentia. Item domus Dei, seu sacra ædes, in qua invocatur illius nomen, quod est turris fortissima. Idem sacra Scriptura per quam elevantur corda nostra à terrenis, & quæ ut turris David, adificantur, cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Habet omnia præsidia contra adversarios, tum visibiles, tum invisibiles. 4. Et locavit eam agricolis: iij sumus nos, quisque pro sua parte, pro anima propria, & pro sibi commissis. Locavit, non vendidit, quia dominium sibi retinet: vult autem ut eam

exco-

excolamus, ita ut fructum afferat, fructus autem sibi reservat. 5. Et peregrè profectus est, ut liberè pro arbitrio agamus, ac si ille abesset, nec inspiceret : sic probat fidelitatem nostram.

PUNCTUM II.

Exactio fructū. Tempus fructus est tota Gal. 6.
hæc vita : Dum tempus habemus, operemur 18.
bonum ad omnes, & pro nobis & pro aliis. Misit Deus
servos suos ad agricolas, ut acciperet fructus. Semper misit Deus hortatores, olim Patriarchas & Prophetas, & tandem Filium suum, quem simili-
liter malè exceperunt : ut meritò queratur, quid Isa. 5. 4.
est, quod debui ultra facere vinea mea ? nec de-
sistit adhuc urgere nos per servos suos, internās-
que motiones, quas repellimus. Et, dum pecca-
mus, iterum Filium Dei crucifigimus. Quin Fi-
lium in medio nostrum reliquit, in Venerabili
Sacramento, ut saltem ejus respectu movere-
munt ad bene agendum: sed nihil satis duro cordi.

PUNCTUM III.

Sententia in malos agricolas. Ipsi met pro- Dei justa
nuntiant, malos malè perdet, & vineam su- senten-
am locabit alius agricola, qui reddant ei fructum tia.
temporibus suis. Tam sunt judicia Dei justa, ut
idem contra se proferant rei : quanta etiam ho-
minis malitia ; qui, cùm ita sentiat, non tamen
sibi applicat ad emendationem ! Tum Domi-
nus approbans, ad ipsos applicat : Ideo dico vo-
bis,

bis, quia auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus ejus. Terribilis & iusta intentia, quam executus est Dominus in populo suo. Exequitur etiam quotidie, dum aliis abnegantibus fidem, alios substituit, & regna ipsa propter peccata transfert ad alios: ac si ego non respondero vocationi meæ, pro uno ingrato plures sibi obsequentes suscitabit.

MEDITATIO LVI.

De invitatis ad nuptias & ad cœnam.

Matt. 22. Luc. 14.

Consentiant ambæ Parabolæ, &
eodem spectant.

PUNCTUM PRIMUM.

Rex De-
us Filius
Christus

Simile est Regnum cœlorum Regi, qui fecit nuptias filio suo. Rex hic est Pater cœlestis, qui naturam humanam Filio suo in unitate personæ mirabiliter copulavit, utique vitem & deformem, sed copulatam insignivit omni lapide pretioso. Cur non potius Angelicam? quia humana magis indigebat. Et in hoc commendatur bonitas & charitas Dei. Neque id modò, sed Filium suum jam hominem factum desponsavit Ecclesiæ, animabus fidelibus, in fide & charitate, ornans illam, ut decebat sponsam filii Dei. Agnosce, ô anima, dignitatem tuam.

tuam. Neque id beneficium voluit esse paucorum, aut tantum nobilium, sed planè omnium, absque exceptione gradus & conditionis.

PUNCTUM II.

Instituit nuptialem cœnam, & misit vocare ^{3. Fercula.} invitatos. In hac cœna tria proponuntur la parat. fercula. 1. Doctrinæ cœlestis, quia intelle- 1.ctus illustratur, & pascitur. 2. Præceptorum & consiliorum, quibus perficiendis voluntas impinguatur, & mirificam capit delectationem. 3. Sacramentorum, vitam præbentium, & nu- 3. trientium, quod maximè præstat Eucharistia, in qua ipse sponsus sumitur, *omne delectamentum Sap. 16.* in se habens. Ad hanc cœnam vocamur per ^{20.} Prædicatores, & inspirationes & alia media. Accurram avidè, ut tantis fruar delitiis.

PUNCTUM III.

Invitari prætendunt excusationes, quò mi- Impedi-
nus veniant. 1. *Villam emi, & necesse ha-* menta
beo exire, & videre illam. Hæc est superbia ^{1.} tria.
vitæ, vanitatis, & curiositatis studium. 2. Super-
Inga boum emi quinque, & eo probare illa. bia.
Hæc est sollicitudo nimia temporalium. 3. *V-* ^{2.}
xorem duxi, & ideo non possum venire. Si Avaritia
concessa carnis cura avocat, quid faciet incon- ^{3.}
cessa? 4. *Reliqui tenuerunt servos ejus, & con-* Volu-
tumelijs affectos occiderunt: hoc jam crimen ^{4.} *Luc. 4.*
inexpiable: faciunt hoc, qui bene consulen- ^{20.}
tium & monentium honorem, & famam gla- Detra-
dio hentes
Prædica-
toribus.

dio linguæ concidunt eōsque vellent perditos,
In tales excandescit Rex, & occidi jubet, ever-
sa civitate ipsotum, rebusque omnibus in-
censis.

PUNCTUM IV.

Substituuntur alii conviviae. Non frangi-
tur divina bonitas ingratitudine spernenti-
um ipsius cœnam, quamvis ex iis sint, qui mi-
Obviōs nime debuerant, quippe cultiores : sed pergit
vocat si- invitare abjectiores, qui quod in mundo pa-
ne respe-rūm habent, liberiores sunt ab impedimentis ve-
ctu con-niendi Iubet autem vocari pauperes, ac debiles,
ditionis. & cacos, & clādos, & obviōs quoque, & com-
pelli ad intrandum. Non vult haberi rationem
vel defectuum naturæ, vel etiam virtutis, quia
illi non obstant : ab his autem accedentes sanan-
tur per gratiam justificationis. Compellendos di-
cit, ad vim gratiæ divinæ significandam, quæ et-
iam rebelles ad se compellit voluntates, non co-
gens, sed fortiter, suavitèque trahens, ut quis
amore trahitur. Denique vult domum men-
sāmque suam repleri discubentibus. Quare
ne cadamus animo, ob multorum pereuntium
ruinas : potens enim est illas reparare, suorum-
que numerum implere.

PUNCTUM V.

Sola fi-
des non
sufficit

REx discubentes lustrat, & videt hominem
non vestitum ueste nuptiali. Hæc est cha-
ritas & justitia, sine qua non est accumben-
dum

dum huic mensæ, præsertim corporis Domini. Imò quicunque intra Ecclesiam est, & de bonis illius participat, si ad finem mundi aut vitæ suæ fuerit repertus absque charitate, quando Dominus visitatum venerit, expelletur foras, & præjicietur in tenebras exteriores. Sed quomodo inter tot, unus tantùm inventus absque tali ueste? significatur, quod nemo effugiet divinos ocu-los, etiamsi vel unicus sit inter innumerabiles: & tantùm id esse malum, ut si vel unicus ex omnibus projiciendus foret, sufficeret, ut omnes contremiscerent. Quid autem, quando contra accidet, ut paucissimi salventur præ numero per-euntium? Denique quis ferat illam objurgatio-nem? *Amice, quomodo hoc intrasti, non habens Confun-vestem nuptialem?* unde tantùm ausus? O quan-det ma-ta confusio futura est tali in præsentia Angelo-los. rum & Sanctorum! & ad hæc obmutescet: quo-modo enim excuset? Obmutescam ego nunc à propria conscientia redargutus, ac emenda-tionem vitæ meditabor.

PUNCTUM VI.

SEntentia in reum: *Ligatis manibus & pe-Pœna. sdibus, mittite eum in tenebras exteriores.* 1. Pœna quadruplex. 1. Perpetui carceris, in quo Carce-vincietur. 2. Obstinacionis, ligatis pedibus, ut ris. nullos affectos bonos concipiatur, & manibus, Obsti-nationis, fuit inordinatis passionibus obnoxius, & ad bona opera præpeditus. 3. Horribilium tene-brarum,

D d

brarum,

Tene-
brarum. *brarum*, quod visionis Dei clara luce privabitur, & judicii lumen in illo tenebrescit: sed & corporeæ tenebræ offundentur, quando ignis ille infernalis uret, sed minimè lucebit. 4.
4.
Fletūs. *Ibi erit fletus & stridor dentium*: fletus, quia tanti boni jacturam fecit, & crucians malum, lachrymas exprimet irremediabiles.

MEDITATIO LVII.*De decem Virginibus. Matth. 25.***PUNCTUM PRIMUM.****Fatui
qui.**

IN Ecclesia sunt boni & mali, prudentes & insipientes, & utrique adventum Christi sponsi exspectant, ad nuptias cum Ecclesia triumphante celebrandas. Fatui similes sunt, qui lampades habent, sed non oleum, ad foveandum lumen. Veritates fidei tenent, sed non charitatem, lucent exterius per opera quædam, sed interna virtute carent: sunt integri corpore, sed non spiritu; profitentur perfectionem, à qua longè fatui absunt. Quidni stultus sit, qui judicem omnia pervidentem, & præseruum interna requirentem non aliter paratus expectat? contraria omnia faciunt prudentes.

PUNCTUM II.**Mo-
ram fa-
cit spon-
sus.**

MOram faciente sposo, dormitaverunt omnes & dormierunt. Mora fit, quia boni & mali ferè sibi persuadent longiorem vitam, & ut

& ut David loquitur, *annos aeternos in mente* ^{ps. 76.6.}
habent. Unde boni remissiū vivunt, & mali
peccant liberū, quod est dormire: Surge, qui Eph. 5.
dormis, & illuminabit te Christus.

Item dormitio vocari potest ægritudo, aut ^{14.} *Dormire*
senectus, aut alia causa disponens ad mortem,
cujus imago quædam est ipse somnus. Privat
enim usū delectabilium, ut mors, & quamvis
repellatur, tandem obruit vigilantem. Cùm
me ad somnum compono, mortis memoriam
revocabo.

Media autem nocte clamor fit: Ecce sponsus Judici-
venit, exite obviam ei. Cùm minimè cogitatur, um re-
ex improviso: proinde hanc vocem insonare pentinū.
auribus meis assiduè curabo. Venit autem ut
sponsus prudentibus, at stultis ut judex. Ean-
dein vocem audire mihi video, cùm ad sacram
communionem accedo.

PUNCTUM III.

Aventus sponsi. Tunc surrexerunt omnes Stultitia
 virgines illæ in adventum sponsi, & quasi peccato-
 ex somno gravi experrectæ circumspicient seip- rum.
 fas, & lampades suas, quas stultæ deprehendent
 inconcinnas, ad occurrentum sponso, & serò
 de oleo cogitabunt, cùmque irrisione mitten-
 tur ad vendentes, qui nulli ibi erunt, quando
 omnis sublata erit auxiliū occasio. Ergo nunc
 mihi prospiciam.

At prudentes paratæ occurrit. O quām si- Justorū
 bī gratulabuntur! quanta gestient lātitia à visio- exulta-
 ne

ne clara sponsi, à complexu & osculo beatifice charitatis, à deliciis mensæ illius, Tunc lampas cujusque lucebit centupliciter, à lumine vultū sponsi. Et flamas emitte sacerissimæ charitatis, redundante oleo divinæ consolacionis, sine metu, & absque periculo extinctionis in æternum.

PUNCTUM IV.

Clausa
janua.

Vigilate

Clausæ est janua, tum prudentibus, quæ nunquam ab illa felicitate excidere poterunt, tum fatuis, quibus nunquam patebit ingressus, objecto illo quasi pessimo inviolabili: *Nescio vos.* Conclusio parabolæ est: *Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.*

MEDITATIO LVIII.

De Talentis. Matth. 25. Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Talenta
quinque

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Quae sunt ista talenta? 1. bona naturæ quam corporis, quam animæ. 2. bona exteriora, & acquisita, ut scientiæ officia, honores. 3. propria Fidelium, sed communia cum malis, ut fides, spes, jus Sacramentorum. 4. propria iustorum, Charitas & dona quibus negotiantur, & merentur sibi incrementum gloriæ. 5. gratia data, pro ædificatione Ecclesiæ, & animarum salute promovenda.

Dat-

Dator omnium est Deus à quo recognos- Deus
cenda sunt : dantur autem non æqualiter, sed dator.
juxta triplicem mensuram in parabola expre-
sam : *Quinque, duo, unum* : de quo nemo
queri potest, quia nulli Deus debet, & distri-
buit pro sapientia sua. Dat autem secundūm
propriam cuiusque virtutem, prout videt cui-
que convenire, respectu finis, propter quem
dantur. Finis autem est salus & perfectio, tum
nostra, tum proximorum, pro cuiusque virti-
bus. Dantur enim, ut negotiemur. *Negotia-*
mini, dum venio : quo prohibentur duo extre-
ma, & cessatio, & profusio : nam utendum est
talantis, nec temerè impendenda cum pericu-
lo amittendi. O Domine, da mihi non spi-
ritum hujus mundi, sed spiritum, qui ex Deo est,
ut sciam, quæ à Deo data sunt mihi, ut illis bene
utar, nec prætereat me dies sine lucro. Grati-
as autem again pro acceptis, non inde superbi-
ens, aut aliis me proponens : sed nec plura appe-
tens, quam ejus visum est providentiæ.

Dat, ut
negotie-
ris.

^{1. Cor. 2.}

^{12.}

PUNCTUM II.

Us Talendorum : qui duo, & quinque Fervo-
acceperant, totidem lucrati sunt: par in- rem lu-
dustria in talentis inæqualibus. Ut nemo pu- cramur.
tet, minus sibi contendendum, quod pauciora
acceperit. Imò Lucas ait: quod una mna lu-
crata sit in alio *quinque mnas*, in alio *decem*. ^{Luc. 19.}
Tantùm valet conatus, sed non sine gratia, si-
cut dicit Paulus : *Abundantiis illis omnibus* ^{1. Cor.}

^{la. 15. 10.}

Dd 3

*laboravi: non ego autem, sed gratia Dei mi-
cum.*

Piger autem talentum fudit in terram: nec excusat, quod cæteris minus acceperat, quia & Minus una minima potuit decem facere; sed contingit habentes ut, minus se habere vident, despondeant animos, ut pigrity se claudant: ac si circa terram se aliquid posse advertant, illuc omne applicent studium, posthabitatis melioribus. Cæte-
*Luc. 12.
48.
S. Gre-
gor. Ho-
mil. 9.* rūm qui plus accepit, plus exigetur ab illo: nam cum augentur dona, rationes etiam crescunt do- norum.

PUNCTUM III.

1. *Xactio rationum.* 1. *post multum temporis.*
Tempus **E**ut nemo excusari possit defectu temporis dat Deus ad negotiandum, & quia judicium generale erat differendum. 2. *Fiducia bonæ negotiationis in fine vitæ, cùm dicere poterit: Domine ecce alia quinque superlucratus sum.* 3. *Remunera-
tio: Euge serve bone & fidelis.* O magnum à Deo testimonium! bonus à vita, fidelis ex usu donorum. *Quia super pauca fuisti fidelis: pauca, & parva sunt præ cœlestibus quæ rependam*
Ps. 53. 9 tibi. *Intra in gaudium, absorbere prorsus gau-
dio, atque circumflue. Inebriare ab ubertate do-
tiæ ratio mus meæ, & torrente voluptatis satiare.* 4. *Ea-
habebi dem verba dicuntur ei, qui duobus duo lucra-
tur.* *labor & industria, siquidem accepta dupli-
cavit: æstimatur autem meritum ex comparatio-
ne*

tione ad gratiam, quæ fuit in utroque par. Et potuit etiam esse major cooperatio in eo, qui minus habuit: unde plus accepisset præmii, ut qui una mna lucrata est decem, accepit decem civitates: qui autem quinque tantum, totidem accepit. Vide anima, quanti sit ferventer cooperari gratiæ Dei.

PUNCTUM IV.

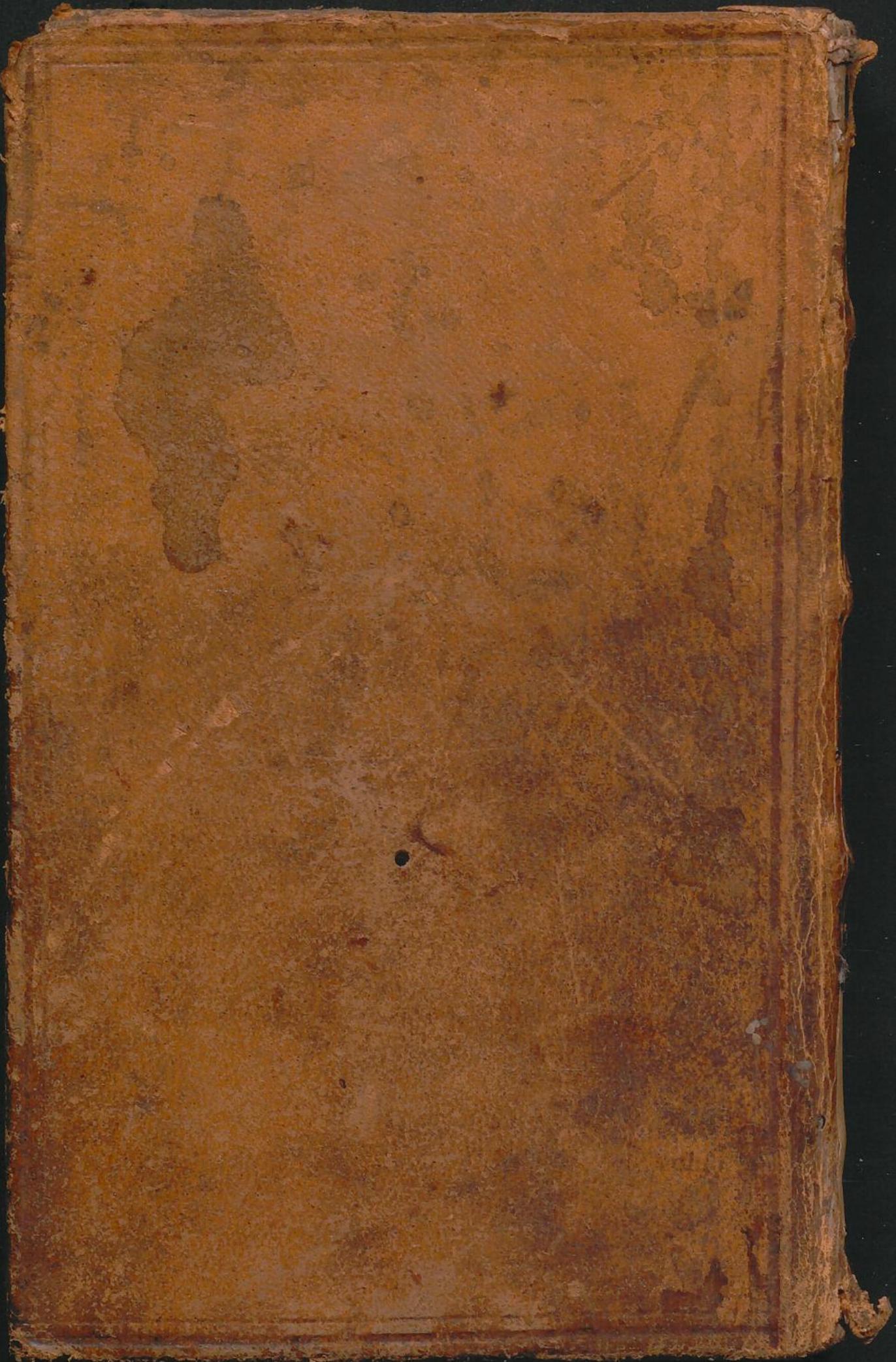
Excusatio pigri: Scio quia homo austerus es, Servi pmetis ubi non seminasti! hæ sunt excusatio- gri ma-nes in peccatis, timores fingere, & pericula. Ne- litia. Quaquam austerus est, blandus; nec metit, ubi non seminavit, imò semiñans multum, colligit ferè parum. Objurgatio pigri sanè terribi- Pœnæ. lis coram Angelis & Sanctis. i. Compellat: i.
Serve male & piger, atque ex ipsiusmet verbis Repre-
eum redarguit: Cogitabas me esse talem, & ta- hensto.
men neglexisti operari? 2. jubet ab eo auferri 2.
talentum, quod etiam in hac vita contingit ob Privatio-
desidiam, in altera autem irremissibiliter in per-
petuum. Jubet autem dari habenti decem quod
ablatio talenti cedat in gloriam accidentalem
bonorum applendentium, justo Dei judicio. 3. 3.
Ejicitur in tenebras exteriores: quod si is, qui Tenebrae
tantum non est usus, sic plectitur, quid ei futu-
rum, qui fueritabusus ad injuri-
am Dei?

Finis Tomi primi,

ERRATA sic corrigenda.

Pag. 2. lin. 5. effectus. *lege affectus.* p. 4. l. 7. & *lege est.* p.
19. l. 1. confitentes *lege confidentes.* p. 26. l. 12. Hunc *lege*
Huc. p. 27. l. 6. exhibentis *lege exhibeatis.* p. 28. l. 12. &
sanctitas *lege est sanctitas.* p. 30. l. 15. oblectarens *lege oble-*
ctarent. p. 35. l. 7. à dilecto *lege à delicto.* p. 36. l. ult. pro ea
lege proteo. p. 47. l. 2. agunt *lege angunt.* p. 50. l. 6. à fin. tra-
hat ad te judicem *lege trahat te ad judicem.* p. 51. l. 10. ha-
buit, non *lege habuit*, aut non. p. 57. l. 1. Propterea: *lege Pro-*
pheta. p. 71. l. 10. omne *lege nomine.*

St. po
lege
. &
ole-
o ca
tra-
ha-
re.

Th
4515